

OULAISTEN KAUPUNKI

TILINPÄÄTÖS VUODELTA 2017

- **Toimintakertomus**
- **Talousarvion toteutuminen**
- **Tilinpäätöslaskelmat**
- **Tilinpäätöksen liitetiedot**
- **Eriytetyt tilinpäätökset**
- **Allekirjoitus ja tilinpäätösmerkintä**
- **Luettelot ja selvitykset**

1. Toimintakertomus

1.1. Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	1
1.1.1. Kaupunginjohtajan katsaus	1
1.1.2. Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	3
1.1.3. Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys	3
1.1.4. Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa	5
1.2. Selonteko kaupungin sisäisen valvonnan järjestämisestä	10
1.3. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	13
1.3.1. Tilikauden tuloksen muodostuminen	13
1.3.2. Toiminnan rahoitus	14
1.4. Rahoitusasema ja sen muutokset	16
1.5. Kokonaistulot ja – menot	20
1.6. Kaupunkikonsernin toiminta ja talous	21
1.6.1. Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisällyvistä yhteisöistä	21
1.6.2. Konsernin toiminnan ohjaus	21
1.6.3. Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat	22
1.6.4. Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä.....	23
1.6.5. Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut	24
1.7. Tilikauden tuloksen käsittely	28

2. Talousarvion toteutuminen

2.1. Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen	29
2.2. Käyttötalouden toteutuminen	80
2.3. Tuloslaskelmaosan toteutuminen	85
2.4. Rahoituslaskelman toteutuminen	86
2.5. Investointien toteutuminen	87
2.6. Yhteenvedo määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta	91

3. Tilinpäätöslaskelmat

3.1. Tase	93
3.2. Tuloslaskelma	95
3.3. Rahoituslaskelma	96
3.4. Konsernilaskelmat	97

4. Tilinpäätöksen liitetiedot

4.1. Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	101
4.1.1. Arvostus- ja jaksotuseriaatteet ja – menetelmät.....	101
4.1.2. Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut	101
4.2. Tuloslaskelman liitetiedot	101
4.2.1. Toimintatuotot	101
4.2.2. Erittely verotuloista	102
4.2.3. Valtionosuuksien erittely	102
4.2.4. Palvelujen ostojen erittely	102
4.2.5. Suunnitelman mukaiset poistot	103
4.2.6. Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen ja poistonalaisten investointien vastaavuudesta	104

4.2.7.	Toimintatuottoihin ja – kuluihin sisältyvät myyntivoitot ja myyntitappiot	104
4.2.8.	Tuotot osuuksista muissa yrityksissä	104
4.3.	Tasetta koskevat liitetiedot	105
4.3.1.	Taseen vastaavia koskevat liitetiedot	105
4.3.2.	Taseen vastattavia koskevat liitetiedot	107
4.4.	Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot	108
4.4.1.	Annetut vastuusitoumukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta	108
4.4.2.	Muut annetut takausvastuut	108
4.4.3.	Vastuu kuntien takauskeskuksen takausvastuista	108
4.4.4.	Muut taseen ulkopuoliset vastuut	109
4.4.5.	Arvonlisäveron palautusvastuu	110
4.5.	Henkilöstöä, tillintarkastajien ja luottamushenkilöiden palkkioita koskevat liitetiedot	111
4.5.1.	Henkilöstön määrä	111
4.5.2.	Vakinaisen henkilöstön ikärakenne	111
4.5.3.	Henkilöstömenot	112
4.5.4.	Henkilöstön sairauslomat	113
4.5.5.	Henkilöstön viime vuosien eläkepoistuma	114
4.5.6.	Henkilöstön tulevien vuosien eläkepoistuma	115
4.5.7.	Henkilöstön eläkepoistuma ammattiryhmittäin	116
4.5.8.	Palkkasummat ja eläkemaksut vuosittain	117
4.5.9.	Tilintarkastajan palkkiot	118
4.5.10.	Luottamushenkilöiden palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut	118
4.6.	Konsernitilinpäätöksen liitetiedot.....	119
4.6.1.	Konsernitilinpäätöksen laajuus	119
4.6.2.	Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet	119

5. Eriytetyt tilinpäätökset

5.1.	Viemäriiikelaitoksen toimintakertomus	120
5.2.	Viemäriiikelaitoksen talousarvion toteutuminen.....	122
5.3.	Viemäriiikelaitoksen tilinpäätöslaskelmat	124
5.4.	Viemäriiikelaitoksen tilinpäätöksen liitetiedot.....	127
5.5.	Liikelaitoksen vaikutus kunnan tuloksen muodostumiseen.....	129

6. Allekirjoitus ja tilinpäätösmerkintä

6.1.	Tilinpäätöksen allekirjoitus	131
6.2.	Tilinpäätösmerkintä	131

7.	Luettelot ja selvitykset.....	132
----	-------------------------------	-----

1. TOIMINTAKERTOMUS

1.1. Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

1.1.1. Kaupunginjohtajan katsaus

Vuotta 2017 voisi luonnehtia vuodeksi, jonka aikana hallinnossa ja tiedotusvälineissä ei ollut päivääkään ilman sotea ja maakuntauudistusta. Tämä näkyi kaupungin hallinnossa, kun lähes kaikki kaupungin johtoryhmän jäsenet sekä monet muut keskeisissä valmistelu- ja asian- tuntijatehtävissä olevista kaupungin viranhaltijoista olivat nimettyinä edustajina maakunnan tason uudistusta valmisteleviin ryhmiin. Näiden kokouksia oli eri kokoonpanoilla vähintään kuukausittain. Valmistelumateriaalia hyödynnettiin kuntien ja kaupunkien omissa suunnitelmissa sekä lausunnoissa, joita uudistukseen liittyen kunnilta pyydettiin.

Vuosi 2017 oli myös muutoin hallinnon osalta poikkeuksellinen: vuosiksi 2013 – 2016 valittu valtuusto sai jatkaa 31.5.2017 saakka, kun vaalilakien perusteella kuntavaalien ajankohdaksi tuli kevät ja uudet valtuustot aloittivat toimikautensa 1.6.2017. ”Jatkoaikana” vanha valtuusto teki merkittävän päätöksen hyväksyessään 1.6.2017 voimaan tulleen hallintosäännön, jossa aikaisemmin olleet erilliset hallintokunta-kohtaiset johtosäännöt korvattiin yhdellä säännöllä. Hallintosäännön perusteella kaupunginvaltuusto ensimmäisessä kokouksessaan valitsi luottamushenkilöt lauta- ja johtokuntiin sekä muihin toimielimiin, joiden jäsenvalinta on valtuustolle kuuluvaa.

Myös virkaorganisaation johdossa tapahtui merkittäviä henkilövaihdoksia, kun kesällä kaupungin pitkäaikainen kaupunginsihteeri Maarit Grekula jäi eläkkeelle ja syksyllä kaupunginjohtaja Esa Sippola jäi niin ikään eläkkeelle. Maaritin ja Esan mukana kunnallishallinnon kokemusta poistui kaupungin hallinnosta yli 70 vuotta. Haluan vielä tässä yhteydessäkin lausua molemmille parhaat kiitokset hyvästä työstä ja työtoveruudesta.

Kaupungin vuoden 2017 tilinpäätös on erittäin hyvä: Tilikausi oli kuudes peräkkäinen ylijäämäinen vuosi, ylijäämä oli n. 1,6 milj.€ ja taseen ylijäämä on vuoden lopussa lähes 5,8 milj.€. Ylijäämäisen tuloksen rinnalla on hyvä todeta, että vuoden 2017 aikana saatiin aloitettua käytännössä yksi vuosi etuajassa kaupungin korkeaksi kohonneen lainamäärän alentaminen. Vuosina 2014 – 2016 lainamäärä kasvoi yli 32 milj.€:oon kaupungin investointien myötä, ja on hyvä huomata, että tämä korkea lainamäärä on voitu hallita ja hoitaa hyvin, koska samaan aikaan lainojen korot ovat olleet historiallisen alhaalla. Keskuspankeista Yhdysvaltojen FED on jo aloittanut ohjauksorkojen nostamisen, Euroopassa EKP on toistaiseksi pidättäytynyt koronnostoista.

Ison osan kaupungin vuoden 2017 tuloksesta selittää kaupungin voittama eläkemenoperusteisia maksuja koskeva riita-asia. Korkein hallinto-oikeus antoi ko. asiassa päätöksen 1.3.2017, kaupungin vaatimus oli laitettu vireille 59 kuukautta aiemmin, 2.4.2012. Päätöksen perusteella Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymä (Jedu) veloitettiin maksamaan kaupungille takautuvasti eläkemenoperusteiset maksut vuodesta 2009 vuoden 2016 loppuun saakka (n.1.035.000 €) sekä siitä eteenpäin niiden erääntymisen myötä. Vuoden 2017 osalta määrä oli n. 100.000 € ja vuodesta 2018 lähtien koulutuskuntayhtymä maksaa ne suoraan Kevalle siihen saakka, kunnes maksujen perintä päättyy. KHO:n päätös on ns. vuosikirjapäätös, elisen perusteita käytetään mahdollisissa vastaavissa tapauksissa ennakkotapauksena.

Kokonaisuutena kaupungin käyttötalouden toteutuma oli hyvä: Menoissa toteutuma oli 98,0 % ja tuloissa 107,5 %, nettototeutuma oli 95,0 %. Menojen osalta muutos edelliseen vuoteen oli 0,0 %, tuloissa + 10,0 % ja netossa – 3,0 %.

Kaupungin investoinneista suurin yksittäinen kohde oli edellisen vuoden tapaan uimahalli, joka nimikilpailun perusteella sai nimekseen *Lähde*. Hallin käyttöön otto oli elokuussa ja uimahallin kävijämäärä on entiseen verrattuna nelinkertaistunut. Kaikkiaan investointeja oli n. 3,4 milj.€. Tämä on vähemmän kuin vuosina 2014 – 2016.

Oulaisten väkiluku aleni vuonna 2016 yli 100 henkilöä. Tätä taustaa vasten vuoden 2017 väkiluvun muutos -38 oli jonkinasteinen torjuntavoitto, varsinkin kun vielä syksyllä pelkona oli suurempi väkiluvun pieneneminen. Alkuvuonna 2018 on väkiluvun kasvu jatkunut, mikä on todella tervetullut kehitystrendi.

Oulaisten työpaikat ovat lisääntyneet erityisesti Lehto Group Oy:n konserniin kuuluvan Ta-kuuelementti Oy:n rakennettua tuotantolaitoksensa Oulaisiin. Yhtiön ensimmäinen tehdas vihittiin käyttöön vuonna 2016 ja vuoden 2017 syksyllä yhtiö vuokrasi Kivisenkankaan teollisuusalueelta toisen tontin ja rakentaa sille toisen tuotantolaitoksen. Yhtiöllä on Oulaisissa yli 200 työntekijää, joista toistaiseksi huomattava osa kulkee muualta Oulaisissa töissä. On syytä uskoa, että jatkossa yhä useampi myös näistä työntekijöistä muuttaa Oulaisiin asumaan. Myös muissa oulaistelaisissa yrityksissä on nousukauden myötä näkyvissä lisähenkilöstön rekrytointitarvetta.

Pyhäjoen Hanhikivenniemeen rakennetaan lähivuosina Fennovoima Oy:n ydinvoimala. Ydinvoimalatyömaa on yksi Euroopan suurimmista rakennushankkeista ja rakentamisen ollessa kiivaimmillaan on alueella töissä n. 4500 – 5000 rakentajaa. Parasta aikaa hanketta valmisteluvissa rakennustöissä on n. 450- 500 työntekijää. Jo ennen ydinvoimalan rakentamisen aloittamista Fennovoima siirtää pääkonttorinsa Helsingistä Pyhäjoelle, mikä tarkoittaa noin 350 – 400 pysyvän työpaikan siirtymistä alueelle. Oulainen tulee olemaan yksi niistä Pyhäjoen lähialueen kunnista, minne muuttaa osa näistä fennovoimalaisista. Oulaisten hyvä logistinen sijainti ei saa jäädä huomiotta. Alueen suurhanke ja kaupungin palveluvarustus ovat asioita, joiden perusteella Oulaisissa uskotaan väkiluvun laskun kääntyvän nousuun ja tämä varmistaa kaupungin säilymisen elinvoimaisena.

Totesin alussa, että sote- ja maakuntaudistus on ollut joka päivä läsnä vuoden 2017 alusta lukien. Sitä se tulee olemaan myös tänä ja seuraavina vuosina. Eduskunta käsittelee uudistusta koskevat lait kesällä 2018 ennen heinäkuun alkua. Näkymä on, että lait hyväksytään ja Suomessa siirrytään maakuntien Suomeen 1.1.2020 lukien. Oulaisten kaupungin taloussuunnitelmassa on jo yritetty simuloida kaupungin talouden rakennetta tuon ajankohdan jälkeen. Selvää on, että kaupungin toiminta muuttuu uudistuksen myötä olennaisesti, mutta jo sitä ennen vaaditaan päätöksentekijöiltä kykyä nähdä tulevaan ja kykyä tehdä oulaistelaisten kannalta perusteltuja, kestäviä ja hyviä ratkaisuja. Oulaisten kaupungilla on tässä uudistuksessa keskimääräistä enemmän ”pelissä”, kun Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin Oulaskankaan sairaala siirtyy osaksi maakuntaa, kaupungissa on sairaalan vaikutuspiirissä maakunnalle siirtyvää omaa toimintaa, kuntoutuslaitos Taukokangas Oy sekä terveydenhuollon ammattikorkeakoulu- ja opistoasteista koulutusta.

Oulaisissa 27.3.2018

Hannu Kaartinen
kaupunginjohtaja

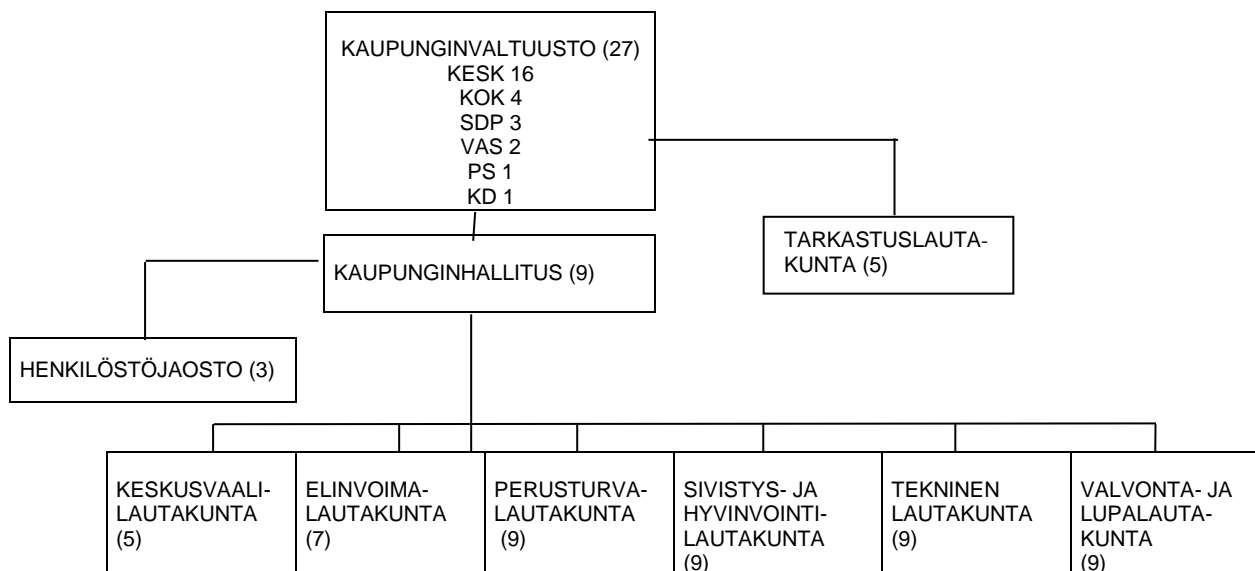
1.1.2. Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Kuntalain muutoksella kuntavaalit siirrettiin pidettäväksi keväällä, mistä johtuen vuoden 2017 ensimmäiset viisi kuukautta olivat ns. vanhan valtuuston aikaa ja uusi vaaleilla valittu valtuusto aloitti nelivuotisen toimikautensa 1.6.2017. Vuosiksi 2013–2016 valitun kaupunginvaltuuston toimikausi siis jatkui toukokuun loppuun ja valtuuston puheenjohtajana oli Kai Pajala, 1. varapuheenjohtajana Hannu Rautiola ja 2. varapuheenjohtajana Veli Tirilä. Kaupunginhallituksen puheenjohtajana oli Pekka Heiska, 1. varapuheenjohtajana Pekka Rahkola ja 2. varapuheenjohtajana Jorma Perälä. Kaupunginhallituksen kolmejäseniseen henkilöstöjaostoon kuuluivat Marita Toiviainen (pj), Eino Nurkkala ja Jari Männikkö.

Kesäkuun alussa toimikautensa aloittaneen kaupunginvaltuuston puheenjohtajaksi valittiin Kai Pajala, 1. varapuheenjohtajaksi Veli Tirilä ja 2. varapuheenjohtajaksi Anneli Rajaniemi. Kaupunginhallituksen puheenjohtajaksi valittiin Pekka Heiska, 1. varapuheenjohtajaksi Marita Toiviainen ja 2. varapuheenjohtajaksi Anne Hannus. Kaupunginhallituksen henkilöstöjaostossa ovat Marita Toiviainen (pj), Pekka Heiska (vpj) ja Jari Männikkö.

Kaupunginhallituksen ja henkilöstöjaoston lisäksi tilivelvollisia toimielimiä olivat vuonna 2017 31.5. saakka seuraavat: tarkastuslautakunta, keskusvaalilautakunta, maaseudun kehittämislautakunta, perusturvalautakunta, sivistyslautakunta, tekninen lautakunta sekä valvontalautakunta. Uuden valtuuston toimikauden alusta lukien organisaatio muuttui siten, että maaseudun kehittämislautakuntaa ei enää ole ja uutena lautakuntana, jolle kuuluvat myös maaseudun kehittämiseen kuuluvat asiat, on elinvoimalautakunta. Sivistyslautakunnan nimi muuttui sivistys- ja hyvinvointilautakunnaksi, muutoksella ennakoitiin valmisteilla olevan sote- ja maakuntauudistuksen voimaantuloa tällä kunnallishallinnon vaalikaudella. Valvontalautakunnan nimi muuttui valvonta- ja lupalautakunnaksi. Alla on esitetty luottamushenkilöorganisaatio 1.6.2017 lukien.

OULAISTEN KAUPUNGIN LUOTTAMUSHENKILÖORGANISAATIO

1.1.3. Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Vuosien 2016 ja 2017 talouskasvu on yllättänyt ekonomistit vahvuudellaan. Keskeisinä tekijöinä suhdannousun taustalla ovat olleet pitkälti ulkoiset tekijät, kuten maailmantalouden vahva ja laaja-alainen veto sekä euroalueen elvyttävä rahapolitiikka. Talouskasvu on euroalueella piristynyt, mutta maailman poliittinen ja geopoliittinen tilanne on kuitenkin hyvin

epävakaana. Korkean tason sanailu Yhdysvaltain ja Pohjois-Korean johtajien välillä on luonut ylimääräistä jännitettä, ja vuoden 2018 alkupuolella on ”viritelty” kauppasodan aihioita, kun Yhdysvaltain presidentti Donald Trump on päättänyt ylimääräisistä tulleista maahantuotavalle teräkselle ja alumiinille, mutta myös muille tuontitavaroille. On esitetty arvioita, että mahdolliset vastatoimet mm. EU:n alueen toimesta saattavat syöstä maailmantalouden syvään lamaan.

Tilastokeskuksen mukaan tuotannon määrä kasvoi vuonna 2017 n. 3,1 %, työttömyysaste oli 8,6 % ja inflaatio 0,8 %. Kasvunäkymät vuosille 2018 – 2019 ovat jonkin verran huonommat (tuotanto + 2,4 % (2018) ja + 1,9 % (2019, työttömyysaste laskee lievästi (7,7 % v. 2019) ja inflaatio kiihtyy (1,5 % v. 2019). Verot bruttokansantuotteesta olivat vuosina 2015-2016 n. 44,0 %, vuoteen 2019 mennessä luku laskee tasolle 41,9 %. Samaan aikaan julkisten menojen osuus bruttokansantuotteesta laskevat vuoden 2016 55,8 %:sta 52,0 %:iin vuonna 2019. Myös julkisen velan arvioidaan laskevan tasolta 63,1 % (v. 2016) tasolle 59,2 % vuonna 2019. Merkittävää on korkotasoon ennakoitu muutos: vuonna 2017 3 kk:n euribor on tasolla – 0,3 % ja 10 vuoden korko 0,5 %, vastaavat luvut vuonna 2019 ovat 0,0 % ja 1,4 %.

Kansantalouden kysyntäeristä kaikki, eli niin kulutus kuin investoinnitkin, ovat kasvaneet vuoden 2017 alkupuolella. Yksityistä kulutusta on tukenut voimakkaasti piristynyt työllisyys, asuntorakentaminen jatkuu vilkkaana ja tuotannollisia investointeja on tehty runsaasti. Viennin kasvulukuihin on vaikuttanut erityisesti maailmantalouden kova veto ja Suomen vienti on vahvistunut kaikkiin Suomen tärkeisiin vientimaihin. Toimialoista voimakkain arvonlisäys on tapahtunut liike-elämän palveluissa sekä metsä- ja metalliteollisuudessa. Pettyminen on ollut työttömyysasteen laskeminen ainoastaan 0,2 prosenttia huolimatta talouden piristymisestä. Kuntien kohdalla työllisyys pysyi vuonna 2017 vakaana.

Koko maan tasolla kuntataloudessa vuoden 2017 tilinpäätösarvioiden mukaan vuosikate parani n. 0,5 mrd euroa, toimintakulut ja – tuotot laskivat noin prosentin, mutta verorahoitus oli odotusten mukaisesti heikko. Negatiivisen tuloksen kuntia oli 60 ja kuntayhtymiä 53. Investoinneissa kuntayhtymien kohdalla oli kasvua, mutta kunnissa laskua, peruskuntien lainakanta pieneni 0,6 prosenttia. Vuoden 2017 kohdalla on huomioitava mm. seuraavat seikat toimintakulujen laskun taustalla: perustoimeentulotuen siirto Kelaan vähensi kuluja noin 660 milj.€ ja valtiovarainministeriön mukaan kilpailukyky sopimus (kiky) supisti kuntasektorin toimintakuluja n. 447 milj.€. Ilman em. toimia kuntasektorin kasvu olisi ollut +1,5 %.

Toimintatuottojen noin prosentin laskun taustalla olivat mm. perustoimeentulotuen siirto Kelaan (n. 330 milj.€). Verotuloissa kunnallisverotulot kasvoivat vain 0,1 %, kuntien yhteisöverotulot kasvoivat 21,5 % ja kiinteistöverot kasvoivat 6,3 %. Vuonna 2017 valtionosuuksien n. 3 %:n laskun taustalla on mm. kilpailukyky sopimuksen voimaantulo (vähensi valtionosuuksia n. 350 milj.€), perustoimeentuloturvan siirto Kelaan (- 330 milj.€), muut valtionosuusleikkaukset – 125 milj.€, toisaalta veroperustemuutosten vaikutus lisäsi valtionosuuksia n. 400 milj.€.

Tilinpäätösarvioiden mukaan vuonna 2017 kuntasektorin yhteinen toimintakate oli – 27,5 mrd. € (v. 2016 – 27,8 mrd.€), verorahoitus 31,1 mrd.€ (v. 2016 30,9 mrd.€), josta verotulot n. 22,5 mrd.€ (+ 2,0 %) ja valtionosuudet 8,5 mrd.€ (- 3,3 %). Yhteinen vuosikate oli 3,9 mrd.€ (+ 14,8 %), tilikauden tulos 1,3 mrd.€ ja lainakannan muutos 0,16 mrd.€. Kuntien lainakanta oli 31.12.2017 18,3 mrd.€ ja rahavarat 5,8 mrd.€.

Ylivieskan seutukuntien tilinpäätöksistä on kunnilta pyydetty tieto vuoden 2017 ali-/ ylijäämästä sekä taseen ali-/ ylijäämästä. Seuraavassa ovat saadut luvut:

	Vuoden 2017 ali- / ylijäämä	Taseen ali- / ylijäämä
Alavieska	- 94.879 €	- 289.436 €
Ylivieska	+ 3.099.750 €	+ 1.092.238 €

1.1.4. Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa

Toiminta

Vuoden 2017 aikana tehtiin kaupungin toimintaan liittyviä pitkävaikutteisia valtuustotason ratkaisuja mm. seuraavissa asioissa:

Organisaatiomuutokset/muutokset toiminnan organisoinnissa

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 12.4. §:ssä 17 kaupungin hallintosäännön, jossa luottamus-henkilöorganisaatiossa lakkautettiin maaseudun kehittämislautakunta ja uutena lautakuntana tuli elinvoimalautakunta. Hallintosäännössä lisäksi sivistyslautakunnan nimi muuttui sivistys- ja hyvinvointilautakunnaksi ja valvontalautakunta valvonta- ja lupalautakunnaksi. Hallintosääntö tuli voimaan 1.6.2017 ja säännössä määritellyt luottamushenkilöpaikat keväällä 2017 valittu kaupunginvaltuusto täytti kokouksessaan 14.6.2017.

Henkilöstöasiat

Lukion ja yläkoulun yhteisen kielten lehtorin virka muutettiin lukion ja yläkoulun yhteiseksi opinto-ohjauksen ja terveystiedon lehtorin viraksi 17.5.2017 § 32.

Kaupunginjohtaja Esa Sippolalle myönnettiin 14.6. §:ssä 60 ero kaupunginjohtajan virasta ja samassa pykälässä päätettiin viran kelpoisuusehdoista ja aukijulistamisesta.

Kaupunginvaltuusto päätti 6.9.2017 (§ 66), että vt. kaupunginjohtajana toimii kaupunginkamreeri Hannu Kaartinen siihen saakka kunnes virkaan on valittu uusi kaupunginjohtaja ja hän ottaa viran vastaan.

Kaupunginvaltuusto perusti 6.9. (§ 71) elinkeino- ja kehitysjohtajan viran ja päätti viran kelpoisuusehdot.

Nuorisotoimenjohtajan viran virkanimike muutettiin liikunta- ja nuorisotoimenjohtajan viraksi 15.11. (§ 82).

Kotihoidon johtajan virka muutettiin vanhustyönjohtajan viraksi ja samassa yhteydessä valtuusto päätti lakkauttaa Rantakartanon johtajan viran (15.11. § 83).

Valtuusto valitsi 15.11. (§ 84) kaupunginjohtajan virkaan Hannu Kaartisen.

Kokouksessaan 20.12. kaupunginvaltuusto päätti, että kaupunginsihteerin virkanimike muutetaan hallintojohtajaksi (§ 93) ja kaupunginkamreerin virkanimike muutetaan talousjohtajaksi (§ 94).

Kaupunginjohtajan johtajasopimus hyväksyttiin 20.12. (§ 95) sekä vahvistettiin vt. kaupunginjohtaja Hannu Kaartisen palkka vt. kaupunginjohtajana toimimisen ajalta.

Säännöt

Valtuusto hyväksyi 12.4. Oulaisten kaupungin hallintosäännön, joka tuli voimaan 1.6.2017.

Kehittämisrahastoon vanhusten ja näkövammaisten hyväksi tehtävälle työlle valtuusto hyväksyi muutokset 17.5. (§ 29).

Luottamushenkilöiden palkkio- ja matkustussääntö hyväksyttiin 17.5. (§ 29).

Maksut ja taksat

Valtuusto hyväksyi 17.5. (§ 30) rakennusvalvonnan viranomaistehtävien maksut.

Suunnitelmat ja selvitykset

Sidonnaisuusilmoitukset ja sidonnaisuusrekisteri merkittiin tiedoksi 20.12. (§ 91).

Maankäyttö ja kaavoitus

Asemakaavan muutos koskien 15. Kivisenkangas kaupunginosan korttelia 1 hyväksyttiin 12.4. (§ 14) ja asemakaavan muutos koskien 1. Oulas kaupunginosan kortteleita 23,25 ja 27 hyväksyttiin niin ikään 12.4. (§ 15).

Valtuusto merkitsi 17.5. (§ 31) tiedoksi kaavoituskatsauksen 2016 – 2017.

Asemakaavan muutos koskien 15. Kivisenkangas kaupunginosan Kivikankaantien kortteleita ja niihin liittyviä katu- ja puistoalueita hyväksyttiin 14.6. (§ 61).

Taloudellinen ja budjettivalta

Valtuusto myönsi 16.2. (§ 7) Oulaisten Amiraali Oy:lle omavelkaisen takauksen yhtiön Kuntarahoitus Oyj:ltä ottamalle 300.000 €:n lainalle.

Kaupungin ja Energent Oy:n välinen sopimus koskien yhtiölle vuokrattua teollisuushallin laajennusta merkittiin tiedoksi 16.2. (§ 8).

Kaupungin tilintarkastajaksi vuosille 2017–2018 valittiin Julkispalvelut EY Oy, vastuullisena tarkastajana JHT, KHT Anne Räisänen (kvalt 12.4. § 18).

Valtuusto hyväksyi tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen vuodelta 2016 17.5. (§ 24) ja hyväksyi vuoden 2016 tilinpäätöksen sekä myönsi tili- ja vastuuvapauden tilivelvollisille (§ 25). Samassa kokouksessa (§ 26) valtuusto merkitsi tiedoksi vuoden 2017 talousarvion toteutumisen ajalla 1.1.–30.4.2017.

Lisämäärärahaesitys keskijännitelinjan siirtoon ja vanhan uimahallin purkamiseen hyväksyttiin 17.5. (§ 27).

Vuoden 2017 talousarvion toteutuminen ajalla 1.1.–31.7.2017 merkittiin tiedoksi 6.9. (§ 67).

Lisämääräraha Ukko Pekka höyryveturi – muistomerkin rakentamiseen hyväksyttiin 6.9. (§ 68).

Ilmoituslehden kilpailuttamisen perusteet valtuusto hyväksyi 6.9. (§ 69).

Kaupungin vuoden 2018 veroperusteet päätettiin 15.11. tuloveron osalta §:ssä 77 ja kiinteistöverojen osalta §:ssä 78.

Valtuusto päätti 15.11. muuttaa vuoden 2017 talousarviota vastaamaan 1.6.2017 voimaan tullutta organisaatiota elinvoimalautakunnan osalta.

Sivistystoimen osalta tehtiin 15.11. §:ssä 80 muutoksia vuoden 2017 talousarvioon ja perusturvan osalta tehtiin muutoksia talousarvioon 20.12. (§ 88).

Vuoden 2018 talousarvion ja taloussuunnitelman vuosille 2018–2021 sekä investointisuunnitelman vuosille 2018–2022 valtuusto hyväksyi 20.12. §:ssä 89.

Talous

Kaupungin vuoden 2017 tilinpäätös, jossa on mukana myös viemärlaitos, on tilikauden tulos + 1.552.771,06 € ja tilikausi poistoeron muutoksen ja vapaaehtoisen varauksen jälkeen ylijäämäinen 1.607.753,62 €.

Kaupungin taseessa oli 31.12.2016 ylijäämää 4.160.543,09 €, joten ylijäämä kasvaa 5.768.296,71 €:oon 31.12.2017.

Talousarvioon tehtyjen muutosten jälkeen toimintatuottojen toteutuma oli 103,7 %, toimintakulujen 97,9 % ja toimintakate 97,0 %.

Verotulojen toteutuma oli 100,7 % (+182.053 €) ja valtionosuuksien 99,4 % (- 136.641 €). Verotuloissa muutos oli - 1,2 % edelliseen vuoteen. Veroperusteisiin tehtiin vuodelle 2017 muutos, kun tuloveroprosenttia laskettiin 0,25 prosenttiyksiköllä 21,50 %:iin. Valtionosuuksissa oli kasvua 1,0 %. Valtionosuuksissa vertailua edelliseen vuoteen heikentää se, että valtionosuuksiin tehdään muutoksia verokompensaatioiden ja vuonna mm. kilpailukykysovimukseen liittyen. Valtionosuuksien kohdalla niiden osuus peruspalveluiden rahoituksessa laskee, kun kuntien omarahoitusosuutta vuosittain nostetaan.

Rahoitustuottojen ja – kulujen erotus oli + 266.476 €, joka alitti talousarvion n. 298.134 €, korkokuluissa säästy 154.444 € ja muissa rahoituskuluissa oli ylitystä 180.832 €. Talousarvion toteutumisessa on huomioitava, että rahoitustuottoja olisi tarvittaessa ollut mahdollista saada enemmän kaupungin sijoitusvarojen kautta. Tämä mahdollisuus siirtyi nyt tuleville vuosille ja voidaan tehdä tilanteessa, jossa talouden alijäämä on uhkana. Kaupungin lainoista n. 79 % oli vuodenvaihteessa lyhytaikaisia kuntatodistuslainoja, joiden lainamäärillä painotettu keskiporkko oli todella alhainen (0,097 %) ja kaikkien lainojen keskiporkko oli sekin ainoastaan 0,25 %. Kaupungin sijoituksista ei tehty vuonna 2017 nostoja ja sijoitusten markkina-arvo oli vuoden 2017 lopussa n. 17,9 milj.€ (31.12.2016 n.16,9 milj.€). Sijoitusten markkina-arvo kasvoi vuoden aikana n. 6,0 %.

Vuosikate oli 2.963.421 €, jossa oli kasvua vuoteen 2016 verrattuna 1,4 %. Poistosuunnitelman mukaisia poistoja oli 2.245.823 €. Tasapainoisen kunnallistalouden yksi keskeisiä edellytyksiä on, että pitkällä aikavälillä vuosikate kattaa poistot. Vuosikate on myös rahoituslaskelman ensimmäisenä rivinä ja tarkoittaa siinä investointien tulorahoitusta.

Vuonna 2016 kaupungin investoinnit olivat yhteensä 3.442.472 € (vuonna 2016 6.383.373 €), ja saatujen rahoitusosuuksien ja omaisuuden myyntituottojen jälkeen nettoinvestoineiksi jäi 3.063.279 € (v. 2016 5.302.980 €). Investointien toteutumisvertailussa (kohta 2.5) on esitetty investoinnit hankkeittain.

Investoinneista maanhankintaan käytettiin yhteensä vuonna 2017 vain 140 € ja myyntituloja saatiin 143.532 €.

Suurimmat talonrakennusinvestoinnit vuonna 2017 olivat uimahalli (2.254.027 €, valtionosuus 200.000 €), Kivikankaantie 10:ssä sijaitsevan teollisuushallin laajennus (Energent Oy) 248.416 €, Sievin Jalkine 71.589 €, Lukio 63.489 €, Matkanivan koulu 56.832 € ja Bergströmin kiinteistö 47.943 €. Kiinteisiin rakenteisiin ja laitteisiin käytettiin yhteensä 230.333 € (suurimmat kadunrakennuskohteet Tohola (69.482 €) ja Kasarminmäki (60.015 €), koneisiin ja kalustoihin 103.160 € ja tietokoneohjelmistoihin 61.090 €).

Viemäriiikelayoksen investoinnit olivat vuonna 2017 yhteensä 251.932 €. Investoinnit on esitetty tasekirjan viemärlaitoksen kohdassa.

Rahoituslaskelman mukaan varsinaisen toiminnan perusteella kaupungille muodostui tulo-

rahoitusta 3.981.666 € (vuosikate – tulo-rahoituksen korjauserät). Toiminnan ja investointien rahavirta oli + 918.386 €, eli investointien rahoitukseen ei jouduttu ottamaan lisälainaa. Antolainoja saatiin takaisin 40.000 (Taukokangas). Pitkäaikaista lainaa ei nostettu vuonna 2017, pitkäaikaisia lainoja maksettiin pois 1.434.760 € ja lyhytaikaisen lainan määrä kasvoi 950.000 €. Koko lainasalkku pieneni 484.760 €. Vuoden 2017 talousarviossa suunniteltiin sijoitusvarallisuuden nostoa n. 1,0 milj.€, mutta tätä nostoa ei tehty tarvinnut tehdä, koska tulo-rahoitus oli budjetoitua parempi, mm. johtuen kaupungin saamista eläkemenoperusteista maksuista. Perusteena oli myös korkotason alhaisuus ja sijoitusten selvästi parempi tuottopotentiali. Vuodenvaihteessa kaupungin pankki tileillä oli rahaa 721.288 €.

Vuodenvaihteessa kaupungilla oli lainaa kaikkiaan n. 31,8 milj.€ (v. 2016 32,3 milj.€). Siitä pitkäaikaista lainaa oli 6,8 milj.€ ja lyhytaikaista (kuntatodistusohjelmiin perustuvaa) lainaa 25,0 milj.€. Asukasta kohti pitkäaikaista lainaa oli 913 € (v. 2016 1.099 €) ja lainaa kaikkiaan 4259 € (v. 2016 4302 €/as). Vuodenvaihteessa kaikkien lainojen pääomilla painotettu keskimarkkinakorko oli alhainen 0,25 %, lyhytaikaisissa lainoissa 0,09 %.

Henkilöstö

Kaupungin vakinaisen henkilöstön määrä laski 2 henkilöllä vuoden 2017 aikana ja sijaisten määrä kasvoi 11 henkilöllä, joten kokonaismuutos oli + 9 henkilöä. Vuodenvaihteessa vakinaista henkilöstöä oli 420 ja sijaisia 140. Työllistämistuella palkattuja oli keskimäärin n.10. Kaupungin maksamien palkkojen ja palkkioiden määrä on esitetty alla olevassa taulukossa.

Henkilöstömenojen kehitys 2012–2017

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Palkat ja palkkiot	17 936 375	18 100 043	18 282 630	18 020 334	18 420 583	18 591 304
Henkilöstösivukulut						
Eläkkeet	4 563 765	4 630 689	4 615 406	4 742 479	4 667 340	4 345 706
Muut henkilöstösivukulut	1 051 220	977 621	1 020 080	991 663	1 114 645	790 642
	23 551 360	23 708 353	23 918 116	23 754 476	24 202 567	23 727 652
(1000 eur)	23 551	23 708	23 918	23 754	24 203	23 728
Menojen muutos edellisestä vuodesta	0,0 %	0,7 %	0,9 %	-0,7 %	1,2 %	-0,1 %

Vuonna 2017 sairauspoissaolojen määrä laski 1014 päivällä vuodesta 2016. Sairauspäiviä oli 7100 kpl (v. 2016 8114 kpl), prosenteissa muutos oli - 12,5. Keskimäärin sairauspoissaoloja oli 12,7 päivää/henkilö. Henkilöstön määrää, hallintokunta-kohtaista jakaantumista, sairauspäivien yksikkökohtaista jakaantumista sekä eläkkeelle siirtymistä koskevia tietoja on yksityiskohtaisemmin esitelty tilinpäätöksen liitetietojen kohdassa 4.5.

Merkittävät riskit ja epävarmuustekijät sekä muut toiminnan kehittymiseen vaikuttavat seikat

Kaupungin toimintaan vaikuttavat riskit yleensä mm. toiminnalliset riskit, rahoitusriskit ja vahinkoriskit.

Toiminnalliset riskit koskevat mm. henkilöstön osaamista ja saatavuutta, tietojärjestelmien toimivuutta, tietoturva, suhdannevaihteluita ja lainsäädännön muutoksia.

Oulaisten kaupungin palveluksessa oleva henkilöstö on pääsääntöisesti kokenutta ja kaupungin säännöissä on riittävät koulutustasovaatimukset. Henkilöstöä on ollut yleensä saatavilla ja avoimiin virka- ja työsuhteisiin on ollut hyvin hakijoita. Kaupungin vakinaisen henkilöstön keski-ikä on vuoden 2017 lopussa n. 49 vuotta, mikä on samaa tasoa kuin vuotta aiemminkin. Lähivuosina eläkkeelle siirtyy paljon ihmisiä, mikä on riski kokemustiedon menettämisen näkökulmasta, toisaalta mahdollisuus toiminnan uudistamisessa.

Kaupungin tietojärjestelmiä on päivitetty taloushallinnossa, henkilöstöhallinnossa sekä terveydenhuollossa: Kaupungin käytössä on CGI:n toimittama Kuntamalli, josta vuoden 2012 alusta otettiin käyttöön kirjanpidossa Raindance -järjestelmä ja siihen liittyen talouden seurantaan ja raportointiin Raindance -raportointiohjelma sekä talousarvion seurantaan Tane -ohjelma. Talousarvio vuodelle 2017 tehtiin Raindance -budjetointiohjelmalla. Sähköinen laskujen käsittelyohjelma Rondo on ollut käytössä vuoden 2012 alusta ja kaupungille tulevista laskuista valtaosa (noin 85 %) tulee sähköisessä muodossa.

Henkilöstöhallinnon ohjelman (Populus) käyttöönotto tapahtui 1.4.2014. Myös tämä ohjelma perustuu internet-pohjaiseen hajautettuun toimintaan ja vähentää päällekkäisyyksiä ja virhemahdollisuuksia. Samassa yhteydessä kaupunki siirtyi pääosin sähköisiin verkkopankin kautta tuleviin palkkalaskelmiin. Sähköpostijärjestelmässä on siirrytty ulkoistettuun palveluun, muutamille henkilöille on hankittu turvaposti ominaisuus. Toiminnallinen riski pieneni, kun kaupungin vastuulla ei enää ole palvelimen hankinta ja ylläpito, ja käyttäjäkohtaiset postilaatit ovat riittävän isoja.

Toiminnalliseksi riskiksi voidaan lukea myös heikon taloustilanteen myötä lisääntynyt työttömyys ja uusien työpaikkojen puute. Toisaalta kaupungin ylijäämäisenä pysynyt talous varmistaa sen, että kaupungilla on valmiudet selviytymiseen myös taloutta koettelevissa muutostilanteissa.

Väkiluvun lasku on riski, joka heikentää verotulo- ja valtionosuusmenetyksinä mahdollisuuksia palveluiden tuottamiselle ja järjestämiselle. Tämä näkyy suoraan myös kaupunkikonserniin kuuluvan vuokratyöyhtiö Oulaisten Amiraali Oy:n asuntojen huonona käyttäytymisenä. Oulaisissa työttömyydessä on lisäksi rakenteellista vinoutumaa, kun suurempi osa työttömistä on miehiä. Valtakunnallisessa valmistelussa oleva maakunta- ja sote-uudistus on myös riski, jonka merkitys Oulaisten kohdalla on keskimääräistä suurempi, koska täällä on alueellisestikin merkittäviä terveydenhuollon ja sairaanhoidon yksiköitä. Päivystysasetus asettaa ympärivuorokautiselle päivystystoiminnalle henkilöstön osalta vaatimuksia, joiden perusteella päivystyspisteiden määrää vähennetään ja Oulaskankaan sairaalan kohdalla on riski, että leikkaustoiminta loppuun ja toiminta muuttuu pelkästään päiväsairalatoiminnaksi. Oulaisissa on myös alan koulutusta, jonka pysyvyys ratkaistaan valtakunnantasoisilla ja alueen toimijoiden päätöksillä. Riski on, jos hakijamäärät oppilaitoksiin laskevat ja/tai oppilaitosten aloituspaikkamääriä pienennetään.

Maakunta- ja sote-uudistuksen myötä n. 12,5 tuloveroprosentin verran kaupungin tuloveron tuotosta siirtyy maakunnan tuloksi ja yhteisöveron tuotosta maakunnalle menee kolmannes. Kuntakohtaiset koelaskelmat näyttävät siltä, että Oulaisten kaupunki ”pärjää” uudistuksessa, eli paine tuloveroa kohtaan on negatiivinen.

Alueen kunnat ovat suhteellisen velkaantuneita eikä Oulaisten kaupunki poikkea tässä olennaisesti muista. Kaupungin velkamäärä on riski, mikäli korkotaso lähtisi nopeasti nousemaan ja tästäkin syystä on tärkeätä pitää huoli lainamäärän laskusta ennen maakuntahallinnon ja sen myötä pienenevän talouden resursseista. Alhaalla vuosia pysynyt korkotaso on merkittävä tekijä siinä, että velkamäärä ei ole vielä ollut olennainen talouden kokonaisuuden kannalta, esimerkiksi vuonna 2017 lainoista maksetut korot olivat ainoastaan n. 94.000 €, lainamäärän ollessa n. 32 milj.€. Samaan aikaan Oulaisten kaupungin sijoitusvarallisuuden kasvu on ollut suotuisaa ja kaupungin tuloksen kannalta esimerkiksi vuonna 2016 jopa ratkaisevaa. Mikäli korkotaso nousee voimakkaasti, joudutaan lainamäärän kasvattamisen sijaan harkitsemaan sijoitusvarallisuuden käyttöä lainanottoa korvaavana, jolloin myös tuotot pienenevät. Toistaiseksi sellaista riskiä kunnissa ei kuitenkaan ole näkyvissä, jossa luottoja ei olisi saatavissa. Valuuttamääräisiä luottoja ei sisälly kaupungin lainasalkkuun.

Kaupungin vahinkoriskejä on turvattu laajasti vakuutuksilla: Lakisääteinen tapaturmavakuutus, omaisuusvakuutus (kiinteistöt ja niiden irtaimisto, all risks), keskeytysvakuutus (kaikki

kaupungin kohteet, 1.000.000 €:oon saakka), vastuuvakuutus (julkisyhteisön vastuu, hallinnon vastuu), tapaturmavakuutus (mm. kunnan ryhmätapaturmavakuutus), matkavakuutus (virkamatka, kaupungin henkilöstö ja luottamushenkilöt) sekä kaikki ajoneuvot. Kaupungin vakuutusturvaa täydennettiin vuonna 2017 ottamalla mukaan oikeusturvavakuutus, joka korvaa omat ja tuomitut vastapuolen oikeudenkäyntikulut riita- ja rikosasioissa, jotka käsitellään käräjäoikeudessa.

Riskikartoituksilla on tunnistettu riskit, ja myönteisenä asiana on todettava, että kaupungin vahinkokehitys on ollut hyvä eikä mitään suurempia vahinkoja ole sattunut. Hyvä vahinkokehitys vaikuttaa myös vakuutusmaksutasoon.

Kaupungilla ei ole meneillään merkittäviä oikeudellisia prosesseja, joista saattaisi olla kaupungin toiminnalle riskiä.

Kaupunginhallitus päätti 11.9.2017 kilpailutuksen perusteella kaupungin vakuutusyhtiöksi If Vahinkovastuuyhtiö Oy:n 1.1.2018 lukien. Päätös on voimassa toistaiseksi. If on ollut myös aiemmin kaupunki vakuutusyhtiö. Kaupunki käyttää vakuutusasioissa asiantuntijana (vakuutusmeklarina) Rewenda Oy:tä.

1.2. Selonteko kaupungin sisäisen valvonnan järjestämisestä

Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan sitä osaa johtamisessa, jolla tunnistetaan, ennalta ehkäistään ja hallitaan riskejä. Se sisältää ne toimenpiteet ja menetelmät, joilla pyritään toiminnan tuoksellisuuden ylläpitämiseen, varmistamiseen, edistämiseen ja parantamiseen. Valvonnalla varmistetaan, että kirjanpito, palkanlaskenta, maksuliikenne ja tietojärjestelmät ovat luotettavia, ennaltaehkäistään erehdyksiä, virheitä ja väärinkäytöksiä ja varmistetaan, että kaupungin varoja ja omaisuutta hoidetaan huolellisesti ja taloudellisesti.

Kaupunginvaltuusto lisäsi 29.1.2014 kaupungin hallintosääntöön kohdat liittyen sisäiseen valvontaan ja riskienhallintaan. Samassa kokouksessa hyväksyttiin myös sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet.

Oulaisten kaupungin sisäisen valvonnan ohje on hyväksytty kaupunginhallituksessa 11.3.2013 ja ohje tuli voimaan 1.4.2013 lukien. Riskienhallinnan osalta kaupunginhallitus on 13.1.2014 hyväksynyt riskienhallintasuunnitelman.

Sisäisen valvonnan osa-alueet sisältyvät niihin pysyväismääräyksiin ja vuosittaisiin päätöksiin, joilla on annettu toimivalta ja vastuut eri luottamushenkilöelimille, viranhaltijoille ja työntekijöille. Pysyväismääräyksiä ovat Oulaisissa hallintosääntö ja muut ohjeet, joihin tehdään tarvittavia lisäyksiä tai päivityksiä. Vuoden 2017 keväällä kaupunginvaltuusto hyväksyi koko kaupunkia koskevana hallintosäännön, joka tuli voimaan uuden valtuustokauden alussa 1.6.2017 ja ko. säännön perusteella on täytetty kaupungin lauta- ja johtokunnat.

Valtuuston ja kaupunginhallituksen päätöksillä on kaupunkitasolla vahvistettu lainsäädännölliset muutokset ja riskienhallinta otettu osaksi kunnan normaalia toimintaa. Tavoitteena on, että riskienhallinta on järjestelmällistä toimintaa, jolla kaupunginhallitus ja muut tilivelvolliset toimijat voivat varmistua olennaisten riskien tunnistamisesta, arvioinnista, hallinnasta sekä mahdollisuuksien ja vahvuuksien hyödyntämisestä.

Sisäisen valvonnan ohjeen mukaan tilivelvollisella on erityinen vastuu sisäisen valvonnan rakenteiden luomisesta ja sisäisen valvonnan tehokkuuden parantamisesta ja jatkuvasta ylläpidosta johtamansa toiminnan osalta. Ohjeessa todetaan erikseen, että tilivelvollisuusaseman puuttuminen ei vapauta esimiesasemassa olevaa viran- tai toimenhaltijaa alaistensa toiminnan valvontavastuusta. Vahingonkorvausvaatimus tai rikosseuraamus voidaan kohdistaa myös muuhun kuin tilivelvolliseen. Konsernin tasolla sisäisen valvonnan toimivuudesta vastaavat kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja. Oulaisissa kaupunkikonserniin kuuluva vuokrataloyhtiö

Oulaisten Amiraali Oy:n kohdalla kaupunginhallitus antaa vuosittain yhtiökokoukselle esityksen yhtiön hallitukseen valittavista henkilöistä. Tällä varmistetaan paitsi sisäistä valvontaa, myös pidetään emokaupunki tietoisena yhtiön tilasta.

Päätösten valmistelussa, päätöksenteossa ja päätösten täytäntöönpanossa noudatetaan lainsäädäntöä, kaupungin hallintosääntöä sekä päävastuualueiden johtosääntöjä sekä muuta ohjeistusta.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteiden kohdassa 5 on riskit jaoteltu neljään pääryhmään, jotka ovat strategiset, taloudelliset ja toiminnalliset riskit sekä vahinkoriskit. Riskienhallinta on kytketty osaksi talousarvion laadintaa. Toimielinten tehtävänä on raportoida merkittävistä riskeistään ja riskien hallinnan kehittämisestä osana toiminnan ja talouden seuranta ja raportointia. Vuoden 2017 osalta päävastuualueet ovat antaneet raportit sisäisen valvonnan toteutumisesta alkuvuodesta 2018.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tuloksellisuutta seurataan myös vuoden aikana. Vuoden 2017 aikana ei ole ilmennyt sisäisen valvonnan tai riskienhallinnan osalta puutteita, jotka edellyttäisivät toimenpiteitä.

Kaupungin talouden ja toiminnan suunnittelu perustuu kaupungin strategiaan ja sitä täydentävään palvelustrategiaan sekä valtuuston hyväksymiin hallintokunta- tai toimialakohtaisiin suunnitelmiin. Kaupungin strategian valtuusto hyväksyi 16.10.2013, ja strategiaan on kirjattu kaupungin visio vuonna 2020 sekä strategiset linjaukset vuoteen 2020. Palvelustrategiassa (kvalt 26.2.2014) on linjattu mm. palvelutuotannon järjestäminen tulevaisuudessa palvelukeskuksittain. Vuoden 2017 lopulla kaupunginvaltuusto täydennettynä nuorisovaltuustolla aloitti yhdessä kaupungin johtoryhmän kanssa strategian laadinnan ja uusi kaupunkistrategia tulee päätettäväksi vuoden 2017 toukokuussa tai elokuussa.

Talousarvioprosessin aikataulusta vastaa kaupunginhallitus. Talousraamissa lähtökohtana ovat nykyisen toiminnan edellyttämät resurssit ja tiedossa olevat lakitasoiset tai alemman-tasoiset muutokset kaupungin tulorahoituksen kannalta keskeisissä veroperusteissa ja valtion-osuuksissa. Talousarvion ja taloussuunnitelman valmistelu kaupunginhallituksen antaman raamin pohjalta tapahtuu Oulaisissa hajautetusti. Vuoden 2017 talousarvion valmistelu tapahtui Raindance – budjetointiohjelmalla, joka on osa kaupungin käytössä olevaan CGI:n Kuntamallia. Yhteensopivat, samaa tuoteperhettä olevat ohjelmat varmistavat toimintaa, ja hallintokunnilla on käytössään päättäneen tilikauden tilinpäätöstiedot, kuluvan vuoden talousarvio sekä reaaliaikainen toteutuma kuluvasta vuodesta. Sisäisen valvonnan näkökulmasta suunnitteluprosessi nyky muodossaan varmistaa, että valmistelu perustuu faktatietoon. Jokaisessa hallintokunnassa on myös henkilöitä, joilla on oikeudet Report Manager - raportointiohjelmaan, jolla seurannassa päästään tositetarkkuusasteelle. Ohjelma toimii ”on line” - tyyppisesti, eli tietoa kirjauksista voidaan seurata välittömästi.

Edellä olevan mukaisesti kaupungin henkilökunnalla on mahdollisuus jatkuvaan talouden seurantaan. Talousarvion hyväksymisen jälkeen kaupunginhallitus antaa talousarvion täytäntöönpano-ohjeet, jossa määrätään talouden ja toiminnallisten tavoitteiden seurannasta. Talouden osalta seuranta tapahtuu vähintään neljännesvuosittain ja toiminnallisten tavoitteiden osalta puolivuosittein. Nämä em. seurantavelvoitteet ovat lautakunnille, joiden tehtävänä on ryhtyä toimenpiteisiin, mikäli talouden tai toiminnan osalta todetaan poikkeamaa suunniteltuun talousarvioon.

Kaupungin hyväksyjät määrätään kaupunginhallituksen tai lautakuntien päätöksillä vuosittain kaupunkiin pääosin vakituisessa virkasuhteessa olevista henkilöistä. Hyväksyjät (ja varahenkilöt) määrätään kustannuspaikkatasoisesti, mikä varmistaa sen, että hyväksyjällä on tieto käytettävissä olevista resursseista. Laskujen kierrätyksessä on erikseen nimetyt asiattarkastajat, joiden kautta laskut tulevat hyväksyjille. Oulaisissa laskujen käsittelyprosessi perustuu ostolaskujen sähköiseen kierrätykseen (Rondo), mikä on lyhentänyt laskujen käsittelyaikaa ja varmistaa sen, että normaalioloissa laskut saadaan maksuun aikanaan. Suurin osa laskuista

saadaan kaupungille sähköisessä muodossa, mikä varmistaa toimintaa eikä laskun ”hukkaaminen” on mahdollista.

Kaupungin tietojärjestelmät niin taloushallinnon kuin henkilöstöhallinnonkin osalta ovat järjestelmätoimittaja CGI Oy:n palvelimella. Palvelin on Espoossa. CGI pitää huolen siitä, että järjestelmät on käytettävissä 24/7, järjestelmät päivitetään ja järjestelmistä otetaan varmistukset, joita säilytetään muualla kuin ao. palvelinten yhteydessä. Kaupungin tietojärjestelmille on nimetty kaupungilta vastuuhenkilöt.

Kaupunginhallitus ja lautakunnan määräävät keskuudestaan henkilöt, joiden tehtävänä on vuosittain suorittaa rahavarojen ja arvopapereiden yms. tarkastaminen ja raportointi. Varsinaisten kassojen merkitys on jatkuvasti vähentynyt, ja vuoden 2013 aikana on otettu käteisos- toissa käyttöön First Card-maksukortit. Kortit ovat kaupungin vastuulla ja tilattu nimetyille henkilöille. Käyttö on rajattu kaupungin tarpeisiin ja jokainen kortinhaltija vastaa ostoksista ja niihin liittyvien kuittien säilyttämisestä. Kuitit liitetään kirjanpitositteeseen, jonka korttiyhtiö lähettää käyttäjäkohtaisesti.

Kaupungin käyttöomaisuuskirjanpitoon sisältyy poistonalainen omaisuus. Irtaimen omaisuuden osalta pyritään riittävällä tarkkuudella pitämään myös pienempi omaisuus luetteloituna.

Tietoturvassa keskeinen vaatimus on, että kaupungin henkilökunnalla käytössä olevat järjestelmät perustuvat henkilökohtaisiin käyttöoikeuksiin, käyttäjätunnuksiin ja salasanoihin, tietojärjestelmän on suojattu ulkoiselta tunkeutumiselta palomuurilla ja kaupungilla on virustorjunta kunnossa. Kaupungilla on tietoturvaohje, jonka päivittämisestä vastaa tietoturvatyöryhmälle. Tietojärjestelmistä on järjestelmätoimittajien tekemät menetelmäkuvaukset ja järjestelmiin liit- tyä ominaisuuksia, joiden avulla varmistetaan sisäisen tarkkailun ja valvonnan toimivuus.

Tietojärjestelmien vastuuhenkilöt valvovat, että eri sovellusten käyttöoikeudet ovat asianmu- kaiset.

Vuoden 2015 lopussa valmisteltiin myös ohjeet sosiaalisen median käytöstä. Ohjeet on kau- punginhallitus hyväksynyt.

Kaupunki myöntää avustuksia yhdistyksille ja järjestöille. Avustuksen maksatuksen edellytyk- senä on, että avustuksen saaja esittää tilinpäätöstietojen tai muun selvityksen perusteella, mi- ten aiemmin myönnetty avustus on käytetty tai miten saatu avustus aiotaan käyttää.

Valtionosuuksien ja -avustusten sekä muiden avustusten hakeminen ja tilittäminen kuuluvat palvelukeskusten päälliköille. Valtionosuuksien kertymistä seurataan osana talousarvion nor- maalia toteutumisseurantaa. Erillisiä valtionosuuksia saadaan nykyisin joihinkin investointeihin sekä hankkeisiin.

Projektien osalta päätöksen osallistumisesta tekee kaupunginhallitus tai ao. lautakunta. Kau- pungin itse hallinnoimissa projekteissa vaatimukset projektin hallinnon osalta on lueteltu sisäi- sen valvonnan ohjeessa ja projektista vastaavan viranhaltijan vastuu on laaja. Ongelmia ei projektien osalta ole ollut.

Kaupungin toiminnan riskikartoitus tehtiin syksyllä 2012 ja valtuusto hyväksyi sen 30.1.2013. Kartoituksessa oli mukana sekä fyysiset riskit että henkinen kuormitus, joten sen perusteella on voitu ryhtyä toimiin mahdollisten ongelmien korjaamiseksi. Tämä kartoitus ja syksyllä 2013 valmistellut, edellä kerrotut kaupunginhallituksen ja valtuuston tekemät päätökset riskienhallin- nan osalta laajentavat riskienhallinnan kattamaan käytännössä kaiken kaupungin toiminnan ja tulevat olemaan entistä keskeisempi osa sekä strategista että toiminnallista suunnittelua.

Vuonna 2017 kaupungin omassa toiminnassa ei ollut tekijöitä, joiden perusteella toiminnan riskitaso olisi noussut.

1.3. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

1.3.1. Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tilikauden tuloksen muodostumista kuvaa tuloslaskelma ja siitä lasketut tunnusluvut. Tilikaudelle kuuluvien tulojen riittävyys menoihin osoitetaan tuloslaskelman välitulosten eli toimintakateen, vuosikateen ja tilikauden tuloksen avulla. Tuloslaskelmassa ovat mukana vain ulkoiset tuotot ja kulut, ei esimerkiksi hallintokuntien välisiä ostoja ja myyntejä.

Toimintakate näyttää, paljonko toimintakuluista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla. Vuoden 2017 toimintakate oli - 46,7 milj.€ (v. 2016 - 47,3 milj.€). Kaupungin toimintatuotot kasvoivat vuodesta 2017 3,1 % ja toimintakulut laskivat 0,4 %. Toimintakate parani 1,5 %.

Vuosikate on kunnan rahoitustulos, jota tulee arvioida sekä tuloksen muodostumisen että rahoituksen riittävyyden kannalta. Tuloslaskelmassa vuosikateen on katettava poistot eli pitkävaikutteisten tuotantotehtävien (rakennukset, kadut, puistot jne.) käytöstä (=kuluminen) aiheutuneet kustannukset. Rahoituslaskelmassa vuosikate tarkoittaa investointeihin ja lainanlyhennyksiin käytettävissä olevaa tulo-rahoitusta. Vuonna 2017 vuosikate oli n. 2,9 milj.€ (v. 2016 n. 2,9 milj.€). Vuonna 2017 kaupungin poistot olivat n. 2,2 €, ja vuosikate kattoi poistot 132 %:sti (v. 2016 136 %). Kaupungin poistojen määrä kasvaa investointien myötä.

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan omaa pääomaa. Tuloslaskelmassa tilikauden tuloksen jälkeen esitettävät erät ovat tuloksenkäsittelyeriä. Ylijäämäinen tulos voidaan siirtää varauksiin, rahastoida tai liittää tilinpäätöstä seuraavan vuoden tilinpäätöksessä edellisiltä vuosilta kertyneeseen yli- / alijäämään. Vuoden 2017 tulos oli + 1.552.771 €, missä on otettuna huomioon 200.000 €:n satunnaisiksi menoksi kirjattu vanhan uimahallin purkamisen, ja tilikauden ylijäämä on poistoeron kirjauksen jälkeen 1.607.754 €.

Tilikauden tulos on hyvä. Vuosien 2012 - 2016 tulokset ovat myös olleet ylijäämäisiä, ja 31.12.2017 kaupungin taseessa on kertynyttä ylijäämää yhteensä 5.768.019 €.

Seuraavilla sivuilla on esitetty tuloslaskelma ja rahoituslaskelma sekä niistä laskettavat tunnusluvut kolmelta edeltävältä vuodelta. Yksityiskohtainen tuloslaskelma on kohdassa 2.3., ja siinä näkyy myös toteutunut suhteessa talousarvioon ja siihen tehtyihin muutoksiin.

	2015	2016	2017
Toimintatuotot	7 226	7652	7663
Toimintakulut	-52 782	-54 933	- 54216
TOIMINTAKATE	-45 557	-47 280	-46552
Verotulot	25 293	24 922	24616
Valtionosuudet	22 945	24 393	24633
Rahoitustuotot ja – kulut			
Korkotuotot	9	24	29
Muut rahoitustuotot	647	1 114	581
Korkokulut	-198	-123	- 96
Muut rahoituskulut	-152	-126	- 249
VUOSIKATE	2 988	2 922	2963
Poistot ja arvonalentumiset	-2 013	-2 146	- 2246
TILIKAUDEN TULOS	975	777	1553
Poistoeron vähennys	55	55	55
Varausten lisäys	-50	-35	0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	980	796	1608
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	13,7	13,9	14,1
Vuosikate/Poistot, %	148,4	136,2	131,9
Vuosikate €/asukas	393	389	397
Asukasmäärä	7 613	7 510	7472

1.3.2. Toiminnan rahoitus

Toiminnan rahoitusta tilikauden aikana tarkastellaan rahoituslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoituslaskelmassa esitetään erikseen tulorahoituksen ja investointien nettomäärä (rivi: Toiminnan ja investointien rahavirta) ja rahoitustoiminnan eli anto- ja otolainauksen, oman pääoman ja maksuvalmiuden muutosten nettomäärä (rivi: Rahoituksen rahavirta). Näiden kahden luvun erotus tai summa osoittaa kaupungin kassavarojen muutoksen tilikaudella. Vuonna 2017 muutos oli 709.682 €.

	2015	2016	2017
TOIMINNAN RAHAVIRTA			
Vuosikate	2 988	2 922	2963
Satunnaiset erät			835
Tulorahoituksen korjauserät	-43	3	183
Toiminnan rahavirta	2 945	2 926	3982
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA			
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-7 228	-6 392	3442
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 525	619	216
Käyttöomaisuuden myyntitulot	46	470	163
Investointien rahavirta	-5 657	-5 303	-3063
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-2 711	-2 377	918
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA			
Antolainauksen muutokset			
Antolainojen takaisinmaksut	40	40	40
Antolainauksen muutokset	40	40	40
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 400	1 500	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 160	-1 545	-1435
Lyhytaikaisten lainojen muutos	3 650	3 300	950
Lainakannan muutokset	2 890	3 255	-435
Muut maksuvalmiuden muutokset			
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-0	-4	-2
Vaihto-omaisuuden muutos	-1	3	1
Saamisten muutos	314	44	-152
Korottomien velkojen muutos	-467	-13	389
Muut maksuvalmiuden muutokset	-155	30	236
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	2 776	3 325	-209
RAHAVAROJEN MUUTOS	64	947	710
Omaisuudenhoito 1.1.	14 111	14 591	15570
Rahat ja pankkisaamiset 1.1.	656	240	209
- Omaisuudenhoito 31.12.	14 591	15 570	15767
- Rahat ja pankkisaamiset 31.12.	240	209	721
	64	947	710
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT			
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä yhteensä 5 vuodelta, 1 000 €	-4 298	-5 586	-5402
Investointien tulorahoitus, %	52,4	49,4	91,8
Lainanhoitokate	1,35	1,83	2,1
Kassan riittävyys, pv (rahat ja pankkisaamiset)	1,4	1,2	4,4

Tunnusluvut

Rahoituslaskelman tunnusluvuissa ”**Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä yhteensä 5 vuodelta**” on muuttunut investointien lisääntymisen myötä olennaisesti huonommaksi. Kuluvan vuosikymmenen alussa kaupungin investoinnit olivat vähäiset ja samaan aikaan mm. teollisuushallien myynnin myötä saatiin tuloja investointiosaan. Tunnusluku peilaa näin pidemmän aikavälin kehitystä: Oulaisten kaupungin investointien kohdalla joudutaan investointitasoa laskemaan, koska vuosien 2013–2016 aikana tulorahoitus ei riittänyt ja velkamäärä kasvoi. Tässä on keskeinen syy sille, miksi investointien kohdalla on tyydyttävä alhaisempaan tasoon, toinen syy on poistojen määrän kasvu.

Vuonna 2017 investoinnit olivat vielä yli normaalin (vuosikate) tulorahoituksen mutta tilanteessa autoivat satunnaiset tulot, tämän jälkeen on investointien oltava alle tulorahoituksella katettavan tason, tasossa 1,5–2,0 milj.€. Taloussuunnitelman investoinnit vuosille 2019–2021 on tehty tälle tasolle, jolloin lainamäärä pienenee sopivasti orastava korkojen nousun edellä.

Investointien tulorahoitus % lasketaan seuraavalla kaavalla: $100 * \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$ (eli valtionosuudet vähennetty). Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli käyttöomaisuuden myynnillä, lainoilla tai kassavarojen määrää vähentämällä. Vuonna 2017 investoinneista 91,8 % voitiin rahoittaa tulorahoituksella. Kun lisäksi vuoden 2017 kohdalla satunnaiset erät olivat tulorahoituksen lisäksi käytössä, kaupungin lainamäärä lähti laskuun.

Lainanhoitokate ((= (Vuosikate + korkokulut) / (korkokulut + lainanlyhennykset)) kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Tunnusluvun ollessa alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään kassavaroja. Lainanhoitokate on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä arvon ollessa välillä 1–2 ja heikko, kun arvo on alle 1. Oulaisissa lainanhoitokate oli ensimmäisen kerran yli 2 (2,13 %), eli hyvällä tasolla.

Maksuvalmiutta kuvataan kahdella tunnusluvulla: Ensimmäisessä ovat mukana kaupungin rahat ja pankkisaamiset vuoden lopussa, ja tämä jaetaan koko vuoden kassasta maksuilla, jona lukuna käytetään vuoden 2017 kokonaismenoja (kaava: $365 * \text{Kassavarat } 31.12. / \text{kokonaismenot}$). Kaupungin kokonaismenot olivat vuonna 2017 59.433.920 €. Vuodenvaihteessa maksuvalmius oli 4,4 päivää.

Toisena maksuvalmiutta kuvaavana käytetään lukua, jossa likvideiksi varoiksi on otettu myös omaisuudenhoidon varat (markkinahintaisina). Nämä varat mukaan lukien kaupungin maksuvalmius oli vuodenvaihteessa 114 päivää. Maksuvalmius on parantunut, kun menojen kasvu on ollut pienempää kuin varallisuuden kasvu.

Rahoituslaskelman alaosassa on kohdat Omaisuudenhoito 1.1. ja 31.12.. Nämä kaupungin varat ovat joko varainhoitoyhtiöiden kautta sijoitettuina valtuusto hyväksymän sijoitussuunnitelman mukaisesti tai osakesijoituksina. Laskelmassa olevat luvut ovat kirjanpitoarvossa, joka tarkoittaa esim. osakkeiden kohdalla hankintahintaa tai sitä alemmaa arvo 31.12. tilanteessa. Markkinahintainen arvo sijoituksille oli 31.12.2017 17.874.411 €, jossa on muutosta edelliseen vuodenvaihteeseen n. + 6,0 %.

Kaupungin kassan riittävyys perustuu lainanottoon, jossa on yhä suuremmalta osin käytetty kuntatodistusohjelmiin perustuvaa lyhytaikaista lainanottoa. Lainakorot ovat näissä lyhytaikaisissa lainoissa olleet erittäin alhaalla. Vuoden 2017 aikana pitkäaikaisten lainojen määrä aleni 1.434.760 €:lla ja lyhytaikaisten lainojen määrä kasvoi 950.000 €. Vuodenvaihteessa kaikkien kaupungin lainojen pääomilla painotettu keskkorko oli 0,25 %, lyhyiden lainojen keskkorko oli 0,09 %.

1.4. Rahoitusasema ja sen muutokset

Kaupungin rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoitusasemassa tilikaudella tapahtuneet muutokset kuten sijoitukset, pääoman lisäykset ja palautukset käyvät ilmi rahoituslaskelmasta.

VASTAAVAA	12/2017	12/2016
PYSYVÄT VASTAAVAT		
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	216	322
AINEETTOMAT OIKEUDET	216	322
1005 Tietokoneohjelmistot	216	322
AINEELLISET HYÖDYKKEET	46 609	45 606
MAA- JA VESIALUEET	7 470	7 524
1100 Maa- ja vesialueet	7 338	7 393
1102 Kiinteistöjen liittymismaksut	132	132
RAKENNUKSET	35 005	28 024
1110 Asuinrakennukset	360	379
1115 Hallinto- ja laitosrakennukset	22 362	23 133
1120 Tehdas- ja tuotantorakennukset	2 398	1 876
1123 Muut rakennukset	9 885	2 636
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET	3 450	3 671
1130 Maa- ja vesirakenteet	1 984	2 122
1140 Johtoverkostot ja laitteet	1 076	1 115
1150 Muut kiinteät rakenteet ja lai	390	434
KONEET JA KALUSTO	470	489
1160 Kuljetusvälineet	2	2
1170 Muut koneet ja kalusto	466	470
1174 Tietokonelaitteet	1	17
ENNAKKOMAKS JA KESKENER HANKIN	214	5 897
1195 Keskeneräiset hankinnat	214	5 897
SIJOITUKSET	8 519	8 621
OSAKKEET JA OSUUDET	8 439	8 501
1201 Tytäryhteisöosakkeet ja -osuud	1 936	1 936
1203 Kuntayhtymäosuudet	5 959	5 959
1205 Osakkuusyhteisöosakkeet ja -os	0	60
1208 Muut osakkeet ja osuudet	544	546
MUUT LAINASAAMISET	80	120
1238 Muut lainasaam. muilta	80	120
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	55 343	54 549
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
LAHJOITUSRAHASTOJEN VARAT	524	432
1440 Lahjoitusrahastojen erityiskat	524	432
TOIMEKSIANTOJEN VARAT YHTEENSÄ	524	432
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
VAIHTO-OMAISUUS	64	65
AINEET JA TARVIKKEET	64	65
1500 Aineet ja tarvikkeet	64	65
SAAMISET	1 943	1 791
PITKÄAIKAISET SAAMISET	196	219

MUUT SAAMISET	196	219
1688 Muut saamiset	196	219
LYHYTAIKAISET SAAMISET	1 747	1 572
MYyntISAAMISET	860	854
1720 Myyntisaam. tytäryhteisöiltä	2	0
1725 Myyntisaam. jäsenkuntayhtymilt	51	83
1735 Kunnan sisäiset myyntisaam.	0	0
1740 Myyntisaamiset muilta	806	771
MUUT SAAMISET	286	285
1795 Kaupunki/viemäriil. välitystili	-4	0
1806 Arvonlisäveron palautus verott	290	285
SIIRTOSAAMISET	601	433
1812 Kauppahintasaamiset (lyhytaik)	23	22
1821 Antolainojen korot	0	0
1822 Korkojaksotus/kuntatodistukset	18	21
1826 Muut siirtosaam. muilta	560	390
RAHOITUSARVOPAPERIT	15 767	15 570
OSAKKEET JA OSUUDET	1 706	1 683
1831 Osakkeet ja osuudet	1 706	1 683
SIJOITUKS RAHAMARKKINAINSTRUM	14 061	13 887
1860 Sijoitukset muihin rahamarkkin	14 061	13 887
RAHAT JA PANKKISAAMISET	721	209
1900 Kassatilit	3	2
1920 Maksuliikennetilit	431	187
1960 Talletustilit	287	20
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	18 496	17 635
VASTAAVAA YHTEENSÄ	74 363	72 617
VASTATTAVAA	12/2017	12/2016
OMA PÄÄOMA		
PERUSPÄÄOMA	27 584	27 584
2000 Peruspääoma	27 584	27 584
MUUT OMAT RAHASTOT	70	70
2015 Rahastopääomat	70	70
EDELL TILIKAUS YLI-/ALIJÄÄMÄ	4 161	3 364
2040 Ed. tilikausien yli-/alijäämä	4 161	3 364
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	1 608	797
Tulostilit	1 608	797
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	33 423	31 815
POISTOERO JA VAPAAEHT VARAUKS		
POISTOERO	1 550	1 605
2100 Poistoero	1 550	1 605
VAPAAEHTOISET VARAUKSET	210	210
2110 Vapaaehtoiset varaukset	210	210
POISTOERO JA VAPAAEHT VARAUKS YHTEENSÄ	1 760	1 815
PAKOLLISET VARAUKSET		
MUUT PAKOLLISET VARAUKSET	200	0
2130 Muut pakolliset varaukset	200	0
PAKOLLISET VARAUKSET YHTEENSÄ	200	0

TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
VALTION TOIMEKSIANNOT	5	0
2320 Rintamaveteraanien kun- toutus	5	0
LAHJOITUSRAHASTOJEN PÄÄOMAT	524	432
2325 Lahjoitusrahastojen pää- omat	524	432
MUUT TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	13	20
2360 Yksityisvarojen välitystili	13	20
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT YH- TEENSÄ	543	453
VIERAS PÄÄOMA		
PITKÄAIKAINEN	5 829	7 014
LAINAT RAHOITUS- JA VAKUUTUSL	5 636	6 820
2411 Lainat Kuntarahoitus Oy:ltä	5 636	6 820
MUUT VELAT	193	193
2469 Liittymismaksut ja muut velat	193	193
LYHYTAIKAINEN	32 610	31 521
LAINAT RAH.-JA VAKUUT.LAITOKS.	26 185	25 235
2511 La.lainat Kuntarahoitus Oy:ltä	1 185	1 185
2512 Kuntatodistuslainat	25 000	24 050
LAINAT JULKISYHTEISÖILTÄ	0	250
2522 La.lainat Kuntien eläkeva- kuutu	0	250
SAADUT ENNAKOT	0	0
2544 La.saadut ennakot muilta	0	0
LYHYTAIKAISET OSTOVELAT	3 194	2 657
2546 La.ostovelat jäsenkuntayh- tymil	1 097	234
2548 La.sisäiset ostovelat	0	0
2549 La.ostovelat muille	2 097	2 423
MUUT VELAT	406	411
2554 Kaup/viem.II välitystili	-4	0
2557 Ennakonpidätysvelka	366	370
2558 Sosiaaliturvamaksuvelka	17	32
2562 Alv-velka	9	9
2563 Puolueverot	3	0
2564 Jäsenmaksut	14	0
2566 Ulosotot	1	0
SIIRTOVELAT	2 825	2 968
2575 Siirt.korot muille	13	16
2580 Lomapalkkajaksotus	2 527	2 629
2588 Muut siirtovelat muille	285	325
2701 Rästit ja ennakot	0	-1
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	38 439	38 534
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	74 363	72 617
TASEEN TUNNUSLUVUT		
Omavaraisuusaste, %	47,3	46,3
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	67,5	67,6
Velat ja vastuut käyttötuloista, %	67,5	67,6
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 euroa	5 768	4 161
Kertynyt yli-/alijäämä, euroa/asukas	772	554
Lainakanta 31.12., 1000 euroa	31 820	32 305
Lainakanta 31.12., euroa/asukas	4 259	4 302
Lainasaamiset, 1000 euroa	80	120
Asukasmäärä	7 472	7 510

TASEEN TUNNUSLUVUT

Taseesta laskettavat tunnusluvut kuvaavat kunnan omavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaisuutta. Nämä tunnusluvut ovat keskeisiä mittareita, ns. kriisikuntakriteereitä, kun kuntia arvioidaan kunta- ja palvelurakennemuutoksesta annetun lain mukaan. Kriisikuntakriteerien täyttyessä kaikilta osin on valtioneuvostolla mahdollisuus puuttua kunnan itsenäisyyteen ja määrätä kunnan liittämistä toiseen kuntaan.

Omavaraisuusaste, % = $100 \cdot (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

2015	2016	2017
47,9	46,3	47,3

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona on pidetty 70 %:n tasoa. Omavaraisuuden ollessa 50 % tai sen alle, tarkoittaa se kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta. Oulaisissa omavaraisuusaste on alle em. 50 %:n tason. Kriittikinnä kriisikuntakriteereille on todettava, että näistä omavaraisuusasteessa, suhteellisessa velkaantumisessa ja lainamäärässä €/asukas ei oteta huomioon kaupungin sijoitusvarallisuutta. Esimerkiksi omavaraisuusaste muuttuisi yli 60 %:n, jos kaupunki maksaisi sijoitusvaroillaan lainoja pois.

Rahoitusvarallisuus €/asukas = $(\text{Saamiset} + \text{Rahoitusarvopaperit} + \text{Rahat ja pankkisaamiset}) - (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{asukasmäärä}$

2015	2016	2017
-2444	-2791	-2678

Tunnusluku osoittaa likvidien (eli heti käytössä olevien) varojen riittävyyden vieraan pääoman takaisinmaksuun. Rahoitusomaisuuden ja vieraan pääoman erotus kertoo määrän, mikä rahoitusomaisuudesta jää jäljelle, kun vieras pääoma on maksettu. Oulaisissa luku on noussut lainamäärän kasvun myötä.

Suhteellinen velkaantuneisuus, % = $100 \cdot (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

2015	2016	2017
63,6	67,6	67,5

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Tunnusluvussa on mukana koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakkomaksuilla. Käyttötuloissa ovat mukana toimintatuotot, verotulot ja käyttötalouden valti-onosuudet.

Mitä pienempi on suhteellinen velkaantuneisuus, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulo-rahoituksella. Kriisikuntakriteerinä on 50 %, eli Oulaisten luvut ylittävät tämän tarkasteluvuosina. Myös tämän kriteerin kohdalla on otettava huomioon, että sijoitusvaroja ei lasketa mukaan. Ne mukaan lukien luku olisi 31.12.2017 39,8 %.

Lainakanta 31.12. = $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})$

	2014	2015	2016	2017
Lainakanta 31.12. (M€)	26,2	29,1	32,3	31,8
Lainat €/asukas	3386	3816	4302	4259
Lainasaamiset (M€)	0,2	0,2	0,2	0,1

Lainamäärässä vuoden 2017 lopussa lyhytaikaisia kuntatodistuslainoja oli 25,0 milj.€ ja pitkäaikaisia talousarviolainoja n. 6,8 milj.€. Lainasaamisissa on mukana Taukokankaalle annettu laina, jonka pääoma oli vuoden lopussa 80.000 €. Ko. lainaa lyhennetään 40.000 € vuodessa.

1.5. Kokonaistulot ja – menot

Kokonaistulojen ja – menojen laskelma laaditaan tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta, jotka sisältävät vain ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat. Liikelaitos ja muut taseyksiköt (ei Oulaisissa) yhdistetään tässä rivi riviltä.

Kokonaistulo ja - meno -käsitteet kattavat laskelmassa varsinaisen toiminnan ja investointien tulot ja menot sekä rahoitustoiminnan rahan lähteet ja rahan käytön.

KOKONAISTULOT JA -MENOT 1-12/2017

TULOT		MENOT	
TOIMINTA		TOIMINTA	
TOIMINTATUOTOT	7 663 666	TOIMINTAKULUT	54 216 134
VEROTULOT	24 616 053	KORKOKULUT	95 546
VALTIONOSUUDET	24 633 359	MUUT RAHOITUSKULUT	249 132
KORKOTUOTOT	29 842	SATUNNAISET KULUT	200 000
MUUT RAHOITUSTUOTOT	581 312	TULORAHOITUKSEN KORJAUSERÄT	
SATUNNAISET TUOTOT	1 035 173	+/- PAKOLLISTEN VARAUSTEN MUUTOS	-200 000
TULORAHOITUKSEN KORJAUSERÄT		- PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSTAPPIOT	-4 123
- PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSVOITOT	-21 116	INVESTOINNIT	
INVESTOINNIT		INVESTOINTIMENOT	3 442 472
RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTIMENOIHIN	215 863	RAHOITUSTOIMINTA	
PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSTULOT	163 330	PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	1 434 760
RAHOITUSTOIMINTA		KOKONAISMENOT YHTEENSÄ	59 433 920
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYS	40 000		
LYHYTAIKAISTEN LAINOJEN LISÄYS	950 000		
KOKONAISTULOT YHTEENSÄ	59 907 482		

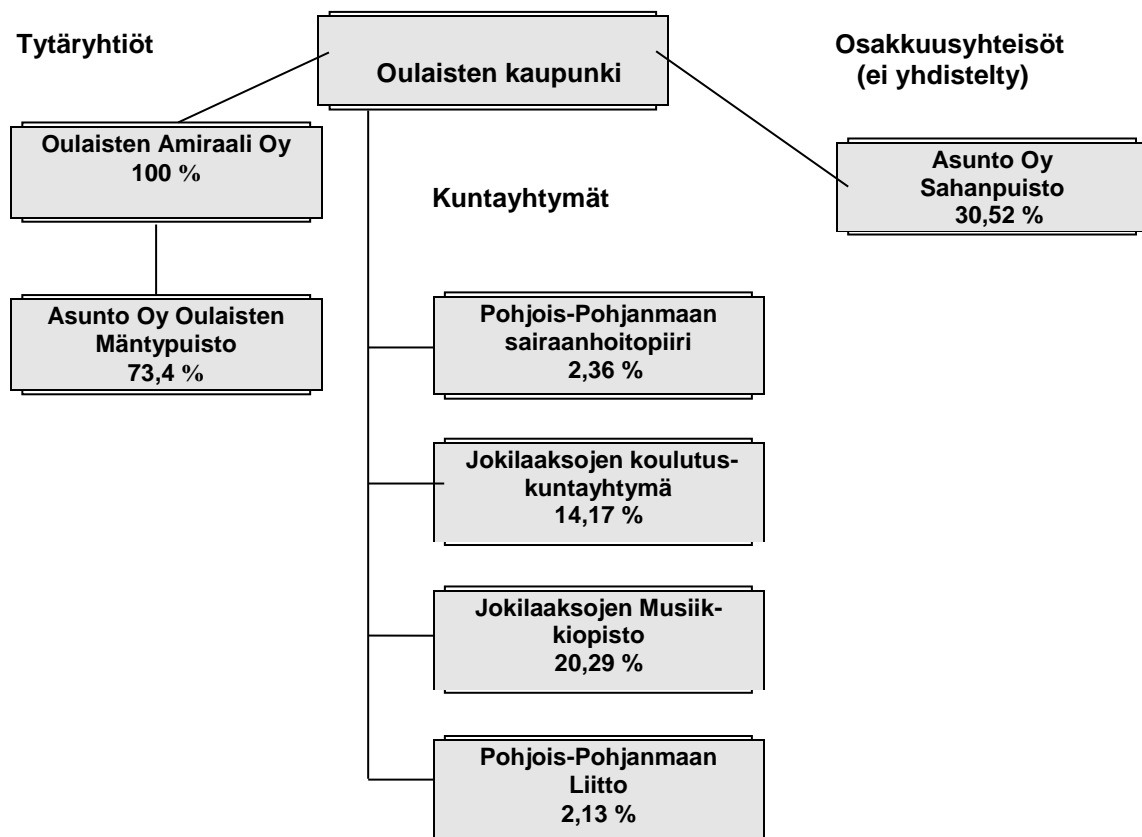
Vuonna 2017 kokonaistulot olivat 473.562 € suuremmat kuin kokonaismenot. Erotus on nähtävissä myös rahoituslaskelmassa kohtien *Muut maksuvalmiuden muutokset* ja *Kassavarojen muutos* summana.

1.6. Kaupunkikonsernin toiminta ja talous

1.6.1. Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

Alla olevassa kaaviossa on Oulaisten kaupungin konsernirakenne 31.12.2017. Konsernissa osakkuusyhteisöihin otetaan mukaan vain ne, joissa kaupungin omistusosuus on 20 % tai enemmän.

Konsernirakenne 31.12.2017

1.6.2. Konsernin toiminnan ohjaus

Kaupunginhallituksen hyväksymät konserniohjeet ovat vuodelta 2001. Käytännössä konserniohjaus perustuu siihen, että tytäryhtiöihin ja kaupungin kannalta keskeisten kuntayhtymien ja osakkuusyhteisöjen hallintoelimiin on nimetty edustajiksi henkilöitä, jotka ovat mukana keskeisissä luottamustehtävissä tai jotka edustavat virkansa puolesta tehtävien hoidossa tarvittavaa asiantuntemusta.

Oulaisten kaupunkikonserni on verraten pieni, mutta jatkossa mahdolliset toimintojen yhtiöittämiset edellyttämään myös omistajapolitiikan ja omistajaohjauksen uudelleenarviointia.

1.6.3. Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Oulaisten Amiraali Oy

Oulaisten Amiraali Oy on fuusiosopimuksella 29.2.1996 perustettu vuokra-asuntoyhtiö, jonka Oulaisten kaupunki omistaa 100 %:sti. Perustamisvaiheessa yhtiöön sulautui kahdeksan yhtiötä ja samanaikaisesti yhtiöön hankittiin kaupungilta seitsemän erillistä vuokrataloa. Yhtiö toimi vuoteen 2012 saakka nimellä Kiinteistö Oy Oulaisten vuokratalot. Vuosi 2017 oli yhtiön 21. toimintavuosi.

Oulaisten Amiraali Oy:n toiminnan tarkoituksena on tyydyttää vuokra-asuntotarvetta omistamalla, hallitsemalla ja ylläpitämällä Oulaisissa kiinteistöjä ja rakennuksia sekä vuokrata asuntoja asunnontarvitsijoille. Yhtiö toimii emoyhtiönsä Oulaisten kaupungin antaman konserniohjeistuksen periaatteita noudattaen. Periaatteena on myös kestävän kehityksen huomioonottaminen uudisrakentamisessa, perusparannus- ja korjausrakentamisessa sekä vastuu toimintaympäristöstä.

Uudis- ja peruskorjausrakentamisessa otetaan huomioon markkinatilanne siten, että asuntojen koko, laatu ja varustetaso vastaavat mahdollisimman hyvin kysyntää. Kiinteistöyhtiön asukkaita ja asunnonhakijoita pyritään palvelemaan hyvin ja ammattitaitoisesti niin, että heidän viihtyvyytensä voidaan varmistaa.

Vuoden 2017 lopussa yhtiö omistaa 6 kerrostaloa ja 25 rivitaloa. Taloissa on 268 asuinhuoneistoa ja lisäksi yhtiö omistaa Asunto Oy Oulaisten Mäntypuistossa 37 asuinhuoneisto. Hakalinnan opiskelija-asuntolina on 88 soluasuntoa, lisäksi yhdestä opiskelija-asuntokiinteistöstä Hakalinnassa on tehty Laukkalinnan päiväkotitoiminta. Päiväkotitoiminta on kunnallinen, ja päiväkodin osalta yhtiön ja kaupungin välillä on pitkäaikainen 25 vuoden vuokrasopimus. Laukkalinnan tekemisen jälkeen opiskelijoiden käyttöön jäi kolme kiinteistöä, joissa olevat soluasunnot riittävät tyydyttämään asuntotarpeen.

Tilikauden aikana yhtiön asunnot ns. salkutettiin ja koska yhtiön käyttöaste on edelleen laskenut ja tyhjien asuntojen määrä on lisääntynyt, yhtiö on tehnyt päätöksen yhden kuusi asuntoa käsittävän rivitalon (Ravikatu 21 F) purkamisesta. Tähän yhtiö on saanut 70 %:n purkavastuun Ara:lta. Lisäksi yhtiöllä on myynnissä kaksi kerrostaloa (Ravikatu 11), joissa on yhteensä 44 asuntoa.

Oulaisten Amiraali Oy:n liikevaihto oli vuonna 2017 1.536.302 € ja liikevoitto 140.022 €. Rahoituserien jälkeen yhtiön tulos oli + 52.004 €. Yhtiön maksuvalmius on ollut tilikauden aikana hyvä. Vuokratappiot tyhjistä huoneistoista olivat tilikaudella n. 510.000 € (v. 2016 noin 370.000 €) ja Hakalinnan oppilasasuntolasta 64.000 € (v. 2016 31.000 €). Huoneistojen käyttöaste oli keskimäärin 70 %, vuonna 2016 käyttöaste oli 78 %. Korkeimmillaan käyttöaste oli vuonna 2003, 94 %. Käyttöasteen nostaminen on lähivuosien keskeinen tavoite. Asuntojen purkamisella pyritään nostamaan myös käyttöastetta.

Yhtiöllä oli 31.12.2017 pitkäaikaista lainaa (mukana myös seuraavan tilikauden lyhennykset) n. 7,8 milj.€ (v. 2016 8,1 milj.€) ja omaisuutta n. 9,4 milj.€ (v. 2016 9,8 milj.€).

Oulaisten Amiraali Oy pyrkii toiminnallaan tukemaan koko kaupungin kehittämistä. Monipuolinen ja tasokas asuntotarjonta myös vuokra-asuntojen osalta on edellytyksenä sille, että kaupunkiin muuttaa asukkaita.

Asunto Oy Oulaisten Mäntypuisto

Asunto Oy Oulaisten Mäntypuisto perustettiin 25.08.2008, jolloin Kiinteistö Oy Oulaisten vuokratalot (Oulaisten Amiraali Oy) siirsi Ravikatu 10.:n huoneistot yhtiölle apporttina. Vuosi 2017 oli yhtiön 10. toimintavuosi. Yhtiössä on kaikkiaan 54 huoneistoa, joista Oulaisten Ami-

raali Oy omistaa 37, omistusosuus on 73,4 %. Yhtiö perustettiin, jotta huoneistoja voitaisiin myydä vapailla markkinoilla ja käyttää myynneistä saatavat varat uusien huoneistojen rakentamiseen eri puolille kaupunkia. Vuoden 2017 aikana ei ole myyty yhtään huoneistoa ko. yhtiöstä.

Tilikauden aikana yhdessä yhtiön huoneistoista oli vesivuoto, josta aiheutui laaja vesivahinko. Vahinko tapahtui toukokuussa ja huoneistoja on kuivatettu vuoden loppuun asti. Vuoden 2018 alussa aloitettiin vahinkoja kärsineiden kahden huoneiston korjaaminen entiselleen ja vahingoista osan korvaa vakuutusyhtiö.

Asunto Oy Oulaisten Mäntypuiston liikevaihto oli vuonna 2017 111.445,65 € ja yhtiön tulos - 6.938,69 €. Oulaisten kaupungin konsernissa yhtiö on ns. tyttären tytär.

1.6.4 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Konsernivalvonnalla tarkoitetaan konserniyhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seurantaa, analysointia ja raportointia.

Oulaisten kaupunginvaltuusto ei ole antanut erikseen tavoitteita konsernille. Tästä syystä tavoitteiden asettaminen on jäänyt konserniin kuuluvien yhteisöjen omaksi toiminnaksi ja kaupungin edustajat ko. yhteisöissä ovat toimineet itsenäisesti. Voimassa olevassa kaupunki-strategiassa ja palvelustrategiassa konserninäkökulmaa ei mainita. Vuonna 2012 valtuuston hyväksymässä asuntopoliittisessa strategiassa on linjauksia, jotka sinällään antavat pohjaa myös valvonnalle. Yleisesti ottaen konsernivalvonta ei ole systemaattisesti järjestettyä, mikä saattaa myös johtua Oulaisten kaupunkikonsernin pelkistetystä rakenteesta. Oulaisten Amiraali Oy on ainoa yhtiö, jossa kaupungilla on määräysvalta.

Konsernivalvonta toteutuu Oulaisten Amiraali Oy:n kohdalla siinä, että kaupunginhallitus on nimennyt yhtiöön yhtiökokousedustajan, joka on valinnut yhtiölle hallituksen kaupunginhallituksen suosituksen pohjalta. Yhtiön hallitukseen on nimetty edustajia, jotka ovat kaupunginhallituksen jäseniä tai kaupungin viranhaltijoita, ja jotka edustavat eri hallinnonaloja. Yksi Amiraali Oy:n hallituksen jäsenistä on asukkaiden edustaja. Asukkaita edustaa Amiraalin asukkaat – niminen vapaaehtoisista asukkaista koostuva ryhmä.

Konserniyhtiöiden toimielimien nimeämisessä käytetty tapa palvelee myös suoraan konsernivalvonnan näkökulmaa. Erillistä valvontaohjeistusta edustajille ei ole annettu.

Amiraali Oy:n osalta asukasvalinnat toimitetaan kaupunginhallitukselle tiedoksi, jolloin kaupunginhallituksella on mahdollisuus valvoa toimintaa. Taloudelliset vastuu ja valvonta liittyvät lisäksi kaupungin antamiin takaussitoumuksiin, jotka lainanantajat edellyttävät. Takauspyyntö sisältää myös mahdollisuuden toiminnan arviointiin ja valvontaan.

Oulaisten Amiraali Oy on mukana kaupungin sähkönhankintasopimuksessa, jossa kaupunki suurempana käyttäjänä myös valvoo sopimushintojen pitävyyttä. Mikäli tässä on ongelmia, koskee valvonta myös Amiraali Oy:tä. Toistaiseksi vakuutusturva on eri yhtiöissä, minkä osalta tavoite on jatkossa päästä yhteen vakuuttajaan.

Virallisempaa konsernivalvontaa edustaa tilintarkastus, ja vuosien 2013–2017 tilintarkastajayhteisö on sekä kaupungille että Oulaisten Amiraali Oy:llä Ernst & Young Julkispalvelut Oy, joka on nimennyt molempiin saman vastuullisen tilintarkastajan. Vuoden 2017 osalta käytännön tarkastuksesta on vastannut JHT Anne Räisänen.

1.6.5. Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

Konsernilaskelmat vuosilta 2016 ja 2017 ovat tässä tuhannen euron tarkkuudella. Tarkemmat luvut esitetään tilinpäätöslaskelmissä kohdassa 3.4.

Konsernin tuloslaskelma tunnuslukuineen

	1.1.- 31.12.2017	1.1.- 31.12.2016
Toimintatuotot	29 637 758	30 220 269
Toimintakulut	-74 313 845	-75 485 376
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta/tappiosta	3 480	1 121
Toimintakate	-44 672 607	-45 263 986
Verotulot	24 616 053	24 921 594
Valtionosuudet	24 633 359	24 392 641
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	31 458	27 558
Muut rahoitustuotot	598 611	1 129 872
Korkokulut	-200 350	-246 411
Muut rahoituskulut	-250 610	-127 253
Rahoitustuotot ja -kulut	179 109	783 766
Vuosikate	4 755 914	4 834 014
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 681 871	-3 619 750
Kertaluontoiset poistot ja arvonalent.	-20 538	3 251
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tuotot	1 035 173	0
Satunnaiset kulut	-200 000	0
Tilikauden tulos	1 888 678	1 217 515
Tilinpäätössiirrot	-2 284	-7 635
Tilikauden verot	-4 192	-5 410
Laskennalliset verot	-5 965	-3 087
Vähemmistöosuudet	-2 278	-2 896
Varausten lisäys	0	0
TILIKAUDEN YLI- / ALIJÄÄMÄ	1 873 960	1 198 488

KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	39,9	40,0
Vuosikate/Poistot, %	128	134
Vuosikate euroa/asukas	636	644
Asukasmäärä	7 472	7 510

Konsernin rahoituslaskelma tunnuslukuineen

	1.1.- 31.12.2017	1.1.- 31.12.2016
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Vuosikate	4 755 910	4 834 014
Tilikauden verot	-4 192	-5 410
Satunnaiset erät	835 173	
Tulorahoituksen korjauserät	191 946	202 818
Toiminnan rahavirta	5 778 837	5 031 423
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot	-4 878 044	-7 532 020
Rahoitusosuudet investointimenoihin	259 118	633 596
Käyttöomaisuuden myyntitulot	354 242	502 334
Investointien rahavirta	-4 264 683	-6 396 091
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	1 514 154	-1 364 668
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten vähennys	40 000	33 972
Antolainauksen muutokset	40 000	33 972
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 153 766	2 074 261
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 106 507	-2 312 621
Lyhytaikaisten lainojen muutos	671 624	3 480 377
Lainakannan muutokset	-281 117	3 242 017
Oman pääoman muutokset	138 837	
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-1 590	-4 267
Vaihto-omaisuuden muutos	-8 360	-3 331
Saamisten muutos	-313 612	-53 363
Korottomien velkojen muutos	467 278	-361 080
Muut maksuvalmiuden muutokset	143 716	-422 041
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	41 501	2 853 948
RAHAVAROJEN MUUTOS	1 555 655	1 489 280
Rahat ja pankkisaamiset 1.1.	18 052 166	16 562 982
- Rahat ja pankkisaamiset 31.12.	19 607 821	18 052 262
	<u>1 555 655</u>	<u>1 489 280</u>
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Investointien tulorahoitus, %	103,0	70,1
Pääomamenojen tulorahoitus, %	70,7	52,5
Lainanhoitokate	2,3	2,1

KONSERNITASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA	31.12.2017	31.12.2016
PYSYVÄT VASTAAVAT	68235	67779
Aineettomat hyödykkeet	459	558
Aineettomat oikeudet	325	507
Muut pitkävaikutteiset menot	71	11
Ennakkomaksut ja keskener.hankinnat	62	40
Aineelliset hyödykkeet	66975	66331
Maa- ja vesialueet	7876	7790
Rakennukset	52290	46180
Kiinteät rakenteet ja laitteet	3845	4084
Koneet ja kalusto	1829	1870
Muut aineelliset hyödykkeet	10	9
Ennakkomaksut ja keskener.hankkeet	1125	6399
Sijoitukset	801	890
Osakkeet ja osuudet	687	736
Lainasaamiset	108	148
Muut saamiset	6	6
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	810	597
Valtion toimeksiannot	139	117
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	528	432
Muut toimeksiannot	143	47
VAIHTUVAT VASTAAVAT	24217	22380
Vaihto-omaisuus	414	406
Aineet ja tarvikkeet	232	406
Ennakkomaksut ja keskeneräiset tuotteet	182	
Saamiset	4195	3922
Pitkäaikaiset saamiset	197	224
Muut saamiset	197	224
Lyhytaikaiset saamiset	3998	3698
Myyntisaamiset	2396	2325
Muut saamiset	671	694
Siirtosaamiset	932	679
Rahoitusomaisuusarvopaperit	15915	15719
Osakkeet ja osuudet	1706	1684
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	14208	14035
Muut arvopaperit		
Rahat ja pankkisaamiset	3693	2333
Rahat ja pankkisaamiset	3693	2333
VASTAAVAA YHTEENSÄ	93262	90756

VASTATTAVAA	31.12.2017	31.12.2016
OMA PÄÄOMA	37912	36015
Peruspääoma	27493	27494
Säätiöiden ja yhd.peruspääoma	4	4
Arvonkorotusrahasto	459	553
Muut omat rahastot	1400	1391
Edellisten tilikausien yli/alijäämä	6681	5375
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	1874	1198
VÄHEMMISTÖOSUudet	225	223
Vähemmistöosuudet	225	223
PAKOLLISET VARAUKSET	1037	794
Muut pakolliset varaukset	1037	794
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	830	619
Valtion toimeksiannot	144	117
Lahjoitusrahastojen pääomat	528	433
Muut toimeksiantojen pääomat	158	69
VIERAS PÄÄOMA	53257	53105
Pitkäaikainen	16105	16937
Lainat vakuutus- ja rahoituslaitoksilta	15177	15959
Lainat julkisyhteisöiltä	736	785
Muut pitkäaikaiset velat	193	193
Lyhytaikainen	37152	36168
Lainat vakuutus- ja rahoituslaitoksilta	26851	26050
Lainat julkisyhteisöiltä	49	299
Saadut ennakot	22	23
Ostovelat	4459	3560
Muut lyhytaikaiset velat	797	1127
Siirtovelat	4958	5099
Laskennalliset verovelat	15	10
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	93262	90756

KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT	2017	2016
Omavaraisuusaste, %	40,9	39,9
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	67,5	66,7
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 euroa	8 555	6 573
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), euroa/asukas	1 145	875
Konsernin lainat, euroa/asukas	5 730	5 738
Konsernin lainakanta 31.12., 1000 euroa	42 812	43 093
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1000 euroa	108	148
Kunnan asukasmäärä	7 472	7 510

Konsernin omavaraisuus (%): = 100*(Oma pääoma+Konsernireservi+Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset)/(Koko pääoma–Saadut ennakot).

Tunnusluvulla mitataan konsernin vakavaraisuutta, alijäämäisten tulosten sietokykyä ja konsernin kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä aikavälillä. Tarkastelujaksolla tunnusluku on pysynyt tasaisena.

Konsernin lainakanta 31.12.: = Vieras pääoma–(Saadut ennakot+Ostovelat+Siirtovelat+ Muut velat).

Konsernin lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan koko vieras pääoma vähennyttynä saaduilla ennakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla. Vuonna 2017 konsernin lainakanta pysyi lähes ennallaan.

Lainasaamiset 31.12.: = Sijoituksiin merkityt joukkovelkakirjasaamiset ja muut lainasaamiset.

Lainasaamiset ovat pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen. Vuoden 2017 lopussa näitä oli 108.000 €, siitä kaupungilla oleva antolaina Taukokankaalle on 80.000 €.

1.7. Tilikauden tuloksen käsittely

Kunnanhallituksen on lain mukaan (KunL 115 §) tehtävä toimintakertomuksessa tai sen antamisen yhteydessä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä sekä talouden tasapainottamista koskevista toimenpiteistä.

Tilikauden tuloksella tarkoitetaan tuloslaskelman tulosta ennen varaus- ja rahastosiirtoja. Tuloksen käsittely tarkoittaa ylijäämäisen tuloksen siirtämistä taseen vapaaehtoiseen varaukseen (esim. tiedossa oleva investointi), rahastoon tai yli-/alijäämättilille.

Kuntalain 110 §:n mukaan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Oulaisten kaupungin vuoden 2017 tilikauden tulos on + 1.552.771,06 € ja ylijäämä 1.607.753,62 €. Kaupungin taseessa 31.12.2016 on ylijäämää 4.160.264,67 €, joten taseen ylijäämä 31.12.2017 on 5.768.018,29 €.

Kaupunginvaltuuston hyväksymässä taloussuunnitelmassa vuosille 2018 – 2021 koko suunnittelujakson yhteenlaskettu ylijäämä on n. 843.000 €, joten tällä perusteella kaupunginhallituksella ei ole tarvetta kattamissuunnitelman tekemiseen.

Tilikauden 2017 tuloksen käsittelynä kaupunginhallitus esittää, että vuoden 2017 tulokseen 1.552.771,06 tehdään poistoeron muutoskirjaus + 54.982,56 € (liittyy Juho Ok-san koulun rahoittamiseen ja teollisuushallin rahoittamiseen rahastovaroista), minkä jälkeen jäävä tilikauden ylijäämä 1.607.753,62 € kirjataan taseeseen. Taseen ylijäämä on tämän jälkeen 5.768.018,29 €.

Kaupunginvaltuusto on 21.4.2010 hyväksynyt perustettavaksi henkilöstörahaston ja hyväksynyt sille säännön. Kaupunginhallitus esittää, että rahaston kartuttamisen (5 % vuoden 2017 ylijäämästä, 80.388 €) sijaan otetaan vuodelle 2019 talousarvioon em. euromäärän korotus Tyhy -toimintaan varattavaan määrärahaan.

2. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

2.1. Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Toimielin	Kaupunginhallitus
Vastuualue	Yleishallinto

TOIMINTA-AJATUS

Kaupunginhallituksen toiminta-ajatus määritetään kuntalaissa. Kaupunginhallitus johtaa kaupungin toimintaa, hallintoa ja taloutta. Kaupunginhallitus vastaa kaupungin hallinnosta ja taloudenhoidosta, valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta, valvoo kaupungin etua, edustaa kaupunkia ja käyttää sen puhevaltaa, edustaa kaupunkia työnantajana ja vastaa kaupungin henkilöstöpolitiikasta, vastaa kaupungin toiminnan yhteensovittamisesta, omistajaohjauksesta sekä huolehtii kaupungin sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä. Yleishallinto ja sitä edustava hallintokeskus on kaupunginhallituksen keskeinen virkavalmistelusta ja täytäntöönpanosta huolehtiva yksikkö, jolle kuuluu myös keskitetysti hoidettuja hallintoa, taloudenhoitoa, henkilöstöhallintoa ja työllistämiseen, arkistointiin, tietojärjestelmiin, posti- ja puhelinasioihin kuuluvia tehtäviä sekä pientarvikehankintoja. Yleishallinnon menoissa ovat mukana myös useat seudullisesti ja alueellisesti hoidetut tehtävät, mm. pelastustoimi, ympäristöterveydenhuolto ja seutukunnan kustannukset.

TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOS JA SEN VAIKUTUS TOIMINTAAN (tapahtunut, odotettavissa oleva, esim. väestömuutos (+/-), asiakaskunnan muutokset, lainsäädäntömuutokset, muutokset toimintatavoissa)

--

TAVOITTEET

Toiminnallinen tavoite	Tavoitteet (määrä-, laatu-, sisältö-tavoitteet)	Seuranta	Toteutuma (toimintakertom.)
Talous tasapainossa	Kaupungin ja kaupunkikonsernin talous pidetään ylijäämäisenä, jolloin vältetään ulkopuolinen puuttuminen ja kaupunki toimii itsenäisesti.	Kaupunginhallitus	Tilinpäätöksen mukaan kaupungin vuoden 2017 tulos oli 1.552.771 € ja tilikauden ylijäämä 1.607.754 €. Vuoden 2017 lopussa kaupungin taseessa oli 5,8 milj.€ ylijäämää. Lisäksi kaupungin lainamäärä aleni vuodesta 2016. Talous on tasapainossa.
Kuntastrategia	Laaditaan kuntalaissa säädetty kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kaupungin toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteet. Kuntastrategiaan sisältyvät jatkossa kaupungin strategiset tavoitteet ja hallinto-/toimintokohtaisista strategioista pyritään eroon.	Kaupunginhallitus	Kuntastrategian tekeminen valtuuston kanssa aloitettiin marraskuussa 2017 ja työ jatkuu kevääseen 2018.
Hallintosääntö	Kuntalain muutoksen perusteella erilliset johtosäännöt korvataan yhdellä hallintosäännöllä.	Kaupunginhallitus	Valtuusto hyväksyi uuden hallintosäännön 12.4.2017 ja se tuli voimaan 1.6.2017.
Konserniohjeet	Päivitetään konserniohjeet vastamaan kuntalain määräyksiä.	Kaupunginhallitus	Konserniohjeita ei ole päivitetty ja päivitys siirtyi vuoteen 2018.
Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma	Suunnitelmien päivitys saatetaan loppuun, vireille 2016.	Kaupunginhallitus	Suunnitelman päivitys tehdään kesällä 2018.
Luottamushenkilökoulutus	Kevään 2017 Kuntavaalien jälkeen järjestetään luottamushenkilöille yleistä ja toimialakohtaista perehdyttämiskoulutusta.	Kaupunginhallitus	Kaupungin sisäisiä luottamushenkilökoulutustilaisuuksia järjestettiin useita syksyllä 2017. Myös ulkopuolisia koulutuksia järjestettiin.
Digitaaliset palvelut	Kehitetään sähköisiä palveluita ja otetaan käyttöön sähköinen ilmoitustaulu.	Kaupunginhallitus	Sähköisiä palveluita on kehitetty tehokkaasti. Kesällä 2017 on otettu käyttöön sekä sähköinen ilmoitustaulu että suomi.fi (organisaatiodiedot päivitetty palvelutietovarantoon PTV). Webropol kysely ja raportointisovellus otettiin käyttöön joulukuussa.
Sähköinen arkisto	Hankitaan ohjelma/järjestelmä, jonne arkistoidaan pysyvästi sähköiseen muotoon kaupungin asiakirjat ja vastaavat.	Kaupunginhallitus	Sähköisen arkiston kartoittaminen jatkuu. Keskustelua on käyty muiden kuntien sekä ohjelmatoimittajien kanssa.

Palkkiosäännön uusiminen	Palkkiosääntö uusitaan ja otetaan käyttöön uuden valtuustokauden alusta 1.6.2017.	Kaupungin-hallitus	Valtuusto hyväksyi uuden palkkiosäännön 17.5.2017 ja se otettiin käyttöön 1.6.2017.
Riskianalyysin päivittäminen	Päivitetään riskianalyysi uuden valtuustokauden alussa, jolloin päivittäminen on myös osa perehdyttämistä ja kouluttamista.	Kaupungin-hallitus	Riskianalyysin päivittäminen on vuoden 2018 asia, ja päivittämisessä tultaneen käyttämään ulkopuolista asiantuntemusta.
Tuetaan työssä jaksamista	Tyhy – toimikunnan vuosittain hyväksymän suunnitelman mukaisesti toteutetaan työhyvinvointia tukevia toimia.	Kaupungin-hallitus	Työssä jaksamista on tuettu tyhy – toimikunnan hyväksymän suunnitelman mukaisesti ja lisäksi on haettu Kelalta Kiila – kuntoutuskursseja.
Työllistäminen ja nuorten kesätyöt	Tukityöllistettyjä otetaan kaupungin palvelukseen määrä, johon saadaan valtiolta tukea. Työpajatoimintaa ylläpidetään ja kehitetään Sampskadun tiloissa. Nuorten kesätyötä tarjotaan sekä kaupungin toimesta että työllistämisseleiden avulla.	Kaupungin-hallitus	Palkkatuella oli töissä 13 pitkäaikais-työntöntä, kesätyöissä oli 38 nuorta kaupungin töissä sekä 40 nuorta työllistämisselelin turvin yrityksissä. Työpajan toiminta on vakiintunut ja monipuolistunut, ja tämän ansiosta kaupungin valtiolle maksamat maksut pitkäaikaistyöttömistä ovat jääneet budjetoitua pienemmiksi.
Harjoittelupaikkojen tarjoaminen	Kaupunki pyrkii ottamaan työharjoittelijoita, joilla ammattiin valmistumisen edellytyksenä on harjoittelujakson suorittaminen hyväksytysti.	Kaupungin-hallitus	Harjoittelijoita oli vuoden aikana muutamia eri työyksiköissä.

RESURSSIT

Resurssit	nykyinen	tarve/arvioitu muutos
henkilöstöresurssit	12	järjestelmäasiantuntija (uusi)
tilat	käyttökelpoiset	ei muutostarvetta
laitteet, välineet, ohjelmat jne.	kunnossa	+ sähköinen arkisto

TUNNUSLUVUT

Tunnusluvut	TP 2015	TP 2016	TA/TP 2017	TS 2018	TS 2019
Asukasluku	7613	7510	7600/7472	7650	7700
Tulovero%	21,75	21,75	21,50	21,50	9,00
Lainakanta, M€					
• pitkät	8,3	8,3	8,6/6,8	8,4	8,5
• lyhyet	29,1	24,1	25,1/25,0	24,5	23,5
Varainhoidon varat, M€ (markkinahinta)	15,8	16,9	16,7/17,9	18,9	20,8
Työttömyysaste					
• Oulainen	14,2	12,4	12,0/10,9	11,5	11,0
• Pohjois-Pohjanmaa	15,4	14,7	14,0/13,2	13,0	12,5
• Koko maa	13,4	13,3	13,0/12,7	12,0	11,5
Henkilökunnan sairauspäiviä, keskim./hlö	14,8	14,8	14,5/	14,0	14,0

TOIMINTAKERTOMUS/TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Toimielin	Elinvoimalautakunta
Vastuualue	Elinvoiman kehittäminen

TOIMINTA-AJATUS

Yrityspalvelukeskuksen tarkoitus on palvella yritystoiminnasta kiinnostuneita, perustamisvaiheessa olevia, paikkakunnalle siirtyviä, yhteistyötä haluavia sekä täällä toimivia yrityksiä neuvomalla ja ohjaamalla esim. toimittajilla tai rahoitusta haettaessa. YPK koordinoi hanketoimintaa ja on mukana yritysten kehittämisessä sekä elinvoiman rakentamisessa kaupunkiin. Verkostoituu ahkerasti elinkeinoelämän eri toimijoiden kanssa ja markkinoi Oulaista kaupunkina ja yritysten hyvänä sijointipaikkana. Kaupunki on aktiivinen seutukunnallisessa toiminnassa

TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOS JA SEN VAIKUTUS TOIMINTAAN (tapahtunut, odotettavissa oleva, esim. väestömuutos (+/-), asiakaskunnan muutokset, lainsäädäntömuutokset, muutokset toimintatavoissa)

Alueen suurhankkeet (mm. Pyhäjoen ydinvoimala) menossa ja Oulaistelaiset yritykset ovat hyvin mukana ja aktivoituvat niihin

Kaupungissa menossa paljon investointeja, jotka auttavat yrityksiä rakennusaikanaan ja tuovat paikallisille työtä sekä lisäävät kaupungin vetovoimaa

Yritysten hankalan taloudellisen tilanteen jatkuessa, on haaste myös tukea olemassa olevia yrityksiä rakennemuutoksessa

Kaupunkiin on mahdollisesti tulossa lisää uusia seutukunnallisia työpaikkoja sekä hankkeita tukemaan yritystoimintaa.

TAVOITTEET

Toiminnallinen tavoite	Tavoitteet (määrä-, laatu-, sisältötavoitteet)	Seuranta	Toteutuma (toimintakertom.)
Hanketoiminnassa ollaan aktiivisia.	Oulaisissa on vähintään kaksi hankehenkilöä. Uusi alkanut ohjelmakausi alkanut ja se hyödynnetään löytämällä tuettavia hankkeita.	Elinvoimalautakunta	Oulaisissa on ollut loppuvuodesta vain yksi hankehenkilö Sirpa Nevanperä koska Sari Andersson lopetti seutukunnalla. Ylivieskan seutukunta päätettiin lopettaa
Elinkeinopoliittisen ohjelman päivitys ja seuranta jatkuu	ELPO:n toiminta jatkuu. Se koostuu n. 10 kpl / vuosi.	Elinvoimalautakunta	ELPO kokoontunut yhteensä <u>9 kertaa</u> . Elinkeinopoliittinen ohjelma tullaan päivittämään uuden kaupunkistrategian yhteydessä 2018
Uusien yritysten lukumäärä lisääntyy (nettolisäystä)	+ 20 kpl / vuosi	Elinvoimalautakunta	Yrityksiä perustettiin Oulaisiin 2017 yhteensä <u>29 kpl</u> (vain Oy, Ky, Tmi, (vain juridiset Oy:t ja henkilöyritykset) ja lopetti yhteensä ?? (Jarmo saa Asiakastiedolta luvun viikolla 9)
Työpaikkojen lisäämistä edistetään sekä teollisuudessa että palveluissa.	+ 20 kpl / vuosi. Painopiste teollisissa, ICT- ja hyvinvointiyrityksissä.	Elinvoimalautakunta	Vuonna 2017 työpaikat lisääntyivät Oulaisissa yhteensä noin <u>250</u> mikä on historiallisen paljon
Kuntaa saadaan yksi merkittävä uusi yritys tai jo olemassa olevat suuret yritykset tulevat työllistämään enemmän	Työpaikkoja + 75 kpl	Elinvoimalautakunta	Vuonna 2017 työpaikat lisääntyivät Oulaisissa voimakkaasti mm seuraavissa yrityksissä; Lehto Group/Takuelementti, Raita Sport, Junnikalan saha, Energent, Neste Kontra Solutions yms. Lisäksi muissa olemassa olevissa ja uusissa mikro- ja pk-yrityksissä syntyi työpaikkoja myös entistä enemmän. Nyt päätettyjä yritysinvestointeja mitkä toteutuu Oulaisiin 2018 on jo yli 10M€ arvosta.
Yrityksille on tarjolla toimitiloja	Kaupunki voi tarjota myös muiden kuin itse omistamia tiloja (välittäjänä, tilapörssi)	Elinvoimalautakunta	Kaupungissa ei ole enää tarjolla vapaita teolliseen toimintaan sopivia tiloja. Tilanne muuttuu jonkin verran kun rakentumassa olevat teollisuushallit saadaan valmiiksi ja toiminnot tuotantojen toiminnot järjesteltyä. Teolliselle toiminnalle pitäisi olla kuitenkin enemmän tilaa joihin uudet yritykset pääsisivät muuttamaan nopeasti. Tämä rajoittaa tällä hetkellä yritysten etabloitumista Oulaisiin. Kivisenkaaren ja Hitsaajankadun teollisuustiet tulevat näillä näkymillä saamaan myönteisen päätöksen rahoittajien taholta. Jarmo tehnyt hakemuksen EURA2014 järjestelmään 17.10.2017 haettu noin 500 000€ tukea
Kaupungin omistamat teollisuus- ja liiketilat ovat tehokkaasti käytössä ja tiloista saadaan käypä vuokra.	Tilojen käyttöaste pidetään korkeana, vuokrien seuranta ja mahdollinen perintä on tehokasta.	Elinvoimalautakunta	Kaupungin omistamat Teollisuustilat ovat kaikki käytössä mutta Bergströmin kiinteistössä on tyhjää liiketilaa. Pieniä yksityisten omistamia liiketiloja sekä teollisuustiloja on vielä saatavana. Jonkin verran

			tilojen menekkiä rajoittaa niiden sopimattomuus vuokralaisten tarpeisiin. Tekninen toimi hoitaa kaupungin tilojen vuokrauksen ja vuokrasopimuksen tekemisen. Elinkeinoitoimi markkinoi niitä kuten yksityistenkin liike- ja teollisuustiloja. Tässä onkin menestytty hyvin.
Toiminta verkostoituu	Kaupunki ja elinkeinoelämän eri toimijat verkostoituvat ja markkinoivat yhdessä kaupunkia hyvä yritysten sijaintipaikkana.	Elinvoimalautakunta	Elinkeinoitoimi yhteistyökumppaneidensa kanssa, on ollut aktiivinen elinkeinoelämän verkostoituja josta on tullut erittäin hyviä yhteistyökuvioita, vaikutusmahdollisuuksia ja verkostoja Oulaisten elinvoiman kehittämiseen. Yrityksiä on syntynyt ja tullut kaupunkiimme, työpaikkoja on syntynyt myös runsaasti ja nyt myös asukasmäärän lasku on tasaantumassa. Elinvoimalautakunta tulee olemaan tärkeä tekijä Oulaisten elinvoiman rakentamisessa. 2017 oli hyvä vuosi ja uskon, että myös 2018 tulee olemaan hyvä vuosi Oulaisille näillä mittareilla mitattuna
Suurhankkeissa tarvittavaan ylikunnalliseen yhteistyöhön kiinnitetään entistä enemmän huomiota.	Seutukunnalliseen ja seutukuntien väliseen yhteistyöhön panostetaan, mm. yhteiset infosivut käytössä	Elinvoimalautakunta	Infosivut on käytössä ja seutukuntien elinkeinotoimien kesken on tehty hyvää yhteistyötä 2017. Oulaisissa toimivat yritykset ovat menestyneet erikoisen hyvin erityisesti Hanhikivellä. Ylivieskan Seutukunnan hajoaminen tekee sen, että Oulaisissa tulee panostaa hanketyöhön oma hanketyöntekijä vuonna 2018/2019

RESURSSIT

Resurssit	nykyinen	tarve/arvioitu muutos
henkilöstöresurssit	1YPK +2 YSK	Ylivieskan seutukunta lakkaa, oltava tulevaisuudessa oma hankehenkilö Oulaisissa. Nyt vain osapäiväinen YSK- hankehenkilö joka sekin loppuu, Nyt 1YPK + ½ YSK
tilat	1 huone Yritystalolla	Ei tarvetta muutokseen
laitteet, välineet, ohjelmat jne.	ok	Uusi tietokone saatu 1/2018

TUNNUSLUVUT

Tunnusluvut	TP 2015	TP 2016	TA/TP 2017	TA 2018	TS 2019
Työpaikat	2910	2920	3000/3170	3030	3050
Yritysten lkm	1026	1026	1030/925*	1045	1050
Hankkeita lkm	13	13	13	13	13

- Vain aktiiviset yritykset Oy, Ky, Tmi, (juridiset Oy:t ja henkilöyritykset ei As Oy:t). Suomen Asiakastieto Oy Yritysrekisteriä on Kaupparekisterin toimesta puhdistettu passiivisten yritysten osalta pois. Luku sisältää vain aktiiviset yritykset, joilla on ollut toimintaa.

TOIMINTAKERTOMUS/TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Toimielin	Elinvoimalautakunta
Vastuualue	Kylätoiminta

TOIMINTA-AJATUS

Omaehtoisen kylätoiminnan tukeminen. Tavoitteena on parantaa kylien elinvoimaisuutta, lisätä kylien välistä yhteistyötä, edistää kylien ja keskustajaaman vuorovaikutusta sekä toteuttaa kyläsuunnitelmia.

TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOS JA SEN VAIKUTUS TOIMINTAAN (tapahtunut, odotettavissa oleva, esim. väestönmuutos (+/-), asiakaskunnan muutokset, lainsäädäntömuutokset, muutokset toimintatavoissa)

Maaseutukyläasukkaiden elinkeinorakenne monipuolistuu. Maatilatalouden harjoittajien osuus kyläelinkeinoeläntekijä vähenee. Kylätoimintaa aktivoidaan edelleen vireillä olevilla uusilla kylähankkeilla. Vuonna 2014 perustetun Kyläneuvoston toimintaa lisätään.

TAVOITTEET

Toiminnallinen tavoite	Tavoitteet (määrä-, laatu-, sisältötavoitteet)	Seuranta	Toteutuma (toimintakertom.)
Vireä kylätoiminta.	Avustetaan vuosittain kylien hankkeita 1-4.	Elinvoimalautakunta	Tavoite toteutui. Vuoden aikana avustettiin neljää (4) kyläyhdistystä yhteensä 5 500 euroa.
Kylien yhteistyön lisääminen.	Kylien neuvosto kokoontuu kaksi kertaa vuoden aikana.	Elinvoimalautakunta	Tavoite toteutui. Kylien neuvosto kokoontui kaksi (2) kertaa vuoden aikana.
Kylien ja keskustajaman vuorovaikutus.	Järjestetään Avoimet kylätapahtuma kesäkuussa.	Elinvoimalautakunta	Tavoite toteutui. Avoimet Kylät-päivä 10.6. osallistujia yli 250. .
Kyläasukuksen säilyttäminen.	Tonttipörssin päivitys.	Elinvoimalautakunta	Tavoitteiden mukaisesti.

RESURSSIT

Resurssit	nykyinen	tarve/arvioitu muutos
henkilöstöresurssit	maaseutuasiamies (oto)	maaseutuasiamies+hankevetäjät
tilat	maaseututsto.	ennallaan
laitteet, välineet, ohjelmat jne.	riittävät	ennallaan

TUNNUSLUVUT

Tunnusluvut	TP 2015	TP 2016	TA/TP 2017	TA 2018	TS 2019
Avustus kylätoimintaan	6 200 €	6 100 €	6 500 €/5 500 €	6 500 €	6 500 €
Tonttipörssi	50	50	50	50	50

TOIMINTAKERTOMUS/TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Toimielin	Elinvoimalautakunta
Vastuualue	Yksityistieasiat

TOIMINTA-AJATUS

Hyväkuntoisen ja kattavan yksityistieverkoston turvaaminen Oulaisten kaupungin alueella. Aktivoidaan tiekuntia omaehtoiseen yksityisteiden kunnossapitoon. Kehitetään tiekuntien toimintaa ja etsitään uusia toimintatapoja yksityistieverkoston hoitoon. Tieyksiköiden uusimisella pyritään oikeudenmukaiseen tieyksikköjakoon.

TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOS JA SEN VAIKUTUS TOIMINTAAN (tapahtunut, odotettavissa oleva, esim. väestönmuutos (+/-), asiakaskunnan muutokset, lainsäädäntömuutokset, muutokset toimintatavoissa)

Liikennemäärät ja ajoneuvojen akselipainot ovat lisääntyneet tuntuvasti viime vuosina. Vanhempien yksityisteiden kunto heikkenee nopeassa tahdissa. Yksityisteiden peruskorjaukset tulevat lisääntymään lähivuosina. Yksityisteiden peruskorjausavustusten määrärahan tarve kasvaa.

TAVOITTEET

Toiminnallinen tavoite	Tavoitteet (määrä-, laatu-, sisältötavoitteet)	Seuranta	Toteutuma (toimintakertom.)
Yksityistieverkon kunnon säilyttäminen hyvänä.	Kunnossapitoavustusten kohdentaminen merkittävien- ja pysyvän asutuksen ulospääsyteihin.	Elinvoimalautakunta	Tavoite toteutui. Kunnossapitoavustusta maksettiin yhteensä 45 660 euroa ja saajia oli 190.
Avustetaan vuosittain 8-10 merkittävän yksitystien peruskorjausta. Avustetaan uusien pysyvän asutuksen ulospääsytien rakentamista.	Merkittävien yksityisteiden perusparantamiset 1-3 yksityistietä sekä pysyvän asutuksen yksityisteiden rakentaminen ja perusparantaminen 1-7 yksityistietä.	Elinvoimalautakunta	Tavoite toteutui. Perusparantamisavustusta sekä uuden tien rakentamisavustusta maksettiin yhteensä 37 689 euroa, saajia oli 8.
Oikeudenmukainen tieyksikköjako.	Uusitaan vuosittain 8-10 tiekunnan tieyksiköt.	Elinvoimalautakunta	Tavoite toteutui. Yksiköintejä tehtiin yhteensä 17 tiekunnalle.

RESURSSIT

Resurssit	nykyinen	tarve/arvioitu muutos
henkilöstöresurssit	maaseutuasiamies (oto)	ennallaan
tilat	maaseututoimisto	ennallaan
laitteet, välineet, ohjelmat jne.	Wintie 1- ohjelma	ennallaan

TUNNUSLUVUT

Tunnusluvut	TP 2015	TP 2016	TA/TP 2017	TA 2018	TS 2019
Kunnossapi-toavustukset	192	190	195/190	195	195
Kunnossapi-toavustukset 1 000 euroa	45,84	45,48	46,00/45,66	46,00	50,00
Yt. peruskor-jaukset kpl	15	12	12/8	10	12
Yt. peruskor-jausavustukset 1 000 euroa	32,78	20,40	39,50/37,68	43,50	43,50

TOIMINTAKERTOMUS/TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Toimielin	Perusturvalautakunta
Vastuualue	Perusturvan hallinto/terveyspalvelut, sosiaalipalvelut

TOIMINTA-AJATUS

Perusturva järjestää kaikki Oulaisten kaupungin asukkaiden tarvitsemat sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut tasapuolisesti, laadukkaasti ja kustannustehokkaasti. Palveluilla tuetaan asukkaiden hyvinvointia, terveyttä ja toimintakykyä sekä autetaan asukkaita eri elämäntilanteissa heidän koko elämänkaarensa ajan. Perusturvan palveluita kehitetään sosiaali- ja terveydenhuollon toiminnallisena kokonaisuutena siten, että varmistetaan niiden toimiminen asiakaslähtöisesti nykyoloissa sekä suunnittelukautena tulevissa uusissa järjestämisen ja tuottamisen muodoissa.

TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOS JA SEN VAIKUTUS TOIMINTAAN (tapahtunut, odotettavissa oleva, esim. väestönmuutos (+/-), asiakaskunnan muutokset, lainsäädäntömuutokset, muutokset toimintatavoissa)

Perusturvapalvelut järjestetään ja tuotetaan nykyoloissaan Oulaisten noin 7600:lle asukkaalle kunnallisina palveluina vielä vuosina 2017 ja 2018. Valtiohallinnon tarkoituksena on perustaa uudet maakunnat 1.7.2017 alkaen ja säätää niiden hallinnosta ja taloudesta. Tarkoituksena on sen jälkeen siirtää sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämistä vastuu kunnilta maakunnille 1.1.2019 alkaen.

Sote- ja maakuntauudistuksen tarkoituksena on nykyaikaistaa palveluja ja parantaa julkisen talouden kestävyttä. Kaikki julkiset sosiaali- ja terveyspalvelut kootaan maakunnan alaisuuteen.

TAVOITTEET

Toiminnallinen tavoite	Tavoitteet (määrä-, laatu-, sisältötavoitteet)	Seuranta	Toteutuma (toimintakertom.)
Sosiaali- ja terveyspalveluiden saumaton yhteensovittaminen. Sosiaali- ja terveydenhuollon alueellinen integroiminen	Palveluketjujen saumaton toiminta. Oulaisten kaupunki osallistuu tulevan Pohjois-Pohjanmaan maakunnan sote-palveluja suunnittelevan PoPSTER-hankkeen työhön.	Perusturvalautakunta, kaupungin-hallitus kaupungin-valtuusto	Tehtävälueiden yhteistoiminta on saumatonta. Yhtenäisten palveluketjujen luominen on aloitettu. Kunta mukana Pohjois-Pohjanmaan PoPSTER- ja maakunnan hankkeissa.
Perusturvan asiakasprosessien ja palveluprosessien yhteensovittaminen Näiden pohjalta strategisten tavoitteiden asettaminen, johtamisen kehittäminen rakenteellisten muutosten valmistelu	asiakasta kohdellaan saman hoito- ja hoivasuunnitelman mukaan perhepalveluissa, vanhuspalveluissa, terveyspalveluissa kustannushallinta, tuotteistus, palveluohjauksen, -suunnittelun luominen, palvelutasojen määrittely henkilöstösuunnitelma	Perusturvalautakunta	Vanhusten hoito- ja hoivatyössä, lasten- ja perheiden palveluissa ja vammais- ja kehitysvamma-palveluissa yhtenäinen palvelusuunnittelu. Lape- toiminta yhteistyö- hankkeenä sivistystoimen kanssa. Oman toiminnan kustannushallinta toimivaa. Henkilöstökirjanpito esitetään osavuosisatoksessa maaliskuun muk. vuosittain.

RESURSSIT

Resurssit	nykyinen	tarve/arvioitu muutos
henkilöstöresurssit	perusturvajohtaja, taloussihteeri, toimistosihteeri, palvelusihteeri 40%	
tilat	hyvät	

TUNNUSLUVUT

Tunnusluvut	TP 2015	TP 2016	TA/TP 2017	TA 2018	TS 2019
Perusturvalautakunnan kokoukset/vuosi	10	10	11/9	11	11
Kokousten pykälät	130	148	150/132	150	150
Viranhaltijoiden tekemät Dynasty päätökset sosiaalityössä / terveystoimissa	70/15	92/2	4500/77 400/8 Populus -ohj. vähentänyt Dynasty päätöksiä	4500 / 400	4500 / 400

TOIMINTAKERTOMUS/TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Toimielin	Perusturvalautakunta
Vastuualue	Terveyspalvelut/Avoterveydenhuolto

TOIMINTA-AJATUS

Tuottaa hyvätasoiset terveysneuvonnan, koulu- ja opiskelijaterveydenhuollon ja avosairaanhoidon palvelut.

TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOS JA SEN VAIKUTUS TOIMINTAAN (tapahtunut, odotettavissa oleva, esim. väestönmuutos (+/-), asiakaskunnan muutokset, lainsäädäntömuutokset, muutokset toimintatavoissa)

Valinnanvapauden myötä 368 asiakasta naapurikunnista käyttää palvelujamme mikä on lisännyt avohoidon palvelujen käyttöä noin 7,5%. E-reseptin käyttö laajenee ensi vuonna pakolliseksi kaikkiin resepteihin ja se lisää ajankäyttöä niiden uusimiseen. Ensi vuonna työaikaa tulee kulumaan Sote muutoksen valmisteluun.

Erikoissairaanhoidon siirtäminen enenevässä määrin kalliita polikliinisiä lääkehoitoja perustasolle, mikä vaatii lisää lääkäreiden ja hoitajien työpanosta ja nostaa lääke- ja tutkimuskuluja. Kaksi sairaanhoitajaa saa rajoitetun lääkkeenmääräämiskoulutuksen alkuvuodesta ja lääkäreiden tehtäviä voidaan hieman enemmän siirtää hoitajille. Fysioterapeutin suoravastaanotto on vähentänyt tulespotilaiden lääkärikäyntejä, fysioterapian ostopalveluja ja parantanut palvelun laatua. Fysioterapia on meillä vähiten resursoitu naapurikuntiin verrattuna ja viran vakinaistaminen on ensiarvoisen tärkeää.

TAVOITTEET

Toiminnallinen tavoite	Tavoitteet (määrä-, laatu-, sisältö-tavoitteet)	Seuranta	Toteutuma (toimintakertom.)
Vastaanottopalvelujen riittävä ja tasapuolinen saatavuus. Ilta-, yö- ja viikonloppupäivystys ostetaan Oulaskankaan sairaalasta. Lähierikoislääkäri palveluilla pyritään vähentämään erikoissairaanhoidon käyttöä ja tukemaan omien lääkäreiden työtä. Ajanvarauksen neuvontaa ja potilasohjausta kehittämällä pyritään järkevään resurssien jakoon ja parantamaan itsehoitoa ja kotona pärjäämistä.	Asiakkaat saavat palvelut hoitokuun määrittelemän ajan puitteissa. Lääkärin tehtäviä siirretään päivystävälle hoitajalle, hoitajien erikoisvastaanotolle ja uutena toimintana alkaa silmänpainepotilaiden seuranta ja reseptihoitajan vastaanotto. Tules -potilaat ohjataan ensisijaisesti fysioterapeutille. Lääkäreiden ajankäytössä huolehditaan riittävästä konsultaatiosta. Lähierikoispalveluissa uutena toimintona aloitetaan ortopedin konsultaatiot. Intimiteettisuojaajan ajanvarauksessa ja potilasneuvonnassa parannetaan asiointipisteen remontilla. Lääkemääräyksiä ohjeistetaan uusimaan oma Kanta palvelun kautta.	Laadunarviointi, palautteet Perusturvalautakunta	Hoito on pystytty toteutamaan hoitotakuun puitteissa. Kiireettömät ajat on voitu antaa 1 viikon – 1 kuukauden sisään. Uniapneapotilaiden hoito siirtyi terveyskeskuksen toiminnaksi erikoissairaanhoidosta vuoden alussa. Fysioterapeutin suoravastaanotto toimii ja sitä kehitetään edelleen. Suoravastaanotto on vapauttanut lääkäriresursseja muuhun vastaanotto toimintaan. Poliilla on kaksi reseptihoitajaa ja päivystävän sairaanhoitajan vastaanottoa on järjestetty joka päivä, mikä on vähentänyt lääkärin konsultaatio- ja vastaanotokäyntejä. Lääkäreistä osa on ollut virkavapaalla, mutta sijaisia on ollut aiempaa paremmin saatavilla. Näiden tekijöiden ansiosta vastaanotolle on päässyt aiempaa paremmin vaikka lääkärin työaikaa on annettu poliklinikalta aiempaa enemmän kotisairaanhoidon ja vanhaankotiin. Ortopedin konsultaatiiovastaanotto on vakiintunut ja vähentänyt kirurgian poliklinikakäyntejä.
Terveysneuvonta (äitiys-, ehkäisy- ja lastenneuvola, koulu-	Turvataan neuvola-, koulu- ja opiskelijaterveydenhuollosta annetun	Laadunarviointi, palaut-	Kaikki terveydenhoitajat ovat tehneet terveysneuvontaa oman

ja opiskelijaterveydenhuolto sekä hoitajan vastaanotot) turvataan.	asetuksen ja oppilashuoltolain (28.5.2009/380,30.12.2013/1288) velvoitteet. Ennaltaehkäisevässä työssä suunnataan toimintaa perhekeskeisyyteen ja moniammatilliseen työskentelyyn. Ryhmätoimintaa laajennetaan perhevalmennukseen ja alle kouluikäisten vanhemmille. Vauva-perhe – ja vanhemmuutta tukevia ryhmiä (5x14-25x2/vuosi) jatketaan yhteistyössä päivähoidon, seurakunnan ja MLL:n kanssa. Koulu- ja opiskelijaterveydenhuollossa jatketaan ”Lähituki – tutuksi”(1lk)-, murrosikä- (5lk), ehkäisy- ja sukupuolitauti-(8lk) ryhmäytymis-(7lk), oppilashuolto- ja aikuistumista tukevia ryhmiä. ”Lapset puheeksi” -malli ennalta ehkäisevänä menetelmänä käytössä. Elämäntaparyhmiä jatketaan aikuisväestölle yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Opiskeluterveydenhoitoa järjestetään Oulaisten ammatillisilla oppilaitoksilla.	teet Perusturvalautakunta	työnsä ohessa. Vauva-perheleirejä on järjestetty suunnitelman mukaisesti. Lapsetpuheeksi toimintamalli on käytössä. Neuvola on mukana LAPE-hankkeessa kehittämässä lapsiperheiden palveluita sekä VESOTE hankkeen Tulppa-osiossa, joka on suunnattu sydänpotilaille. Elämäntaparyhmiä on jatkettu aikuisväestölle yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Aikuisneuvolassa on aloitettu omaishoitajien terveys- ja tukuset. Ehkäisyneuvola on toteutunut siitä toiminnasta vastaavan hoitajan ja lääkärin toimesta suunnitelman mukaisesti. Lastenneuvola, kouluterveydenhuolto ja opiskeluterveydenhuolto on kyetty toteuttamaan oppilashuoltolain mukaisesti.
Opiskelijaterveydenhuollolla tuetaan opiskelijoiden pärjäämistä, ennaltaehkäistään nuoruusiän ongelmien kasautumista psykososiaalisella tuella.			
Ensihoito	Sairaanhoidopiiri määrittelee toiminnot ja niiden kustannukset	Laadunarviointi, palautteet Perusturvalautakunta	Perusturvalautakunta ei voi valvoa ensihoidon laatua.

RESURSSIT

Resurssit	nykyinen	tarve/arvioitu muutos
henkilöstöresurssit	lääkärin vastaanotto: lääkäreitä 3, neuvolassa 2½pv/vi konsultaationa ostetaan silmälääkärin (1pvx4/vuosi), kirurgin (1pv x 6/vuosi, ortopedi 1-2x/kk, gynekologi 1-2x/kk,), neurologi, fysiatri, reumatologi, ihotautilääkäri maksusitoumuksella. 7½ sairaanhoitajaa. Tästä resurssista 3½ hoitajan työpanos menee erikoisvastaanottojen pitämiseen esim. diabetes, astma ja muistihoidajan vastaantotoon, 1 terveyskeskusavustaja, 1 osastonsihtööri, Terveysneuvonta: 4 terveydenhoitajaa Koulu- ja opiskelijaterveydenhuolto:3 terveydenhoitajaa	Sairaanhoidajan työstä yhä enemmän menee erikoisvastaanottojen ja lääkäreitä siirrettävien tehtävien hoitamiseen. 0,5 terveydenhoitajan resurssista menee aikuisneuvolatyöhön.
tilat	saneeraustarvetta vastaanottotiloissa	
laitteet, välineet, ohjelmat jne.	laitteita ja välineitä sekä atk-ohjelmia päivitettävä vuosittain	Uusittavaa kalustoa mm. ohjelmistopäivityksiä

TUNNUSLUVUT

Tunnusluvut	TP 2015	TP 2016	TA/TP 2017	TA 2018	TS 2019
Lääkärin vastaanotto	Ou 9820 Ulk.k 739	8022 ulkok. 620	Ou 8000/7778 Ulk.k. 600/596	Ou 8000 Ulk.k. 600	Ou 8000 Ulk.k. 600
Yhteispäivystyskäynnit (-10/2016)*	2436	3767 *	2500/	2500	2500
puhelut (-10/2016)*	454	470 *	400/	400	400
hoitaja vo (-	873	515 *	800/	800	800
		619 *	3579 *		

10/2016)* suoritteet (11/2016-)*) yht.päiv.laskutus muuttui 11.2016					
Lääkärit,puhelut	Ou 1297 Ulk.k. 83	1614	1200/1516 100/125	1200 100	1200 100
Hoitajien vast.otto käynnit	Ou 9913 Ulk.k. 597	Ou 12661 Ulk.k. 821	Ou 9800/12747 Ulk.k. 600/961	Ou 9800 Ulk.k. 600	Ou 9800 Ulk.k.600
Terveys- neuvonta käynnit	Ou 3749 Ulk.k. 173	Ou 3347 Ulk.k. 175	Ou 3900/3089 Ulk.k. 80/175	Ou 3900 Ulk.k. 80	Ou 3900 Ulk.k. 80
Koulu- ja opiskelijath käynnit	Ou 2866 Ulk.k. 928	Ou 2598 ulk.k. 1153	Ou 3500/2478 Ulk.k. 950/1115	Ou 3500 Ulk.k. 950	Ou 3500 Ulk.k. 950
Hoitajan puhelut	Ou 6505 Ulk.k. 534	Ou 5892 Ulk.k. 488	Ou 5500/6158 Ulk.k. 290/613	Ou 5500 Ulk.k. 290	Ou 5500 Ulk.k. 290

TOIMINTAKERTOMUS/TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Toimielin	Perusturvalautakunta
Vastuualue	Terveyspalvelut/Fysioterapia

TOIMINTA-AJATUS

Fysioterapia tuottaa Oulaisten kaupungin perusterveydenhuollon asiakkaiden tarvitsemia liikumista ja toimintakykyä edistävien ja ylläpitävien sekä toimintakyvyn alenemista ehkäiseviä palveluja perusturvassa sovittujen raamien mukaisesti. Tavoitteena on, että asiakkaat selviytyvät omiin voimavaroihinsa nähden mahdollisimman pitkään toimintakykyisinä omassa elinympäristössään. Fysioterapiassa asiakas nähdään aktiivisena ja omasta terveydestään vastuuta ottavana henkilönä.

TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOS JA SEN VAIKUTUS TOIMINTAAN (tapahtunut, odotettavissa oleva, esim. väestömuutos (+/-), asiakaskunnan muutokset, lainsäädäntömuutokset, muutokset toimintatavoissa)

Ikäihmisten toimintakykyä ja kotona asumista tuetaan fysioterapialla ja apuvälinepalveluilla, joiden tarve on kasvanut. Tehtävissä onnistumiseksi tarvitaan moniammatillista yhteistyötä sekä toimimista potilaiden ja heidän läheistensä kanssa. Perusterveydenhuollon fysioterapian vastuu potilaiden kuntouttamisessa on lisääntynyt. Fysioterapiapalvelu kunnalle kuuluu myös paljon terapiaan liittyviä välillisiä tehtäviä, jotka vievät yhä enemmän työaika. Fysioterapiassa on aloitettu fysioterapeutin suoravastaanottotoiminta. Toiminnan jatkaminen vaatii henkilökunnan resurssien lisäämistä pysyvästi. Uudet tilat ovat mahdollistaneet ryhmien aloittamisen ja ryhmätoimintaa on tarkoitus lisätä.

TAVOITTEET

Toiminnallinen tavoite	Tavoitteet (määrä-, laatu-, sisältö-tavoitteet)	Seuranta	Toteutuma (toimintakertom.)
Avofysioterapiapalveluita tarjotaan eri ikäryhmille	Esim. leikatuille potilaille fysioterapia järjestetään tiiviisti ja välittömästi. Lapsille tehtyihin kuntoutuspyyntöihin vastataan lyhyellä viiveellä	Perusturvalautakunta	Sekä leikattujen- että yksittäisten fysioterapiapotilaiden ohjauksikäynnit ovat järjestyneet oikea aikaisesti. Alkuvuodesta vakainastetun fysioterapeutin työpanos on vähentänyt fysioterapian ostopalveluja ja fysioterapeutin suoravastaanotto on vakiintunut osaksi fysioterapian toimintaa. Fysioterapian tarve on kasvussa väestön ikäännyessä ja apuvälineiden hankinta korostuu pyrittäessä tukemaan kotona pärjäämistä mahdollisimman pitkälle apuvälineiden turvin.
Fysioterapiapalveluita tarjotaan vuodeosaston akuuteille potilaille ja kotiutuvien potilaiden apuvälinepalveluista huolehditaan. Vuodeosastopotilaiden kuntoutuksen tavoite on potilaan nopea kotiutuminen, laitostumisen ehkäisy.	Yksilökuntoutusta saavat lähinnä akuutin vaiheen neurologiset, sekä murtuma-, kipu ja leikkauspotilaat. Lisäksi potilaat, joiden toimintakyky on akuutisti muista syistä laskenut vaarantaen kotona selviytymisen	Perusturvalautakunta	Fysioterapia on vuodeosastolla kohdennettu tavoitteiden mukaisesti. Yksilökuntoutusta ovat saaneet lähinnä akuutin vaiheen neurologiset, sekä murtuma-, kipu ja leikkauspotilaat. Lisäksi potilaat, joiden toimintakyky on akuutisti muista syistä laskenut vaarantaen kotona selviytymisen. Jumparyhmää on pidetty noin kerran viikossa.

Ryhmäkuntoutusta tarjotaan	Ryhmäkuntoutusta järjestetään säännöllisesti 3 krt/ vko Taukokankaan tiloissa allas-kuntoutuksena. Allaskuntoutuksen hyödyistä on selvä tutkimusnäyttö. Kuivajumpparyhmiä on aloitettu ja ne pyritään saamaan säännölliseksi toiminnaksi. Ryhmätoiminta mahdollistaa pidempiaikaisen tuen antamisen asiakkaalle vähemmän resurssein kuin yksilökuntoutus.	Perusturvalautakunta	Ryhmäkuntoutusta on järjestetty säännöllisesti 3 krt/ vko uuden uimahallin tiloissa allaskuntoutuksena. Kuivajumpparyhmiä on aloitettu ja ne pyritään saamaan säännölliseksi toiminnaksi. Ryhmätoiminnalla pystytään antamaan asiakkaalle pidempiaikainen tuki vähemmän resurssein kuin yksilökuntoutuksella.
Kotona pärjäämisen tukeminen. Huolehditaan apuvälinepalveluista ja kodin muutostyöarvioinnit	Apuvälinepalvelut ja kodin muutostyöarvioinnit pyritään tekemään viiveettä. Huolehditaan, että tarvittavia apuvälineitä olisi viiveettä saatavilla.	Perusturvalautakunta	Apuvälinepalvelut ja kodin muutostyöarvot on pystytty suorittamaan viiveettä.
Kuntoutustyöryhmä toimii.	Kuntoutustyöryhmä kokoontuu viikoittain. Päätösten valmistelu ja toimeenpano.	Perusturvalautakunta	Kuntoutustyöryhmä on kokoontunut loma-aikoja lukuun ottamatta lähes viikoittain.

RESURSSIT

Resurssit	nykyinen	tarve/arvioitu muutos
henkilöstöresurssit	1 fysioterapeutti ja 1 kuntohoitaja sekä 0.4 osastonsihteeri, laitospulaisen ja kiinteistöhuoltajan työpanosta apuvälinehuoltoon ja siivoukseen noin 8h/viikko. 1.4 16 lähtien lisäksi ollut 1 ft määräaikaisena.	Määräaikainen fysioterapeutti vakinaistettiin vuoden alussa. Tämä on mahdollistanut fysioterapeutin suoravastaanototoiminnan vakiintumisen osaksi fysioterapian ja poliklinikan toimintaa.
tilat	Fysioterapia- ja apuvälinelainaamon tilat ovat toimivat ja sijainniltaan hyvät. Allasryhmiä varten vuokrataan Taukokankaan allastilaa 3 tuntia/vko ja jatkossa toivotaan voitavan käyttää myös/tai uutta uimahallia.	Tilojen yhteydestä puuttuu asianmukaiset pysäköintipaikat, jotka tulisi olla hammashoitolan fysioterapiatilojen välissä. Lisäksi pelastustie on kapea, koska siinä kulkee muukin liikenne.
laitteet, välineet, ohjelmat jne.	Välineitä on kohtuullisen hyvä valikoima ja määrä.	Laitteita ja välineitä huolletaan ja uusitaan vuosittain. Työvälineistöä monipuolistetaan hyvän laatuksen mukaisesti.

TUNNUSLUVUT

Tunnusluvut	TP 2015	TP 2016	TA/TP 2017	TA 2018	TS 2019
Yksilökäynnit	870	1276	1000/2177	1000	1000
Ryhmäkäynnit	1445	1572	1300/1451	1300	1300
Apuvälinelainaus	528	1307	700/1564	700	700
Puhelut	242	210	250/237	250	250

TOIMINTAKERTOMUS/TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Toimielin	Perusturvalautakunta
Vastuualue	Terveyspalvelut/erityistyöntekijät

TOIMINTA-AJATUS

Terveyskeskus tarjoaa psykologin, puheterapeutin ja sosiaalihoitajan palveluita. Sosiaalihoitajan tehtävät.

TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOS JA SEN VAIKUTUS TOIMINTAAN (tapahtunut, odotettavissa oleva, esim. väestömuutos (+/-), asiakaskunnan muutokset, lainsäädäntömuutokset, muutokset toimintatavoissa)

Terveyskeskuspsykologin työpanosta tarvitaan ennaltaehkäisevään työhön neuvolassa sekä tutkimus- ja terapiatyöhön lasten ja nuorten mielenterveystyössä sekä kriisityössä

TAVOITTEET

Toiminnallinen tavoite	Tavoitteet (määrä-, laatu-, sisältötavoitteet)	Seuranta	Toteutuma (toimintakertom.)
Terveyskeskuspsykologi toimii ennaltaehkäisevässä mielenterveystyössä, kriisityössä ja tutkimus- ja terapiatyössä.	Terveyskeskuspsykologi arvioi, ohjaa ja hoitaa nuoria ja aikuisia painottuen nuorten mielenterveystyöhön. Toimii yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.	Perusturvalautakunta	Edellisen psykologin tilalle saatiin rekrytoitua uusi elokuussa, mutta hänkin irtisanoutui joulukuussa. Psykologin palvelut on toistaiseksi hankittu ostopalveluina Taukokankaalta.

Puheterapeutin toiminnan tavoitteena on puheen, kielen ja kommunikaation häiriöiden ennaltaehkäisy, tutkimus ja kuntoutus.	Moniammatillinen ohjaava ja konsultoiva yhteistyö lapsen lähiympäristön ja muiden kuntouttavien tahojen kanssa. Vanhempien ja lähi-ihmisten ohjaaminen keskeistä. Puheterapeutin työ painottuu neuvolaikäisten lasten hoitoon ja aikuisten osalta aivohalvauksesta johtuviin syihin kuten afasia.	Perusturvalautakunta	Puheterapeutti on hoitanut puheterapiaa suunnitelman mukaisesti. Hoitonoja ei ole muodostunut.
Sosiaalihoitaja hoitaa sosiaalietuuksiin, lääkinnälliseen kuntoutukseen liittyviä asioita sekä toimii ohjaajana ja neuvojana sosiaalisissa ja taloudellisissa asioissa.	Lääkinnälliseen kuntoutukseen liittyvät asiat hoidetaan sosiaalitoimiston sosiaalityöntekijän toimesta. Vuodeosastojen ja mielenterveystoimiston asiakkaiden sosiaaliset/taloudelliset asiat hoidetaan peruskunnan sosiaalityöntekijän toimesta.	Perusturvalautakunta	Vuodeosaston ja mielenterveysyksikön osalta asiakkaiden sosiaaliset/taloudelliset asiat on hoidettu pääasiassa yksiköiden henkilökunnan ja sas -hoitajan toimesta.

RESURSSIT

Resurssit	nykyinen	tarve/arvioitu muutos
henkilöstöresurssit	1 psykologi, 1 puheterapeutti, sosiaalihoitajan työpanos sisäisenä resurssin siirtona..	
tilat	terveyskeskuksessa omat työhuoneet	
laitteet, välineet, ohjelmat jne.	Työssä tarvittavat tutkimus, hoito ja atk -välineistöä kohtuullisesti	

TUNNUSLUVUT

Tunnusluvut	TP 2015	TP 2016	TA/TP 2017	TA 2018	TS 2019
Psykologi, käynnit	108	348	600/334	600(tai 100)	600(tai 100)
Puheterapeutin käynnit	673	547	650/404	650	600
Yhteensä	781	895	1250/738	1250	1200
puhelut	7	135	10/88	10	10

TOIMINTAKERTOMUS/TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Toimielin	Perusturvalautakunta
Vastuualue	Terveyspalvelut/suun terveydenhuolto

TOIMINTA-AJATUS

Tarjota kuntalaisille suun terveydenhuollon laadukkaat peruspalvelut kustannustehokkaasti.

TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOS JA SEN VAIKUTUS TOIMINTAAN (tapahtunut, odotettavissa oleva, esim. väestönmuutos (+/-), asiakaskunnan muutokset, lainsäädäntömuutokset, muutokset toimintatavoissa)

Suun terveydenhuolto on ulkoistettu sopimuksella Attendo Terveyspalvelut Oy:lle ajalla 1.7.2013 – 31.12.2016. Hankinnassa on vahvistettu optiovuosien käyttö ajalle 1.1.2017 – 31.12.2018. Palvelun kiinteään vuosihintaan tehdään sopimusehtojen mukainen indeksitarkistus 1.1.2017.

Sopimuksen toteutumista seurataan kuukausittaisissa yhteisneuvotteluissa. Sopimuseurantaa varten on olemassa myös sopimusehtojen mukainen seurantar ryhmä.

TAVOITTEET

Toiminnallinen tavoite	Tavoitteet (määrä-, laatu-, sisältötavoitteet)	Seuranta	Toteutuma (toimintakertom.)
Palvelujen taloudellinen tuottaminen	Käynnin hinnan pitäminen vastaavan kokoisten yksikköjen tasolla. Maksutulot/menot 22 % seuranta	Perusturvalautakunta	Ostopalvelu toteutunut sopimuksen mukaisesti. Maksutulot n. 27 % menoista, ne ovat kasvaneet 38 000 € ed.vuodesta.
Pyritään pitämään asiakas- maksutulot vakaana			
Palvelujen kattavuus	Tavoitetaan väestöstä vähintään 30 % vuosittain	Perusturvalautakunta	Kokonaispeittävyys oli n. 38 %.
Terveyden edistäminen, erit. ehkäisevässä hammashoidossa	Hoitopudokkaiden palauttamisen hoidon piiriin	Perusturvalautakunta	Kiireettömän hoidon ajat tarjottu >2 kk viiveellä, (hoitotakuu 6 kk)

Suusairauksien ennaltaehkäisy	Lasten suun terveyden säilyttäminen hyvällä tasolla	Perusturvalautakunta	0-5 vuotiaiden DMF-indeksi 0,3 ja 12 vuotiaiden 0,5.
-------------------------------	---	----------------------	--

RESURSSIT

Resurssit	nykyinen	tarve/arvioitu muutos
henkilöstöresurssit		
tilat		
laitteet, välineet, ohjelmat jne.		

TUNNUSLUVUT

Tunnusluvut	TP 2015	TP 2016	TA/TP 2017	TA 2018	TS 2019
Käyntien määrä	9478	9066	9300/9024	9300	9300
Asiakkuudet	3042	2827	3000/2846	3000	3000
Maksutulot	195 360	218 125	194 000/256 620	194 000	194 000

TOIMINTAKERTOMUS/TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Toimielin	Perusturvalautakunta
Vastuualue	Perusterveydenhuollon erityisalue/A -klinikka

TOIMINTA-AJATUS

Ehkäisevän päihdetyön tekeminen. Riippuvuusongelmien (alkoholi-, huume-, lääke- ja peliriippuvuus) arviointi, hoito ja kuntoutus sekä kuntoutuksen suunnittelu. Päihdeongelmaisten omaisten tukeminen.

TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOS JA SEN VAIKUTUS TOIMINTAAN (tapahtunut, odotettavissa oleva, esim. väestönmuutos (+/-), asiakaskunnan muutokset, lainsäädäntömuutokset, muutokset toimintatavoissa)

12/2015 voimaan tullut uudistunut Päihdehuoltolaki ehkäisevän päihdetyön järjestämisestä velvoittaa ehkäisevään päihdetyöhön. Erilaisten riippuvuuksien lisääntyminen lisää palvelujen tarvetta. Huumeriippuvuudelle annettava korvaushoito, lastensuojeluasiakkaiden sekä valtiolta siirtyvien koevapaus ja yhdyskuntapalvelua suorittavien henkilöiden päihdekuntoutusjaksot vaativat lähivuotina lääkärin ja hoitajien työpanosta lisääntyvästi. Palveluiden painopistettä suunnataan entistä enemmän niin, että asiakas pääsee hoidon piiriin heti ensikontaktissa ilman ajanvarausta. Vuodeosastohoidossa olevien päihdeasiakkaiden varhainen auttaminen edellyttää saumatonta yhteistyötä sosiaali- ja terveydenhuollon organisaation sisällä. A-klinikan työtä on kehitettävä moniammatillisen ja alueellisen yhteistyön suuntaan ongelmien moninaisuuden ja laaja-alaisuuden vuoksi. A-klinikan resurssista edelleen 1pv/viikko käytetään yläkoululla nuorten hoitamiseen.

TAVOITTEET

Toiminnallinen tavoite	Tavoitteet (määrä-, laatu-, sisältötaavoitteet)	Seuranta	Toteutuma (toimintakertom.)
A-klinikalla hoidetaan asiakkaita, joilla on päihde-, huume-, lääke- tai peliriippuvuusongelmia. Päihdeasiakkaiden laitoshoidon minimoiminen ja avohoidon tukitoimien vahvistaminen.	Kynnys hoitoon hakeutumiselle matalaksi. Päihdehoitajille akuuttiaikoja, jolloin hoitajalle pääsee päivittäin. Tarvittaessa hoitaja käy päivittäin vuodeosastolla. Hoidon tarve arvioidaan ja hoitoon pääsy turvataan hoitotakuun puitteissa. Hoito on suunniteltua, tavoitteellista ja laadukasta. Tarvittava katkaisu- ja korvaushoito järjestetään. Laitoskatkaisuhoidon sijaan katkaisuhoidon pyritään toteuttamaan avohoidossa. Laitoksessa tapahtuva vieroitushoito tai kuntoutus pyritään järjestämään silloin kun avohoidon tukitoimet eivät riitä. Lisätään yhteistyötä terveyskeskuksen poliklinikan ja vuodeosaston kanssa	Perusturvalautakunta	Resurssit eivät ole riittäneet päivittäisiin vuodeosasto- ja lääkärinterventokäynteihin. Kiireelliset käynnit ovat kuitenkin onnistuneet aina tarvittaessa. Hoito on toteutunut hoitotakuun puitteissa.
Perheen ja omaisten huomiointi ja tukeminen hoidossa.	Tehdään yhteistyötä asiakkaan luvalla omaisten kanssa. Hoitoneuvottelut. Kotikäynnit. Järjestetään omaisille oma tukiverkosto. Ohjataan ja tuetaan puhelimitse myös henkilöitä, joiden omaiset eivät ole hoidon piirissä. Tarvittaessa käytettävissä on Lapset puheeksi-toimintamalli.	Perusturvalautakunta	Kotikäyntejä tehdään resurssien puitteissa. Yhteistyötä omaisten kanssa tehdään asiakkaan luvalla. Omaisille on järjestetty ennalta suunniteltuja käyntejä tarvittaessa.

Yhteistyön tekeminen ja tehostaminen eri toimijoiden kesken	Yhteiset työryhmät eri toimijoiden kanssa. mm Nuorisotiimi, polin ja vuodeosaston työryhmät. Apteekki. Konsultaatiot (hoitajan tai lääkärin antamana) koulutukset	Perusturvalautakunta	Yhteistyö sosiaalitoimen kanssa toimii hyvin. Hoitajien konsultaatioita annettu tarvittaessa eri yksiköihin.
Päihdetyön konsultaation antaminen			
Raittiuden edistäminen ja päihdehaittojen minimointi	Tehdään ehkäisevää päihdetyötä Monialaisen työryhmän kanssa Pakka – toimintamallin mukaisesti	Perusturvalautakunta	Ehkäisevän Päihdetyön viikolla järjestetty teemapäiviä, henkilökunnalle on annettu tietoa puheeksi otosta ja hoidosta. Käytössä Lapset -puheeksi toimintamalli. Päihdehaittoja ehkäisevässä työssä noudatetaan pakka-toimintamallia.
Ryhmätoiminta	Tarjotaan asiakkaille mahdollisuutta osallistua ryhmätoimintaan.		

RESURSSIT

Resurssit	nykyinen	tarve/arvioitu muutos
henkilöstöresurssit	Päihdepsykiatripalvelut hankitaan ostopalveluna, 1 vakituinen sairaanhoitaja ja 1 määräaikainen sairaanhoitaja	Asiakasmäärien ja hoidon vaatavuuden lisääntyessä tarvitaan A -klinikalle kahden sairaanhoitajan työpanos. Toiminnan kehittämisen ja hoitosuhteen turvallisen jatkuvuuden kannalta on määräaikaisen sairaanhoitajan toimi syytä vakinaistaa. Moniammatillisen ja alueellisen työryhmän tarve.
tilat	Terveyskeskuksen yhteydessä	
laitteet, välineet, ohjelmat jne.	toimivat	Tarvittavat päivitykset atk-ohjelmiin

TUNNUSLUVUT

Tunnusluvut	TP 2015	TP 2016	TA/TP 2017	TA 2018	TS 2019
käynnit	1211	1427	890/1402	890	890
puhelut	187	408	120/181	120	120
ryhmäkäynnit	8	10	2/12	2	2

TOIMINTAKERTOMUS/TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Toimielin	Perusturvalautakunta
Vastuualue	Perusterveydenhuollon erikoisyksikkö/Mielenterveystyö

TOIMINTA-AJATUS

Mielenterveystyön yksikkö vastaa erityistason mielenterveystyöstä perusterveydenhuollossa.

TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOS JA SEN VAIKUTUS TOIMINTAAN (tapahtunut, odotettavissa oleva, esim. väestömuutos (+/-), asiakaskunnan muutokset, lainsäädäntömuutokset, muutokset toimintatavoissa)

Visalan sairaalan toiminnan loppuminen. Kokkolasta ei voida siirtää enää potilaita jatkohoitoon Visalaan. Potilaat siirtyvät mahdollisesti aikaisemmin avohoitoon. Muutoinkin aikaisemmin sairaalassa hoidettuja asiakkaita hoidetaan nykyisin avohoidossa, koska diagnosointi ja hoitosuositukset ovat muuttuneet. Mielenterveystyössä tulee ottaa huomioon uudistunut sosiaalihuoltolaki. Mielenterveystyötä kehitetään moniammatilliseen ja alueelliseen työskentelyyn Joki-mieli selviytyksen osoittamaan suuntaan, tavoitteena turvata riittävän monipuoliset terapiat, kotikuntoutus ja avohuollolliset tukitoimet sekä ennaltaehkäisevässä työssä että sairaanhoidossa ja kuntoutuksessa. Kotikuntoutuksen tarpeen mahdollinen lisääntyminen Visalan toiminnan loppuessa ja asiakkaiden siirtyessä sieltä ja asumispalveluista keveämpiin palveluihin. Ryhmämuotoisen toimintaa lisätään.

TAVOITTEET

Toiminnallinen tavoite	Tavoitteet (määrä-, laatu-, sisältötavoitteet)	Seuranta	Toteutuma (toimintakertom.)
Aikuisten erityisosaamista vaativien keskivaikeiden ja vaikeiden psykiatristen häiriöiden arviointi, hoito ja kuntoutuksen suunnittelu	Potilaat pääsevät hoidon tarpeen arviointiin hoitotakuun määrittelmän ajan puitteissa. Ei-kiireellinen hoito voidaan aloittaa hoitotakuun määrittelemässä ajassa. Potilaat saavat tilanteen ja diagnoosin mukaisesti riittävän/tarpeenmukaisen hoidon henkilöstöresurssien puitteissa. Päivystystarpeeseen vastataan mahdollisuuksien mukaan.	Perusturvalautakunta	Hoitoon pääsy on toteutunut hoitotakuun puitteissa. Hoidon tarve on määritelty usein lähetteen tai puhelinkeskustelun perusteella. Ajat on järjestetty ajanvarauksella, päivystysaikoja ei ole ollut mahdollista järjestää. Pitkiä terapioiden on pyritty siirtämään Kelan terapioksi, mutta terapeuttien huono saatavuus vaikeuttaa tilannetta. Tehty asiakkaalle ensimmäinen lähete nettiterapiaan.

Konsultaatio- ja koulutustoiminnalla tuetaan perustasolla tapahtuvaa mielenterveystyötä	Asiantuntija-avun antaminen mielenterveysasioissa perustason työntekijöille. Koulutustilaisuudet	Perusturvalautakunta	Kaikkiin konsultaatiopyyntöihin on kyetty vastaamaan. Työnohjauksellista yhteistyötä on tehty neuvolan ja sosiaalityöntekijöiden kanssa. Asiakkailla on vaikeita ja keskivaikeita mielenterveysongelmia.
Toimiva hoidonporrastus perustason eri yksiköiden välillä (perusterveydenhuolto, kotisairaanhoido) Ennalta ehkäisevä mielenterveystyö, syrjäytymisen ehkäisy Ryhmätoiminta	Yksiköiden välinen yhteydenpito yksittäisissä asiakastapauksissa ja yhteisten toimintalinjojen sopimiseksi asiakkaan luvalla. Osallistutaan ennalta ehkäisevään mielenterveystyöhön Monialaisen työryhmän kautta. Osallistutaan Nuorisotiimin toimintaan. Tarvittaessa käytävissä on Lapset puheeksi -toimintamalli. Marak -toimintamalli. Tarjotaan asiakkaille erilaisia hoidollisia sekä toiminnallisia ryhmiä hoidon ja kuntoutuksen tueksi.	Perusturvalautakunta	Yhteistyötä tehty tarpeen mukaan muiden yksiköiden kanssa asiakkaan luvalla. VIRTA-hankkeen aikana kehitetty nuorisotiimi jatkaa toimintaa. Lapset-puheeksi toimintamalli on käytössä. Ryhmätoimintaa on kehitetty.
Alueellinen työskentely	Alueellista yhteistyötä jatketaan kutsumalla koolle Oulun eteläisellä alueella toimivat psykiatrisen sairaanhoidon vastuuhenkilöt.	Perusturvalautakunta	Alueellista yhteistyötä jatkettu, kokoontumiset puolivuositain.
Kriisityö: Arvioida jälkipuinti-istuntojen tarve ja tarjota istuntoja traumaattisten tilanteiden jälkeen. Kriisityöstä tiedottaminen ja kouluttaminen. Valmiussuunnitelman päivittäminen psykososiaalisen tuen osalta.	Kriisiryhmän kokoontumiset ja työnohjaus toteutetaan säännöllisesti. Kriisiryhmälle tuleviin pyyntöihin vastataan sekä. huolehditaan jälkihoidosta.	Perusturvalautakunta	Kriisiryhmä on kokoontunut noin kerran kuukaudessa. Kaikkiin kriisiryhmälle tulleisiin pyyntöihin on vastattu ja tarvittaessa ohjattu jatkohoitoon.

RESURSSIT

Resurssit	nykyinen	tarve/arvioitu muutos
henkilöstöresurssit	Aikuis- ja nuorisopsykiatrin palvelut hankitaan ostopalveluna, 3.5 psykiatrista sairaanhoitajaa, osastonsihtööri, sosiaalityöntekijän työpanos tulee sosiaalitoimistosta	Psykiatrin palvelut kolmena päivänä viikossa mahdollistaisi tiiviimmän lääkehoidon seurannan akuuttitilanteissa ilman laitoshoidoa. Päivystysaikoja ei ole.
tilat	Terveyskeskuksessa omat vastaanottotilat.	

TUNNUSLUVUT

Tunnusluvut	TP 2015	TP 2016	TA/TP 2017	TA 2018	TS 2019
Käynnit	2782	2674	2890/3247	2890	2890
Puhelut	365	398	370/392	370	370
Ryhmäkäynnit	14	121	80/116	80	80
Kriisitilaisuudet	4	5	3/0	3	3

TOIMINTAKERTOMUS/TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Toimielin	Perusturvalautakunta
Vastuualue	Perusterveydenhuolto/Toimintatapa

TOIMINTA-AJATUS

Mielenterveyskuntoutujien arjen hallinnan tukeminen kuntouttavan toiminnan ja hoidollisten ryhmien avulla.
--

TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOS JA SEN VAIKUTUS TOIMINTAAN (tapahtunut, odotettavissa oleva, esim. väestönmuutos (+/-), asiakaskunnan muutokset, lainsäädäntömuutokset, muutokset toimintatavoissa)

Toimintatuvan palveluita kehitettävä entistä paremmin tukemaan nuorten aikuisten ja työikäisten selviämistä koulutukseen, työelämään, tuettuun työtoimintaan ja itsenäiseen elämään moniammatillisena yhteistyönä.
--

Visalan sairaalan toiminnan loppuminen saattaa lisätä sekä kuntouttavan että hoidollisen toiminnan tarvetta. Henkilöstöresurssin on oltava riittävä yleensäkin toiminnan pyörittämiseen, joka tarkoittaa kahden työntekijän läsnäoloa.

TAVOITTEET

Toiminnallinen tavoite	Tavoitteet (määrä-, laatu-, sisältötavoitteet)	Seuranta	Toteutuma (toimintakertom.)
Kotona yksin tai perheen kanssa asuva kuntoutuja, jolla on riittävät tukitoimet. Kotikuntoutuksen lisääminen	Tuetaan arjessa selviytymiseen, koulutukseen, tuettuun työtoimintaan tai työelämään palaamiseen tuetaan. Suunnittelemattomien sairaalajaksojen ehkäisy. Kotikunnan tarjoamien palvelujen ja tukiverkon löytyminen. Vertaistuki. Pyritään järjestämään kotikuntoutusta. Lisätään erilaisia hoidollisia ja kuntouttavia ryhmiä.	Perusturvalautakunta	Vertaistuki toteutuu yhteisen toiminnan kautta. Kotikuntoutusta ei ole pystytty lisäämään niukkojen resurssien takia. Toimintaa on muutettu tavoitteellisemmaksi. Uudet remontoidut tilat ovat lisänneet toimintamahdollisuuksia.
Omaisten tukeminen. Yhteistyö eri tukitahojen kanssa.	Tarpeenmukainen yhteistyö omaisten, sosiaalitoimen, työpaikkojen, oppilaitosten, järjestöjen, seurakunnan jne. kanssa.	Perusturvalautakunta	Yhteistyötä eri tahojen kanssa on tehty tarpeen mukaan.

RESURSSIT

Resurssit	nykyinen	tarve/arvioitu muutos
henkilöstöresurssit	0,5 psyk.sairaanhoitaja ja 1 lähihoitaja (0,5 vakituinen, 0,5 määräaikainen) 0,5 sairaanhoitaja	Toiminnan jatkumisen turvaaminen nykyisellään edellyttää resurssien pysymistä vähintään nykyisellä tasolla. Tavoitteena on kuitenkin jatkossa laajentaa toimintaa ja asiakaskuntaa. Potilas turvallisuuden, toiminnan jatkuvuuden sekä -kehittämisen mahdollistamiseksi on välttämätöntä, että lähihoitajan toimen määräaikainen (0,5) osuus vakinaistetaan. Yksikössä 50 %työ-aikaa tekevän sh:n jäädessä eläkkeelle vuoden 2017 aikana riittää, että vakanssi täytetään 50 prosenttisesti, jolloin sairaanhoitaja resurssi säilyy nykyisellään.
tilat	terveyskeskuksessa mielenterveysyksikön yhteydessä	
laitteet, välineet, ohjelmat jne.	toimivat laitteet ja välineet ko. toimintaan	Vuosittain on tarvetta täydentää laitteita ja työvälineitä.

TUNNUSLUVUT

Tunnusluvut	TP 2015	TP 2016	TA/TP 2017	TA 2018	TS 2019
Käynnit	1863	1695	1800/1508	1800	1800
Ulkokuntien käynnit	111	111	100/51	100	100

TOIMINTAKERTOMUS/TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Toimielin	Perusturvalautakunta
Vastuualue	Perusterveydenhuolto/Vuodeosasto

TOIMINTA-AJATUS

Vuodeosastolla hoidetaan akuutisti sairaita, laitoshoidoa vaativia potilaita 24:lla sairaansijalla.

TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOS JA SEN VAIKUTUS TOIMINTAAN (tapahtunut, odotettavissa oleva, esim. väestönmuutos (+/-), asiakaskunnan muutokset, lainsäädäntömuutokset, muutokset toimintatavoissa)

Osastolla on 24 sairaansijaa. Polikliiniset iv-hoidot, huumeasiakkaiden korvaushoidot ym vastaavat toteutetaan osastolla iltaisin ja viikonloppuisin, joihin tarvitaan henkilökuntaresurssia n,½ sairaanhoitajan työpanos. Mahdollisuuksien mukaan tarjotaan akuuttihoitoa ulkopaiikkakuntalaisille.

TAVOITTEET

Toiminnallinen tavoite	Tavoitteet (määrä-, laatu-, sisältötavoitteet)	Seuranta	Toteutuma (toimintakertom.)
Hoidetaan akuutisti sairaita, kuntoutusta, katkaisuhoidoita ja	Potilaat saavat diagnoosin ja toimintakyvyn mukaisen hoidon	Laadunarviointi, palautteet	Osasto on toiminut 24:lla sairaansijalla. Hoitajaksojen määrä

tutkimuksia ja saattohoitoa tarvitsevat potilaat perusterveydenhuollossa	riittävien henkilöstöresurssien puiteissa.	Perusturvalautakunta	on lisääntynyt yli 18 % edelliseen vuovuoteen verrattuna. Osa akuutisti sairaista oulaistalaisista on edelleen jouduttu hoitamaan ympäristökuntien terveyskeskuksissa
Huolehditaan jatkohoito erikoissairaanhoitosta tuleville potilaille.	Erikoissairaanhoitosta otetaan jatkohoitoon viiveettä.	seurataan jonotuspäiviä Perusturvalautakunta	Lähes kaikille erikoissairaanhoitosta tuleville oulaistalaisille potilaille on järjestynyt paikka omalta osastolta saman päivän aikana.
Iv-hoitoja ym. vaativaa sairaanhoitoa tarvitsevat polikliiniset potilaat hoidetaan akuutilla osastolla iltaisin ja viikonloppuisin.	Varaudutaan henkilöstöresursseissa sekä määrällä että tietotaidolla vaativan sairaanhoidon toteuttamiseen polikliinisille potilaille. Varaudutaan lääkehoidon ym. hoitotarvikekuluissa ko. kustannuksiin.	Perusturvalautakunta	Polikliinisiä potilaita on hoidettu akuutilla yhteensä 558. Käynntejä on n. 5 % enemmän kuin edellisenä vuonna.

RESURSSIT

Resurssit	nykyinen	tarve/arvioitu muutos
henkilöstöresurssit	Lääkäri, osastonhoitaja, sairaanhoitajia 10, perushoitajia 10+1 varahenkilö, terveyskeskusavustaja, laitosapulaisia 3	
tilat	Väliaikaiset tilat	
laitteet, välineet, ohjelmat jne.	Tarkoituksenmukaiset laitteet ja apuvälineet hankitaan	Laitteita ja apuvälineitä huolletaan ja uusitaan vuosittain.

TUNNUSLUVUT

Tunnusluvut	TP 2015	TP 2016	TA/TP 2017	TA 2018	TS 2019
Akuuttisasto-hoitopäivät	Oulainen 6623 Ulkok. 146	8145 437	8500/8430 200/690	8500 200	8500 200

TOIMINTAKERTOMUS/TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Toimielin	Perusturvalautakunta
Vastuualue	3310 Sosiaalityö/sosiaalityö, muu sosiaalityö ja päihde- ja mielenterveysasiakkaiden asumispalvelut

TOIMINTA-AJATUS

Sosiaalityön tavoitteena on auttaa ja tukea yksilöitä, ja perheitä selviytymään erilaisista ongelmatilanteista, edistää asiakkaiden itsensä selviytymistä ja ehkäistä syrjäytymistä ja turvattomuutta. Sosiaalityössä toiminta sovitaan asiakkaan tai asiakasperheen tarpeiden mukaisesti. Asiakasta kannustetaan omatoimisuuteen asioiden järjestämisessä, mutta myös autetaan ja tuetaan. Olennaista on asiakkaan tilanteen kokonaisvaltainen tarkastelu ja yhteistyö muiden asiakkaan kanssa työskentelevien tahojen kanssa. Kaikessa asiakastyössä huomioidaan hyvän hallinnon vaatimus periaatteet eli asiakkaan kuuleminen, päätöksenteko perusteluineen ja viivytyksetön käsittely, sekä lisäksi neuvonta ja ohjaus.

TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOS JA SEN VAIKUTUS TOIMINTAAN (tapahtunut, odotettavissa oleva, esim. väestönmuutos (+/-), asiakaskunnan muutokset, lainsäädäntömuutokset, muutokset toimintatavoissa)

Sosiaalihuoltolain (1301/2014) tarkoituksena on edistää ja ylläpitää hyvinvointia ja sosiaalista turvallisuutta. Sosiaalihuollon toimin vaikuttaa ennen kaikkea väestön sosiaaliseen hyvinvointiin ja turvallisuuteen sekä toimintakykyyn ja osallisuuteen. Tavoitteena on tarpeenmukaisten, riittävien ja laadukkaiden sosiaalipalvelujen saaminen yhdenvertaisin perustein. Jokainen asiakas kohdataan ihmisarvoisena yksilönä. Palveluja järjestetään asiakkaan tarpeista lähtien mahdollisimman toimiviksi. Sosiaalipalveluja järjestetään tueksi jokapäiväisestä elämästä selviytymiseen.

Sosiaalityön palveluiden sisäistä yhteistyötä, toimintaprosessien tarkastelua ja mahdollisten työnjaollisten muutosten joustavuus huomioidaan kaikessa asiakastyössä. Terveyskeskuksen sosiaalityö hoidetaan aikuissosiaalityön palveluna.

Asiakkaalla on oikeus saada omatyöntekijä koko sosiaalihuollon asiakkuuden ajaksi. Viimeistään palvelutarpeen arvioinnin yhteydessä on nimettävä omatyöntekijä. Erityistä tukea tarvitsevan lapsen tai muun erityistä tukea tarvitsevan asiakkaan omatyöntekijällä on oltava sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun lain mukainen kelpoisuus eli sosiaalityöntekijän kelpoisuus.

Päihde- ja mielenterveysasiakkaiden jatkohoito- ja pitkäaikaispalveluasuminen ostetaan yksityisiltä palvelujentuottajilta. Palveluasumista järjestetään sekä tuettuna että tehostettuna palveluasumisena. Palveluasumisen tarvisijoiden määrä on kasvanut ja tavoitteena on kehittää kunnan omaa palvelurakennetta / toimintaa, jotta lisääntyviltä ostopalveluilta vältyttäisiin.

TAVOITTEET

Toiminnallinen tavoite	Tavoitteet (määrä-, laatu-, sisältötavoitteet)	Seuranta	Toteutuma (toimintakertom.)
Tasapainoinen ja toimintakykyinen kuntalainen ja perhe.	Asiakaspalaute. Suora palaute ja /tai muistutus	Perusturvalautakunta	Asiakailta suora palaute. Kante-luita/muistutuksia kertomusvuonna ei ole tehty.
Toimiva ja ystävällinen asiakaspalvelu sekä neuvonta ja ohjaus.	Asiakas saa sosiaalitoimistosta vastaanottoajan 1-3 päivän sisällä varauksesta. Kiireellisessä tapauksessa toimitaan välittömästi. Asiakkaan kohtelu hyvien hallintovaatimusten mukaisesti.	Perusturvalautakunta	Asiakas on saanut vastaanottoajan 1-2 päivän sisällä. Kiireelliset hoidettu välittömästi.
Turvallinen työympäristö	Vartijapalvelun saatavuuden turvaaminen.	Perusturvalautakunta	Vartijapalvelu ostettu Securitas Oy:ltä
Sosiaalipäivystys -perjantaina klo16 perjantaihin klo 8.00 /kaksi päivystäjää	Jokilaaksojen päivystysalueeseen kuuluu Oulainen, Pyhäntä, Kärämäki sekä Ppky:n Kallion, Selänteen ja Helmen kunnat. Oulaisiin tulee viisi päivystysviikkoa vuodessa. Päivystäjillä käytössä Virve puhelimet.	Perusturvalautakunta	Kertomusvuonna päivystysalueella hälytyksiä kaikkiaan 400, joista Oulaista koskevia 29. Oulaisissa viisi päivystysviikkoa vuoden aikana. Virka-aikainen 24/7 sosiaalipäivystys Jokilaakson alueella otettiin käyttöön 4.12.2017 alkaen. Hätäkeskus välittää alueen kuntien sosiaalitoimen hälytykset Virveen.
Sosiaaliasiamiespalvelu	Sosiaaliasiamiehen työ perustuu sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annettuun asiakaslakiin (22.9.2000/812). Sosiaaliasiamiespalvelu ostetaan Taukokankaalta.	Perusturvalautakunta	Sosiaaliasiamiehen palvelu on ostettu Taukokankaalta.
Muu sosiaalityö -tuki- ja päiväkäynnit	Päivä- ja tukikäyntejä ostetaan päihde- ja mtt kuntoutujille palvelukodeilta. Palvelulla tuetaan heidän selviytymistään omassa kodissaan.	Perusturvalautakunta	Päivä- ja tukikäynti asiakkaita kertomusvuonna oli kaksi. Palvelua ostettiin Toivontuvalta, Malttiasta ja Mikevalta.
Asumispalvelut (SHL) - päihde- ja mielenterveysasiakkaat	Palvelu ostetaan yksityisiltä palvelujen tuottajilta. Yhteistyötä tehdään SAS-hoitajan, Tuuman ja A-klinikan kanssa. Palveluasumistarve on lisääntynyt ja tavoitteena on kehittää kotiin saatavia palveluja, jotta asiakas pärjäisi omassa kodissaan.	Perusturvalautakunta	Sosiaalihuoltolain mukaisessa tehostetussa (yövalvotussa) palveluasumisessa oli kertomusvuoden aikana 16 henkilöä, ei tehostetussa palveluasumisessa 11 henkilöä ja tukiasumisessa 3 henkilöä.

REESURSSIT

Resurssit	nykyinen	tarve/arvioitu muutos
henkilöstöresurssit	1 johtava sosiaalityöntekijä 1 sosiaalityöntekijä	
tilat	toimivat tilat	
laitteet, välineet, ohjelmat jne	pro consona ohjelma	

TUNNUSLUVUT

Tunnusluvut	TP 2015	TP 2016	TA/TP 2017	TA 2018	TS 2019
Asumispalveluasiakkaat 31.12.	29	28	25/27	25	25
Palveluasumis- ja tukiasumis- hoitopäivät	10297	9448	9125/9448	9125	9125
Päiväkävijöiden hoitopäivät	619	247	800/113	800	800

TOIMINTAKERTOMUS/TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Toimielin	Perusturvalautakunta
Vastuualue	3320 Lasten ja perheiden palvelut/avohuollon tukitoimet, sijoitetut lapset, muu laitoshoido, jälkihuolto ja kasvatus- ja perheneuvonta

TOIMINTA-AJATUS

Keskeisenä toiminta-ajatuksena on turvata lapsen oikeus turvalliseen ja virikkeitä antavaan kasvuympäristöön, tasapuoliseen ja monipuoliseen kehitykseen ja erityiseen suojeluun ja huolenpitoon. Kaikissa sosiaalihuollon toimissa, jotka koskevat lasta, on ensisijassa otettava huomioon lapsen etu. Erityistä huomiota tulee kiinnittää siihen, että lapsen mahdollisuus osallistumiseen ja vaikuttamiseen omissa asioissaan on mahdollista.

Lapsella ja hänen perheellään on oikeus saada lapsen terveyden ja kehityksen turvaamiseksi välttämättömät sosiaalipalvelut ilman että perheeltä edellytetäisiin lastensuojelun asiakkuutta. Ehkäisevällä lastensuojelulla edistetään ja turvataan lasten ja nuorten kasvua, kehitystä ja hyvinvointia sekä tuetaan vanhemmuutta. Ehkäisevää lastensuojelutyötä on kunnan peruspalveluissa, kuten äitiys- ja lastenneuvolassa sekä muussa terveydenhuollossa, päivähoidossa, opetuksessa ja nuorisotyössä, annettava erityinen tuki.

Kasvatus- ja perheneuvolan tehtävänä on tuottaa lakisääteisiä kasvatus- ja perheneuvonnan palveluja. Perheneuvolassa annetaan asiantuntija-apua lasten kasvatukseen ja kehitykseen, perheiden ihmissuhteisiin sekä vaikeisiin elämäntilanteisiin kuten kriiseihin ja menetyksiin liittyvissä asioissa. Työskentely voi olla yksilö-, pari- ja perhetapaamisia, verkostotyöskentelyä sekä lapsen sosiaalista, psykologista ja lääketieteellistä tutkimusta ja hoitoa.

TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOS JA SEN VAIKUTUS TOIMINTAAN (tapahtunut, odotettavissa oleva, esim. väestönmuutos (+/-), asiakaskunnan muutokset, lainsäädäntömuutokset, muutokset toimintatavoissa)

Ehkäisevien palvelujen tarkoituksena on tukea lapsen hoidosta ja kasvatuksesta vastaavia henkilöitä lapsen kasvatuksessa ja huolenpidossa. Avohuollon tukitoimia annetaan yleisinä perhepalveluina, kuten perhetyötä, tukihenkilö- ja tukiperhetoimintaa, lapsen ja vanhemman tapaamisten valvontaa ja muita lasten/perheiden tukipalveluita. Tukiperheiden tarve on kasvanut, eikä määrä vastaa palvelujen kysyntää.

Perhetyössä on kolme perhetyöntekijää, jotka hoitavat lastensuojelun perhetyön, ennaltaehkäisevän perhetyön ja lapsiperheiden kotipalvelun. Perhetyötä tehdään perheiden kodeissa sekä erilaisissa vertaisryhmissä. Työskentelyllä edistetään lapsen turvallista kasvua ja kehitystä sekä pyritään lisäämään perheen hyvinvointia ja omaoimisuutta. Perhetyön alkaessa tehdään suunnitelma yhdessä perheen kanssa. Tavoitteena on perheiden elämänhallinnan ja omien voimavarojen lisääminen sekä arjessa selviytymisen vahvistaminen.

Kotipalvelu on maksullista palvelua, jota annetaan sairauden, synnytyksen, vamman tai muun vastaavanlaisen toimintakykyä alentavan syyn tai erityisen perhe- tai elämäntilanteen perusteella.

Lapset puheeksi –menetelmä ja toimintamallin käyttöönotto käynnistyi syksyllä 2015. Lapset puheeksi toimintamalli on yksi lapsi- ja perhetyön työmenetelmä lapsen arjen tueksi, mikä koostuu keskustelusta ja neuvonpidosta. Menetelmä on ylisektoriaalinen ja tavoite on juurruttaa menetelmä sivistys-, sosiaali- ja terveystoimen perustoimintoihin.

Uuden isyyslain (1.1.2016) myötä lapsen isyys on ollut mahdollista tunnustaa äitiysneuvolakäyntien yhteydessä jo ennen lapsen syntymää ja samalla vanhemmat voivat tehdä sopimuksen lapsen yhteishuollosta. Asiakirjat on toimitettava lastenvalvojalle. Oikeusgeneettisten isyystutkimusten näytteenotto (poskitikkunäyte) otetaan lastenvalvojan luona.

TAVOITTEET

Toiminnallinen tavoite	Tavoitteet (määrä-, laatu-, sisältötavoitteet)	Seuranta	Toteutuma (toimintakertom.)
Yhteydenotto/Lastensuojeluilmoitus Palvelutarpeen arviointi	Palvelutarpeen arviointi on aloitettava viipymättä, viimeistään seitsemäntenä arkipäivänä asian vireille tulosta ja valmistuttava viimeistään kolmen kuukauden kuluessa vireille tulosta.	Perusturvalautakunta	Kertomusvuoden aikana lastensuojeluilmoituksia tullut 139, yhteydenotto- ja tuen tarpeen arvioimiseksi 15 ja ennakkollisia lastensuojeluilmoituksia 2. Ilmoitukset ja palvelutarpeen arvioinnit on saatu tehtyä määräaikojen puitteissa.
Avohuollon tukitoimet Perhetyö -ennalta ehkäisevä perhetyö -lapsiperheiden kotipalvelu - lastensuojelun perhetyö	Perheiden kanssa tehdään tavoitteellista ja suunnitelmallista perhetyötä. Tavoitteena on keskustelemalla, ohjaamalla ja yhdessä tekemällä, edistää perheen arjessa selviytymistä sekä tukea lapsen hyvää kasvua ja kehitystä. Tarvittaessa ostetaan tehostettua, kuntouttavaa perhetyötä yksityiseltä palveluntuottajalta. Lapsiperheiden kotipalvelun tavoitteena on asiakkaan oman toimintakyvyn ylläpitäminen ja tukeminen jokapäiväisen elämän	Perusturvalautakunta	Avohuollon tukitoimena on taloudellista tukea myönnetty lasten/nuorten harrastustoimintaa ja opiskelutukitannuksiin. Koulun käynnin tukemiseksi on ostettu koulutukea Muruvalta ja Neljä-Asteelta. Tehostettua perhetyötä/perhekuntoutusta on ostettu Muruvalta, NeljäAsteelta, Raudasmäen Sosiaalipalveluilta ja Vihannin Sos-lapsikylältä. Perhetyöntekijät osallistuivat kukin

<p>Muut tukitoimet</p> <ul style="list-style-type: none"> - tukihenkilö ja tukiperhetoiminta - tukiviikonloput - taloudellinen tuki 	<p>toiminnoista selviytymisessä. Vertais- ja tukiryhmä toimintaan osallistuminen ja kehittäminen yhteistyössä muiden tahojen kanssa. Mm. perhekahvila, VeTuRi-leiri ja erityistä tukevien lasten kesäleiri.</p> <p>Tukitoimien tarkoituksena on edistää ja tukea lapsen myönteistä kehitystä. Avohuollon tukitoimin turvataan perheen jaksamista ja selviytymistä arjessa. Lasten ja nuorten tukemisessa yhteistyötä tehdään MLL:n, nuorisotoimen ja seurakunnan kanssa.</p> <p>Tukiperheitä on sekä kunnan omana toimintana että PeLan kautta. Tarve ei vastaa palvelujen kysyntää. Tukiviikonloppuja ostetaan perhekodeilta.</p>		<p>vuorollaan perjantaisin (ei kesäaika) perhekahvilatoimintaan yhteistyössä MLL:n kanssa. Lisäksi he olivat mukana Erityislasten kerhossa yhteistyössä 4H:n ja kehitysvammanhuollon kanssa. Perhetyöntekijät olivat mukana VeTuRi-leirillä (vauva-perheiden vertaistuki), joka pidettiin keväällä (1pv) ja syksyllä (1pv) yhteistyössä srk:n, Jedun, MLL:n ja Marttojen kanssa. Lisäksi järjestettiin neljä vertaisryhmä tapaamista.</p> <p>Tukiperhetoimintaa on järjestetty omana toimintana sekä ostopalveluna Attendolta.</p> <p>Nuorten tukiviikonloppuja on ostettu perhekodeilta.</p>
<p>Sijoitetut lapset</p> <ul style="list-style-type: none"> -perhehoito -ammattilliset perhekodit 	<p>Lapsia/nuoria voi olla sijoitettuna avohuollon sijoituksena, huostaan otettuina tai kiireellisen sijoituksen (30pv) kautta perhekodeissa ja sijaisperheissä.</p> <p>Sijaisperheiden rekrytointi ja koulutuksen järjestäminen yhteistyössä yksityisten toimijoiden kanssa.</p>	Perusturvalautakunta	Kertomusvuoden aikana sijoitettuna oli kaikkiaan 25 lasta/nuorta, joista avohuollon sijoituksina 15 ja huostaanottona 10. Sijoitus jatkuu 13 lapsen/nuoren kohdalla ja näistä avohuollon sijoituksena 6 ja huostaanottona 7.
Muu laitoshoido	<p>Akuutit kriisisijoitukset Ensi- ja turvakotiin.</p> <p>Varaudutaan yhden perheen perhekuntoutukseen.</p>	Perusturvalautakunta	Kertomusvuoden aikana yksi perhe oli ensikodissa. Perhekuntoutusta järjestettiin ostopalveluna pääasiassa perheille kotiin.
<p>Jälkihuolto (18-21v)</p> <ul style="list-style-type: none"> • taloudellinen tuki • tuettu asuminen • muu tuki 	Sijoituksen päättymisen jälkeen tehdään nuoren kanssa jälkihuoltosuunnitelma, jossa määritellään tuen ja palveluiden tarve.	Perusturvalautakunta	Nuoria jälkihuollon piirissä kertomusvuonna 11, joista 18-vuotta täyttäneitä 8. Nuoria on tuettu taloudellisesti, sekä tarvittaessa ostettu tukihenkilöpalvelua.
Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma	Suunnitelman päivittäminen.	Perusturvalautakunta	Suunnitelmaa ei ole päivitetty. Suunnitelma tulee päivittää.
<p>Kasvatus- ja perheneuvonta</p> <ul style="list-style-type: none"> - lasten ja nuorten myönteisen kehityksen tukeminen - ohjaus- ja neuvonta ja muu asiantuntija-avun antaminen ihmissuhteissa, perhe-elämään ja lasten kasvatukseen liittyvissä asioissa - perhekeskeinen asiakkaan tarpeista lähtevä ja toimiva työskentely. 	<p>Lasten ja nuorten kehityksellisten ja psyykkisten häiriöiden mahdollisimman varhainen tunnistaminen sekä tutkimuksen hoidon toteuttaminen ja järjestäminen. Psyk., sosiaaliset ja lääketieteelliset tutkimukset ja arviot. Lastenpsykiatriin palvelut ostopalveluna kerran kuukaudessa.</p> <p>Pari- ja perhetapaamiset perheneuvolassa. Vanhemman yksilötapaamiset. Yhteistyö muiden toimijatahojen kanssa konsultatio, perheasiainsovittelevu, neuvottelut, työryhmät, lausunnot.</p> <p>Asiakkaan perhe otetaan aina mukaan työskentelyyn.. Ensimmäinen aika tilanteen arvioon annetaan viimeistään kolmen kuukauden kuluessa. Useimmiten asiakas saa ensimmäisen ajan noin kuukauden kuluttua ilmoittautumisesta. Kiireellisissä ja</p>	Perusturvalautakunta	<p>Huoneiden äänieristys on saatava kuntoon vahvempien äänieristysovien avulla.</p> <p>Psykologin virkavapaan aikana 1.9.2017 lukien virka on täytetty 50%:sti.</p> <p>Lastenpsykiatriin palvelu on tuotettu ostopalveluna kerran kuukaudessa. Neuropsykologin tutkimuksia on ostettu Taukokankaalta.</p> <p>Työskentely ja hoito on toteutettu pääasiassa asiakkaan perheen kanssa. Perhetapaamiset lasten kasvatusasioissa ovat toteutuneet parityöskentelyinä. Vanhempien yksilötapaamisia on järjestetty vanhemmuuden tukemiseksi. Parisuhdeasioissa paritapaamisia on järjestetty perheneuvolassa ja yhteistyössä Ylivieskan perheasiainneuvottelukeskuksen kanssa Ylivieskassa. Työryhmiin on osallistuttu ja yhteis-</p>

-oppilashuollollinen tuki ala-, ja yläkoulu ja lukio	kriisitilanteissa aika pyritään järjestämään viikon sisällä ilmoittautumisesta. psykiatrisen sairaanhoitajan vastaanotto koululla	työtä on tehty muiden toimijoiden kanssa tarpeen mukaan. Hoitoon pääsy on toteutunut pääasiassa suunnitelmien mukaisesti. Psykologin tutkimusten osalta jono on ollut pidempi kuin yksi kuukausi. Perheneuvolan psykiatrisen sairaanhoitajan toimipiste sijaitsee Juho Oksan koululla ja vastaanotot tarpeen mukaan on toteutettu muilla kouluilla. Psykiatrisen sairaanhoitaja on yksi toimija varhaisen tuen verkostossa. Lapset puheeksi-toimintakokonaisuus on toteutettu osana valtakunnallista LAPE-kehitystyötä.
--	--	--

RESURSSIT

Resurssit	nykyinen	tarve/arvioitu muutos
henkilöstöresurssit	1 lastensuojelutyön sosiaalityöntekijä 3 perhetyöntekijää 1 psykologi 1 sosiaalityöntekijä 1 psykiatrisen sairaanhoitaja	
tilat	hyvät ja toimivat tilat	
laitteet, välineet, ohjelmat jne.	pro consona ohjelma effica -ohjelma	

TUNNUSLUVUT

Tunnusluvut	TP 2015	TP 2016	TA/TP 2017	TA 2018	TS 2019
Lastensuojeluilmoitukset	177	193	90/141	90	90
Huostassa olevat lapset 31.12.	11	8	11/7	11	11
Avohuollon tukitoimien piirissä lapsia (myös jälkihuoltoonuooret) 31.12.	68	85	80/79	80	80
Ehkäisevä perhetyö perheitä/henkilöitä	37/148	*50/*244	20/ 42 100/ 120	20/100	20/100
Elatussopimukset	94	85	120/82	120	120
Tapaamis- ja huoltosopimukset	65	73	90/46	90	90
Isyyden selvitykset maistraattiin	34	39	45/13	45	45
Perheneuvolan asiakaskäynnit	896	1244	540/977	540	540

*mukana lapsiperheiden kotipalvelun perheet

TOIMINTAKERTOMUS/TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Toimielin	Perusturvalautakunta
Vastuualue	3330 Vammaispalvelut/asumispalvelut, henkilökohtaiset avustajat, kuljetuspalvelut, taloudelliset tukitoimet ja muut vammaispalvelut

TOIMINTA-AJATUS

Vammaisten henkilöiden yhdenvertaisuuden edistäminen suhteessa terveisiin henkilöihin, jotta heidän oikeutensa elää yhteisössä sekä tehdä samanlaisia valintoja kuin muut ihmiset toteutuisi nykyistä paremmin. Tavoitteena on lisätä vaikeavammaisten keskinäistä yhdenvertaisuutta vamman laadusta ja asuinpaikasta riippumatta. Vammaisten henkilöiden itsemääräämisoikeuden vahvistaminen kehittämällä palvelujen toteuttamista koskevia menettelytapasäännöksiä siten, että henkilön oma mielipide ja toivomukset sekä yksilöllinen avuntarve ja elämäntilanne otetaan entistä vahvemmin huomioon palveluja ja tukitoimia suunniteltaessa ja niistä päätettäessä.

TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOS JA SEN VAIKUTUS TOIMINTAAN (tapahtunut, odotettavissa oleva, esim. väestönmuutos (+/-), asiakaskunnan muutokset, lainsäädäntömuutokset, muutokset toimintatavoissa)

Nykyinen vammaispalvelulaki ja kehitysvammalaki sovitetaan yhteen uudeksi vammaispalveluja koskevaksi erityislaiksi, joka tulisi kokonaisuudessaan voimaan vuonna 2019. Eduskunnalle annetaan hallituksen esitys vammaisten henkilöiden erityispalveluja koskevaksi laiksi syksyllä 2017.

Vaikeavammaisen henkilön subjektiivisena oikeutena henkilökohtainen avun tarve on lisääntynyt. Lähes kaikkien henkilökohtaisten avustajan palkat hoidetaan vaikeavammaisten puolesta kunnan kautta, vaikka muutoin työnantajan vastuu on vammaisella itsellään.

Sosiaalihuollon asiakaslain mukaan sosiaalihuoltoa toteutettaessa on laadittava palvelu-, hoito-, kuntoutus- tai muu vastaava suunnitelma, jollei kyseessä ole tilapäinen neuvonta ja ohjaus tai jollei suunnitelman laatiminen ole muutoin ilmeisen tarpeetonta. Palvelusuunnitelma on suunnitelma niistä palveluista ja tukitoimista, joita vammaisen henkilö tarvitsee selviytyäkseen jokapäiväisestä elämästä. Palvelusuunnitelma tulisi tehdä kaikille vammaispalvelun asiakkaille.

TAVOITTEET

Toiminnallinen tavoite	Tavoitteet (määrä-, laatu-, sisältötavoitteet)	Seuranta	Toteutuma (toimintakertom.)
Vammaisten palveleminen ja etuuksista päättäminen huomioiden vammaisten itsemääräämisoikeus sekä yksilöllinen avuntarve.	Palvelutarpeen selvittäminen aloitetaan viimeistään seitsemäntenä arkipäivänä yhteydenotosta ja päätös tehtävä kolmen kuukauden kuluessa asian vireilletulosta. Tavoitteena on, että vammaisen selviää kotona mahdollisimman pitkään mm. kodin muutostöiden ja tarvittavat välineiden ja laitteiden turvin tai kotiin myönnetyn palveluasumisen avuin. Palvelusuunnitelmien laadinta.	Perusturvalautakunta	Palvelutarpeen arvioinnit on aloitettu määräajassa. Vammaispalvelupäätökset on tehty kolmen kuukauden sisällä hakemuksen saapumisesta. Palvelusuunnitelmia on tehty useamman palvelun saajille. Kodin muutostöitä esim. luiskat on toteutettu fysioterapeutin suositusten pohjalta-
Kuljetuspalvelu - SHL määrärahasidonnainen - VPL subjektiivinen oikeus	SHL:n mukainen kuljetuspalvelu toteutetaan palvelubussitoiminnalla. Koulutoimen oppilaskuljetukset ja vanhusten päiväkeskuksen kuljetukset ketjutetaan yhteen ja väliaikoina kuljetetaan vanhuksia ja vammaisia palvelulinjoilla. VPL:n kuljetuspalvelu. Toteutetaan taksipalveluna. Vaikeavammaisilla käytössä taksikortit.	Perusturvalautakunta	Sosiaalihuoltolain mukainen kuljetuspalvelu on toteutettu taksipalveluna ja palvelubussina. Asiakkailta on käytössä taksikortit. Vammaispalvelulain mukainen kuljetuspalvelu on toteutettu taksipalveluna. Asiakkailta käytössä taksikortit.
Vaikeavammaisten palveluasuminen	Toteutetaan ostopalveluna tai järjestetään omassa kodissa henkilökohtaisen avun ja maksuttoman kotihoidon avulla.	Perusturvalautakunta	Palveluasumista on toteutettu sekä kotiin annettavana että tehostettuna palveluasumisena ostopalvelujen avulla.
Vaikeavammaisten päivä- ja työtoiminta	Palvelu ostetaan Taukokankaalta ja vammaisten palvelukodeilta.	Perusturvalautakunta	Palvelua ostettu Taukokankaalta, Caritakselta ja Validialta.

RESURSSIT

Resurssit	nykyinen	tarve/arvioitu muutos
henkilöstöresurssit	1 palvelusihteeri	
tilat	toimiva tila	
laitteet, välineet, ohjelmat jne.	pro consona ohjelma	

TUNNUSLUVUT

Tunnusluvut	TP 2015	TP 2016	TA/TP 2017	TA 2018	TS 2019
Vaikeavammaisten kulj.palv. /VPL	118	116	86/122	86	86
Kuljetuspalvelu/SHL	29	26	40/23	40	40
Henkilökohtainen avustaja/avustettavat	45/41	49/38	30/51 20/43	30/20	30/20
Palveluasuminen					
- kotiin myönn.	11	11	12/11	12	12
- ostopalvelut	5	4	8/3	8	8

TOIMINTAKERTOMUS/TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Toimielin	Perusturvalautakunta
Vastuualue	3340 Toimeentuloturva/ehkäisevä toimeentulotuki, perustoimeentulotuki, täydentävä toimeentulotuki ja kuntouttava työtoiminta

TOIMINTA-AJATUS

Toimeentulotuki on sosiaalihuoltoon kuuluva viimesijainen taloudellinen tuki, jonka tarkoituksena on turvata henkilön ja perheen toimeentulo ja edistää itsenäistä selviytymistä. Toimeentulotukea jaetaan lainsäädännön ja perusturvalautakunnan vahvistamien kuntakohtaisen soveltamisohjeiden mukaisena. Asiakkaiden omatoimista selviytymistä pyritään lisäämään hyvällä sosiaalityöllä ja työvoimaviranomaisten kanssa tehtävällä yhteistyöllä.

TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOS JA SEN VAIKUTUS TOIMINTAAN (tapahtunut, odotettavissa oleva, esim. väestönmuutos (+/-), asiakaskunnan muutokset, lainsäädäntömuutokset, muutokset toimintatavoissa)

Perustoimeentulotuki siirtyy Kelan maksettavaksi 1.1.2017 lukien. Täydentävä ja ehkäisevä toimeentulotuki jäävät kuntien järjestämistä vastuulle. Kunnilla on siirtymävaiheessa oikeus tehdä perustoimeentulotuen päätöksiä maaliskuun 2017 loppuun saakka.

Ehkäisevän ja täydentävän toimeentulotukihakemukset käsitellään aikuissosiaalityön viikoittaisessa palaverissa.

Kelan työmarkkinaosuudesta kunta vastaa 50 % niiden työmarkkinatuen maksuista, jotka ovat saaneet työmarkkinatukea 300-999 päivää ja 70 % vähintään 1000 päivää saaneiden osalta.

Sosiaalisella kuntoutuksella pyritään vahvistamaan henkilön kykyä selviytyä arkipäivän toiminnoista sosiaalityön keinoin. Nuorten sosiaalisella kuntoutuksella tuetaan nuorten sijoittumista työ-, työkokeilu-, opiskelu-, työpaja –tai kuntoutuspaikkaan sekä ehkäistään näiden keskeyttämistä. Sosiaalinen kuntoutus on monialaista yhteistyötoimintaa, jota toteutetaan työllistymistä edistävissä monialaisessa yhteispalvelupisteessä eli TYP-palvelussa. Kuntouttavaa työtoimintaa järjestetään työpajalla, kunnan eri organisaatioissa ja yhdistyksissä.

TAVOITTEET

Toiminnallinen tavoite	Tavoitteet (määrä-, laatu-, sisältötavoitteet)	Seuranta	Toteutuma (toimintakertom.)
Toimeentulotukiasiakkaiden joustava palvelu ja ohjaus.	Vastaanottoaika sosiaalityöntekijälle muutaman päivän sisällä ajanvarauksesta. Kiireellisissä tapauksissa seuraavana päivänä. Toimeentulotukipäätös tehdään 1-7 työpäivän kuluessa hakemuksen jättöpäivästä.	Perusturvalautakunta	Täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen osalta Kela ohjaa joko oman harkintansa mukaan tai asiakkaan pyynnöstä hakemuksen kuntaan. Kunnassa tehdään asiakkaalle palvelutarpeen arvio ja/tai käsitellään täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen päätökset aikuissosiaalityön palaverissa. Täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen päätökset tehdään 1-7 päivän kuluessa hakemuksen jättöpäivästä.
Kelan työmarkkinatuki	Kunnan rahoitusvastuun huomiointi. Pitkäaikaistyöttömien työllistymisen tukeminen ja aktivoiminen.		Kelan työmarkkinatukea maksettiin kertomusvuonna 461 524 €, keskimäärin 38 460 €/kk. Henkilöitä kuukaudessa keskimäärin 96 kpl, joista 49 oli 1000 päiväisiä (yht. 584 / 2017) ja 300-999 päiväisiä 47/kk eli yht. 570/2017).
Kuntouttava työtoiminta	Aktivointisuunnitelmat tehdään asiakkaan, työvoimatoimiston ja sosiaalitoimen yhteistyönä, jonka jälkeen asiakas siirtyy kuntouttavaan työtoimintaan. Nuoria ja pitkäaikaistyöttömiä ohjataan työpajalle kuntouttavaan työtoimintaan.	Perusturvalautakunta	Aktivointi- ja monialaisia työllistymissuunnitelmia Te-toimiston kanssa on tehty kertomusvuonna 117 kpl. Työpajalle ja muihin kuntouttavan työtoiminnan paikkoihin ohjataan nuoria ja pitkäaikaistyöttömiä.

RESURSSIT

Resurssit	nykyinen	tarve/arvioitu muutos
henkilöstöresurssit	1 sosiaalityöntekijä	
tilat	toimistotilat hyvät	
laitteet, välineet, ohjelmat jne.	pro consona ohjelma	

TUNNUSLUVUT

Tunnusluvut	TP 2015	TP 2016	TA/TP 2017	TA 2018	TS 2019
Toimeentulotukea saavat kotitaloudet	241	262	350/78	350	350
Kuntouttava työtoiminta hlöä ja toim.päiviä	42/ 3473	57/ 4035	30/59 1300/4421	30/1300	30/1300
Aktivointisuunnitelmat yhteensä /hlö	64	85	95/59	95	95

TOIMINTAKERTOMUS/TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Toimielin	Perusturvalautakunta
Vastuualue	Rantakartanon vanhusten tehostettu palveluasuminen, vanhusten päiväkeskus, ostopalvelupaikat Taukokankaalta sekä Konttilan Tupa. Vanhuspalveluiden johtaminen.

TOIMINTA-AJATUS

Vanhusten päiväkeskus ja Rantakartanon lyhytaikaishoito tukevat vanhusten kotona asumista. Rantakartano on paljon hoitoa ja huolenpitoa tarvitsevien vanhusten kodinomaisen asuinpaikka. Konttilan tupa tarjoaa omatoimisempaa asumista, jossa henkilökunta on tavoitettavissa ympäri vuorokauden. Tavoitteena on vanhuksen hyvä olo sekä asukkaan omatoimisuuden ja toimintakyvyn säilyminen. Toimivan vanhuspalveluiden prosessin luominen avopalveluista, päivätoiminnasta ja palveluasumisesta.

TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOS JA SEN VAIKUTUS TOIMINTAAN (tapahtunut, odotettavissa oleva, esim. väestönmuutos (+/-), asiakaskunnan muutokset, lainsäädäntömuutokset, muutokset toimintatavoissa)

Rantakartano on fyysisesti paljon apua tarvitsevien ja muistisairaiden vanhusten kodinomaisen asuinpaikka. Lyhytaikaishoito on järjestetty kokonaisuudessaan Lepolan yksikköön ja se on suunnitelmallista toimintaa. Työntekijämitoitus vaihtelee 0,6-0,75 yksiköstä riippuen. Lisätyövoimaa tarvitaan n. 4työntekijää, jotta mitoitus on joka yksikössä asiallinen. Päiväkeskustoiminnalla tuetaan kotona asumista.

SAS- hoitaja selvittää, arvioi ja sijoittaa asukkaat, SAS- ryhmän tuella. Hänen toimenkuvaan kuuluvat myös asiakkaiden monipuolinen neuvonta ja ohjaus. Palvelutarpeen arviointi aloitetaan viipymättä. Tehdään hyvinvointia edistäviä kotikäyntejä yli 80- vuotiaille ja riskiryhmille (jotka eivät ole palveluiden piirissä). Iäkkäille tarkoitettu neuvontapiste avattiin 2014.

Konttilan Tupa tuo palveluihin uudentyyppisen asumismahdollisuuden. Ryhmäkodissa asuminen on yhteisöllistä. Jokaisella asukkaalla on oma asunto. Ryhmäkodissa pitää olla henkilökuntaa saatavilla asiakkaan tarpeen mukaan, myös yöllä kotihoidon yökäyntien muodossa. Uuteen toimintaan tarvitaan lähiesimiestä ja lähihoitajien työntekijäresursseja. Konttilan Tupa on iso yksikkö vanhustyössä ja haasteellinen, jotta asukkaat saadaan pysymään Konttilassa eli uutta jonoa ei saisi syntyä Rantakartanoon siinä vaiheessa, kun asukkaan kunto heikkenee.

Rantakartanon ja Konttilan Tuvan hoito- ja palvelusuunnitelmat tehdään Effican sähköiseen järjestelmään. Kotihoidon Effica järjestelmä on käytössä koko vanhustenhuollossa ja ohjelmaa hyödynnetään asiakastyössä aina laskutukseen saakka.

Vanhuspalvelulaki tuli voimaan 1.7.2013 joka tarkensi kunnan velvoitteita ikäihmisille. Iäkkäille henkilöille tarjottavien palvelujen on oltava laadukkaita ja niiden on turvattava hänelle hyvä hoito ja huolenpito. Laadukkaiden ja hyvän hoidon turvaavien palvelujen keskeiset elementit ovat toimintayksikön riittävä ja ammattitaitoinen henkilöstö, osaava johtaminen sekä asianmukaiset toimitilat. Henkilöstön vähimmäismitoitus ei voi olla alle suosituksen mukaisen 0,5 tason. Kunnan on myös laadittava valtuustokausittain suunnitelma toimenpiteistä ikääntyneen väestön hyvinvoinnin tukemiseksi sekä iäkkäiden tarvitsemien palvelujen ja omaishoidon järjestämiseksi ja kehittämiseksi. Suunnitelmaa on arvioitava vuosittain.

Vanhuspalveluiden eli Rantakartanon johtajan ja kotihoidon johtajan tehtävät on osoitettu kotihoidon johtajalle. Tehtävän haltijalla on kokonaisvastuu vanhuspalveluiden suunnittelu-, talous-, ja henkilöstöjohtamisesta.

TAVOITTEET

Toiminnallinen tavoite	Tavoitteet (määrä-, laatu-, sisältötavoitteet)	Seuranta	Toteutuma (toimintakertom.)
Tavoitteena on vanhuksen hyvä hoito ja olo. Palveluasuminen on paljon hoitoa tarvitsevien vanhusten kodinomaisen asuinpaikka. Tehostetussa palveluasumisessa asukkaat ovat huonokun-	Asukkaan kokonaisvaltainen hyvä hoito, omatoimisuuden ja toimintakyvyn säilyminen. Tähän tarvitaan riittävä ja ammattitaitoinen henkilökunta, osaava johtaminen ja asianmukaiset tilat.	Perusturvalautakunta	Mitoitus yksiköissä on ollut n.0.6-0.75 välillä. Rava indeksi on ollut n. 3.7. Henkilökunta on ollut ammattitaitoista ja sijaisia sekä lisätyövoimaa on otettu tarpeen mukaan. Sopulan

<p>toisia ja tarvitsevat paljon apua päivittäisissä toiminnoissa. Asukkaiden Rava indeksi pitää pääsääntöisesti olla yli 3,00.</p> <p>Hoito- ja palvelusuunnitelmat elävät asukkaan arjessa. Kotihoidon Effica järjestelmää hyödynnetään asiakastyössä laskutukseen saakka.</p> <p>Lääkehoidonkoulutusta jatketaan suunnitelmallisesti ja lääkehoidonsuunnitelma on ajan tasalla sekä IV- hoidot tehdään Rantakartanossa.</p> <p>Potilasturvallisuuteen kiinnitetään huomiota ja läheltä piti tilanteet raportoidaan HaiPro järjestelmään, joka on aktiivisessa käytössä.</p> <p>Rantakartanon yökkö hoitaa yöaikana turvpuhelinhälytykset, kotihoidon yökäynnit sekä hoitaa Konttilan Tuvan yökäynnit.</p>	<p>Mitoitus ei voi olla alle 0,5 tason.</p> <p>Hoito- ja palvelusuunnitelma laaditaan yhdessä asukkaan ja omaisen kanssa. Asukkaan itse määräämisoikeus toteutuu.</p> <p>Työntekijöiden lääkehoidon koulutus on ajantasainen. Rantakartanossa pystytään hoitamaan IV-hoidot eli asukkaiden ei tarvitse mennä vuodeosastolle IV-hoitoa varten. Lääkehoidon suunnitelman päivittäminen 1 x / vuosi. Lääkehoidon toteuttaminen Turvallinen lääkehoito oppaan ohjaamana. Geriatriin palvelut tukevat lääkehoitoa ja gerontologista hoitotyötä.</p> <p>Rantakartanossa asukas voi asua turvallisesti ja vähältä piti tilanteet otetaan vakavasti ja niistä opitaan. Asukkaiden siirroissa tarvitaan apuvälineitä ja niitä on oltava tarvittava määrä ja huollot niihin tehdään vuosittain.</p> <p>Turvapuhelinhälytyksiin ja säännöllisen kotihoidon asiakkaan yökäynteihin lähtee Rantakartanon yökkö, tarvittaessa taksi kaverina. 4 tuntia / vrk:ssa. Tämä on lisännyt Rantakartanon yökköjen määrää yhdellä työntekijällä.</p>	<p>Perusturvalautakunta</p>	<p>yksikkö lakkautettiin vuoden 2017 lopulla ja tämä vaikutti myös lisätyövoimantarpeeseen. Tällä hetkellä näyttää, että lisätyövoiman tarve vähenee. Kotihoidon johtajan nimike on muuttunut vanhustyönjohtajan nimikkeeksi.</p> <p>Hoito- ja palvelusuunnitelmat pyritään laatimaan yksiköissä asukkaan, omahoitajan, sairaanhoitajan ja omaisen kesken.</p> <p>Sairaanhoitajille alkoi lääkehoidon koulutus vuoden 2017 lopulla ja se jatkuu vuoden 2018 puolella. Lähihoitajille oli lääkehoidon koulutusta vuonna 2017. Rantakartanossa on annettu IV-hoitoja. Lääkehoidon suunnitelma on päivitetty. Geriatriin käynnit ovat vaihtuneet terveyskeskuslääkärin käynteihin.</p> <p>Rantakartanossa on toimintaohjeet tapaturma tai läheltä piti tilanteeseen sekä häirinnän ja epäsiällisen kohtelun ohjeet. Apuvälineitä on hankittu tarpeen mukaan. Kaikki sängyt ja nosturit on huollettu vuonna 2016.</p> <p>Rantakartanon yöhoitaja on hoitanut kotihoidon yökäynnit ja turvapuhelinhälytyskäynnit. Rantakartanossa on ollut 4 yökköä, joista yksi lähtee kotihoidon yökiertolle. Turvapuhelinhälytyksiin on otettu Oulaisten taksi mukaan tarpeen vaatiessa.</p> <p>SAS-hoitaja on selvittänyt, sijoittanut ja ollut yhteistyössä omaisten ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa asiakkaiden jatkohoitopaikkaan liittyvissä asioissa. Kotikäyntejä on tehty palvelutarpeen arvioimiseksi. SAS-ryhmä on valinnut asukkaat tehostettuun palveluasumiseen ja Konttilan Tupaan.</p> <p>Päiväkeskus on toiminut uusissa tiloissa ja siellä on käynyt 8-12 asiakasta / päivä. Päiväkeskustoiminta on ollut vuoden 2017 alkupuolelta auki joka arkipäivä. Jokaiselle päivälle on ollut asiakkaita.</p>
<p>SAS-hoitaja ja SAS-työryhmä: Palveluntarpeen arviointi tehdään viipymättä. Pystytään tarjoamaan jo varhaisessa vaiheessa apua ja tukea, jotta kotona asuminen onnistuu mahdollisimman pitkään. Tavoite, että jokainen asiakas on oikealla hoidonportaalla ja palveluasumisessa vasta sitten, kun kotihoidon palvelut eivät enää takaa asiakkaan turvallista kotona olemista.</p>	<p>SAS-hoitaja selvittää, arvioi ja sijoittaa, on yhteistyössä asiakkaiden, omaisten ja yhteistyökumppaneiden kanssa jatkohoitopaikkaan liittyvissä kysymyksissä. Tarjotaan neuvontapalveluja ja kotikäyntejä, johon kuuluvat monipuolinen neuvonta, ohjaus ja varhainen ongelmien tunnistaminen ja tuki. SAS-ryhmä valitsee asukkaat tehostettuun palveluasumiseen ja Konttilan Tupaan.</p>		
<p>Päiväkeskushoito: Päiväkeskushoito täydentää kotihoitoa. Pääpaino on kuntouttavaan ja virkistävään toimintaan.</p>	<p>Päiväkeskushoito on tiiviissä yhteistyössä kotihoidon kanssa. Pidetään yllä asiakkaan omatoimisuutta ja virkeyttä. Asiakkaiden määrä 8-12 / päivä. Päiväkeskus saa uudet tilat vuoden 2016 lopulla. Tässä vaiheessa arvioidaan, onko tarvetta aukaista päiväkeskus joka arkipäivälle.</p>		

Omavalvontaa toteutetaan 1.1.2015 lukien ja nimetään tarvittaessa vastuutyöntekijä 1.1.2015 alkaen.	Järjestetään omavalvonta palvelujen laadun, turvallisuuden ja asianmukaisuuden varmistamiseksi. Iäkkäälle henkilölle on nimettävä vastuutyöntekijä, jos hänen arvioidaan tarvitsevan apua palvelujen toteuttamiseen ja yhteensovittamiseen liittyvissä asioissa.	Perusturvalautakunta	Omavalvontasuunnitelma on päivitetty ja se on nähtävillä. Vuoden 2017 alusta on kumottu vanhuspalvelulain vastuutyöntekijää koskeva säännös. Jatkossa iäkkäiden henkilöiden omatyöntekijä nimetään sosiaalihoitolain sääntelyn mukaisesti.
Lyhytaikaispaikkatoiminta tukee kotona pärjäämistä, kuntouttavaan toimintaan pääpaino.	Lyhytaikaispaikkojen suunnitelmallinen, tehokas ja järjestelmällinen käyttö, jota SAS-hoitaja organisoii. Lyhytaikaispaikalla asiakasta kuntoutetaan mahdollisuuksien mukaan.	Perusturvalautakunta	Lyhytaikaispaikoilla Lepolassa oli 120 eri asiakasta ja 4262 hoitopäivää. Lisäksi käytettiin Esperin Oulan ja Taukokankaan lyhytaikaispaikkoja ruuhkahuippuja tasaamaan.
Tehostettuun palveluasumiseen on asiakkaan mahdollista saada palveluseteli.	Palvelusetelillä asiakas voi itse valita tehostetun palveluasumisen hoitopaikan. Taukokankaan ostopalvelupaikkoja on nyt käytetty tasaamaan ruuhkahuippuja palveluasumisessa.	Perusturvalautakunta	Palvelusetelin valitsi 19 vanhusasiakasta. Palveluseteli mahdollisti Rantakartanon Sopulan yksikön lakkauttamisen. Palvelusetelillä saatiin myös purettua jonkin verran tehostetun palveluasumisen jonoa. Oulaisten palvelusetelituottajat ovat; Esperin Oula ja Taukokangas Oy. Taukokankaan ostopalvelupaikoilla oli vuoden 2017 lopussa 18 asukasta.
Tehdään hyvinvointia edistävät kotikäynnit yli 80 -vuotiaalle (jotka eivät ole palveluiden piirissä).	Ennaltaehkäisevillä kotikäynneillä saadaan asiakas vielä pärjäämään omassa kodissa esim: tukipalveluiden avulla. Neuvontapiste alkaa vakiintua ja asiakkaat löytävät tämän palvelun.	Perusturvalautakunta	Ennaltaehkäiseviä kotikäyntejä tehtiin 80 vuotta täyttäneille. Ikäihmiset ovat löytäneet neuvontapisteen. Neuvontapiste on auki keskiviikkoisin klo: 10-12.
Konttilan Tupa tuo iäkkäille uuden yhteisöllisen asumismahdollisuuden kevyenä asumismuotona.	Asukas saa ryhmäkodissa tarvitsemansa palvelut, kun hän niitä tarvitsee ja hoitojärjestelyt ovat pysyviä. Ryhmäkodissa asukkaan omia voimavaroja tuetaan ja hän voi tuntea elämänsä turvalliseksi, merkitykselliseksi ja arvokkaaksi. Asukas hyötyy yhteisöllisyydestä. SAS-ryhmä valitsee asukkaat. Työntekijäresurssit vakiintuvat ja löydetään oikea mitoitusuhde toimintaan. Konttilan Tuvalla tarvitaan tiimivastaavaa lähiesimiestä, joka vastaa arjessa talon toiminnasta. Konttilan tavoitteena on olla asukkailla pitkäaikainen, yhteisöllinen ja turvallinen asumismuoto.		Konttilan Tupa on ollut täynnä ja asukkaat ovat hyötäneet yhteisöllisyydestä. Konttilan Tuvalla on ollut 4 lähihoitajaa vakituisessa työsuhteessa. Jotta mitoitus on asiallinen, sinne on tarvittu 4 lähihoitajaa lisätyövoimaksi. Konttilan Tuvalla on aamussa 3 työntekijää (kylpypäivinä on 4 työntekijää) ja iltavuorossa on 2 työntekijää. Iltavuoroon on otettu lisätyöntekijä, jos asukkaiden vointi on ollut huonompi tai asukas on ollut saattohoitovaiheessa.

RESURSSIT

Resurssit	nykyinen	tarve/arvioitu muutos
Rantakartanon henkilöstöresurssit yhteensä	66	Vanhusten tehostetun palveluasumisen henkilöstömitoitus suhteutetaan asumispaikkojen määrään.
sairaanhoitaja	7	
lähih./perush.	44	
osastoapulaisia	5	
kodinhoitaja	3 (kotihoidosta siirtynyt 1 kh lisää)	
vanhustyön johtaja	1	
vastaava sairaanhoitaja	1	
SAS-hoitaja	1	
osastonhoitaja	1	
kuntohoitaja	0,5	

kotivastaja toimistosihiteeri kiinteistöhoitaja	0,5 1 1	
lisätyövoimaa	tarvitaan 4 henkilöä.	
Konttilan Tuvan henkilöstöresurssit, lähihoitajia	3	lisätarve on 3-4 lähihoitajaa
tilat	Siivouskeskus ja pyykkitupatilat eivät ole riittäviä. Työnt. pukukopit ovat epäkäytännölliset, suihkumahdollisuus on lähes olematon. Henkilökunnalla ei ole yhteistä ruokailutilaa.	
laitteet, välineet, ohjelmat jne.	Hoitotyötä helpottavia apuvälineitä hankitaan vuosittain. Effica ja Titania ohjelmat käytössä.	

TUNNUSLUVUT

Tunnusluvut	TP 2015	TP 2016	TA/TP 2017	TA 2018	TS 2019
Päiväkeskusasiakkaat/kk	56	54	70/67	70	70
Kuntoutusmispaikat	9	13	11/13-15	11	11
Palveluasunnot	72	71	79/72 paikkaa yhteensä, joista 15 on lyhytaikashoidon paikkoja ja 57 on pitkäaikaispaikkaa	79	79
Taukokankaan ostopalvelupaikat	20-22	määrä on vaihd. ja enim. on ollut 26 vanhusta	12/24-18 vuoden lopussa	12	12

TOIMINTAKERTOMUS/TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Toimielin	Perusturvalautakunta
Vastuualue	Sosiaalipalvelut/Vammaisten huolto/Kehitysvammahuolto

TOIMINTA-AJATUS

Hoitaa kehitysvammaiset lapsista vanhuksiin pääosin omassa kotikaupungissa laadukkaasti ja edullisesti tukien myös kotona asumista. Tarjoaa kehitysvammaisille kuntoutumista tukevaa työtoimintaa työkeskuksessa ja avosuojatyöpaikoissa. Tarpeen mukaan ostetaan palveluja ulkopuolisilta.

TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOS JA SEN VAIKUTUS TOIMINTAAN (tapahtunut, odotettavissa oleva, esim. väestömuutos (+/-), asiakaskunnan muutokset, lainsäädäntömuutokset, muutokset toimintatavoissa)

Asumisyksiköissä asukkaiden hoitoisuuden taso nousee. PPSHP on linjannut Tahkokankaan laitospalvelut käytännössä muutamaaan laitospaikkaan. Muutoksessa pitkäaikaiset asumipalvelut poistuvat lähivuosina. Asiakkuuksien määrä on Oulaissa ollut kasvava samoin palveluohjauksen, neuvonnan ja palvelujen tarve. Toimintatapoja mukautetaan uutta lainsäädäntöä vastaavaksi, viimeisimpänä esimerkkinä muutoksista on kehitysvammaisia koskeva itsemääräämisoikeuden vahvistuminen.

TAVOITTEET

Toiminnallinen tavoite	Tavoitteet (määrä-, laatu-, sisältötaavoitteet)	Seuranta	Toteutuma (toimintakertom.)
Erityishuollon työryhmä hyväksyy yksilölliset palvelut, joiden toteutus määritellään palvelusuunnitelmassa lait ja resurssit huomioiden.	Toimiva erityishuollon työryhmä Ajantasaiset palvelusuunnitelmat,	Perusturvalautakunta	Palvelusuunnitelmia on laadittu ja päivitetty tarpeen mukaisesti. Kaikilla ei ole voimassa olevia palvelusuunnitelmia.
Yövalvottu yksikkö Koivula Ympäri vuorokautista valvontaa tarvitsevien kehitysvammaisten hoito. Myös saattohoito toteutetaan Koivulassa.	Laadukas ja tarkoituksenmukainen hoito kohtuullisin korvauksin. 13 paikkaa pitkäaikaiskäytössä. Toimintakykyä mittaava mittaristo saadaan vakiinnutettua käyttöön. Henkilöstömitoitus vastaa hoitoisuutta.	Yksiköt esimiehet	Koivulaan on lisätty yksi asukaspaikka loppuvuodesta 2017. Tällä hetkellä Koivulassa on 15 pitkäaikaispaikkaa, joista 1 on varattu lomapaikaksi. Ulkokuntalaisia on 2. Hoidettavuuden ja asukaspaik-

<p>Rohtokujan kehitys - vammaisten asuntola Ohjattu ja tuettu asumispalvelu. Työntekijä klo 7-21</p> <p>Tilapäishoidon tarjoaminen asiakkaille.</p> <p>Tahkokankaan palvelukeskuksesta ostetaan vaativa laitoshoido (3 Paikkaa), tutkimusjaksot sekä kuntoutuksen suunnittelu ja tarvittavat kriisipalvelut</p> <p>Ostopalveluna hankittu asumispalvelu ryhmäkodeista (5 paikkaa.)</p>	<p>Asuntolassa 8 paikkaa ja vuokralla omista asunnoissa 5 asiakasta. Kodinomainen asumisyhteisö, joka tukee omatoimisuutta. Toimintakykyä mittaava mittaristo saadaan vakiinnutettua käyttöön.</p> <p>1-2 lomapaikkaa Koivulassa Tilapäinen perhehoito ensisijainen lapsille ja nuorille. Tilapäishoidon kehittäminen niin, että lakisääteiset palvelut saadaan järjestettyä.</p> <p>Tahkokankaan pitkäaikaispaikkojen purku toteutuu hallitusti yhteistyössä. Tutkimusjaksot toteutuvat suunnitellusti joko Tahkokankaalla tai kuntakäynnin.</p> <p>Ensisijaisesti palvelut järjestetään omista yksiköissä. Yksilölliset erityistarpeet huomioidaan ostopalvelujen hankinnassa. Yhteistyö ja seuranta tarpeen mukaan.</p>		<p>kojen lisääntyessä on palkattu määräaikaisia työntekijöitä.</p> <p>Asuntolassa asuu 4 vakituista asukasta, joista 2 on ulkokuntalaista. Asuntolassa on kaksi loma huonetta. Rohtokujalla omista vuokra-asunnoissa asuu 5 asiakasta, jotka saavat päivittäin apua ja tukea asuntolan hoitajilta. Asuntola on muuttanut Rantakartanon Sopulaan 14.11.2017. Koivulassa on ollut yksi loma huone ja asuntolassa 1-2. Lapsille on järjestetty tilapäishoitoa perhehoitona ja ostopalveluna perhekodilta. Kaikille perheille ei pystytä tarjoamaan toivotunlaista lomapaikkaa.</p> <p>Tahkokankaan pitkäaikaispaikoilta on muuttanut kaksi asiakasta tehostetun palveluasumisen yksiköön Caritas Maininkiin 1.5.2017. Tahkokankaalla asuu laitoshoidossa edelleen yksi asiakas. Tutkimus- ja hoitajaksoja on Tahkokankaalla tarpeen mukaan.</p> <p>Ostopalvelupaikoissa on tällä hetkellä 9 asiakasta ja 1 on perhehoidossa. Asiakkaiden palvelusuunnitelmat laaditaan kaupungin toimesta 1-2 krt vuodessa.</p>
<p>Kotona ja/tai itsenäisesti asuvien kehitysvammaisten ja heidän perheidensä ohjaus, neuvonta ja tuki</p>	<p>Palvelusuunnitelmissa määriteltyjen palvelujen järjestäminen. Yhteistyö moniammatillisen verkoston kesken (päiväkodin työntekijät, terapeutit, sosiaalityö yms.) Toimintakyvyn mittaus Toimintamenetelmällä.</p>	<p>Perusturvalautakunta</p>	<p>Palvelut järjestetään tarpeen mukaisesti. Itsenäistyvien ja itsenäisesti asuvien tukeminen on haasteena edelleen. Moniammatillinen yhteistyö työntekijöiden välillä on toimivaa.</p>
<p>Aikuisten kehitysvammaisten työ- ja päivätoiminnan järjestäminen</p>	<p>Puutexin työtoiminta, tällä hetkellä 17 asiakasta. Päivätoiminta lisääntyy, vastataan muuttuneeseen kysyntään palveluja ja henkilöstöresursseja lisäämällä.</p> <p>Avosuojatyössä tällä hetkellä 10 asiakasta. Kaikille halukkaille löytyy työtoiminta- tai suojatyöpaikka. KELPO-hankkeeseen osallistamalla kehitämme työmuotoja ja tuemme kehitysvammaisten työllistymistä.</p> <p>Vapaa-ajan viriketoimintaa jatketaan ja kehitetään toiveiden sekä tarpeiden mukaan (esim. yhteiset retket ja tapahtumat). Torstai- kerho Koivulassa. Kesäleiri (5 pv). Yhteistyö seurakunnan ja Helmiopiston kanssa jatkuu.</p> <p>Kerhossa 8-10 lasta 1 osa-aikainen ohjaaja ja 4 osa-aikaista henkilökohtaista avustajaa.</p>	<p>Perusturvalautakunta</p> <p>Yksiköt</p> <p>Esimiehet</p>	<p>Puutexilla on kirjoilla 17 henkilöä päivä- ja työtoiminnassa. Päivätoiminnan tarve on lisääntynyt. Henkilökuntaresursseja on lisätty toiminnan muuttuessa. Avotyössä on ollut 10 henkilöä. Kelpo-hanke on työllistänyt yhden henkilön palkkatyöhön. Retkiä ja tapahtumia on järjestetty omana toimintana sekä osallistuttu lähialueella järjestettyyn toimintaan.</p> <p>Aikuisten kesäleiri (5 pv) järjestettiin heinäkuun lopussa. Perinteinen joulujuhla oli joulukuussa yhteistyössä seurakunnan ja tukiyhdistyksen kanssa. Alle 18-vuotaiden lasten kesäleiri pidettiin yhteistyössä seurakunnan ja nuorisotoimen kanssa kesäkuun lopussa.</p> <p>Erityislasten (alakouluikäiset) kerho pidettiin yhteistyössä 4 H:n kanssa 1 krt/vko.</p>

<p>Kouluikäisten erityislasten aamu- ja iltapäivähoito Esi- kot/Leinikit kerhossa Juho- Oksan koululla. Tarvittaessa loma-aikojen hoito.</p> <p>Lapsille ja nuorille järjestetään vapaa-ajantapahtumia yhdessä ikätovereiden kanssa</p> <p>Yhteistyö lähialueen toimijoiden kanssa</p>	<p>Yhteistyö esikoululaisten kerhon kanssa jatkuu edelleen.</p> <p>Lasten- ja nuorten tapahtumia kehitetään yhdessä muiden kunnan toimijoiden kanssa. Esim. Leirit ja kerhot</p>	<p>Leinikit ap/ip kerhossa on käynyt 8-10 lasta. Kerho toimi myös kesän aikana.</p> <p>Lapsiperheille järjestettiin loppuvuodesta uimahallitapahtuma yhteistyössä Vankkuri-hankkeen kanssa. Lapsiperheiden pikkujoulu vietettiin joulukuun alussa seurakuntakodilla.</p>
--	--	--

RESURSSIT

Resurssit	nykyinen	tarve/arvioitu muutos
henkilöstöresurssit	16,5 sekä koululaisten aamu- ja iltapäiväkerhossa 4 määräaikaista avustajaa osa-aikaisina sekä vastaavan ohjaajan tarvittava työpanos. Koivulassa ja Puutexilla määräaikainen avustaja (uusia). Tarvittava määrä sijaisia vuosi- ja sairausloma yms. sijaisuuksiin.	Määräaikaisen avustavan henkilökunnan määrä pysyy vähintään nykyisellään.
tilat	Asumisyksiköissä asukkailla hyvät tilat. Lääkehuolto ja lääkekaapit siirretty asukashuoneesta kansliaksi muokattuun tilaan. Asumisyksiköissä ilmastointi/lämpötila ongelmia. Työkeskus Puutex toimii vuokratiloissa	2017 suunniteltu tarvittavat toimenpiteet
laitteet, välineet, ohjelmat jne.	Asukkaiden hoitoisuustaso Koivulassa kohoaa edelleen - apuvälineitä tarvitaan lisää. Asiakaskirjaaminen on siirtynyt atk-pohjaiseen järjestelmään. Puutexilla ei ole Effic- ja Haipro-ohjelmat käytössä.	Puutex saa käyttöönsä Effic- ja Haipro-ohjelmat

TUNNUSLUVUT

Tunnusluvut	TP 2015	TP 2016	TA/TP 2017	TA 2018	TS 2019
Koivula (yövalvotut paikat)	14 1 lomapaikka	14 joista 1 lomapaikka	15/ joista yksi lomapaikka	14	14
Puutexin toiminnan piirissä asiakkaita	18	17	17	18	18
Kehitysvammaisten asuntola-paikkoja	8 joista 1 lomapaikka	8 joista 1 lomapaikka	6/ joista 2 lomapaikka	8	8
Muualta ostetut asumispalvelut	10, joista 1 perhehoito 3 laitospaikkaa 6 asumispalvelua	10, joista 1 perhehoito 3 laitospaikkaa 6 asumispalvelua	11/ 1 perhehoito 1 laitospaikka 9 asumispalvelua	8	8

TOIMINTAKERTOMUS/TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Toimielin	Perusturvalautakunta
Vastuualue	Kotihoito, tukipalvelut ja omaishoidontuki

TOIMINTA-AJATUS

Kotihoidon tarkoituksena on turvata laadukas asiakkaan tarpeista lähtevä riittävä ja oikein kohdennettu palvelu, jolla luodaan edellytykset asiakkaan kotona selviytymiselle hyödyntäen asiakkaan omia voimavaroja.
Kotona toteutettavasta palvelusta laaditaan hoito - ja palvelusuunnitelma, missä selviää annettavat palvelut.

TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOS JA SEN VAIKUTUS TOIMINTAAN (tapahtunut, odotettavissa oleva, esim. väestönmuutos (+/-), asiakaskunnan muutokset, lainsäädäntömuutokset, muutokset toimintatavoissa)

Kotihoitoa on saatavilla 24 tuntia / vrk:ssa. Yöhoito säännöllisille kotihoidon asiakkaille ja turvapuhelinpäivystys yöllä hoidetaan Rantakartanon yökköjärjestelyn kanssa.

Kotihoidon hoito- ja palvelusuunnitelmat on päivitetty uudelle Effica järjestelmälle. Järjestelmä tuo toimivamman palvelutarpeen arviointijärjestelmän ja hoito- ja palvelusuunnitelman eli järjestelmän avulla saadaan saumattomampi palveluketju. Kotihoidon optimointi ja mobiililaitteet ovat olleet käytössä kevästä 2016, niiden maximaalinen käyttöönotto. Tavoitteena on, että asiakas saa tarvitsemansa hoidon oikeaan aikaan ja kotihoidon välittömän työajan lisääntyminen.

Omaishoitajuutta tuetaan lomapaikkatoiminnalla ja iäkkäiden hoitajien kohdalla ennaltaehkäisevillä kotikäynneillä. Kotihoidon siivouspalvelu on siirtynyt siivouspalvelusetelijärjestelmään. SAS-hoitaja toimii aktiivisesti kotiutushoitajana ja linkkinä vuodeosaston ja kotihoidon välillä. Kotihoidon pitäisi pysyä vetokykisenä, jotta vuodeosastolla ei ole asiakkaita odottelemassa tarpeettoman pitkiä aikoja.

Vanhuspalvelulaki

Kotiin annettavat palvelut ovat ensisijaisia.

Asiakkaan hyvinvointia, terveyttä, toimintakykyä ja itsenäistä suoriutumista tuetaan.

Palvelutarpeiden selvittäminen on aloitettava viipymättä.

Kotihoidossa painotetaan kuntoutusta edistäviä toimenpiteitä ja kotona selviämistä mahdollisimman pitkälle.

Laadukkaat, oikea-aikaiset, yksilöllistä tarvetta vastaavien palvelujen saanti paranee.

Vanhuspalveluiden eli Rantakartanon johtajan ja kotihoidon johtajan tehtävät on osoitettu kotihoidon johtajalle. Tehtävän haltijalla on kokonaisvastuu vanhuspalveluiden suunnittelu-, talous-, ja henkilöstöjohtamisesta. Kotihoidon työnjohdollinen työ ja toimistotyö on siirretty kotihoidon palveluohjaajana toimivalle lähihoitajalle.

TAVOITTEET

Toiminnallinen tavoite	Tavoitteet (määrä-, laatu-, sisältötavoitteet)	Seuranta	Toteutuma (toimintakertom.)
Kotihoidon sairaanhoitajien ammattitaidon hyödyntäminen laaja-alaisesti. Lääkärin työpanosta tarvitaan yhä enenevässä määrin. Työntekijöillä kuntouttavan toimintatavan sisäistäminen asiakkaan arjen toimintoihin.	Saattohoitoa ja suonensisäistä hoitoa jatketaan kotihoidossa eli vuodeosastolle siirtoja ei välttämättä tarvitse tehdä. Saattohoitovaiheessa asiakkaalla on mahdollisuus olla turvallisesti hyvässä hoidossa kotona. Tarvitaan myös lääkärin työpanosta ja tukea, jotta hyvä hoito saavutetaan. Asiakkaat pystyvät olemaan kotihoidossa turvallisesti mahdollisimman pitkään ja tehostettuun palveluasumiseen siirtyminen pitkittyisi.	Perusturvalautakunta	Saattohoitoa on tehty resurssien mukaan, samoin suonensisäisiä IV-hoitoja. Kipurumppuhoitoja on myös ollut. Yöhoito on mahdollistanut kotihoidon asiakkaiden mahdollisimman pitkään kotona asumisen. Lääkäri on käynyt kaksi kertaa viikossa. Tämä ei ole aina ollut riittävää eli on jouduttu pyytämään lisäkäyntejä lääkärille.
Kotona asumista tukevat turvapalvelu ja ateriapalvelu. Siivouspalvelusetelijärjestelmä tuo asiakkaille mahdollisuuden valita itse aputori.fi palvelusta palveluntuottajan.	Ateriapalvelu ja turvapuhelin palvelut jatkuvat nykyisellään. Siivouspalvelusetelijärjestelmä on säännöllisen kotihoidon asiakkaille käytössä. Turvapuhelinhälytyksiin vastaa kotihoito klo: 07.00-21.00 ja yöaikaan Rantakartanon yökkö aamu 07.00 saakka.	Perusturvalautakunta	Ateriapalveluja ja turvapuhelinpalveluja on annettu asiakkaille tarpeen mukaan. Siivouspalveluseteli on ollut käytössä. Turvapuhelinhälytyksiin on vastaanottanut kotihoito klo: 7-21.00 ja yöaikaan Rantakartanon yöhoitaja. Tilastoituja turvapuhelinhälytyksiä oli n. 260 vuoden aikana.
Effica kotihoito tietojärjestelmä käytössä maximaalisesti sekä optimointi ja mobiili, jotka tuovat hallittavuutta kotihoidon asiakaskuntaan ja yksilöllistä palvelujen suunnittelua ja henkilökunnan resurssien seurannan käyttöä. Kotihoidon henkilöstön työajan kohdentuminen siten, että välitön työaika lisääntyy.	Kotihoidon Effica järjestelmään siirtyminen tuo välineitä asiakaslähöisen ja saumattoman asiakaspalvelun toteuttamiseen alkaen palvelupyynnöstä ja suunnittelusta ja päätyen toteutuneen palvelun kirjaamiseen, laskutukseen ja tilastointiin. Työntekijät käyttävät mobiililaitteita asiakastyössä. Työvuorosunnittelulla pyritään	Perusturvalautakunta	Kotihoidon Effica on käytössä, sekä toiminnanohjausjärjestelmä ja työntekijöillä on mobiili laitteet käytössä. Työvuorosunnittelulla on pyritty vastaamaan ruuhkahuippuihin, lisäämällä iltatyöhön ja viikonlopputyöhön tarpeen vaatiessa työntekijäresurssia.

	vastaamaan ruuhkahuippuihin. Välitön työaika tulisi saada noin 65 %:iin.		Välitöntä työaika pyritään saamaan 50-60 %:iin.
Lähihoitajien ja sairaanhoitajien lääkekoulutus ja lääkeluvat ovat ajantasaisia. Lääkehoidonsuunnitelman päivittäminen ja potilasturvallisuussuunnitelmaan liittyvä potilasturvallisuuden vaarantavien tapahtumien raportointimenetelmä eli HaiPro-ohjelma on aktiivisessa käytössä.	Kaikki kotihoidon työntekijät ovat säännöllisessä lääkehoidon koulutuksessa. Koulutus takaa ajantasaisen tietämyksen lääkehoidosta. Lääkehoidon suunnitelman päivittäminen 1 x / vuosi tai tarvittaessa useammin. Lääkehoidon toteuttaminen Turvallinen lääkehoito oppaan ohjaamana. Asiakasturvallisuuteen kiinnitetään huomiota ja vähältä piti tilanteet otetaan opiksi.	Perusturvalautakunta	Kotihoitossa on sairaanhoitajille menossa lääkehoidonkoulutus ja se jatkuu vuonna 2018. Lähihoitajille oli lääkehoidon koulutusta vuoden 2017 aikana. Lääkehoidon suunnitelma on päivitetty. Asiakasturvallisuuteen on kiinnitetty huomiota ja läheltä piti tilanteet otetaan opiksi.
Omaishoidontuki tukee kotona asumista ja selviämistä.	Omaishoidontukea myönnetään kriteerien ja määrärahojen mukaan. Iäkkäitä hoitajia tuetaan ennaltaehkäisevillä kotikäynneillä. Järjestelmällinen lomapaikkatoiminta tukee kotona asumista.	Perusturvalautakunta	Omaishoidontukea on myönnetty määrärahojen puitteissa ja loka-kuusta alkaen uusille omaishoitajille ei voitu myöntää omaishoidontukea.
Omavalvontaa toteutetaan 1.1.2015 lukien ja nimetään vastuutyöntekijä 1.1.2015 alkaen.	Järjestetään omavalvonta palvelujen laadun, turvallisuuden ja asianmukaisuuden varmistamiseksi. Iäkkäälle henkilölle on nimettävä vastuutyöntekijä, jos hänen arvioidaan tarvitsevan apua palvelujen toteuttamiseen ja yhteensovittamiseen liittyvissä asioissa.	Perusturvalautakunta	Omavalvontasuunnitelma on päivitetty. Vuoden 2017 alusta on kumottu vanhuspalvelulain vastuutyöntekijää koskeva säännös. Jatkossa iäkkäiden henkilöiden omaistyöntekijä nimetään sosiaalihuoltolain sääntelyn mukaisesti.

RESURSSIT

Resurssit	nykyinen	tarve/arvioitu muutos
henkilöstöresurssit	28,5	
tilat	Mobiililaitteet ovat vähentäneet toimistola kirjaamista eli toimistotilat ovat riittävät.	
laitteet, välineet, ohjelmat jne.	Effica ja Titania ohjelmat sekä mobiililaitteet jokaisella työntekijällä käytössä.	

TUNNUSLUVUT

Tunnusluvut	TP 2015	TP 2016	TA/TP 2017	TA 2018	TS 2019
säännöllinen kotihoito, kaikki asiakkaat	154	192	150/210	150	150
ateriapalvelu	149	140	150/163	150	150
turvapuhelin	203	183	186/186	186	186
kotihoitoa saaneet asiakkaat (säännöllinen ja tilapäinen kotihoito)	445	516	408/503	408	408
omaishoidontukea saaneet	86	88	76/100	76	76

TOIMINTAKERTOMUS/TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Toimielin	Sivistys- ja hyvinvointilautakunta
Vastuualue	Varhaiskasvatus

TOIMINTA-AJATUS

Oulaisten varhaiskasvatus on suunnitelmallista ja tavoitteellista toimintaa, jossa kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamassa kokonaisuudessa painottuu pedagogiikka. Varhaiskasvatus tukee lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista sekä edistää hänen hyvinvointiaan. Varhaiskasvatuksessa huomioidaan vuoro- ja erityishoito- ja erityishoito sekä tarjotaan asianmukaiset ja turvalliset hoito-, kasvat-, opetus- ja työskentelytilat. Varhaiskasvatuksessa turvataan asiantuntijatuki sitä tarvitseville lapsille ja henkilöstölle. Varhaiskasvatusta toteutetaan kustannustehokkaasti.

TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOS JA SEN VAIKUTUS TOIMINTAAN (tapahtunut, odotettavissa oleva, esim. väestönmuutos (+/-), asiakaskunnan muutokset, lainsäädäntömuutokset, muutokset toimintatavoissa)

1.1.2017 päivähoito siirtyi perusturvasta sivistystoimeen, jolloin nimi muuttui varhaiskasvatukseksi.
 1.3.2017 sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksut muuttuivat varhaiskasvatuksen aikaperusteisiksi asiakasmaksuiksi.
 1.9.2017 varhaiskasvatuksessa on aloittanut erityislastentarhanopettaja.
 1.10.2018 Laukkalinnan päiväkodin Naperot –ryhmä on avattu kuuden lapsen ryhmänä, koska vuorohoitoa tarvitsevien lasten määrä on lisääntynyt.
 Lasten syntyvyysennuste Oulaisissa on aleneva.

TAVOITTEET

Toiminnallinen tavoite	Tavoitteet (määrä-, laatu-, sisältötavoitteet)	Seuranta	Toteutuma (toimintakertom.)
Lakisääteisen varhaiskasvatuksen turvaaminen lasten palveluntarpeen mukaan huomioiden vuorohoidon tarpeet. Lasten tuen tarpeen huomioiminen.	Lapselle järjestetään varhaiskasvatuspaikka viimeistään neljän kuukauden, kiireellisissä tapauksissa kahden viikon kuluessa hakemuksen saapumisesta.	Sivistys- ja hyvinvointilautakunta	Lapsille on järjestetty varhaiskasvatuspaikka määräajassa. Erityislastentarhanopettajan palvelut lasten tuen tarpeeseen.
Tehokas varhaiskasvatuspaikkojen käyttö.	Päiväkotien mittarina 100 %:n käyttöaste ja perhepäivähoidossa lasten sekä hoitajan käyttöaste 4,2.	Sivistys- ja hyvinvointilautakunta	Päiväkotien käyttöaste pyritään pitämään lähes 100 % (keskimäärin 80 %). Perhepäivähoidossa käyttöaste vaihtelee, keksiarvo on keskimäärin 4,2.
Ostopalvelu/Emilio Kids Oy		Sivistys- ja hyvinvointilautakunta	Täydentää kunnallista varhaiskasvatusta.
Yksityisen hoidon tuen kuntalisan jatkaminen.	Mahdollistaa yksityisen perhepäivähoidon toiminnan.	Sivistys- ja hyvinvointilautakunta	Mahdollistaa perheille valinnanvapouden yksityisen ja kunnallisen perhepäivähoidon väliltä.
Kustannustehokkuus	Erityislastentarhanopettajan palvelut tukea tarvitsevien lasten varhaiskasvatuksessa. Ryhmäavustajien ja henkilökohtaisten avustajien käyttö todelliseen tarpeeseen. Vuorohoitolaisten keskittäminen Laukkalinnan päiväkotiin. Henkilöstön työpanoksen kohdentaminen toimintakauden aikana (vuosilomien keskittäminen syys-, joului- ja talvilomien aikaan sekä kesä-elokuun väliseen aikaan). Perhepäivähoitolaisten varahoitopaikkojen järjestäminen päiväkoiteihin.	Sivistys- ja hyvinvointilautakunta	Tukea tarvitsevien lasten määrä kasvanut. Vuorohoitoa tarvitsevien lasten määrä kasvanut.
Laadukas esiopetus	Esiopetusta tarjotaan Metsolan ja Laukkalinnan päiväkodeissa.	Sivistys- ja hyvinvointilautakunta	Toteutetaan esiopetussuunnitelman mukaan.
Tekniikan hyödyntäminen	Päiväkodeissa valmiudet henkilökunnan kulunvalvonnan käyttöön. Päiväkotien esiopetusryhmiin Wilma ohjelmisto.	Sivistys- ja hyvinvointilautakunta	Henkilökunnan kulunvalvontaa ei ole vielä otettu käyttöön. Wilma ohjelmiston käyttöä harjoitellaan.
Toimistotyö	Varhaiskasvatustoimistossa yksi palvelusihteeri.	Sivistys- ja hyvinvointilautakunta	

RESURSSIT

Resurssit	nykyinen	tarve/arvioitu muutos
Henkilöstöresurssit	Varhaiskasvatustoimisto: Varhaiskasvatusjohtaja Varhaiskasvatusohjaaja Palvelusihteeri Erityislastentarhanopettaja Päiväkodit: 13 lastentarhanopettajaa 19 lastenhoitajaa 6 ryhmäavustajaa	Toisen lastenhoitajan palkkaaminen Naperot -ryhmään. Henkilökohtaisten avustajien määrä on lisääntynyt.

	6 henkilökohtaista avustajaa 2 oppisopimusopiskelijaa Perhepäivähoito: 8 kotona työskentelevää perhepäivähoitajaa Juho Oksan koulun Esikot ryhmä: 1 lastenhoitaja	
Tilat	Varhaiskasvatustoimisto Päiväkodit: Laukkalinnan ja Metsolan päiväkodit Juho Oksan koulun Esikot	
Laitteet, välineet, ohjelmat jne.		

TUNNUSLUVUT

Tunnusluvut	TP 2015	TP 2016	TA/TP 2017	TA 2018	TS 2019
Päiväkodit	152	168	166/166	166	166
Perhepäivähoito: lapsia/hoitaja	4,2	4,5	4,2/4,2	4,2	4,2
Ryhmäperhepäivähoito	17	0	8/0		
Yksityinen päivähoito	85	89	89/0		
- ryhmäpph	0	0	0/0		
- päiväkot	83	85	85/0		
- esik. kerho	2	4	4/0		
Juho Oksan esikot	0	0	0/7	7	7
Yksityinen varhaiskasvatus	0	0	0/68	68	68

TOIMINTAKERTOMUS/TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Toimielin	Sivistys- ja hyvinvointilautakunta
Vastuualue	Peruskoulut, alakoulut

TOIMINTA-AJATUS

Peruskoulu hoitaa perusopetuslain mukaista opetus- ja kasvatustehtävää kaupungissa. Ala-asteen opetusta järjestetään kuudessa toimipisteessä.

TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOS JA SEN VAIKUTUS TOIMINTAAN (tapahtunut, odotettavissa oleva, esim. väestömuutos (+/-), asiakaskunnan muutokset, lainsäädäntömuutokset, muutokset toimintatavoissa)

Uuden opetussuunnitelman käyttöönotto

TAVOITTEET

Toiminnallinen tavoite	Tavoitteet (määrä-, laatu-, sisältötavoitteet)	Seuranta	Toteutuma (toimintakertom.)
Koulun ydintoiminta	Riittävien resurssien turvaaminen koulun opetus- ja kasvatustehtävän toteuttamiseksi.	Sivistys- ja hyvinvointilautakunta	Vuonna 2017 resurssit olivat riittävät. Uuden OPS:n käyttöönotto on tuonut tarvetta uusien oppikirjoja.
Suunnitelmat, strategiat, laadun arviointi	Sivistysstrategiatyö (KuntaKesä) ja laadun arviointi resursoidaan	Sivistys- ja hyvinvointilautakunta	
Ydintoimintaa tukevat hankkeet ja projektit: Liikkuva koulu Yrityskylä Kiva koulu Kerhotoiminta	Koulun toimintatapojen kehittäminen liikunnallisuus huomioiden Ohjelmien tuomien mallien jatkuva kehittäminen. Turvallinen koulu kaikille	Sivistys- ja hyvinvointilautakunta, rehtorit ja koulujen johtajat	Liikkuvan koulun ohjaaja on ollut tervetullut lisä opetukseen. Yrityskylästä on kuulunut pelkästään positiivista palautetta. Kiva koulun toimintamootoja ollaan kehittämässä.
TVT	TVT-tavoitteiden toteutuminen ja opettajien sitouttaminen koulutukseen ja TVT-välineiden käyttöön Sähköisen oppimateriaalin käytön lisääminen Yhteyksien parantaminen ja toimivuuden turvaaminen	Sivistys- ja hyvinvointilautakunta, rehtorit ja koulujen johtajat	Digituutoritoimintaa on aloitettu hankerahojen turvin. TVT -koulutuksia käyty ja käydään lisää. Mm. LEGO-ohjelmoitirobotti. Kannettavat pc-koneet ja tabletit ovat opetuskäytössä. Interaktiiviset taulut ja projektorit luokissa.
Koulun ja kodin välinen yhteistyö	Pihapiirin toiminnan kehittäminen	Rehtorit ja koulujen johtajat, sivistys- ja hyvinvointilautakunta	Pihapiiri on kokoontunut muutaman kerran lukuvuodessa. Vanhemmilta on tullut hyviä ideoita koulun kehittämiseen. Vanhempainyhdistys tukee koulun retkitoimintaa.

Toimiva oppilashuolto	Oppilashuoltolain edellyttämien toimintojen yhdenmukaistaminen Perustukitoimien jatkuva kehittäminen Psykologipalvelujen kehittäminen	Rehtorit ja koulujen johtajat, sivistys- ja hyvinvointilautakunta	Oppilashuollon ohjauskirja on hyväksytty. Koulukuraattorit ovat ylityöllistettyjä, koska joutuvat tekemään osin psykologille kuuluvaa työtä. Koulupsykologin tarve on suuri, perheneuvolan psykologille on liian pitkä jonotusaika. Alakoulun psykiatriselle sairaanhoitajalle on edelleen suuri tarve.
Henkilöstön koulutus	Henkilöstön taitojen ylläpito koulutuksella. Koulujenjohtajien ja rehtoreiden mahdollisuus vaikuttaa henkilöstön koulutukseen Uudet opetussuunnitelmat ICT koulutus henkilökunnalle	Sivistys- ja hyvinvointilautakunta, rehtorit ja koulujen johtajat	Digituutoritoiminnan myötä ICT-koulutusta on saatu opettajille. Sopimuksen mukaiset VES -koulutukset ja työpäivät opettajille ja lisäksi hankerahoilla sekä KiKy -sopimukseen liittyvät koulutukset
Tiedonkulkua	Koulujen sisäisen tiedonkulun parantaminen	Sivistys- ja hyvinvointilautakunta	Koulujen kotisivujen käyttö Wilmaa on opittu hyödyntämään viestintäkanavana
Uusien opetussuunnitelmien mukaisten opetusvälineiden käyttöönotto	Tarkoitusten mukaisten opetusvälineiden aktiivinen käyttö	Luokanopettajat/rehtori	Sähköisten oppimateriaalien käyttö lisääntyy koko ajan. Tarvetta on lisä iPadien ja kannettavien tietokoneiden hankinnalle. Välineistö uusitaan vaiheittain määrärahojen puitteissa.

RESURSSIT

Resurssit	nykyinen	tarve/arvioitu muutos
henkilöstöresurssit		
luokanopettajat	34	JO: 29 PJ 2
esiopettajat	5	JO: 2 PJ 1
englannin opettajat	4	JO 3
erityisopettajat	6	JO 6/ tarve 7 lv 2018-2019
rehtorit	1	JO 1
koulunkäyntiavustajat		
vakinaiset	14	JO 12
määräaikaiset	6	JO 5 PJ 2/ tarve 3 lv 2018-2019
kerho-ohjaaja/koulunkäyntiav.	2	
koulusihteeri	1	JO 1
vahtimestari	1	JO 1
tilat		Juho Oksalla ja Piippsjärvellä opetustilat ovat asianmukaisia. Molemmissa kouluissa on puutetta eriyttämistiloista.
laitteet, välineet, ohjelmat jne.		

TUNNUSLUVUT

Tunnusluvut	TP 2015	TP 2016	TA/TP 2017	TA 2018	TS 2019
oppilasmäärät (sis. esiopp.)	693,5	678	690,5/681	661	660
tuntikehys (sis. esiop.)	kevät 1332,5 syys 1272	1172,5	1286,5/1267,5	1267,5	1267,5
perus opetusryhmät (sis.esi- ja er.op.)	46	44	44/44	43	43
€/oppilas	8026	8437	8256/8256	8506	8506

TOIMINTAKERTOMUS/TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Toimielin	Sivistys- ja hyvinvointilautakunta
Vastuualue	Peruskoulu, yläkoulu

TOIMINTA-AJATUS

Peruskoulu hoitaa perusopetuslaissa määrättyä oppivelvollisuuden järjestämistehtävää kaupungissa kuudessa lähikoulu-periaatteella toimivassa yksikössä, joista yksi hoitaa luokkien 7-9 opetuksen.

TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOS JA SEN VAIKUTUS TOIMINTAAN (tapahtunut, odotettavissa oleva, esim. väestönmuutos (+/-), asiakaskunnan muutokset, lainsäädäntömuutokset, muutokset toimintatavoissa)

Uuden opetussuunnitelman käyttöönotto 2017-2019 luokkatasoisittain.

TAVOITTEET

Toiminnallinen tavoite	Tavoitteet (määrä-, laatu-, sisältötavoitteet)	Seuranta	Toteutuma (toimintakertom.)
Virat	Opetussuunnitelmaa vastaava virkarakenne.	Primus	Päteviä erityisopettajia ei ole saatu.
Opetus	Opetustunnit/oppilas valtakunnallisessa keskiarvossa.	Työmäärät Populuksesta	Valtakunnallinen keskiarvo on 2,0 vuosiviikkotuntia oppilasta kohden. Se toteutui vuonna 2017.
Kehittämistehtävät	Uuden OPS:n käyttöönotto lukujen 1-12 osalta. Uuden valinnaisainekokonaisuuden suunnittelu ja rakentaminen. Monialaisten oppimiskokonaisuuksien kokeilu sekä arviointimenetelmien kokeilu.	OPS ja jory	Uusi OPS on otettu käyttöön 7. luokalla. Uuden OPS:n mukainen valinnaisainekokonaisuus saatiin lähes päätökseen. Monialaisena oppimiskokonaisuutena toteutimme Suomi 100 –juhlanäyttelyn, isovanhempien päivän sekä Joulubasaarin. Arviointia kehitetään.
	Yläkoulun pihan kehittäminen viihtyisäksi ja käytännölliseksi.	Kysely oppilaille	Yläkoulun pihaan saatiin uusi crossfit-kenttä.
	Sähköinen oppimateriaali ja laitteisto	kysely	Sähköinen oppimateriaali on lisääntynyt, mutta sähköisiä oppikirjoja ei vielä ole ollut.
Turvallinen ja viihtyisä koulu	Kaikkiin kiusaamistapauksiin reagoidaan. Tapaturmia 0 kpl.	Kysely, OPH:n raportti	Kaikkiin kiusaamistapauksiin on reagoitu. Osa kiusaamisesta tapahtuu netissä ja siihen puuttuminen on hyvin vaikeaa.
Yksilölliset opetusjärjestelyt	Päätöksiä alle 10% oppilaista.	Primus	2017-2018: 9 oppilaalla on erityisen tuen päätös. Tehostetun tuen päätös on 16 oppilaalla. Sähköistä on ollut 5-6 oppilasta ja perhekodista 3, joille kahta lukuun ottamatta on pitänyt järjestää oma yksilöllinen opintosuunnitelma. Erityisopetuksen ja tuen tarve on lisääntynyt koko ajan. Resurssit eivät ole olleet riittävät ja opettajat ovat väsyneet työtaakan alla.
Jatko-opintokelpoisuus	Päättötodistus ja jatko-opintopaikka jokaiselle päättävälle.	Opot	Yksi 9. luokan oppilas sai yläkoulusta erotodistuksen moniammatillisista tukitoimista huolimatta (ei saanut päättötodistusta). Jokainen päättötodistuksen saanut oppilas on hakenut ja saanut jatko-opiskelupaikan.
Pätevyys	Viroissa pätevä henkilöstö, joilla tehtäviin tehtävänkuvaukset.	Populus	Päteviä erityisopettajia ei saatu. Tehtävänkuvaukset on tehty luokanvalvojalle, opinto-ohjaajalle, vahtimestarille, koulusihteerille, vararehtorille ja rehtorille.
Henkilöstön koulutus	Koulutukseen 1% palkkasummas- ta.	Talouden seuranta	Ei ole edelleenkään toteutunut kaikkien kohdalla vaan se on jäänyt huomattavasti pienemmäksi.
Kodin ja koulun yhteistyö			
Suunnitelmallisuus	Tapaamiset vuosisuunnitelmassa 1-2 kpl/vuosiluokka.	Vuosikertomus	Toteutunut tavoitteen mukaisesti.
Tiedotus ja yhteydenpito	Tiedotteet koteihin poikkeuksista, Wilman käyttö 100%	seuranta Primuksesta	Tiedotus pääosin Wilman kautta. Aktiivinen käyttö on noin 95% tasolla.
Toimiva pihapiiri	Kokoontuu 3 kertaa vuodessa ja läsnäolo 90%	Muistiot	Pihapiiri kokoontui 2 kertaa.

RESURSSIT

Resurssit	nykyinen	tarve/arvioitu muutos
henkilöstöresurssit		
Rehtori	1	Jopojopo-luokka + 1 erityisopettaja lisää + 1 resurssiopettaja lisää + 1 koulunkäyntiavustaja lisää
Lehtorit	27	
Erityisopettajat	2	
Koulunkäyntiavustajat	3	
Koulusihteerit	0,5	
Vahtimestari	0,5	

tilat		Liikuntasali ja ruokala vaativat peruskorjauksen.
laitteet, välineet, ohjelmat jne.		

TUNNUSLUVUT

Tunnusluvut	TP 2015	TP 2016	TA/TP 2017	TA 2018	TS 2019
oppilasmäärä	339,5	334	330/300	303	300
täytetyt virat	28	28	28/28	22	23
tuntiopettajat	5	5	5/5	6	6
muu henkilöstö	5	5	5/5	6	6
tuntikehys (ei sisällä erityisopetusta)	721	698	691/655	655	655
josta oppitunteihin	636	615	606/607	575	575
perusopetusryhmät	18	18	18/18	19	19

TOIMINTAKERTOMUS/TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Toimielin	Sivistys- ja hyvinvointilautakunta
Vastuualue	Lukio

TOIMINTA-AJATUS

Turvallisessa ja viihtyisässä ympäristössä edistämme opiskelijoidemme aktiivista osaamista sekä opiskelutaitoja ylioppilastutkintoa ja omia jatko-opintoja varten.

TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOS JA SEN VAIKUTUS TOIMINTAAN (tapahtunut, odotettavissa oleva, esim. väestönmuutos (+/-), asiakaskunnan muutokset, lainsäädäntömuutokset, muutokset toimintatavoissa)

Sähköiset oppimateriaali, koe ja yo-tutkintojärjestelmät on otettu käyttöön. Uusi OPS etenee ikäluokka kerrallaan vielä 2 lukuvuotta. Naapurikunnista tulee ammattilukioon vuosittain n 10-15 opiskelijaa. Tulevien vuosien ikäluokkien koossa ei ole odotettavissa suuria muutoksia.

TAVOITTEET

Toiminnallinen tavoite	Tavoitteet (määrä-, laatu-, sisältötavoitteet)	Seuranta	Toteutuma (toimintakertom.)
opintojen eteneminen	opiskelijoilla keskimäärin 30 kurssia/lv ja 78 valmistuessa	Tilasto hallinto-ohjelmasta	30,2 kurssia/a ja päättyessä 79,0 kurssia
yksilöllisten opiskelusuunnitelmien toimivuus	Yli 3. vuoden opiskelijoita alle 5 kpl (10% ikäluokasta)	Tilasto hallinto-ohjelmasta	Yksi opiskelija 4. vuotta
jatko-opinnot	yliopistossa 37 % ammattikorkeak. 37 % ammattikoulussa 10 %	Tilastokeskuksen tilasto	yliopistot 44% ammattikorkeat 35% ammattikoulut 21%
hankkeet	mukana vähintään yhdessä valtakunnallisessa tai alueellisessa hankkeessa	Lautakunnan päätökset	Lukio mukana Jyväskylän hallinnoimassa työyhteisöhankeessa Onnistu yhdessä.
riittävä opetus	opetustuntien määrä/opiskelija maan keskiarvossa (=52)	OPH:n raportti	57,0 ilman ammattilukion tunteja 51,4
osaava henkilöstö	koulutusta 1,5% palkkasummasta tai 3 tpv	Raportti tilinpäätöksestä	Toteutui 3 tpv kaikille lukuvuoden aikana
yhteistyö koteihin	vanhempien tapaamiset 2 kertaa ikäluokalle vuodessa	Raportti työsuunnitelmasta	Toteutui työsuunnitelman mukaan 2 krt/lukuvuosi
jatketaan lukio-opetusta ammatikoulujen opiskelijoille	opiskelijoita 35/vuosi	Tilasto tilastokeskukseen	(28+37)/2=32,5 opiskelijaa
laskutettavat kurssit	30 kpl	Laskutus	18,9 kurssia

RESURSSIT

Resurssit	nykyinen	tarve/arvioitu muutos
henkilöstöresurssit	1+½+5+10 yhteistä	ei muutosta
tilat	9 luokkaa+ suurtila+yhteinen luokka yläkoulun kanssa	ei muutosta
laitteet, välineet, ohjelmat jne.	kannettavia tietokoneita on lisättävä vuosittain sähköisiä oppimateriaaleja ja kokeita varten	internetyhteys on edelleen epäluotettava ja ajoittain liian hidask

TUNNUSLUVUT

Tunnusluvut	TP 2015	TP 2016	TA/TP 2017	TA 2018	TS 2019
oppilasmäärä	135	130	150/131	140	140

ammattilukiolaiset	28	28,5	30/28	25	30
tuntikehys	284	280	280/285	270	270
josta laskutettavat	26,0	27,3	25/21,5	25	25

TOIMINTAKERTOMUS/TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Toimielin	Sivistys- ja hyvinvointilautakunta
Vastuualue	Ruokapalvelut 4500 (Juho Oksa 4500 ja Rantakartano 7305)

TOIMINTA-AJATUS

Ruokapalvelut sisältävät kaksi keskuskeittiötä. Juho Oksan valmistuskeittiö, josta toimitetaan ateriat Yläkoululle, Lukiolle, Jauhinkankaan- ja Lehtopään kouluille sekä Piipsjärven koululle. Matkanivan – ja Lehtopään kouluilla on omat valmistuskeittiöt. Rantakartanon keittiössä valmistetaan ruokaa pe-rusturvan tarpeisiin. Asiakkaina ovat Palvelutalot, Puutex, Laukkalinnan päiväkotit ja Konttilan Tupa. Rantakartanosta huolehditaan myös vanhusten kotiin toimitettavat ateriat. Metsolan päiväkodissa on oma valmistuskeittiö.

TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOS JA SEN VAIKUTUS TOIMINTAAN (tapahtunut, odotettavissa oleva, esim. väestömuutos (+/-), asiakaskunnan muutokset, lainsäädäntömuutokset, muutokset toimintatavoissa)

--

TAVOITTEET

Toiminnallinen tavoite	Tavoitteet (määrä-, laatu-, sisältötaavoitteet)	Seuranta	Toteutuma (toimintakertom.)
Ruuan laadun pitäminen korkeana.	Laatua valvotaan omavalvonnalla ja yleensä palautteen saamme reaaliaikaisesti asiakkailta	rRokapalveluesimiehet ja ruokapalvelupäällikkö	Omavalvonta on toteutunut suunnitelman mukaisesti. Rantakartanossa ateriapalveluun tehtiin asiakas-tyytyväisyyskysely. Olemme pyrkineet reagoimaan heti saamaamme palautteeseen.
Keittiön tulot kattavat vuosittaiset menot	Kustannustenseurantaa	Sivistys- ja hyvinvointilautakunta, ruokapalvelukupäällikkö ja -esimiehet	Olemme pysyneet budjetissa.
Oiva- projektia jatketaan jakelu-keittiöiden kanssa	Saada Oiva- hymynaamat jokaiseen keittiöön.	Ruokapalvelupäällikkö	Kaikkiin keittiöihin on tehty oivatar- kastukset
Henkilökunnan kouluttaminen	Saada henkilökunta lähtemään ammattia täydentävään koulutukseen	Ruokapalvelupäällikkö/-esimiehet	Rantakartanossa on pidetty kylmävalmistuskoulutusta. Muuten koulutukset ovat vaiheessa, jatkamme projektia seuraavana vuonna

RESURSSIT

Resurssit	nykyinen	tarve/arvioitu muutos
henkilöstöresurssit	23	23
tilat	Tilat ok	Ei tarvetta saneeraukseen.
laitteet, välineet, ohjelmat jne.	Juho Oksan koululle on hankittava uusi jäähdytyskaappi, vihannesleikkuriin uusi syöttösyylinteri ja astianpesukoneeseen uusi kuljetin matto. Petäjaskosken koululle hankittava kaksi kylmiötä ja pakastekaappi. Matkanivan koululla yhdistelmäuuni on elinkaarensa lopussa, joten sinne pitää hankkia uusi yhdistelmäuuni.	Kaikkiin keittiöihin on hankittu laitteet suunnitelman mukaisesti

TUNNUSLUVUT

Tunnusluvut	TP 2015	TP 2016	TA/TP 2017	TA 2018	TS 2019
Rantakartanon suoritteet	171639	188767	167632/193077	170000	170000
Suoritteiden hinta	4,03	3,97	3,95/3,56	3,90	3,90
Koulujen suoritteet	245284	242708	242708/237583	243000	243000
Suoritteiden hinta	2,60	2,53	2,63/2,90	2,65	2,65

TOIMINTAKERTOMUS/TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Toimielin	Sivistys- ja hyvinvointilautakunta /Tekninen lautakunta
Vastuualue	Liikunta

TOIMINTA-AJATUS

Uusi liikuntalaki ja -asetus astuivat voimaan 1.5.2015

Liikuntalaki (390/2015) ja valtioneuvoston asetus liikunnan edistämisestä (550/2015) eli ns. liikunta-asetus tulivat voimaan 1.5.2015.

Uuden lain eräänä keskeisenä tavoitteena on edistää eri väestöryhmien mahdollisuuksia liikkua ja harrastaa liikuntaa sekä vähentää eriarvoisuutta liikunnassa. Tarkoitus on myös edistää väestön hyvinvointia ja terveyttä sekä fyysistä toimintakykyä, lasten ja nuorten kasvua ja kehitystä, liikunnan kansalais- ja seuratoimintaa sekä huippu-urheilua.

Myös huippu-urheilun rehellisyys ja eettiset periaatteet on mainittu laissa.

Kuntien tärkeänä tehtävänä on luoda edellytyksiä asukkaiden liikunnalle. Liikuntaa edistetään mm. järjestämällä liikuntapalveluita, rakentamalla ja ylläpitämällä liikuntapaikkoja ja tukemalla kansalaistoimintaa, kuten seuroja.

Kunnan tulee kuulla myös asukkaitaan liikuntaa koskeissa keskeisissä päätöksissä.

TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOS JA SEN VAIKUTUS TOIMINTAAN (tapahtunut, odotettavissa oleva, esim. väestönmuutos (+/-), asiakaskunnan muutokset, lainsäädäntömuutokset, muutokset toimintatavoissa)

TAVOITTEET

Toiminnallinen tavoite	Tavoitteet (määrä-, laatu-, sisältötavoitteet)	Seuranta	Toteutuma (toimintakertom.)
Uimahallin rakentaminen aloitettu 14.9.2015	Työmaa kokousia pidetty 4.9.2015 alkaen 11. kokous pidettiin 22.9	Tekninen lautakunta	Toteutunut, uimahalli avattu 1.8.2017
Koululaisten uimataidon parantaminen ja saatava se pysymään kiitettävällä tasolla	6.lk testiuinti keväällä.. Uuden uimahallin käyttöön otto elokuussa -17 parantaa uimaopetusta Huomattavasti useiden uusien altaiden johdosta	Sivistys- ja hyvinvointilautakunta	Uimaopettajat palkattu uinninopetukseen ja uinninvalvontaan. Koululaisten uinnit 8krt/lukuvuosi toteutunut
Jäähallin / uimahallin kävijämäärien kasvattaminen	2017 valmistuva uimahalli	Sivistys- ja hyvinvointilautakunta	Uimahallin kävijämäärä tuplaantunut.
Kuntalaisten sekä eri urheiluseurojen / järjestöiden käyttämiä eri liikuntapaikkojen käyttökorvaus.	Liikuntapaikkojen käyttömaksujen tasapuolisuus tällä hetkellä käyttökorvausmaksu on haarukassa 0 €>>>>>>>>100 € Tavoite alle 18 v. vuorot ilmaiset	Sivistys- ja hyvinvointilautakunta	Käyttömaksut edellisen vuoden tasossa
Urheilukentän peruseräparannus	Vuonna 2018	Sivistys- ja hyvinvointilautakunta/ Tekninen lautakunta	Valtionosuutta haettu vuodelle 2018
Suorituspaikkojen kunnossa pitäminen	Oulainen- Honkamajan välisen reitin parantaminen, jotta kesä käyttökin saataisiin nousemaan.	Sivistys- ja hyvinvointilautakunta/ tekninen lautakunta	Toteutuu vuonna 2018

RESURSSIT

Resurssit	nykyinen	tarve/arvioitu muutos
henkilöstöresurssit Uimahallille lisättävä uuden uimahallin valmistettua	Uimahalli 2 henk. uinninvalvoja/ uimaopettaja Tsto. Liik.paikkojen isännöitsijä 1	Kun uusi uimahalli valmistuu on henkilökunnan tarve, uinnin -valvoja 4 henk/opetus sekä 2 kokoaikaista siivoojaa ja 1 laitosmies
tilat	Urheilukenttä huonossa kunnossaHuolto-rakennus.	Peruskorjaus 2018 Ränssistynyt/homeinen uusiminen

	Toimistotilat hyvässä kunnossa Monitoimihalli valmistunut v. 2000 hyvässä kunnossa	
laitteet, välineet, ohjelmat jne.	Välineet vanhentuneet uimahalli/ urheilupuisto	Uimahallin osalta 2017 parannus urheilupuiston osalta 2018

TUNNUSLUVUT

Tunnusluvut	TP 2015	TP 2016	TA/TP 2017	TA 2018	TS 2019
Uimahallin kävijämäärät	27 431	25 970	Kevät 20 000/16 503 Syksy 30 000/27 998 uusi uimahalli	60 000	60 000
Avustuksia urheilujärjestöille	11	11	11/7	10	10
Jäähalli Vakiovuoroilla harrastajia	50 934	45 000	40 000/ Lapset 26 959 Aikuiset 7 586	40 000	40 000

TOIMINTAKERTOMUS/TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Toimielin	Sivistys- ja hyvinvointilautakunta
Vastuualue	Nuorisotoimi

TOIMINTA-AJATUS

Toiminta-ajatus pohjautuu uuteen Nuorisolakiin:

Tavoitteena

1) edistää nuorten osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä kykyä ja edellytyksiä toimia yhteiskunnassa; 2) tukea nuorten kasvua, itsenäistymistä, yhteisöllisyyttä sekä niihin liittyvää tietojen ja taitojen oppimista; 3) tukea nuorten harrastamista ja toimintaa kansalaisyhteiskunnassa; 4) edistää nuorten yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa sekä oikeuksien toteutumista; sekä 5) parantaa nuorten kasvu- ja elinoloja.

Tavoitteen toteuttamisessa lähtökohtina ovat:

- 1) yhteisvastuu
- 2) kestävä kehitys, terveet elämäntavat sekä ympäristön ja elämän kunnioittaminen
- 3) monialainen yhteistyö

TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOS JA SEN VAIKUTUS TOIMINTAAN (tapahtunut, odotettavissa oleva, esim. väestönmuutos (+/-), asiakaskunnan muutokset, lainsäädäntömuutokset, muutokset toimintatavoissa)

Uusi Nuorisolaki voimaan vuoden 2017 alusta.
EVS-vapaaehtoinen nuori töihin nuorisotoimeen, Uuden skeittipuiston käyttöönotto.

TAVOITTEET

Toiminnallinen tavoite	Tavoitteet (määrä-, laatu-, sisältötavoitteet)	Seuranta	Toteutuma (toimintakertom.)
Nuorten kasvatuksellinen kohtaaminen ja ohjaus	Laadukas ja laaja-alainen nuorisotilatoiminta kuutena päivänä viikossa (Avoimet ovet, Jelpikahvila, toisen asteen ilta, Touhutors-tai, Äijäklubi, 6P-kerho, Bändikerho) Leiri-, retki-, ryhmä- ja kerhotoiminnan tuottaminen koko toimintavuoden ajan keskittymisen lasten ja nuorten loma-aikoihin ja viikonloppuihin. Osallisuuden lisääminen! Koko kaupungin kerhotoiminnan koordinointi yhdessä koulutoimen kanssa. Koulunuorisotyön kehittäminen yhdessä koulujen kanssa liikkuva koulu-hankkeen myötä. Kansainvälisen nuorisotoiminnan aloittaminen yhdessä kolmannen sektorin kanssa (EVS)	Sivistys- ja hyvinvointilautakunta	Nuorisotalon avoimet ovet ovat toteutuneet yli suunnitellun, poikien osuus kävijöistä kasvaa. Leirit toteutuivat yhteistyössä seurakunnan kanssa. Päiväleirit todella suosittuja Nuorisiohjaaja on koordinoitu kerhotoimintaa Nuorisotyössä EVS-vapaaehtoisena maaliskuusta alkaen espanjalainen Alejandro Toya Morion ja kesäkuussa unkarilainen Bence Pozsonyi

Ennaltaehkäisevä päihdetyö	6P-toimintaa 6-luokkalaisille yhdessä koulu-toimen ja seurakunnan kanssa	Sivistys- ja hyvinvointilautakunta	Toteutunut
Nuorten vaikutusmahdollisuuksien parantaminen	Uuden nuorisovaltuustotoiminnan tukeminen ja tapahtumien järjestäminen Aloitekanavan käyttöönotto	Sivistys- ja hyvinvointilautakunta	Uusi nuorisovaltuusto on toiminut ja kehittänyt toimintaansa. Nuorisovaltuusto
Seutukunnallisen seinättömän nuorten työpajapalvelu Jelppiverkon toiminnan ylläpitäminen ja kehittäminen	Nuorten aktivointipalvelun toiminta-ajatuksena on tarjota tukea, ohjausta ja neuvontaa alle 29-vuotiaille nuorille, joilla ei ole ammatillista tutkintoa, opiskelu- tai työpaikkaa.	Sivistys- ja hyvinvointilautakunta Ohjausryhmä	Jelppiverkko toiminut aktiivisesti, uusi yksilövalmentaja palkattu
Moniammatillinen yhteistyö ja yhteistyö kolmannen sektorin kanssa	Uuden Nuorten ohjaus- ja palveluverkoston nimeäminen Tapahtumien järjestäminen kolmannen sektorin kanssa	Sivistys- ja hyvinvointilautakunta	Verkostoa ei nimetty. Yhteistyötä tehdään seurakunnan kanssa

RESURSSIT

Resurssit	nykyinen	tarve/arvioitu muutos
henkilöstöresurssit	Nuorisotoimenjohtaja Nuoriso-ohjaaja Yksilövalmentaja Etsivä nuorisotyöntekijä Työhönvalmentaja EVS-kansainvälinen vapaaehtoinen nuori harjoittelijat ja kesätyöntekijät	vakainainen esitetään vakinaistamista vakainainen esitetään vakinaistamista määräaikainen uusi työntekijä määräaikaisia työntekijöitä
tilat	Nuorisotila Nuoppis, Liikennepuisto, Uusi Skeittipuisto	Uusi skeittipuisto
laitteet, välineet, ohjelmat jne.	kunnossa	ei muutosta

TUNNUSLUVUT

Tunnusluvut	TP 2015	TP 2016	TA/TP 2017	TA 2018	TS 2019
Nuorisotilan kävijät (perustoiminta)	190 ltaa auki yht. 5600 kävijää	180 iltaa auki 7802 kävijää	180/196 iltaa auki 5500/7791 kävijää (75 % poikia)	180 iltaa auki 5500 kävijää	180 iltaa auki 5500 kävijää
Nuorisotilan muu käyttö kävijämäärä/ilta	Touhutorstai 30 6Pkerho 30 Toisen asteen ilta 25	Touhutorstai 27 6Pkerho 18 Toisen asteen ilta 25	Touhutorstai 30/25 6Pkerho 20/10 Toisen asteen ilta 25/20	Touhutorstai 40 6Pkerho 20	Touhutorstai 40 6Pkerho 30 Toisen asteen ilta 25
Jelppiverkon nuoret Kahvila	80	Etsivä 61 Yksilövalm. 35	80/ Etsivän asiakkaat 42 Yksilövalm. 20 150 kahvilassa	80/2. asteen ilta 40	80/2. asteen ilta 40
Tapahtumiin ja retkiin osallistuvat lapset ja nuoret	330	550 (retket, matkat, yösäbä, yökoulu, tenavailta)	300/841	1000	1200
Leiriläiset	100 leiriläistä	110	120/171	160	160
Liikennepuiston kävijät	1200	980	1300/1927 (sis. skeittipuisto)	2200 (sis. skeittipuisto)	2500 (sis. skeittipuisto)

TOIMINTAKERTOMUS/TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Toimielin	Sivistys- ja hyvinvointilautakunta
Vastuualue	Kulttuuritoimi

TOIMINTA-AJATUS

Kulttuuritoimen tavoitteena on luoda suotuisat toimintaedellytykset taiteen ja kulttuurin toimijoille, sekä taata kuntalaisille yhdenvertainen mahdollisuus monipuolisiin ja laadukkaisiin kulttuuripalveluihin. Tavoitteena on myös aktiivinen yhteydenpito paikallisiin ja alueellisiin toimijoihin, sekä muihin kaupungin hallintokuntiin.

TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOS JA SEN VAIKUTUS TOIMINTAAN (tapahtunut, odotettavissa oleva, esim. väestönmuutos (+/-), asiakaskunnan muutokset, lainsäädäntömuutokset, muutokset toimintatavoissa)

Penttilän talon toiminnan vakiinnuttaminen Oulaisten kaupungin kulttuuritoiminnan keskuksiksi.

TAVOITTEET

Toiminnallinen tavoite	Tavoitteet (määrä-, laatu-, sisältötavoitteet)	Seuranta	Toteutuma (toimintakertomus)
Kulttuurin tuottaminen	Oulaisten 31. Musiikkiviikot Kulttuuripalvelujen tuottaminen kaikille ikäryhmille Taiteiden yön koordinointi Kulttuuriavustusten myöntäminen Suomi 100-juhlavuoden huomiointi	Sivistys- ja hyvinvointilautakunta, musiikkiviikotoimikunta, nuorisotoimi, kulttuuritoimi, kirjastotoimi yhteistyössä	Musiikkiviikoilla järjestettiin 14 konserttia, joissa noin 3000 kävijää. Suomi100-juhlavuosi näkyi toiminnassa useiden eri tapahtumien kautta huipentuen itsenäisyyspäivän ajan tapahtumiin. Sekä Taiteiden Yö että muut lukuisat kulttuuritapahtumat järjestettiin tiiviissä yhteistyössä eri järjestöjen kanssa. Tapahtumat kerättiin Oulaisten kesä 2017- ja Suomi100-tapahtumia Oulaisissa -kalentereihin. Eri ikäryhmille järjestettiin omia tilaisuuksia kesän ja syksyn aikana.
Kotiseutumuseo	Näyttelytoiminnan ylläpito, kokonaisuuden uudistaminen ja kehittäminen, museon auki pitäminen		Museo oli avoinna yleisölle 6.7.-9.8. välisen ajan, ja kokonaiskävijämäärä oli 3250. Perusnäyttelyä uudistettiin jonkin verran mm. valokuvien ja tekstien avulla. Keväällä museossa kävi opastetuilla kierroksilla päiväkotien ja koulujen väkeä yhteensä 450.
Kuvataiteen näyttelytoiminta, Taidetalo Väinölä	Näyttelytoiminnan kehittäminen (ei "juhlavuoden huomiointia" mm. koska ensi vuosi jo täyteen varattu)	Sivistys- ja hyvinvointilautakunta, kulttuuritoimi	Väinölässä järjestettiin vuoden aikana 17 näyttelyä, joissa noin 3000 kävijää.
Penttilän talo	Käytön ja toiminnan organisointi ja monipuolistaminen, yhteistyö koulujen kanssa	Sivistys- ja hyvinvointilautakunta, kulttuuritoimi	Talossa järjestettiin vuoden aikana 326 erilaista tilaisuutta (kokoukset, yksityistilaisuudet, järjestöjen koontumiset, kulttuuritilaisuudet jne.) Yhteistyö käynnistyi yläkoulun kanssa (toukokuun teemapäivät) ja Juho Oksan koulun kanssa (pienryhmätoiminta alkoi syyskuussa). Alakoulut vierailivat Penttilässä tuntiensa puitteissa. Kuukauden taiteilija-pienoisnäyttelyt alkoivat marraskuussa Jari Janssonin toilla.
Elokuvateatteri	Toiminnan mahdollistaminen.	Sivistys- ja hyvinvointilautakunta, kulttuuritoimi	Vuoden aikana kävijöitä 16 100 ja esityksiä 724 sekä eri elokuvia 140. Lisäksi Kulmajazzin konsertit.

RESURSSIT

Resurssit	nykyinen	toteutuma (toimintakertomus)
henkilöstöresurssit	Kulttuuritoimi 0 henk. Kulttuuritoimeen pyritään saamaan toiminnan säilyttämiseksi ja kehittämiseksi työntekijä.	Määräaikainen kulttuurituottaja aloitti työnsä 1.3.2017. Taidetalo Väinölässä työllistämistuella palkattu työntekijä, joka toimi myös museoesittelijänä heinäkuussa Väinölään ollessa suljettuna.
tilat	Penttilän talo, Taidetalo Väinölä ja Kotiseutumuseo	Taidetalo Väinölään korjaustarve.
laitteet, välineet, ohjelmat jne.		

TUNNUSLUVUT

Tunnusluvut	TP 2015	TP 2016	TA/TP 2017	TA 2018	TS 2019
Musiikkiviikot kävijät	3568	5000	3500/3000	4 000	4 000
Taidetalo Väinölä näyttelyt kävijät	11 2000	15 2827	18/17 3000/2984	20 3200	20 3200
Kulttuuritoimen avustus hakijat	3 500 € 8 kpl	5950 6 kpl	11 000/5700 8 kpl	11 000 10 kpl	11 000 10 kpl

Museo Kävijät	2441	2800	3250	2900	3000
------------------	------	------	------	------	------

TOIMINTAKERTOMUS/TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Toimielin	Sivistys- ja hyvinvointilautakunta
Vastuualue	Kirjasto- ja kulttuuritoimi

TOIMINTA-AJATUS

Kirjastopalvelut kuuluvat kunnan peruspalveluihin (Kirjastolaki 904 / 1998). Kirjastopalvelut parantavat kuntalaisten elämänlaatua ylläpitämällä monipuolista ja jatkuvasti uudistuvaa aineistokokoelmaa ja tietoliikenneyhteyksiä, jotka mahdollistavat kaikille tasavertaiset mahdollisuudet kehittää tietoaan ja taitojaan. Kirjastojen seutukunnallinen yhteistyö on tärkeää kirjastopalvelujen edistämiseksi. Paikallisista tarpeista rakennetut kirjaston lähipalvelut edistävät kuntalaisten pyrkimyksiä ja viihtymistä.

TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOS JA SEN VAIKUTUS TOIMINTAAN (tapahtunut, odotettavissa oleva, esim. väestömuutos (+/-), asiakaskunnan muutokset, lainsäädäntömuutokset, muutokset toimintatavoissa)

Uusi kirjastolaki ja -asetus voimaan 1.1.2017. Muutos: asiakkaiden varaukset paikalliskokoelmasta ovat ilmaisia. Uutta: kirjastojen valtakunnalliset käytösäännöt ja kirjaston käyttökielto ent. 60 pv

TAVOITTEET

Toiminnallinen tavoite	Tavoitteet (määrä-, laatu-, sisältötavoitteet)	Seuranta	Toteutuma
Kirjastopalveluiden tavoitettavuus ja saatavuus lähipalveluna. Aukioloaikojen laajennus. Kirjaston sähköisten palvelujen ylläpito ja kehitys.	Pääkirjasto auki 38+8 h, 6 pv/ viikko ja kesällä 34+8 h, 5 pv/viikko; 7 avokokoelmaa hoitolaitoksissa; kotipalvelu; 5 kyläkoulun kokoelmat. Sähköiset palvelut sisällöntuotannossamme www.tiekko.fi, Kirja kanta, Arto ja KirjastoVirma. Laajennamme e-kokoelmia	Sivistys- ja hyvinvointilautakunta	Toteutuneet. Avokokoelmat (7) neuvola, lastenpoli, Oulask. os 1-3, Konttilantupa ja Rantakartano. Kotipalvelu 10 asiakasta/ 40 käyntiä. E-kokoelman kasvu 112 kpl e-kirjoja ja e-äänikirjoja.
Kirjastopalvelujen markkinointi asiakkaille, kirjastonkäytön ja tiedonhaun opetus. Lastenkirjastopalvelujen ja lukuharrastuksen edistäminen. Mediakasvatus. Kotiseutututkimuksen edistys.	Käyttäjäkoulutukset ja muut tapahtumat yht. väh. 85 kpl (sis. mm. lasten tapahtumat 35 kpl, vinkkaukset 15 kpl, tiedonhaun opetus 25 kpl, lukupiiri 10). Ajantasainen kirjallisuudiplomi ja hyvä kirjojen saatavuus. Kyläkouluille vaihtokirjoja 6 kerta/ v.	Sivistys- ja hyvinvointilautakunta	Kaikki yhteensä 221 kpl/ 3553 osallistujaa: sis. mm. lasten tapahtumat 57 kpl/ 796 os., vinkkaukset 38 kpl/ 612 os.; tiedonhaun opetus 51 kpl/ 701 os. Kyläkouluille 4 kertaa uusia kirjoja.
Kirjastopalvelujen arviointi. Kirjaston aineistokokoelman ja asiakaspalvelun kehitys.	Asiakaskyselyt ja käyttäjäselvitykset 2 kpl. Kirjastotilan asiakaslähtöisyyden ja aineistokokoelman esilletuonnin sekä lainauskierron parannus.	Sivistys- ja hyvinvointilautakunta	Asiakaskyselyt (3) aukioloajoista ja lehtihankinnoista sekä yleinen P-Pohjanmaan kirjastojen asiakaskysely.
Tiekkö-kirjastojen yhteistyö ja Oulun eteläisen kirjastojen yhteistyö (OEK): yhteisten kirjastostrategioiden toteutus 2015-2020.	Yhteiset asiakkaat 7 kunnassa; Tietokantayhteistyössä 7 kuntaa. Seutulainaus- (9 kuntaa) ja runkokuljetusyhteistyössä Pohjois-Suomen kirjastot. Yhteiset hankkeet 2 kpl ja työryhmät 5 kpl.	Sivistys- ja hyvinvointilautakunta	Toteutuneet. Hankkeet (3 kpl) Pääasiaa/ OEK-kirjastot; Ups Ops 2016 ja Suomi 100/ Oulainen; Työryhmät (4):Tiekkö-johtoryhmä, Arena, Into, OEK. Tiekkö-kirjastojen yhteiset käytösäännöt ja maksut

RESURSSIT

Resurssit	Nykyinen	Tarve/arvioitu muutos
Henkilöstöresurssit	6 henkilötyövuotta	OPM-suositus 1 htv/ 1000 as.
Tilat : Hyötypinta-ala 954 m ² .	Vanhoja tuoleja ja pöytiä asiakastiloissa	Uusia kalusteita.
Laitteet, välineet, ohjelmat	Lainausautomaatin ja rfid-porttien hyödynnys	Aukioloaikojen laajennus

TUNNUSLUVUT

[vrt. koko maa]

Tunnusluvut	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TS 2018	TS 2019
Kävijät	82 807	66281	62 068	80 006	80 010
Lainat	128 289	124 870	118 499	130 004	130 006
Lainat / as. 7514	16,60 kpl [vrt 16,39]	16,41 kpl/as [16,02]	15,77 kpl/as	17 kpl/as	17 kpl/as
Lainajaat / as. 7514	41,88 % [vrt. 37]	41,30 % [36,31]	39,79 %	43 %	43 %
Lainan hinta (TP/ lainat)	3,55 € [vrt. 3,56]	3,95 € [3,62]	4,22 €	3,5 €	3,5 €
Toimintakulut/ as.	58,96 € [vrt. 58,30]	64,84 € [58,02]	66,66 €	58 €	58 €

TOIMINTAKERTOMUS/TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Toimielin	Tekninen lautakunta
Vastuualue	Tekninen keskus

TOIMINTA-AJATUS

Tekniseen keskuksen kuuluvat tekninen toimi, kaavoitus- ja mittaus- ja rakennusvalvonta. Palvelukeskus vastaa kaupungin kiinteistöistä ja yleisistä alueista, niiden kunnossapidosta, ylläpidosta ja rakentamisesta, kaavoituksesta sekä viemäri- ja liikelaikoksesta. Palvelukeskus vastaa myös rakentamiseen ja maankäyttöön liittyvistä viranomaistehtävistä. Myös toimitilojen vuokrausasiat ja liikuntapaikkojen ylläpito kuuluvat lautakunnan vastuualueeseen.

TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOS JA SEN VAIKUTUS TOIMINTAAN (tapahtunut, odotettavissa oleva, esim. väestömuutos (+/-), asiakaskunnan muutokset, lainsäädäntömuutokset, muutokset toimintatavoissa)

Kaavoituksessa on siirrytty vaativimmissa kohteissa ostopalveluihin.

TAVOITTEET

Toiminnallinen tavoite	Tavoitteet (määrä-, laatu-, sisältötavoitteet)	Seuranta	Toteutuma (toimintakertom.)
Toimintaa tehostetaan tilirakenteen uudistuksen yhteydessä.	Toiminta on vastuullista, tehokasta ja taloudellista. Vastuualueet tunnetaan.	Tekninen ja valvonta- ja lupalautakunta	Toteutunut
Selvitysmenettelyn toimintasuunnitelmaa noudatetaan	Henkilöstö vähenee ja toiminta tehostuu	Tekninen ja valvonta- ja lupalautakunta	Toteutunut

RESURSSIT

Resurssit	nykyinen	tarve/arvioitu muutos
henkilöstöresurssit	50	51
tilat	vuokratilat 350 m ²	
laitteet, välineet, ohjelmat jne.		

TUNNUSLUVUT

Tunnusluvut	TP 2015	TP 2016	TA/TP 2017	TS 2018	TS 2019
Henkilöstön määrä	50	50	51/48	51	51

TOIMINTAKERTOMUS/TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Toimielin	Tekninen lautakunta
Vastuualue	Kaavoitus

TOIMINTA-AJATUS

Kaavoitustoiminnan päätavoitteena on riittävästä tontti- ja raakamaavarannosta sekä viihtyisästä ja tarkoituksenmukaisesta asuin- ja elinympäristöstä huolehtiminen.

TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOS JA SEN VAIKUTUS TOIMINTAAN (tapahtunut, odotettavissa oleva, esim. väestömuutos (+/-), asiakaskunnan muutokset, lainsäädäntömuutokset, muutokset toimintatavoissa)

Vaativin kaavoitustyö ostetaan konsultilta.

TAVOITTEET

Toiminnallinen tavoite	Tavoitteet (määrä-, laatu-, sisältötavoitteet)	Seuranta	Toteutuma (toimintakertom.)
Monipuolisen pientalotonttitarjonnan turvaaminen eri puolilla keskustaa-jamaa ja myös haja-asutusalueella	Vapaita pientalotontteja on kaupungin maalla <ul style="list-style-type: none"> - keskustassa 50 - haja-alueella 5 	Tekninen lautakunta	Keskustassa vapaita omakotitontteja 53 kpl. haja-asutusalueella ei vapaita tontteja. Yksityisillä on myynnissä hyviä rakennuspaikkoja Pyhäjoen rantaosayleiskaava-alueella ja Piipsjärvi-Lehtopään osayleiskaava-alueella.
Tuulivoimaosayleiskaava Karahka + Piipsjärvi läntinen alue	Tavoitteena 30 - 40 tuulivoimalaitosta, kaavoitussopimus tulee uusia, yleiskaavatyö alkaa rinnan YVA:n kanssa	Tekninen lautakunta	Kaavoitussopimus allekirjoitettu 16.2.2017.

Oulaistenkadun, Eliaksentien ja Matkanivantie välisen alueen asemakaavoitus	AP –alueeksi, maankäyttösopimus	Tekninen lautakunta	Ei aloitettu.
Maakuntakaavan uudistustyö	Kaupungin tavoitteiden turvaaminen maakuntakaavassa	Tekninen lautakunta	Mukana aktiivisesti lausunnot ja seuraaminen.
Liiketonttien kaavamerkintöjen päivittäminen: Oulas ja Kivisenkangas	Vähittäiskaupan kaavamerkintöjen päivitys	Tekninen lautakunta	Asemakaavan muutokset hyväksyty 12.4.2017.
Keskustan osayleiskaavan päivitys	Valmistelu käynnistyy	Tekninen lautakunta	Valmistelu ja aloitus siirtyi alkuvuoteen 2018.

RESURSSIT

Resurssit	nykyinen	tarve/arvioitu muutos
henkilöstöresurssit	tekninen johtaja 0,25 htv mittauspäällikkö 0,50 htv kiint.rek.hoitaja 0,55 htv yhteensä 1,3 henkilön työpanos	Yleiskaavoitus edellyttää lisäksi konsultin käyttöä
laitteet, välineet, ohjelmat jne.	Suurtulostin YT – Cad (kaavasovellus) M-Color, MapInfo	

TUNNUSLUVUT

Tunnusluvut	TP 2015	TP 2016	TA/TP 2017	TA 2018	TS 2019
Myyty tontteja (kpl)	3	3	10/4	10	10
Hankittu raakamaata (ha)	0	4,57	15/0	15	15
Vahvistettu uusia asemakaavoja ja kaavamuutoksia	1	2	3-5/3	3-5	3-5

TOIMINTAKERTOMUS/TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Toimielin	Tekninen lautakunta
Vastuualue	Maastomittauspalvelut

TOIMINTA-AJATUS

Maastomittauspalveluiden tavoitteena on tuottaa laadukkaita mittauspalveluja liittyen kaavan pohjakartoitukseen ja muuhun karttatuoantoon, kaavoitukseen, kiinteistömuodostukseen, kunnallistekniikkaan, rakentamiseen ja muuhun kaavojen toteuttamiseen sekä rakennusvalvontaan.

TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOS JA SEN VAIKUTUS TOIMINTAAN (tapahtunut, odotettavissa oleva, esim. väestömuutos (+/-), asiakaskunnan muutokset, lainsäädäntömuutokset, muutokset toimintatavoissa)

N2000- korkeusjärjestelmän käyttöönoton valmistelu, käyttöönotto 2017

TAVOITTEET

Toiminnallinen tavoite	Tavoitteet (määrä-, laatu-, sisältötavoitteet)	Seuranta	Toteutuma (toimintakertom.)
Kiinteistömuodostus seuraa nopeasti kaavoitusta	Tontin lohkomisia 15/vuosi ja yleisen alueen lohkomisia 5/vuosi	Tekninen lautakunta	Tontin lohkomisia 8 kpl, yleisen alueen lohkomisia 9 kpl.
Laadukkaiden mittauspalveluiden tuottaminen nopeasti ja tehokkaasti	Rakennuksen paikan ja korkeuden osoitukset/toimitusaika 2 vrk. Muut tilaustyöt/toimitusaika 1 vk.	Tekninen lautakunta	Tavoiteaika toteutunut.
Kartan ajantasaistaminen	Olemassaolevan aineiston ajantasallapitäminen	Tekninen lautakunta	Pidetty ajan tasalla.
Mittaustoimen tulosten säilyminen vähintään nykyisellä tasolla	Myyntipalveluiden osuus kaikista tehtävistä kasvaa. Luodaan uusia asiakkuussuhteita.	Tekninen lautakunta	Asiakkaina mm. - Vestia Oy - Vesikolmio Oy - Siikalatvan kunta - Haapaveden kaupunki - Kuljetuspolar Oy - Suvanto Infra Oy - Koneurakointi Mika Lepsu - Elenia Lämpö Oy

RESURSSIT

Resurssit	nykyinen	tarve/arvioitu muutos
henkilöstöresurssit	Amk – insinööri 0,50 htv Kiint.rek.hoitaja 0,40 htv Kartoittajat 2 htv Yhteensä n. 3 henklön työpanos	Ei muutoksia
tilat	3 toimistohuonetta ja varastotila	Ei muutoksia
laitteet, välineet, ohjelmat jne.	kts. erillinen kalustoluettelo Ohjelmat: YT – Cad, 3D – Win ja Map- info, M-Color	Ei muutoksia

TUNNUSLUVUT

Tunnusluvut	TP 2015	TP 2016	TA/TP 2017	TA 2018	TS 2019
Muodostettuja kiinteistöjä	24	15	20/17	20	20
Rakennuksen paikan osoituksia	39	29	40/32	40	40
Toiminnan tuot yhteensä (1000 €)	71	65	70/58	70	70

TOIMINTAKERTOMUS/TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Toimielin	Tekninen lautakunta
Vastuualue	Investoinnit

TOIMINTA-AJATUS

Kiinteistöjen ja kunnallistekniikan rakentaminen hoidetaan ammattimaisesti, laadukkaasti ja taloudellisesti. Osa investoinneista hoidetaan omana työnä ja osa ostetaan ostopalveluina. Hankinnoissa investoinnit kilpailutetaan hankintalain mukaisesti.

TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOS JA SEN VAIKUTUS TOIMINTAAN (tapahtunut, odotettavissa oleva, esim. väestönmuutos (+/-), asiakaskunnan muutokset, lainsäädäntömuutokset, muutokset toimintatavoissa)

Ei muutoksia

TAVOITTEET

Toiminnallinen tavoite	Tavoitteet (määrä-, laatu-, sisältötavoitteet)	Seuranta	Toteutuma (toimintakertom.)
Hankinnat suoritetaan hinnaltaan halvimman tai kokonaistaloudellisesti kilpailuttamalla hankintalain mukaisesti.	tarjouksia pyritään pyytämään vähintään kolmelta tarjoajalta.	Tekninen lautakunta	toteutunut

RESURSSIT

Resurssit	nykyinen	tarve/arvioitu muutos
henkilöstöresurssit	tekninen johtaja, kiinteistöpäällikkö, kuntatekniikan päällikkö, työpäällikkö, mittauspäällikkö	Ei muutosta.
tilat		
laitteet, välineet, ohjelmat jne.		

TOIMINTAKERTOMUS/TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Toimielin	Tekninen lautakunta
Vastuualue	Tilapalvelu, kiinteistöt

TOIMINTA-AJATUS

Kiinteistöjen ylläpitoa ja rakennustoimintaa kehitetään edelleen ammattimaisempaan suuntaan. Toiminta on taloudellista, mutta tehokasta. Toimitaan vastuu jaon perusteella. Hyödynnetään huoltokirja ohjelmiston dokumentointia huoltotoimissa ja kiinteistönhoidossa. Kunnossapidossa ja korjaustoimenpiteissä ennakoidaan tulevat ongelmat. Kiinteistöjen kuntoarviointia ja kuntotutkimuksia tehdään harkinnanvaraisesti. Kiinteistöhoiton henkilöstö seuraavasti, 7 kiinteistöhoitajaa ja 1 laitosmies joka toimii myös rakennusautomaation pääkäyttäjänä. Kunnossapidossa perushenkilöstönä 1 kirvesmies. Isommissa investoinneissa ja kiireapuna käytetään paikallisia urakoitsijoita vuositarjousten mukaisesti. Kiinteistöjen kunnonhallinnassa noudatetaan kiinteistöjen kunnossapidon periaatesuunnitelmaa.

TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOS JA SEN VAIKUTUS TOIMINTAAN (tapahtunut, odotettavissa oleva, esim. väestömuutos (+/-), asiakaskunnan muutokset, lainsäädäntömuutokset, muutokset toimintatavoissa)

Tällähetkellä ei ole kiinteistötoimintaan tiedossa olevia uusia lainsäädäntömuutoksia.

TAVOITTEET

Toiminnallinen tavoite	Tavoitteet (määrä-, laatu-, sisältöavoitteet)	Seuranta	Toteutuma (toimintakertom.)
Kunnossapidossa ennakoidaan toimenpiteet ja päästään järjestelmälliseen toteutukseen.	Pystytään hoitamaan talousarviossa määritellyt kunnossapito kohteet määrärahojen puitteissa.	Tekninen lautakunta/ Oma seuranta	Kunnossapidossa tehtiin sovittujen aikataulujen puitteissa kunnossapidolliset korjaushankkeet määrärahojen raamissa.
Kaupungin yritystilojen vuokrausperiaatteiden uusiminen	Vuokrahinnoittelun saattaminen oikealle tasolle <ul style="list-style-type: none"> - käyttömenot ja yleiskulut saatava vuokratuloina - pitkällä aikavälillä vuokratuotot apuna kiinteistöjen investointi tarpeissa 	Oma seuranta Kirjanpito Tekninen lautakunta	Yritystilojen vuokraukset hoidettu kaupunginhallituksen ohjeiden mukaisesti. Tällä hetkellä ongelmaksi on muodostunut Bergströmin kiinteistön tyhjätilat, entisen ruokaravintolan osalla. Tyhjiä tiloja on osalta pitäisi saada hyvä markkinointi ja mainonta ulospäin.
Kaukolämpö kohteiden tilausvesi virtauksien optimointi/tarkastelu	Energian säästö	Energian säästö	Toteutunut suunnitelmien mukaisesti. Kaukolämpöyhtiöltä on saatu asian mukaiset tiedot eri kiinteistöjen tilausvesi virtojen tiedoista. Kyseiset tiedot on välitetty kaikille kiinteistöhoitajille ja laitospäälliköille tiedoksi.
Kiinteistöjen sähkömääräaikaistarkastukset	Käytössä olevalle sähkölaitteistolle on tehtävä määräaikaistarkastus 5-10 vuoden välein	Oma seuranta/ Tekninen lautakunta	Sähkömääräaikaistarkastukset tehtiin kesän ja syksyn aikana 2017. Tarkastukset tehtiin kaikkiin yli (35 A pääsulake koon) ylittäviin kiinteistöihin. Tarkastuksessa käytiin läpi kaikki kaupungin suorassa omistuksessa olevat kiinteistöt yhteensä 27 kiinteistöä. Tarkastuksen suoritti Sähkötarkastus Mikkonen Oy, Kalajoelta ja tarkastuksessa on aina ollut mukana kyseisen kiinteistön kiinteistöhoitaja. Tarkastuksessa havaitut puutteet ja viat tullaan korjaamaan kevään 2018 aikana.
Järjestetään kiinteistöpäivystäjien kanssa yhteisiä palaveriteita tarpeiden mukaan, mutta vähintään puolivuositain. Kiinteistöpäällikkö koordinoi	Voidaan ennakoida tulevaa ja jakaa monipuolista tietoa teknisestä näkökulmasta katsottuna	Oma seuranta	Toteutunut suunnitelman mukaisesti.
Käydään eri hallintokuntien käyttövastaavien kanssa neuvottelut kiinteistöjen korjaus/muutostarpeista tuleville tilauskausille.	Pysytään aina sovituissa tarpeissa ja minimoidaan ohi budjetin tulevat asiat. Määräraha kysymys	Oma seuranta	Sovittuja palaveriteita ei ehditty pitää ennen talousarvio 2018 valmistelua.

RESURSSIT

Resurssit	nykyinen	tarve/arvioitu muutos
henkilöstöresurssit	9	
tilat		
laitteet, välineet, ohjelmat jne.	Air-ix Alfa huoltokirja ohjelma, Rakennusautomaatio-ohjelma Stenfors	

TUNNUSLUVUT

Tunnusluvut	TP 2015	TA 2016	TA/TP 2017	TS 2018	TS 2019
Kiinteistöt suorassa omistuksessa	68 106 m ²	68 106 m ²	72 388 m ²	71 628 m ²	71 628 m ²

TOIMINTAKERTOMUS/TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Toimielin	Tekninen lautakunta
Vastuualue	Siivoustoimi

TOIMINTA-AJATUS

Siivoustoimi on liiketalousperiaatteella toimiva tulosityksikkö, joka tuottaa ylläpito- ja perussiivousoalvelua kaupungin kiinteistöihin sekä Jokilaaksojen koulutus kuntayhtymän (Jedu) oppilaitoksiin ja Jokilaaksojen musiikkiopiston kuntayhtymän oppilaitokseen Oulaisissa.

TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOS JA SEN VAIKUTUS TOIMINTAAN (tapahtunut, odotettavissa oleva, esim. väestönmuutos (+/-), asiakaskunnan muutokset, lainsäädäntömuutokset, muutokset toimintatavoissa)

Valtuuston hyväksymä teknisen toimen/siivoustoimen henkilöstösuunnitelma selvitysmenettelyn yhteydessä on toteutunut odotettua nopeammin. Siivoustoimen henkilöstö on pienentynyt vuosien 2009 ja 2010 aikana viidellä henkilöllä. Siivoustoimen henkilöstön määrä on 19 vakituista siivoojaa, 1 siivoustyön ohjaaja ja 1 siivouspäällikkö.

Siivoustyön ohjaajan työaika koostuu sekä siivouksesta että operatiivisen työnjohdon tehtävistä. Siivoustyön ohjaaja sijaistaa operatiivisen työnjohdon osalta siivouspäällikön siivoustoimen toiminnan varmistamiseksi. Hallinnollisen työnjohdon osalta sijaistukset hoitaa ensisijaisesti työpäällikkö ja toissijaisesti kiinteistöpäällikkö.

Siivous on ulkoistettu seitsemässä kiinteistössä, joiden kilpailutusasiat sekä sopimusten valvonnat hoitaa siivoustoimi. Tulevaisuudessa ulkoistamisratkaisuja tehdään tilannekohtaisesti ja harkinnanvaraisesti, joiden ratkaisujen tarkoituksena on turvata varsinainen ydintoiminta kohteissa sekä välttää muilla tavoin (es. muut kiinteistökustannukset – huono siivous) syntyviä lisäkustannuksia kiinteistöjen osalta.

TAVOITTEET

Toiminnallinen tavoite	Tavoitteet (määrä-, laatu-, sisältötavoitteet)	Seuranta	Toteutuma (toimintakertom.)
Siivousoalvelujen tuottaminen tarkoituksenmukaisesti mitoitus- ja hyödyntäen.	Ylläpito- ja perussiivousoalveluiden suorittaminen talousarvioon varattujen määrärahojen puitteissa.	Tekninen lautakunta	Tilinpäätös. Laskutushintaa voitiin laskea 9,89 % talousarviosuunnitelmasta.
Henkilöstön koulutusohjelman hyödyntäminen työtehtävien suunnittelussa yhteistyössä muiden hallintokuntien kanssa.	Henkilöstön monipuolinen hyödyntäminen ja sijoittumismahdollisuuksien parantaminen sekä mahdolliset sijaisuuksien hoitamiset omalla väellä tilanteista riippuen. Yhteistyö keittiöhenkilöstön kanssa. Henkilöstökustannusten lasku.	Tekninen lautakunta	Käytännön tasolla keittiöhenkilökuntaa on ollut siivoustehtävissä ja siivouspuolen henkilökuntaa keittiötehtävissä. Sijaisuuksiin on palkattu myös muuta työvoimaa tilanteesta riippuen. Kaikkiin sijaisuuksiin ei ole palkattu työvoimaa vaan töitä on organisoitu tilanteen mukaan uudelleen.
Henkilöstön kouluttaminen / koulutusten päivittäminen (myös työnjohto) sekä siivousoalvelujen kehittäminen.	Henkilöstön tieto-/taitotason säilyttäminen ajan tasalla – kehityksessä mukana pysyminen. Ajan tasalla pysyminen koulutusten (mm. miniClean-, FinnClean-tapahtumat ja hyödyntämällä alan muut koulutukset) yms. kautta – mahdolliset tutkinto-/kurssitodistukset.	Tekninen lautakunta	Siivoushenkilöstölle on järjestetty mahdollisuus osallistua erilaisiin koulutus- ja näyttelytapahtumiin, myös hankintasopimukseen on sisällytetty koulutusta. Henkilöstö on saanut myös täsmäkoulutusta tarpeesta riippuen. Esimiehillä on mahdollisuus osallistua puhtausalan esimiespäiville ja alan koulutus- ja näyttelytapahtumiin.

RESURSSIT

Resurssit	nykyinen	tarve/arvioitu muutos
henkilöstöresurssit	20	23
tilat	Siivottavia neliöitä n. 42152 m ²	51032,2 m ²
laitteet, välineet, ohjelmat jne.	Kalustoluettelon mukaiset koneet ja laitteet. Välineet suurimmaksi osaksi nykyisien standardien mukaiset. Mitoitusohjelma Atop's (mukana kuvankäsittelyohjelma).	Kone- ja laitehankintoja tehdään järkevästi, että kalustokanta pysyy hallinnassa (välttämään isoilta kertaostoilta).

TUNNUSLUVUT

Tunnusluvut	TP 2015	TP 2016	TA/TP 2017	TA 2018	TS 2019
m ² / h (keskitehot)	284	255	213/244	213	213
€ / m ² /kk	1,58	1,59	1,69/1,38	1,69	1,69

TOIMINTAKERTOMUS/TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Toimielin	Tekninen lautakunta
Vastuualue	Liikenneväylät

TOIMINTA-AJATUS

Liikenneväylät sisältävät katujen ja kevyenliikenteenväylien kesä- ja talvi kunnossapido, liikennevihreän hoidon, katuvalaistuksen sekä sadevesiviemäroinnin.

Katujen kesä kunnossapidossa käytetään konetyön osalta ostopalveluja. Miestyötä vaativat työt tehdään omalla tuntipalkkaisella työvoimalla samoin myös liikennevihreän hoito.

Katujen, teiden ja kevyenliikenteenväylien talvi kunnossapito ostetaan koneurakoitsijoilta joko urakalla tai tuntitöinä. Tarvittavat miestyöt teetetään tuntipalkkaisilla kunnossapitotyöntekijöillä.

Katujen kevätsiivous (hiekoitushiekan poisto) ostetaan koneurakoitsijoilta kokonaisurakalla.

Talvikunnossapidon konetyöt kilpailutetaan kolmen vuoden välein. Kilpailutus on tehty vuonna 2015. Nykyiset tarjoukset ovat voimassa 31.5.2018 saakka, joten uusi kilpailutus on tehtävä huhtikuussa 2018.

Muut tarvittavat konetyöt on kilpailutettu vuosi kerrallaan, nykyinen sopimus on voimassa 31.12.2016 saakka.

Kaikki työt hoidetaan omassa työnjohdossa.

TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOS JA SEN VAIKUTUS TOIMINTAAN (tapahtunut, odotettavissa oleva, esim. väestönmuutos (+/-), asiakaskunnan muutokset, lainsäädäntömuutokset, muutokset toimintatavoissa)

Toimintaympäristössä on tapahtunut muutosta talvikunnossapidossa. Pysyvä lumi tulee myöhemmin ja alkutalven liukkaudet aiheuttavat yhä enemmän liukkauden torjuntaa.

TAVOITTEET

Toiminnallinen tavoite	Tavoitteet (määrä-, laatu-, sisältötavoitteet)	Seuranta	Toteutuma (toimintakertom.)
<p>Katujen kevätsiivous tehdään 1.5 mennessä.</p> <p>Katujen lanaus ja reikien paikkaus hoidetaan ennen kuin epätasaisuus haittaa liikennettä ja turvallisuutta merkittävästi.</p> <p>Talvi kunnossapidossa on tavoitteena saada auratuksi kevyenliikenteenväylät ja pääkadut (Oulaistenkatu, Siltakatu, Keskuskatu, Asemakatu ja Rautatienkatu) klo 8 mennessä tai 3 tuntia lumisateen päättymisestä.</p> <p>Kokoojakadut klo 12 mennessä tai 6 tuntia lumisateen päättymisestä.</p> <p>Muut kadut ja tiet klo 16 mennessä tai 10 tuntia lumisateen päättymisestä. Hiekoituksessa pyritään pääkatujen ja kevyenliikenteenväylien osalta 4 tunnin toimenpide aikaan, kokoojakatujen osalta 6 tunnin toimenpideaikaan ja muiden katujen osalta 10 tunnin toimenpide aikaan.</p> <p>Polanteen poistoon ryhdytään kun uraisuus tai pehmeneminen haittaa tai vaarantaa liikennettä.</p>	<p>Tavoitteena on hoitaa liikenneväylät niin, että ne turvallisesti liikennöitävissä määrärahojen puitteissa.</p>	<p>Oma seuranta määrärahojen suhteen ja kuntalaisten palaute toiminnallisten tavoitteiden osalta</p> <p>Tekninen lautakunta</p>	<p>Katujen kevätsiivous aloitettiin 6.4. ja saatiin valmiiksi pääosin 28.4.2017.</p> <p>Sorakatujen lanausta suoritettiin kesän aikana tiehöylällä kolme kertaa ja pieniä paikkauksia välissä traktorilamalla. Pintasorastusta lisättiin yhteensä n. 110 000 kg. Asfaltin paikkausmassaa käytettiin kolojen paikkauksiin n. 3000 kg.</p> <p>Kevään talvikunnossapito onnistui vähälumisvuoden vuoksi hyvin. Alkutalven lumisuus ja hyvin lauha ilma antoi haastetta lumimäärän ja polanteiden kertymisen vuoksi. Pyöriteiden ja katujen kunnossapidosta selvitettiin kuitenkin haasteista huolimatta hyvin.</p> <p>Uutta katupohjaa jätevesi- ja sadevesiviemäreineen rakennettiin kasarminmäelle n. 360 jm.</p> <p>Sarvantien kunnostamista suoritettiin oijen perkauksella asuntoalueelta puhdistamolle saakka n. 900 jm.</p> <p>Ravustajakadun alku, Oulaistenkadulta etelään, saneerattiin ja katu- linjausta muutettiin. Oulaistenkadun osa kantatien liikenneympyrästä Reservikomppaniakadun risteykseen päällystettiin uudelleen. Oulaistenkatua uusittiin ja päällystettiin uudelleen Koiraajan silta- rummun uusimisen yhteydessä n. 630 m².</p>

Sadevesiviemäreiden sulatukset ja avaukset hoidetaan vuorokauden kuluessa vian ilmene- misiä.		Oma seuranta määrärahojen suhteen ja kuntalaisten palaute Tekninen lautakunta	Sadevesiviemäreitä rakennettiin kasarminmäen kaavakaduille n.740 jm ja Kaarikadulta Putilanpuistoon n. 80 jm. Koiraojan siltarumpu uusittiin. Sadevesiviemäreiden sulatukset ja avaukset saatiin suoritettua saman työpäivän aikana ilmoituksesta tai ongelman havaitsemisesta.
Katuvalaistusta muutetaan LED-valaistukseksi alueittain valaistuksien saneerauksien yhteydessä.		Oma seuranta määrärahojen suhteen ja kuntalaisten palaute Tekninen lautakunta	Katuvalaistuksessa suoritettiin lähinnä kunnossapitoa ja yksittäisten valaisinten korjauksia.

RESURSSIT

Resurssit	nykyinen	tarve/arvioitu muutos
henkilöstöresurssit	2 henkilöä	
tilat		
laitteet, välineet, ohjelmat jne.	Talvikunnossapito: - Tiehöylä - kuorma-auto, pyöräkuormaaja tai traktori - Traktori + linko 6 kpl Aurattavia katuja 55 km Aurattavia kevyenliikenteen väyliä ja jalkakäytäviä 23 km Höyrysulatusvaunu, agregaatti. Sv-pumppaamot 7 kpl Sv-verkostoa 79,2 km	Laitteissa ja välineissä ei ole muutoksia. Sv-verkostoa 80,0 km

TUNNUSLUVUT

Tunnusluvut	TP 2015	TP 2016	TA/TP 2017	TS 2018	TS 2020
	-751 176	-723 509	-690 450/-736 374	-752 247	-752 247

TOIMINTAKERTOMUS/TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Toimielin	Tekninen lautakunta
Vastuualue	Puistot ja yleiset alueet

TOIMINTA-AJATUS

Kaava-alueilla olevien puistojen ja yleisten alueiden sekä torin kunnossa- ja puhtaanapito. Puistoissa olevien leikkikenttien käyttöturvallisuudesta huolehtiminen. Kunnossapito omana työnä omalla kalustolla, lumi- ja puhtaanapitotöissä käytetään ostopalveluja. Kurjenrannan uimarannan ja matonpesupaikan kunnossapito.

TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOS JA SEN VAIKUTUS TOIMINTAAN (tapahtunut, odotettavissa oleva, esim. väestömuutos (+/-), asiakaskunnan muutokset, lainsäädäntömuutokset, muutokset toimintatavoissa)

Leikkivälinedirektiivien määräysten mukaisesti kalusteiden uusimista vuosittain. Kaava-alueiden lisääntyessä puistojen määrä ja pinta-ala kasvaa.

TAVOITTEET

Toiminnallinen tavoite	Tavoitteet (määrä-, laatu-, sisältötavoitteet)	Seuranta	Toteutuma (toimintakertom.)
Puistojen kunnossapito viherympäristöliiton luokituksen mukainen II-taso	Tavoitteiden toteutuminen talousarvion puitteissa. Matonpesupaikka säilytetään maksullisena. VL-alueet leikataan kerran kesässä	Tekninen lautakunta	Matonpesupasseja myyty 132 kpl
Leikkipaikkojen turvallisuus (EU-direktiivit)	Leikkipaikkoja 39 kpl, kuntotarkastus kaksi kertaa kesässä	Tekninen lautakunta	Leikkikenttien tarkastukset tehty

Torialue	Torin käyttöasteen lisääminen siisteyttä ylläpitämällä	Tekninen lautakunta	4H huolehtii toripaikkojen myynnistä
Kurjenranta	Uimarannan kunnossapito ympäristölaboratorion vaatimusten mukaisesti omana työnä, uimarannanvesinäyte kolme kertaa kesässä	Tekninen lautakunta	Kurjenrannan vesinäytteet otettu 3 kertaa kesässä, kioskissa ei yrittäjää

RESURSSIT

Resurssit	nykyinen	tarve/arvioitu muutos
henkilöstöresurssit	4 vakituista, 2 tukityöllistettyä ja 20 koululaista	vähintään nykyinen taso
tilat		
laitteet, välineet, ohjelmat jne.	Suurteholeikkureita 3 kpl, ajoleikkureita 3 kpl	Ajoleikkureiden uusiminen n. 1500 ajotunnin välein

TUNNUSLUVUT

Tunnusluvut	TP 2015	TA 2016	TA/TP 2017	TS 2018	TS 2019
	-101 831	-91 016	-98500/-157209	-100 264	-100 264

TOIMINTAKERTOMUS/TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Toimielin	Tekninen lautakunta
Vastuualue	Maa- ja metsätilat

TOIMINTA-AJATUS

Kaupungin metsäomaisuuden hoito metsäsuunnitelman mukaisesti, kestävän metsätalouden periaatteiden ja hyvän metsänhoidon suositusten mukaisesti sekä metsälain asettamien vaatimusten täyttäminen. Taajaman läheisyydessä huomioidaan maisema- ja lähivirkistysalueiden tarve. Myyntihakkuut pystykauppoina, maanmuokkaukset ja metsänistutus ostopalveluina. Taimikonhoitotyöt pääosin omana työnä.

TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOS JA SEN VAIKUTUS TOIMINTAAN (tapahtunut, odotettavissa oleva, esim. väestömuutos (+/-), asiakaskunnan muutokset, lainsäädäntömuutokset, muutokset toimintatavoissa)

Kestävä hakkuusuositus ylitetty viime vuosina, jolloin metsien käsittely pääosin hoitotyötä. Koulujen polttopuutarve loppunut, polttopuuta tarvitaan enää laavuilla ja Kurjenrannassa. Metsälain uudistuminen 2014 ei muuta nykyistä käytäntöä.

TAVOITTEET

Toiminnallinen tavoite	Tavoitteet (määrä-, laatu-, sisältötavoitteet)	Seuranta	Toteutuma (toimintakertom.)
Myyntihakkuut metsäsuunnitelman mukainen kestävä hakkuusuositus	Tulostavoite 2017 60 000 €, pääte- ja kasvatushakkuuta	Tekninen lautakunta	Myyntitulot n. 85000 €
Metsänhoidossa metsälain mukaiset uudistamisvelvoitteen vaatimat taimikon perustamistoimenpiteet viimeistään kolmen vuoden kuluessa päätehakkuusta	Istutusta 27000 kpl Maanmuokkausta 9,8 ha Taimikonhoitorästejä pyritään vähentämään 10 ha	Tekninen lautakunta	Istutettu 25500 kpl, maanmuokkausta 3,0 ha, taimikonhoitoa 2 ha
Polttopuut omista metsistä	Polttopuita tehdään Kurjenrantaan ja laavuja varten pääasiansa pilkkomalla vanhoja metrin halkoja	Tekninen lautakunta	Polttopuita ei tehty lisää
Sertifikaatti	Kaupungin metsät on sertifioitu PEFC-sertifioinnin mukaisesti		On sertifioitu.

RESURSSIT

Resurssit	nykyinen	tarve/arvioitu muutos
henkilöstöresurssit	4 vakituista ja 2 tukityöllistettyä	vähintään nykyinen taso
tilat		
laitteet, välineet, ohjelmat jne.	Kaupungilla omat moottori- ja raivaussahat	Kaluston kunnon ja käyttöturvallisuuden mukaan uusitaan tarvittaessa Suojavarusteet työturvallisuusvaatimusten mukaisesti

TUNNUSLUVUT

Tunnusluvut	TP 2015	TP 2016	TA/TP 2017	TS 2018	TS 2019
	35 669	43 098	17 500/36 006	29 529	29 529

TOIMINTAKERTOMUS/TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Toimielin	Valvontalautakunta- ja lupalautakunta
Vastuualue	Rakennusvalvonta

TOIMINTA-AJATUS

Rakennusvalvonnan tehtävänä on myöntää luvanvaraiseen rakennustyöhön tarvittavat luvat, suorittaa luvanvaraisten töiden tarkastuksia, huolehtia rakentamisen ohjauksesta ja neuvonnasta sekä maisemakuvan valvonnasta. Muita tehtäviä ovat mm. rakennustietojen tuottaminen rakennus- ja huoneistorekisteriin, poikkeusrakentamisen ohjaus ja lausunnot.

TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOS JA SEN VAIKUTUS TOIMINTAAN (tapahtunut, odotettavissa oleva, esim. väestömuutos (+/-), asiakaskunnan muutokset, lainsäädäntömuutokset, muutokset toimintatavoissa)

Suomen rakennusmääräyskokoelmaa ollaan kovalla vauhdilla uudistamassa, samoin maankäyttö- ja rakennuslakiin ja –asetukseen on tulossa lisää uudistuksia liittyen rakentamisen sujuvoittamiseen, ja turhan byrokratian karsimiseen. Tämä edellyttää koulutusta. Lisäksi kiinteistörekisterin sekä väestötietojärjestelmän käyttöön on tullut muutoksia. Jotta saataisiin kiinteistöjen tiedot oikeiksi sujuvasti, on ohjelmisto tuotava nykyaikaiselle tasolle. Tämä edellyttää ohjelmiston uusimista. Kokoushallinto on ollut valvontalautakunnassa paperista, pyrimme siihen, että ensi hallintokauden alussa siirtyisimme sujuvampaan sähköiseen kokoushallintoon.

TAVOITTEET

Toiminnallinen tavoite	Tavoitteet (määrä-, laatu-, sisältö-tavoitteet)	Seuranta	Toteutuma (toimintakertom.)
Laillisten lupapäätösten aikaansaaminen ja toimiva ohjaus ja neuvonta. Tarkastukset suoritetaan. Rakennushankeilmoitusten tiedot maistraattiin ja väestörekisterikeskukseen. Selvitetään uuden rakennuslupaohjelman käyttöönottoa. Rakennusjärjestys ja taksa tulisi uusia	Lupahakemusten käsittely ja lausuntopyynnöt aloitetaan 3 pv. kuluessa. Lupapäätös annetaan 2 viikon, viimeistään 4 viikon kuluessa. Katselmuksat suoritetaan 4 pv. kuluessa ja käyttöönotto- ja lopputarkastus 6 pv. kuluessa. Rakennushankeilmoitukset kuukausittain. Rakennusjärjestyksen ja taksan uusiminen maaliskuun 2017 loppuun mennessä	Valvonta- ja lupalautakunta	Lupahakemusten käsittelyssä ja katselmusten pitämisessä on pääsääntöisesti päästy tavoitteisiin. Pyydetty käyttöönotto- ja lopputarkastukset on suoritettu, paitsi Heinäkuun aikana Ohjaus ja neuvonta toimivat rakennusvalvonnassa, ja lisäksi nettisivut on pyritty tekemään sellaisiksi, että sieltä saisi nopeasti tarvittavat tiedot Uuden rakennuslupaohjelman myötä rakennushankeilmoitukset tehdään väestörekisterikeskukseen sitä mukaan kun luvat myönnetään. Taksa saatiin uusittua, mutta rakennusjärjestys on edelleen uusimatta.
Lausunnot -rakennuksista -suunnittelutarvealue -ranta-alue ja poikkeamine	1,5 viikon kuluessa 2 viikon kuluessa 4 viikon kuluessa	Valvonta- ja lupalautakunta	Tavoitteisiin on päästy
Rakentamisen laatu: – pätevät suunnittelijat – vastaavat työnjohtajat – työmaapöytäkirja – käyttö- ja huolto-ohje – asuin- ja työpaikkarakennusten aloituskokoukset.	Jokaisessa luvassa on vastaava työnjohtaja ja työmaapöytäkirja sekä pätevät suunnittelijat. Kaikki aloituskokoukset pidetään ja käyttö- ja huolto-ohjeet laaditaan.	Valvonta- ja lupalautakunta	Työnjohtajien, työmaapöytäkirjojen ja suunnittelijoiden osalta tavoitteeseen on päästy. Kaikki lupapäätöksessä määrätyt aloituskokoukset on toimitettu. Rakennusten käyttö- ja huolto-ohjeet on jonkin verran puutteellisia.
Rakennusvalvontaa ei suljeta kesällä. Rakennustarkastajan lomasijaisuus tehdään kaupungin omalla työvoimalla, oman työohessa.	Toimistojen sulkemisen aikana kiireiset valvontatehtävät suoritetaan lähes normaalisti, mutta lupapäätöksiä ei tehdä.	Valvonta- ja lupalautakunta	Tavoitteisiin ei päästy. Toimistojen sulkemisen aikana rakennusvalvontatoimisto oli kiinni ja rakennustarkastajalla ei ollut sijaista.
Sähköiseen kokoushallintaan siirtyminen	Valvontalautakunnan jäsenille ei enää lähetettäisi paperista esityslistaa, vaan jokaisella olisi tabletti käytössään, josta voisi tutustua julkaistuihin sähköisiin materiaaleihin. Tämä vähentää kopiointityötä, postitus kustannuksia, sekä säästää aikaa postille varatun ajan.	Valvonta- ja lupalautakunta	Sähköiseen kokoushallintaan on siirrytty tämän hallintokauden alussa

RESURSSIT

Resurssit	nykyinen	tarve/arvioitu muutos
henkilöstöresurssit	1 + ½. Osa sihteerin töistä on jaettu lupasihteerille	Sama
tilat	1 ½ huonetta	Sama
laitteet, välineet, ohjelmat jne.	1 tietokone/henkilö	Sama

TUNNUSLUVUT

Tunnusluvut	TP 2015	TP 2016	TA/TP 2017	TS 2018	TS 2019
Lupia	110	110	110 /154	110	110
Menoista katetaan	61 %	68 %	55 % / 64 %	30 %	30 %
Korjausavust.	0 kpl 0 €	8 kpl 33 956€	Siirtynyt ARA:lle	Siirtynyt ARA:lle	Siirtynyt ARA:lle
Energia avust.	2 kpl 5 543 €	2 kpl 3 500 €	Siirtynyt ARA:lle	Siirtynyt ARA:lle	Siirtynyt ARA:lle

TOIMINTAKERTOMUS/TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Toimielin	Valvonta- ja lupalautakunta
Vastuualue	Ympäristönsuojelu

TOIMINTA-AJATUS

Tavoitteena on
 -ehkäistä ympäristön pilaantumista sekä poistaa ja vähentää pilaantumisesta aiheutuvia vahinkoja;
 -turvata terveellinen ja viihtyisä sekä luonnontaloudellisesti kestävä ja monimuotoinen ympäristö;
 -ehkäistä jätteiden syntyä ja jätteiden haitallisia vaikutuksia;
 -tehostaa ympäristöä pilaavan toiminnan vaikutusten arviointia, valvontaa ja huomioon ottamista kokonaisuutena; sekä
 -tukea muutenkin kestävästä kehityksestä.

TAVOITTEET

Toiminnallinen tavoite	Tavoitteet (määrä-, laatu-, sisältö-tavoitteet)	Seuranta	Toteutuma (toimintakertomus)
Ympäristön tilan parantaminen ja terveellisen, turvallisen ja viihtyisän elinympäristön turvaaminen	-Ympäristökatselmukset vuosittain -Maa-aines ja ympäristölupien lomakkeet nettiin	Valvonta- ja lupalautakunta	Vuoden 2017 ympäristökatselmus pidettiin 23.5.2017. Kehotuksia annettiin YS-puolelta 7 kpl, toimenpiteiden määräaika 31.3.2018. Kaupungin nettisivujen muokkaus ympäristöpalvelujen osalta vielä kesken
Ympäristön pilaantumisen ehkäiseminen ja vähentäminen	-Maa-aineslupien valvonta tarkastuskäynnerein vuosittain -Ympäristönsuojelulain mukaisen säännöllisen valvonnan valvontasuunnitelman laadinta ja käyttöönotto 1.9.2017 mennessä -Viemäriverkoston ulkopuolisen asutuksen jätevesikäsittelyn tehostamisen ja uusimisen neuvonta	Valvonta- ja lupalautakunta	Maa-aineslupatarkastuksia tehty 13 kpl. Valvontasuunnitelma valmistui 27.9. Viemäriin liittymiskehotuksia on annettiin 3.4.2017 13 kpl, joista 1 kiinteistö on jo liittynyt viemäriin, 9 on hakenut vapautusta ja niistä 4 on ehditty tekemään tarkistuskäynti
Ympäristönsuojelumääräysten laatiminen	Ympäristönsuojelumääräysten laatiminen yhteneväisiksi lähikuntien kanssa	Valvonta- ja lupalautakunta	Ympäristönsuojelumääräyksiä ei ole ehditty vielä laatimaan.
Ympäristöpalvelujen päivitys nettisivuille	-lomakkeet nettisivuille -kuulutukset ja päätökset nettisivuille -neuvonnan lisääminen		Lomakkeita ei ole viety nettiin vielä -kuulutukset ja päätökset menee joka kerta sähköiselle ilmoitustaululle. Haja-asutuksen jätevesiä koskevaa tietoa on päivitetty nettiin
Ympäristötietoisuuden lisääminen	-Ympäristön tilaan ja ympäristön tilan hoitoon liittyvän tiedon jakaminen ja neuvonta -Uuteen ympäristönsuojelulakiin liittyvä neuvonta	Valvonta- ja lupalautakunta	Ympäristön tilaan ja ympäristölupahakemusten tekemiseen liittyvää neuvontaa on annettu yksittäisille kansalaisille ja ympäristölupapalveluilla.

TUNNUSLUVUT

Tunnusluvut	TP 2015	TA 2016	TA/TP 2017	TS 2018	TS 2019
Ympäristöluvut	5	5	5/2	5	5
Maa-aineslain mukaiset ottamisluvat	-	2	2/2	2	2
Meluilmoitusten käsittely	5	10	10/7	10	10
Jätevesien johtamislausunnot	5	15	15/12	15	15
Lannan aumausilmoitusten käsittely	5	10	10/3	8	8
Katselmuskehotukset	18	20	20/7	20	20
Maa-aineslupien tarkastukset	17	21	21/13	21	21
Ympäristölupien tarkastukset	16	10	10/1	10	10

2.2. Käyttötalouden toteutuminen

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota (Kuntal 110 §). Kunnan tilinpäätöksen tulee antaa oikeat ja riittävät tiedot kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta sekä toiminnasta. Tätä varten tarpeelliset lisätiedot on ilmoitettava liitetiedoissa.

Seuraavilla sivuilla on käyttötalouden euromääriä tarkasteltu toimielin- ja vastuualuetasolla. Kaupunginhallituksen kohtaan sisältyy näissä taulukoissa ainoastaan käyttötulot ja -menot sekä sisäiset hallintokuntien väliset erät (vyörytykset). Rahoituksen osuus (verotulot, valtionosuudet sekä rahoitustuotot ja -kulut) käyvät ilmi tuloslaskelman toteutumisvertailusta. Käyttötalouden toteutumisissa ei ole mukana viemärilaitos, joka on erikseen talousarvion lopussa. Virallisissa tilinpäätöslaskelmissä (tase, tuloslaskelma ja rahoituslaskelma) viemärilaitos on mukana.

Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuusto on määritellyt määrärahatasoksi (sitovuustasoksi valtuustoon nähden) vastualueen menot ja tulot. Käyttötaloudessa on tästä poikkeava nettositovuus Ruokapalveluissa ja Oulaisten Musiikkiviikoilla sekä kustannuspaikalla 1900 (Rahoitus). Sekä ruokapalvelut että Oulaisten Musiikkiviikot sisältyvät sivistys- ja hyvinvointilautakunnan menoihin. Näiden menot ja tulot on esitetty erikseen vastuualuetasoisien toteutumisvertailun lopussa. Myös kustannuspaikka 1900 Rahoitusosa (nettositovuus) on esitetty samassa yhteydessä.

Käyttötalouden toteutumisvertailut ja tuloslaskelmaosan toteutumisvertailu sisältävät myös sisäiset erät eli kaupungin eri hallintokuntien väliset ostot ja myynnit sekä vyörytyserät. Liikelaitoksen osalta käyttötalouden toteutuma on esitetty erillistilinpäätöksenä (viemärilaitos).

Käyttötalouden kokonaisuus (talousarvio + talousarviomuutokset) toteutui hyvin: Tulojen toteutuma oli 16,6 milj. € (toteutumaprosentti 107,5 %, + 10,0 % vuodesta 2016). Menojen toteutuma oli – 64,5 milj. € (toteutumaprosentti 98,0 %, + 0,0 % vuodesta 2016) ja nettomenot olivat - 47,9 milj. € (toteutuma 95,0 %, - 3,0 % vuodesta 2016).

Toimielintasoisessa tarkastelussa voidaan todeta, että kaikki toimielimet pysyivät talousarvioissaan, ainoa merkittävä ylitys oli perusturvassa (tot. 100,6 %).

Vastuualuetasoisessa (määrärahatasoisessa) tarkastelussa nähdään, että terveydenhuollossa oli ylitystä kuluissa 352.000 €, mutta samaan aikaan tuloissa n. 230.000 €, netossa ylitys 122.000 €. Sairaanhoidon ylitys oli n. 57.000 € vähemmän kuin mitä oli lisämäärärahaan (200.000 €) varattu ja sairaanhoidon kustannukset laskivat vuodesta 2016 8,6 %. Muilta osin talousarvion käyttötalous toteutui hyvin talousarvion mukaisena.

Käyttötalouden toteutuminen toimielimittäin (ilman liikelaitosta ja rahoitusosan tilejä)

	Ta	Ta- muutos	Toteutuma 2017	Jäljellä	Toteu- tuma%	Toteutuma 2016 (kk)	Tilinpäätös 2016	Toteutuman muutos %
110 Keskusvaalilautakunta								
Tuotot	0	0	21116	-21116	****	0	0	****
Kulut	-21150	0	-25792	4642	121,9	-201	-201	****
Netto	-21150	0	-4677	-16473	22,1	-201	-201	2231,6
120 Tarkastuslautakunta								
Tuotot	0	0	0	0	0	0	0	0
Kulut	-17380	0	-18137	757	104,4	-24377	-24377	-25,6
Netto	-17380	0	-18137	757	104,4	-24377	-24377	-25,6
130 Kaupunginvaltuusto								
Tuotot	0	0	581	-581	****	0	0	****
Kulut	-51494	0	-48073	-3421	93,4	-38712	-38712	24,2
Netto	-51494	0	-47492	-4002	92,2	-38712	-38712	22,7
140 Kaupunginhallitus								
Tuotot	965307	-132500	1698601	-865794	204	629445	629445	169,9
Kulut	-3548548	242862	-3159904	-145782	95,6	-2852364	-2852364	10,8
Netto	-2583241	110362	-1461303	-1011576	59,1	-2222919	-2222919	-34,3
200 Elinvoimalautakunta								
Tuotot	0	0	40	-40	****	0	0	****
Kulut	-403524	0	-330191	-73333	81,8	-327462	-327462	0,8
Netto	-403524	0	-330151	-73373	81,8	-327462	-327462	0,8
300 Perusturvalautakunta								
Tuotot	5733769	40500	5788514	-14245	100,2	5836163	5836163	-0,8
Kulut	-34232339	-684000	-35113348	197009	100,6	-35548520	-35548520	-1,2
Netto	-28498570	-643500	-29324834	182764	100,6	-29712357	-29712357	-1,3
400 Sivistyslautakunta								
Tuotot	3239440	94350	3366316	-32526	101	3363419	3363419	0,1
Kulut	-19240056	-150519	-18200919	-1189656	93,9	-18510639	-18510639	-1,7
Netto	-16000616	-56169	-14834603	-1222182	92,4	-15147220	-15147220	-2,1
500 Tekninen lautakunta								
Tuotot	5382960	20950	5599147	-195237	103,6	5136310	5136310	9
Kulut	-7465267	-91772	-7439698	-117341	98,4	-7025784	-7025784	5,9
Netto	-2082307	-70822	-1840551	-312578	85,5	-1889473	-1889473	-2,6
510 Valvontalautakunta								
Tuotot	67390	0	100948	-33558	149,8	108713	108713	-7,1
Kulut	-180212	0	-159119	-21093	88,3	-168316	-168316	-5,5
Netto	-112822	0	-58172	-54650	51,6	-59603	-59603	-2,4
RAPORTTI YHTEENSÄ								
Tuotot	15388866	23300	16575262	-1163096	107,5	15074051	15074051	10
Kulut	-65159970	-683429	-64495181	-1348218	98	-64496373	-64496373	0
Netto	-49771104	-660129	-47919918	-2511315	95	-49422322	-49422322	-3

Käyttötalouden toteutuminen, vastualueet (=määrärahataso) ilman liikelaitosta ja rahoitusosan tilejä

	Ta	Ta- muutos	Toteutuma 2017	Jäljellä	Toteu- tuma%	Toteutuma 2016 (kk)	Tilinpäätös 2016	Toteutuman muutos %
110 Keskusvaalilautakunta								
1100 Vaalit								
Tuotot	0	0	21116	-21116	*****	0	0	*****
Kulut	-21150	0	-25792	4642	121,9	-201	-201	*****
Netto	-21150	0	-4677	-16473	22,1	-201	-201	2231,6
120 Tarkastuslautakunta								
1200 Tarkastustoimi								
Tuotot	0	0	0	0	0	0	0	0
Kulut	-17380	0	-18137	757	104,4	-24377	-24377	-25,6
Netto	-17380	0	-18137	757	104,4	-24377	-24377	-25,6
130 Kaupunginvaltuusto								
1300 Kaupunginvaltuusto								
Tuotot	0	0	581	-581	*****	0	0	*****
Kulut	-51494	0	-48073	-3421	93,4	-38712	-38712	24,2
Netto	-51494	0	-47492	-4002	92,2	-38712	-38712	22,7
140 Kaupunginhallitus								
1400 Kaupunginhallitus								
Tuotot	965307	-132500	1698601	-865794	204	629445	629445	169,9
Kulut	-3548548	242862	-3159904	-145782	95,6	-2852364	-2852364	10,8
Netto	-2583241	110362	-1461303	-1011576	59,1	-2222919	-2222919	-34,3
200 Elinvoimalautakunta								
2000 Elinvoimakeskus hallinto								
Tuotot	0	0	40	-40	*****	0	0	*****
Kulut	-403524	0	-330191	-73333	81,8	-327462	-327462	0,8
Netto	-403524	0	-330151	-73373	81,8	-327462	-327462	0,8
300 Perusturvalautakunta								
3000 Perusturvan hallinto								
Tuotot	560742	16900	455600	122042	78,9	510807	510807	-10,8
Kulut	-746394	-23300	-654981	-114713	85,1	-715633	-715633	-8,5
Netto	-185652	-6400	-199381	7329	103,8	-204826	-204826	-2,7
3100 Terveystieteidenhuolto								
Tuotot	1789094	0	2019008	-229914	112,9	1869485	1869485	8
Kulut	-8797033	0	-9148979	351946	104	-9100364	-9100364	0,5
Netto	-7007939	0	-7129971	122032	101,7	-7230879	-7230879	-1,4
3200 Sairaanhoidon								
Tuotot	35000	0	58525	-23525	167,2	38477	38477	52,1
Kulut	-9114000	-200000	-9370919	56919	100,6	-10248313	-10248313	-8,6
Netto	-9079000	-200000	-9312394	33394	100,4	-10209837	-10209837	-8,8
3300 Sosiaalitoimi								
Tuotot	3348933	23600	3255381	117152	96,5	3417394	3417394	-4,7
Kulut	-15574912	-460700	-15938469	-97143	99,4	-15484210	-15484210	2,9
Netto	-12225979	-437100	-12683088	20009	100,2	-12066816	-12066816	5,1

**300 Perusturvalautakunta
yhteensä**

Tuotot	5733769	40500	5788514	-14245	100,2	5836163	5836163	-0,8
Kulut	-34232339	-684000	-35113348	197009	100,6	-35548520	-35548520	-1,2
Netto	-28498570	-643500	-29324834	182764	100,6	-29712357	-29712357	-1,3

**400 Sivistyslautakunta
4000 Sivistyslautakunta**

Tuotot	2617010	55600	2713571	-40961	101,5	2746127	2746127	-1,2
Kulut	-16895228	-86929	-16035670	-946487	94,4	-16611869	-16611869	-3,5
Netto	-14278218	-31329	-13322099	-987448	93,1	-13865741	-13865741	-3,9

4700 Vapaa aikatoimi

Tuotot	546784	26600	565359	8025	98,6	496286	496286	13,9
Kulut	-1526533	-33800	-1361027	-199306	87,2	-1105065	-1105065	23,2
Netto	-979749	-7200	-795668	-191281	80,6	-608779	-608779	30,7

**4900 Kirjasto ja kulttuuri-
toimi**

Tuotot	75646	12150	87386	410	99,5	121006	121006	-27,8
Kulut	-818295	-29790	-804221	-43864	94,8	-793705	-793705	1,3
Netto	-742649	-17640	-716836	-43453	94,3	-672699	-672699	6,6

**400 Sivistyslautakunta yh-
teensä**

Tuotot	3239440	94350	3366316	-32526	101	3363419	3363419	0,1
Kulut	-19240056	-150519	-18200919	-1189656	93,9	-18510639	-18510639	-1,7
Netto	-16000616	-56169	-14834603	-1222182	92,4	-15147220	-15147220	-2,1

**500 Tekninen lautakunta
5000 Tekninen toimi**

Tuotot	5382960	20950	5599147	-195237	103,6	5136310	5136310	9
Kulut	-7465267	-91772	-7439698	-117341	98,4	-7025784	-7025784	5,9
Netto	-2082307	-70822	-1840551	-312578	85,5	-1889473	-1889473	-2,6

**510 Valvontalautakunta
5100 Valvontalautakunta**

Tuotot	67390	0	100948	-33558	149,8	108713	108713	-7,1
Kulut	-180212	0	-159119	-21093	88,3	-168316	-168316	-5,5
Netto	-112822	0	-58172	-54650	51,6	-59603	-59603	-2,4

RAPORTTI YHTEENSÄ

Tuotot	15388866	23300	16575262	-1163096	107,5	15074051	15074051	10
Kulut	-65159970	-683429	-64495181	-1348218	98	-64496373	-64496373	0
Netto	-49771104	-660129	-47919918	-2511315	95	-49422322	-49422322	-3

Sitovuustasoltaan poikkeukselliset toiminnot (nettositovuus)

4920 Musiikkiviikot

	Ta	Ta- muutos	Toteutuma 2017	Jäljellä	Toteutuma%	Toteutuma 2016 (kk)	Tilinpäätös 2016	Toteutuman muutos %
Tuotot	60000	0	60308	-308	100,5	90438	90438	-33,3
Kulut	-116687	-3050	-113424	-6313	94,7	-151705	-151705	-25,2
Netto	-56687	-3050	-53116	-6621	88,9	-61267	-61267	-13,3

4500 Ruokapalvelu

	Ta	Ta- muutos	Toteutuma 2017	Jäljellä	Toteutuma%	Toteutuma 2016 (kk)	Tilinpäätös 2016	Toteutuman muutos %
Tuotot	1163381	30800	1058577	135604	88,6	1170344	1170344	-9,5
Kulut	-1159119	-55700	-1058577	-156242	87,1	-1170344	-1170344	-9,5
Netto	4262	-24900	1	-20639	0	0	0	*****

1900 Rahoitus

	Ta	Ta- muutos	Toteutuma 2017	Jäljellä	Toteutuma%	Toteutuma 2016 (kk)	Tilinpäätös 2016	Toteutuman muutos %
Tuotot	50142900	0	50961246	-818346	101,6	50517245	50517245	0,9
Kulut	-299100	0	-543290	244190	181,6	-246047	-246047	120,8
Netto	49843800	0	50417956	-574156	101,2	50271197	50271197	0,3

2.3. Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Kertomuksen alussa oli tuloslaskelman luvut esitettyinä karkeasti tuhansina euroina. Alla esitetty toteutumisvertailu on hienojakoisempi, ja lisäksi se osoittaa toteutuneen suhteessa arviointuun. Tässä toteutumisessa ei ole viemärlaitosta, mukana ovat sisäiset erät. Ulkoinen tuloslaskelma (kaupunki + viemärlaitos) on esitetty tilinpäätöslaskelmissä.

Tuloslaskelma toteutuma (sisältää sisäiset erät, ei viemärlaitosta)						
	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma 1-12 / 2017	Poikkeama	Tot-%
TOIMINTATUOTOT						
MYYNTITUOTOT	7 653 893	0	7 653 893	7 394 475	259 418	96,61%
MAKSUTUOTOT	2 489 270	0	2 489 270	2 636 640	-147 370	105,92%
TUET JA AVUSTUKSET	687 534	23 300	710 834	625 537	85 297	88,0%
MUUT TOIMINTATUOTOT	4 502 169	0	4 502 169	4 828 454	-326 285	107,25%
TOIMINTATUOTOT YHT.	15 332 866	23 300	15 356 166	15 485 106	-128 940	100,84%
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT	-24 328 384	-446 610	-24 774 994	-23 727 839	-1 047 155	95,77%
PALKAT JA PALKKIOT	-18 800 580	-393 336	-19 193 916	-18 591 491	-602 425	96,86%
HENKILÖSIVUKULUT	-5 527 804	-53 274	-5 581 078	-5 136 348	-444 730	92,03%
ELÄKEKULUT	-4 654 348	-51 939	-4 706 287	-4 345 706	-360 581	92,34%
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-873 456	-1 335	-874 791	-790 642	-84 149	90,38%
PALVELUJEN OSTOT	-32 524 935	-121 019	-32 645 954	-32 105 431	-540 523	98,34%
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-3 539 200	-800	-3 540 000	-3 673 146	133 146	103,76%
AVUSTUKSET	-1 902 180	-100 000	-2 002 180	-2 057 230	55 050	102,75%
MUUT TOIMINTAKULUT	-532 571	-15 000	-547 571	-618 732	71 161	113,0%
TOIMINTAKULUT YHT.	-62 827 270	-683 429	-63 510 699	-62 182 377	-1 328 322	97,91%
TOIMINTAKATE	-47 494 404	-660 129	-48 154 533	-46 697 271	-1 457 262	96,97%
VEROTULOT	24 434 000	0	24 434 000	24 616 053	-182 053	100,75%
VALTIONOSUUDET	24 770 000	0	24 770 000	24 633 359	136 641	99,45%
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT						
KORKOTUOTOT	5 200	0	5 200	29 842	-24 642	573,88%
MUUT RAHOITUSTUOTOT	877 700	0	877 700	591 836	285 864	67,43%
KORKOKULUT	-240 500	0	-240 500	-94 286	-146 214	39,2%
MUUT RAHOITUSKULUT	-57 600	0	-57 600	-249 132	191 532	432,52%
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT YHT.	584 800	0	584 800	278 260	306 540	47,58%
UUSIKATE	2 294 396	-660 129	1 634 267	2 830 401	-1 196 134	173,19%
POISTOT JA ARVONALENTUMISET						
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-2 331 700	0	-2 331 700	-2 112 804	-218 896	90,61%
POISTOT JA ARVONALENTUMISET YHT.	-2 331 700	0	-2 331 700	-2 112 804	-218 896	90,61%
SATUNNAISET ERÄT						
SATUNNAISET TUOTOT	1 000	0	1 000	1 035 173	-1 034 173	103 517,34%
SATUNNAISET KULUT	-1 000	0	-1 000	-200 000	199 000	20 000,0%
SATUNNAISET ERÄT YHT.	0	0	0	835 173	-835 173	
TILIKAUDEN TULOS	-37 304	-660 129	-697 433	1 552 771	-2 250 204	-222,64%
POISTOERON MUUTOS	55 000	0	55 000	54 983	17	99,97%
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	17 696	-660 129	-642 433	1 607 754	-2 250 187	-250,26%

Tuloslaskelman toimintatuottojen toteutuma oli 100,8 %, toimintakulujen 97,9 %, ja toimintakate toteutui tämän perusteella 97,9 %:sti. Verotulot olivat 182.083 € yli budjetoidun (tot. 100,8 %) ja valtionosuuksia kertyi 136.641 € arvioitua vähemmän. Rahoitustuottojen ja kulu-
jen yhteismäärä oli + 278.260 € (vuonna 2016 + 901.827 €).

Poistoja oli budjetoituun verrattuna 218.896 € talousarviota vähemmän, mutta investointien myötä poistojen määrä kasvoi 2,6 % vuodesta 2016. Investoinneista merkittävimmät valmistuivat toisella vuosipuoliskolla ja loppuvuodesta, mistä syystä poistojen määrä ei kasvanut tä-
tä aivan talousarviossa arvioitua määrää.

2.4. Rahoituslaskelman toteutuminen

Rahoituslaskelman toteutumisvertailu yksityiskohtaisena on alla taulukkona, jossa on mukana myös viemärilaitos. Investointimenojen toteutuma oli 63,2 %, investointien rahoitusosuuksien 85,5 %, myyntitulojen (luovutusvoitot) 163,3 % ja neton 60,1 %.

Pitkäaikaista lainaa ei otettu vuonna 2017, lyhennyksiä oli n. 1,43 milj. €, pitkäaikaista lainaa oli 31.12.2017 vajaan 6,8 milj.€. Lisäksi vuodenvaihteessa oli lyhytaikaista lainaa 25,0 milj.€ turvaamassa maksuvalmiutta. Lyhytaikaista lainaa on ollut jatkuvasti käytössä ja lyhytaikaisten lainojen korot ovat olleet jatkuvasti selvästi alle pitkäaikaista perittävän koron. Antolainoja maksettiin kaupungille takaisin 40.000 €, kun Taukokangas lyhensi sillä olevaa lainaa. Lainaa on jäljellä 80.000 €.

Vuoden 2017 varsinaisen toiminnan, investointien ja rahoituksen vaikutus kaupungin maksuvalmiuteen oli + 918.322 €. Varainhoidon varoja ei ole otettu käyttöön vuoden 2017 aikana.

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma	Poikkeama	Tot-%
TOIMINNAN RAHAVIRTA						
VUOSIKATE	2 421 809,00	-660 129,00	1 761 680,00	2 963 420,53	-1 201 740,53	122,36 %
SATUNNAISET ERÄT	0,00	0,00	0,00	835 173,36	-835 173,36	
TULORAHOITUKSEN KORJAUSERÄT	-19 000,00	0,00	-19 000,00	183 007,17	-202 007,17	-963,20 %
	2 402 809,00	-660 129,00	1 742 680,00	3 981 601,06	-2 238 921,06	165,71 %
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA						
INVESTOINTIMENOT	-5 450 140,00	0,00	-5 450 140,00	-3 442 472,05	-2 007 667,95	63,16 %
RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTIMENOIHIN	252 500,00	0,00	252 500,00	215 862,79	36 637,21	85,49 %
PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSTULOT	100 000,00	0,00	100 000,00	163 329,77	-63 329,77	163,33 %
	-5 097 640,00	0,00	-5 097 640,00	-3 063 279,49	-2 034 360,51	60,09 %
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-2 694 831,00	-660 129,00	-3 354 960,00	918 321,57	-4 273 281,57	-34,08 %
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA						
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET						
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYS	40 000,00	0,00	40 000,00	40 000,00	0,00	100,00 %
	40 000,00	0,00	40 000,00	40 000,00	0,00	100,00 %
LAINAKANNAN MUUTOKSET						
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN LISÄYS	1 600 000,00	0,00	1 600 000,00	0,00	1 600 000,00	0,00 %
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	-1 336 664,00	0,00	-1 336 664,00	-1 434 760,00	98 096,00	107,34 %
LYHYTAIKAISTEN LAINOJEN MUUTOS	1 100 000,00	0,00	1 100 000,00	950 000,00	150 000,00	86,36 %
	1 363 336,00	0,00	1 363 336,00	-484 760,00	1 848 096,00	-35,56 %
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET						
TOIMEKSIANTOJEN VAROJEN JA PÄÄOMIEN MUUTOKSET	0,00	0,00	0,00	-1 690,30	1 690,30	
VAIHTO-OMAISUUDEN MUUTOS	0,00	0,00	0,00	883,26	-883,26	
SAAMISTEN MUUTOS	0,00	0,00	0,00	-152 030,49	152 030,49	
KOROTTOMIEN VELKOJEN MUUTOS	0,00	0,00	0,00	388 957,95	-388 957,95	
	0,00	0,00	0,00	236 120,42	-236 120,42	
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	1 403 336,00	0,00	1 403 336,00	-208 639,58	1 611 975,58	-14,87 %
RAHAVAROJEN MUUTOS	-1 291 495,00	-660 129,00	-1 951 624,00	709 681,99	-2 661 305,99	-54,95 %
RAHAVAROJEN MUUTOS						
RAHAVARAT 31. 12.				16 488 596,94		
RAHAVARAT 1.1.				15 778 914,95		
				709 681,99		

8520	Petäjäsosken koulu	-15 000,00	0,00	-15 000,00	-9 637,32	-5 362,68	64,25%	0,00
	Menot	-15 000,00	0,00	-15 000,00	-9 637,32	-5 362,68	64,25%	0,00
	Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00
8535	Uusi lukio	-45 000,00	-20 000,00	-65 000,00	-63 488,96	-1 511,04	97,68%	0,00
	Menot	-45 000,00	-20 000,00	-65 000,00	-63 488,96	-1 511,04	97,68%	0,00
	Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00
8550	Terveydenhuolto-oppilaitos	-15 000,00	0,00	-15 000,00	-16 224,82	1 224,82	108,17%	0,00
	Menot	-15 000,00	0,00	-15 000,00	-16 224,82	1 224,82	108,17%	0,00
	Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00
8610	Sievin Jalkine	0,00	-52 000,00	-52 000,00	-71 589,32	19 589,32	137,67%	-86 333,34
	Menot	0,00	-52 000,00	-52 000,00	-71 589,32	19 589,32	137,67%	-86 333,34
	Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00
8625	Energenthallin laajennus	-408 000,00	0,00	-408 000,00	-248 415,55	-159 584,45	60,89%	-363 025,00
	Menot	-408 000,00	0,00	-408 000,00	-248 415,55	-159 584,45	60,89%	-363 025,00
	Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00
8650	Bergströmin kiinteistö	0,00	-48 000,00	-48 000,00	-47 942,55	-57,45	99,88%	0,00
	Menot	0,00	-48 000,00	-48 000,00	-47 942,55	-57,45	99,88%	0,00
	Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00
8670	Kurjenranta	-9 000,00	0,00	-9 000,00	0,00	-9 000,00	0,0%	-7 831,02
	Menot	-9 000,00	0,00	-9 000,00	0,00	-9 000,00	0,0%	-7 831,02
	Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00
8801	Kadut/Oulas	-16 000,00	0,00	-16 000,00	-15 759,82	-240,18	98,5%	0,00
	Menot	-16 000,00	0,00	-16 000,00	-15 759,82	-240,18	98,5%	0,00
	Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00
8802	Kadut/Puistola	-16 000,00	0,00	-16 000,00	-15 856,81	-143,19	99,11%	-84 833,63
	Menot	-16 000,00	0,00	-16 000,00	-15 856,81	-143,19	99,11%	-84 833,63
	Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00
8805	Kadut/Tohola	-70 000,00	0,00	-70 000,00	-69 482,22	-517,78	99,26%	0,00
	Menot	-70 000,00	0,00	-70 000,00	-69 482,22	-517,78	99,26%	0,00
	Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00
8808	Kadut/Kasarminmäki	-50 000,00	0,00	-50 000,00	-60 015,37	10 015,37	120,03%	-14 596,18
	Menot	-74 000,00	0,00	-74 000,00	-60 015,37	-13 984,63	81,1%	-37 451,90
	Tulot	24 000,00	0,00	24 000,00	0,00	24 000,00	0,0%	22 855,72
	Rahoitusosuudet	24 000,00	0,00	24 000,00	0,00	24 000,00	0,0%	22 855,72

8819	Ilmavalajohtojen maakaapelointi	-10 000,00	0,00	-10 000,00	-9 152,09	-847,91	91,52%	-19 899,96
	Menot	-10 000,00	0,00	-10 000,00	-9 152,09	-847,91	91,52%	-19 899,96
	Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00
8820	Kadut/muut	-50 000,00	0,00	-50 000,00	-48 661,25	-1 338,75	97,32%	-51 216,32
	Menot	-50 000,00	0,00	-50 000,00	-48 661,25	-1 338,75	97,32%	-51 216,32
	Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00
8851	Oulaistenkosken ranta	-12 500,00	0,00	-12 500,00	-9 572,49	-2 927,51	76,58%	-8 984,17
	Menot	-25 000,00	0,00	-25 000,00	-19 144,97	-5 855,03	76,58%	-17 484,17
	Tulot	12 500,00	0,00	12 500,00	9 572,48	2 927,52	76,58%	8 500,00
	Rahoitusosuudet	12 500,00	0,00	12 500,00	9 572,48	2 927,52	76,58%	8 500,00
8858	Jousiammuntapaikka	-10 000,00	0,00	-10 000,00	-11 405,23	1 405,23	114,05%	0,00
	Menot	-10 000,00	0,00	-10 000,00	-11 405,23	1 405,23	114,05%	0,00
	Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00
8859	Muut puistotyöt	-9 000,00	0,00	-9 000,00	0,00	-9 000,00	0,0%	-48 650,68
	Menot	-9 000,00	0,00	-9 000,00	0,00	-9 000,00	0,0%	-48 650,68
	Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00
8878	Kuntoradat	-9 000,00	0,00	-9 000,00	-4 790,61	-4 209,39	53,23%	0,00
	Menot	-9 000,00	0,00	-9 000,00	-4 790,61	-4 209,39	53,23%	0,00
	Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00
8890	Hulevesiviemäröinti	-40 000,00	0,00	-40 000,00	0,00	-40 000,00	0,0%	-24 715,51
	Menot	-40 000,00	0,00	-40 000,00	0,00	-40 000,00	0,0%	-24 715,51
	Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00
8895	Siirtolapuutarha	0,00	0,00	0,00	16 988,68	-16 988,68		0,00
	Menot	0,00	0,00	0,00	16 988,68	-16 988,68		0,00
	Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten j.	Toteutuma	Poikkeama	Tot-%	Ed. vuosi vast. ajank.
RAPORTTI YHTEENSÄ	-4 772 640,00	0,00	-4 772 640,00	-2 837 435,48	-1 935 204,52	59,45%	-5 704 255,28
Menot	-5 125 140,00	0,00	-5 125 140,00	-3 190 539,96	-1 934 600,04	62,25%	-6 340 637,00
Tulot	352 500,00	0,00	352 500,00	353 104,48	-604,48	100,17%	636 381,72
Rahoitusosuudet	252 500,00	0,00	252 500,00	209 572,48	42 927,52	83,0%	615 291,72
Pysyvien vastaavien myynnit	100 000,00	0,00	100 000,00	143 532,00	-43 532,00	143,53%	21 090,00

2.6. Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

	Sitovuus N / B	Määrärahat (1000 €)					Tuloarviot (1000 €)				
		Talous- arvio	TA:n muutokset	Ta muut:n jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Talous- arvio	TA:n muutokset	Ta muut:n jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
KÄYTTÖTALOUSOSA											
Keskusvaalilautakunta											
Vaalit	B	21		21	26	-5			21	-21	
Tarkastuslautakunta											
Tarkastustoimi	B	17		17	18	-1					
Kaupunginvaltuusto											
Kaupunginvaltuusto	B	51		51	48	3			1	-1	
Kaupunginhallitus											
Kaupunginhallitus	B	3483	-243	3240	3108	132	965	-133	833	1644	-811
Elinvoimalautakunta											
Elinvoimalautakunta	B	404		404	330	73					
Perusturvalautakunta											
Perusturvan hallinto	B	727	23	751	636	115	561	17	578	456	122
Terveystoimi	B	8699		8699	9041	-341	1789		1789	2019	-230
Sairaanhoidon	B	9114	200	9314	9371	-57	35		35	59	-24
Sosiaalityöt	B	15492	461	15953	15875	78	3349	24	3373	3255	117
Sivistyslautakunta											
Sivistystoimi	B	15145	31	15176	14385	791	1454	25	1478	1655	-177
Ruokapalvelut	N	1127	56	1183	1041	142	1163	31	1194	1059	136
Vapaa-aikatoimi	B	1287	34	1321	1254	67	547	27	573	565	8
Kirjasto- ja kulttuuritoimi	B	654	27	681	652	29	16	12	28	27	1
Oulaisten Musiikkiviikot	N	117	3	120	113	6	60		60	60	
Tekninen lautakunta											
Tekninen toimi	B	6308	92	6400	6324	76	5383	21	5404	5599	-195
Valvontalautakunta											
Valvontatoimi	B	180		180	159	21	67		67	101	-34
Liikelaitos											
Viemäri-liikelaitos	B	337		337	326	11	485		485	471	14
		63166	683	63849	62709	1140	15874	23	15897	16991	-1094
TULOSLASKELMAOSA	N										
Verotulot							24434		24434	24616	-182
Valtionosuudet							24770		24770	24633	137
Korkotulot							5		5	30	-25
Muut rahoitustulot							878		878	581	296
Korkomenot		250		250	95	155					
Muut rahoitusmenot		68		68	249	-181					
Varausten lisäys											
Satunnaiset erät		1		1	200	-199	1		1	1035	-1034
		319		319	545	-225	50088		50088	50896	-808

INVESTOINTIOSA											
Kaupunginhallitus											
Kiinteistöjen hankinta	B	150	150		150	100		100		100	
Osakkeet ja osuudet	B				-33	33					
Koneet ja kalusto	B	110	110	55	55						
Perusturvalautakunta											
Koneet ja kalusto	B	166	166	6	160						
Sivistyslautakunta											
Koneet ja kalusto	B	137	137	103	34	16		16		16	
Tekninen lautakunta											
Rakennukset	B	4203	4203	2818	1385	200		200	200		
Kadut	B	236	236	219	17	24		24		24	
Puistot	B	43	43	2	41	13		13	10	3	
Liikunta-alueet	B	19	19	16	3						
Koneet ja kalusto	B	21	21	4	17						
Hulevesirakentaminen	B	40	40		40						
Viemäriiikelaytos											
Viemärrakentaminen	B	325	325	252	73				6	-6	
		5450	5450	3442	2008	353		353	216	137	
RAHOITUSOSA	N										
Antolainauksen muutokset											
Antolainojen lisäys											
Antolainojen takaisinmaksut						40		40	40		
Lainakannan muutokset											
Pitkäaikaisten lainojen lisäys						1600		1600		1600	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys		1337	1337	1435	-98						
Lyhytaikaisten lainojen muutos						1100		1100	950	150	
Oman pääoman muutokset											
Vaikutus maksuvalmiuteen						1217	660	1878	-962	2840	
YHTEENSÄ		70272	683	70955	68130	2825	70272	683	70955	68130	2825

3. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

Tilinpäätöslaskelmina on esitetty tase, tuloslaskelma ja rahoituslaskelma sekä konsernin tase, tuloslaskelma ja rahoituslaskelma omana kokonaisuutenaan.

3.1. Tase

	12/2017	12/2016
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	215 666,02	321 657,00
AINEETTOMAT OIKEUDET	215 666,02	321 657,00
AINEELLISET HYÖDYKKEET	46 609 161,04	45 606 190,86
MAA- JA VESIALUEET	7 469 638,54	7 524 271,71
RAKENNUKSET	35 004 966,01	28 023 995,56
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET	3 450 359,36	3 671 232,90
KONEET JA KALUSTO	469 754,95	489 285,12
ENNAKKOMAKS JA KESKENER HANKIN	214 442,18	5 897 405,57
SIOJITUKSET	8 518 637,44	8 621 167,15
OSAKKEET JA OSUUDET	8 438 637,44	8 501 167,15
MUUT LAINASAAMISET	80 000,00	120 000,00
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	55 343 464,50	54 549 015,01
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
LAHJOITUSRAHASTOJEN VARAT	523 900,82	432 461,65
TOIMEKSIANTOJEN VARAT YHTEENSÄ	523 900,82	432 461,65
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
VAIHTO-OMAISUUS	63 865,69	64 748,95
AINEET JA TARVIKKEET	63 865,69	64 748,95
SAAMISET	1 943 423,48	1 791 392,99
PITKÄAIKAISET SAAMISET	196 424,83	219 405,45
MUUT SAAMISET	196 424,83	219 405,45
LYHYTAIKAISET SAAMISET	1 746 998,65	1 571 987,54
MYYNTISAAMISET	859 503,68	854 046,20
MUUT SAAMISET	286 024,32	284 567,63
SIIRTOSAAMISET	601 470,65	433 373,71
RAHOITUSARVOPAPERIT	15 767 308,91	15 570 328,72
OSAKKEET JA OSUUDET	1 706 251,57	1 683 354,76
SIOJITUKS RAHAMARKKINAINSTRUM	14 061 057,34	13 886 973,96
RAHAT JA PANKKISAAMISET	721 288,03	208 586,23
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	18 495 886,11	17 635 056,89
VASTAAVAA YHTEENSÄ	74 363 251,43	72 616 533,55

	12/2017	12/2016
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
PERUSPÄÄOMA	27 584 047,61	27 584 047,61
MUUT OMAT RAHASTOT	70 169,32	70 169,32
EDELL TILIKAUS YLI-/ALIJÄÄMÄ	4 160 543,09	3 363 759,17
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	1 607 753,62	796 783,92
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	33 422 513,64	31 814 760,02
POISTOERO JA VAPAAEHT VARAUKS		
POISTOERO	1 549 973,02	1 604 955,58
VAPAAEHTOISET VARAUKSET	209 600,00	209 600,00
POISTOERO JA VAPAAEHT VARAUKS YHTEENSÄ	1 759 573,02	1 814 555,58
PAKOLLISET VARAUKSET		
MUUT PAKOLLISET VARAUKSET	200 000,00	0,00
PAKOLLISET VARAUKSET YHTEENSÄ	200 000,00	0,00
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
VALTION TOIMEKSIANNOT	5 290,95	0,00
LAHJOITUSRAHASTOJEN PÄÄOMAT	523 900,82	432 461,65
MUUT TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	13 411,99	20 393,24
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT YHTEENSÄ	542 603,76	452 854,89
VIERAS PÄÄOMA		
PITKÄAIKAINEN	5 828 746,36	7 013 506,36
LAINAT RAHOITUS- JA VAKUUTUSL	5 635 720,00	6 820 480,00
MUUT VELAT	193 026,36	193 026,36
LYHYTAIKAINEN	32 609 814,65	31 520 856,70
LAINAT RAH.-JA VAKUUT.LAITOKS.	26 184 760,00	25 234 760,00
LAINAT JULKISYHTEISÖILTÄ	0,00	250 000,00
SAADUT ENNAKOT	33,60	0,00
LYHYTAIKAISET OSTOVELAT	3 193 609,27	2 657 247,48
MUUT VELAT	406 442,51	410 755,09
SIIRTOVELAT	2 824 969,27	2 968 094,13
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	38 438 561,01	38 534 363,06
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	74 363 251,43	72 616 533,55

3.2. Tuloslaskelma

	12/2017	12/2016
TOIMINTATUOTOT		
MYYNITUOTOT	2 893 999,03	2 941 459,47
MAKSUTUOTOT	2 633 831,68	2 495 659,60
TUET JA AVUSTUKSET	625 537,44	794 996,17
MUUT TOIMINTATUOTOT	1 510 297,65	1 420 633,47
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	7 663 665,80	7 652 748,71
TOIMINTAKULUT		
HENKILÖSTÖKULUT	-23 727 651,67	-24 202 567,48
PALKAT JA PALKKIOT	-18 591 303,60	-18 420 582,54
HENKILÖSIVUKULUT	-5 136 348,07	-5 781 984,94
ELÄKEKULUT	-4 345 706,01	-4 667 339,59
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-790 642,06	-1 114 645,35
PALVELUJEN OSTOT	-24 060 549,13	-24 350 098,85
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-3 789 903,15	-3 642 380,01
AVUSTUKSET	-2 055 623,92	-2 172 596,27
MUUT TOIMINTAKULUT	-582 405,82	-565 538,54
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-54 216 133,69	-54 933 181,15
TOIMINTAKATE	-46 552 467,89	-47 280 432,44
VEROTULOT	24 616 053,30	24 921 594,22
VALTIONOSUJEDET	24 633 359,00	24 392 641,00
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT		
KORKOTUOTOT	29 841,88	23 831,61
MUUT RAHOITUSTUOTOT	581 311,74	1 113 749,29
KORKOKULUT	-95 545,58	-122 785,31
MUUT RAHOITUSKULUT	-249 131,92	-126 253,55
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT YHTEENSÄ	266 476,12	888 542,04
VUOSIKATE	2 963 420,53	2 922 344,82
POISTOT JA ARVONALENTUMISET		
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-2 245 822,83	-2 145 543,46
POISTOT JA ARVONALENTUMISET YHTEENSÄ	-2 245 822,83	-2 145 543,46
SATUNNAISET ERÄT		
SATUNNAISET TUOTOT	1 035 173,36	0,00
SATUNNAISET KULUT	-200 000,00	0,00
SATUNNAISET ERÄT YHTEENSÄ	835 173,36	0,00
TILIKAUDEN TULOS	1 552 771,06	776 801,36
POISTOERON MUUTOS	54 982,56	54 982,56
VARAUSTEN MUUTOS	0,00	-35 000,00
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	1 607 753,62	796 783,92

3.3. Rahoituslaskelma

	2017	2016
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
VUOSIKATE	2 963 420,53	2 922 344,82
SATUNNAISET ERÄT	835 173,36	0,00
TULORAHOITUKSEN KORJAUSERÄT	183 007,17	3 252,75
	3 981 601,06	2 925 597,57
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
INVESTOINTIMENOT	-3 442 472,05	-6 391 872,66
RAHOITUSOSUJDET INVESTOINTI- NOIHIN	215 862,79	619 001,39
PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEI- DEN LUOVUTUSTULOT	163 329,77	469 891,18
	-3 063 279,49	-5 302 980,09
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	918 321,57	-2 377 382,52
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET		
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYS	40 000,00	40 000,00
	40 000,00	40 000,00
LAINAKANNAN MUUTOKSET		
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	-1 434 760,00	1 500 000,00
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN MUUTOS		-1 544 760,00
LYHYTAIKAISTEN LAINOJEN MUUTOS	950 000,00	3 300 000,00
	-484 760,00	3 255 240,00
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET		
TOIMEKSIANTOJEN VAROJEN JA PÄÄ- OMIEN MUUTOKSET	-1 690,30	-4 178,04
VAIHTO-OMAISUUDEN MUUTOS	883,26	2 907,41
SAAMISTEN MUUTOS	-152 030,49	43 560,34
KOROTTOMIEN VELKOJEN MUUTOS	388 957,95	-12 497,78
	236 120,42	29 791,93
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-208 639,58	3 325 031,93
RAHAVAROJEN MUUTOS	709 681,99	947 649,41
RAHAVAROJEN MUUTOS		
RAHAVARAT 31. 12.	16 488 596,94	15 778 914,95
RAHAVARAT 1.1.	15 778 914,95	14 831 265,54
	709 681,99	947 649,41

3.4. Konsernilaskelmat

Konsernitase

VASTAAVAA	31.12.2017	31.12.2016
PYSYVÄT VASTAAVAT	68 234 953	67 779 450
Aineettomat hyödykkeet	458 522	557 875
Aineettomat oikeudet	325 016	507 108
Muut pitkävaikutteiset menot	71 366	10 973
Ennakkomaksut ja keskener.hankinnat	62 139	39 794
Aineelliset hyödykkeet	66 975 135	66 331 313
Maa- ja vesialueet	7 876 276	7 789 626
Rakennukset	52 289 964	46 179 842
Kiinteät rakenteet ja laitteet	3 845 104	4 083 889
Koneet ja kalusto	1 828 566	1 869 740
Muut aineelliset hyödykkeet	9 799	8 743
Ennakkomaksut ja keskener.hankkeet	1 125 426	6 399 473
Sijoitukset	801 297	890 263
Osakkeet ja osuudet	687 144	736 109
Lainasaamiset	107 856	147 856
Muut saamiset	6 298	6 298
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	809 709	596 560
Valtion toimeksiannot	138 729	116 668
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	528 248	432 462
Muut toimeksiannot	142 732	47 430
VAIHTUVAT VASTAAVAT	24 216 843	22 379 649
Vaihto-omaisuus	413 908	405 576
Aineet ja tarvikkeet	231 734	405 576
Ennakkomaksut ja keskeneräiset tuotteet	182 174	0
Saamiset	4 195 051	3 921 811
Pitkäaikaiset saamiset	196 774	223 985
Muut saamiset	196 774	223 985
Lyhytaikaiset saamiset	3 998 278	3 697 825
Myyntisaamiset	2 395 912	2 324 598
Muut saamiset	670 651	694 039
Siirtosaamiset	931 714	679 189
Rahoitusomaisuusarvopaperit	15 914 950	15 718 947
Osakkeet ja osuudet	1 706 499	1 683 602
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	14 208 451	14 035 345
Muut arvopaperit	0	0
Rahat ja pankkisaamiset	3 692 934	2 333 315
Rahat ja pankkisaamiset	3 692 934	2 333 315
VASTAAVAA YHTEENSÄ	93 261 506	90 755 659

VASTATTAVAA	31.12.2017	31.12.2016
OMA PÄÄOMA	37 912 167	36 014 921
Peruspääoma	27 493 250	27 493 583
Säätiöiden ja yhd.peruspääoma	3 969	3 969
Arvonkorotusrahasto	459 056	552 793
Muut omat rahastot	1 400 482	1 391 435
Edellisten tilikausien yli/alijäämä	6 681 449	5 374 653
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	1 873 961	1 198 488
VÄHEMMISTÖOSUDET	224 986	222 710
Vähemmistöosuudet	224 986	222 710
PAKOLLISET VARAUKSET	1 036 774	793 789
Muut pakolliset varaukset	1 036 774	793 789
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	830 307	618 747
Valtion toimeksiannot	144 020	116 668
Lahjoitusrahastojen pääomat	528 439	432 687
Muut toimeksiantojen pääomat	157 848	69 392
VIERAS PÄÄOMA	53 257 272	53 105 492
Pitkäaikainen	16 105 422	16 937 178
Lainat vakuutus- ja rahoituslaitoksilta	15 176 662	15 959 370
Lainat julkisyhteisöiltä	735 733	784 782
Muut pitkäaikaiset velat	193 026	193 026
Lyhytaikainen	37 151 850	36 168 314
Lainat vakuutus- ja rahoituslaitoksilta	26 850 698	26 050 059
Lainat julkisyhteisöiltä	49 049	299 049
Saadut ennakot	22 398	22 915
Ostovelat	4 459 500	3 560 406
Muut lyhytaikaiset velat	796 534	1 126 955
Siirtovelat	4 958 171	5 099 395
Laskennalliset verovelat	15 499	9 534
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	93 261 506	90 755 659

Konsernin tuloslaskelma

	1.1.- 31.12.2017	1.1.- 31.12.2016
Toimintatuotot	29 637 758	30 220 269
Toimintakulut	-74 313 845	-75 485 376
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta/tappiosta	3 480	1 121
Toimintakate	-44 672 607	-45 263 986
Verotulot	24 616 053	24 921 594
Valtionosuudet	24 633 359	24 392 641
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	31 458	27 558
Muut rahoitustuotot	598 611	1 129 872
Korkokulut	-200 350	-246 411
Muut rahoituskulut	-250 610	-127 253
Rahoitustuotot ja -kulut	179 109	783 766
Vuosikate	4 755 914	4 834 014
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 681 871	-3 619 750
Kertaluontoiset poistot ja arvonalent.	-20 538	3 251
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tuotot	1 035 173	0
Satunnaiset kulut	-200 000	0
Tilikauden tulos	1 888 678	1 217 515
Tilinpäätössiirrot	-2 284	-7 635
Tilikauden verot	-4 192	-5 410
Laskennalliset verot	-5 965	-3 087
Vähemmistöosuudet	-2 278	-2 896
Varausten lisäys	0	0
TILIKAUDEN YLI- / ALIJÄÄMÄ	<u>1 873 960</u>	<u>1 198 488</u>

Konsernin rahoituslaskelma

	1.1.- 31.12.2017	1.1.- 31.12.2016
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Vuosikate	4 755 910	4 834 014
Tilikauden verot	-4 192	-5 410
Satunnaiset erät	835 173	
Tulorahoituksen korjaukset	191 946	202 818
Toiminnan rahavirta	5 778 837	5 031 423
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot	-4 878 044	-7 532 020
Rahoitusosuudet investointimenoihin	259 118	633 596
Käyttöomaisuuden myyntitulot	354 242	502 334
Investointien rahavirta	-4 264 683	-6 396 091
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	1 514 154	-1 364 668
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten vähennys	40 000	33 972
Antolainauksen muutokset	40 000	33 972
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 153 766	2 074 261
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 106 507	-2 312 621
Lyhytaikaisten lainojen muutos	671 624	3 480 377
Lainakannan muutokset	-281 117	3 242 017
Oman pääoman muutokset	138 837	
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-1 590	-4 267
Vaihto-omaisuuden muutos	-8 360	-3 331
Saamisten muutos	-313 612	-53 363
Korottomien velkojen muutos	467 278	-361 080
Muut maksuvalmiuden muutokset	143 716	-422 041
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	41 501	2 853 948
RAHAVAROJEN MUUTOS	1 555 655	1 489 280
Rahat ja pankkisaamiset 1.1.	18 052 166	16 562 982
- Rahat ja pankkisaamiset 31.12.	19 607 821	18 052 262
	<u>1 555 655</u>	<u>1 489 280</u>

4. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

4.1. Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

4.1.1 Arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja –menetelmät

Käyttöomaisuus on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla.

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 14.11.2012 uuden poistosuunnitelman vuoden 2013 alusta käyttöön otettavaksi. Valtuuston päätöksellä 16.10.2013 uutta poistosuunnitelmaa sovelletaan kuitenkin 1.1.2013 jälkeen hankittuihin tai valmistuneisiin kohteisiin. Vanhaa, v. 2006 hyväksyttyä poistosuunnitelmaa sovelletaan entisiin kohteisiin.

Pysyvien vastaavien käyttöomaisuusosakkeet ja –osuudet on merkitty taseeseen hankintameno suuruisena.

Rahoitusomaisuus on merkitty taseeseen hankintameno suuruisena tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

4.1.2 Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut

Ei aikaisempia tilikausiin kohdistuvia merkittäviä tuottoja ja kuluja.

4.2. Tuloslaskelman liitetiedot

4.2.1. Toimintatuotot

	Konserni		Kunta	
	2017	2016	2017	2016
Yleishallinto	304 434	234 493	145 873	115 065
Sosiaali- ja terveystoimet	19 504 187	19 806 600	4 272 295	4 716 244
Opetus- ja kulttuuritoimet	6 889 876	7 001 864	1 666 621	1 140 013
Tekninen toimi	2 677 936	2 858 021	1 257 279	1 311 799
Viemäri- ja jätehuolto	469 741	504 485	469 741	504 485
Toimintatuotot yhteensä	29 846 174	30 405 463	7 811 808	7 787 606

4.2.2. Erittely verotuloista

	2017	2016
Kunnan tulovero	21 435 779	22 052 768
Osuus yhteisöveron tuotosta	1 278 537	1 846 669
Kiinteistövero	1 901 737	1 022 157
Verotulot yhteensä	24 616 053	24 921 594

Tuloveron määräytymisen perusteet

Vuosi	Tulovero- prosentti	Verotettava tulo 1000 euroa	Muutos %
2011	21,00	94 495	5,1
2012	21,00	95 921	1,5
2013	21,50	99 667	3,9
2014	21,50	101 507	1,8
2015	21,75	101 768	0,3
2016	21,75	100 675	-1,1
2017	21,50	99 241	-1,4

4.2.3. Valtionosuuksien erittely

	2017	2016
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	19 213 839	19 487 801
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	5 849 663	5 646 684
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-430 143	-741 844
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus		
Valtionosuudet yhteensä	24 633 359	24 392 641

4.2.4. Palvelujen ostojen erittely

	Kunta	
	2017	2016
Asiakaspalvelujen ostot	17 325 995	17 728 805
Muiden palvelujen ostot	6 734 554	6 621 294
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	24 060 549	24 350 099

4.2.5. Suunnitelman mukaiset poistot

	Ennen 31.12.2012 hankitut hyödykkeet	1.1.2013 jälkeen hankitut hyödykkeet
1 Maa- ja vesialueet	Ei poistoa	Ei poistoa
2 Rakennukset	Tasapoisto	Tasapoisto
Asuinrakennukset	50 vuotta	30 vuotta
- talousrakennus	20 vuotta	10 vuotta
- vapaa-ajan rakennus	30 vuotta	20 vuotta
Hallinto- ja laitosrakennukset	50 vuotta	20 vuotta
Tehdas- ja tuotantorakennukset	30 vuotta	20 vuotta
Muut rakennukset	- poisto-aika käyttötarkoi- tuksen mukaan	
3 Kiinteät rakenteet ja laitteet	Menojäännöspoisto	Menojäännöspoisto
Maa- ja vesirakenteet		
- Kadut, tiet, torit, puistot	15 %	20 %
- Ladut, kuntoradat ja muut urheilualueet	15 %	20 %
Johtoverkostot ja laitteet		
- Katuvalaistusverkosto	15 %	20 %
- Viemäriverkosto	7 %	10 %
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet		
- Sillat ja alikukutunnelit	10 %	25 %
- Pumppaamot ja palovesiasemat	15 %	20 %
- Muut kiinteät rakennelmat	20 %	20 %
4 Koneet ja kalusto	Tasapoisto	Tasapoisto
Kuljetusvälineet		
- Kevyt kalusto	10 vuotta	5 vuotta
- Raskas kalusto	15 vuotta	10 vuotta
Muut koneet ja kalusto		
- ATK-laitteet	5 vuotta	3 vuotta
- Muut laitteet ja kalusteet	5 vuotta	3 vuotta
5 Keskeneräiset hankinnat	Ei poistoa	Ei poistoa

4.2.6. Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen ja poistonalaisten investointien vastaavuudesta

Keskimääräiset poistot ja investoinnit vuosina 2016–2020

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	yhteensä	Keskiarvo
Poistonalaiset investoinnit	6 110 410	10 102 965	3 465 422	1 016 000	1 734 500	716 000	23 145 297	
Rahoitusosuudet	624 001	1 028 633	906 000	100 000	100 000	100 000	2 858 635	
Investointien omahankintamenot	5 486 409	9 074 331	2 559 422	916 000	1 634 500	616 000	20 286 663	3 381 110
Suunnitelman mukaiset poistot	2 023 017	2 199 866	2 280 059	2 350 000	2 500 000	2 500 000	13 852 942	2 308 824
Ero								1 072 287
Poikkeama %								31,7

4.2.7. Toimintatuottoihin ja -kuluihin sisältyvät myyntivoitot ja myyntitappiot

Maakaupoista on saatu 21.115,66 € myyntivoittoa. Myyntitappiota on 4122,83 €.

4.2.8. Tuotot osuuksista muissa yrityksissä

Osingot ja osuuspääomien korot

Osuuskunta PPO	7 378,00
Osuuskunta Metsäliitto	935,41
1520 SEB	4 238,84
1535 OP-Private arvo-osuustili	36 285,51
1540 Nordea Avista sijoitustili	<u>29 688,50</u>
	78 526,26

4.3. Tasetta koskevat liitetiedot

4.3.1. Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Pysyvien vastaavien muutokset tilivuoden aikana

Kaupunki ja liikelaitos yhteensä

	Aineettomat oikeudet		Aineelliset hyödykkeet			Kesken-eräiset hankinnat	Yhteensä
	Tietokone-ohjelmistot	Maa-alueet	Rakennukset	Kiinteät rak. ja laitteet	Koneet ja kalusto		
Poistamaton hankintameno 1.1.	321 657,00	7 524 271,71	28 023 995,56	3 671 232,90	489 285,12	5 897 405,57	45 927 847,86
Lisäykset tilikauden aikana	61 089,66	140,00	9 361 070,74	314 658,30	174 463,81	191 542,16	10 102 964,67
- rahoitusosuus			-1 000 000,00	-15 862,79	-12 770,39		-1 028 633,18
Vähennykset tilikauden aikana							0,00
- myyntitulot		-71 765,94					-71 765,94
- myyntivoitot/tappiot		16 992,77					16 992,77
Siirrot erien välillä						-5 876 756,29	-5 876 756,29
Poistamaton hankintameno 31.12.	382 746,66	7 469 638,54	36 385 066,30	3 970 028,41	650 978,54	212 191,44	49 070 649,89
- Sumu-poistot	167 080,64		1 334 143,18	517 418,31	181 223,59		2 199 865,72
- Lisäpoistot			45 957,11				45 957,11
= Jäännösarvo	215 666,02	7 469 638,54	35 004 966,01	3 452 610,10	469 754,95	212 191,44	46 824 827,06
Jäännösarvo 31.12.2016	321 657,00	7 524 271,71	28 023 995,56	3 671 232,90	489 285,12	5 897 405,57	45 927 847,86
Muutos vuoden 2017 aikana	-105 990,98	-54 633,17	6 980 970,45	-218 622,80	-19 530,17	-5 685 214,13	896 979,20

Pysyvien vastaavien sijoitukset

	Osakkeet ja osuudet				Lainasaamiset
	Tytäryhtiö-osakkeet	Kuntayhtymä-osuudet	Osakkuus-yhteisöt	Muut osakkeet	Lainasaamiset muilta
Hankintameno 1.1.2017	1 935 655,48	5 959 060,07	60 043,09	546 408,51	120 000,00
Lisäykset			39 736,80	89 077,15	
Vähennykset			-99 779,89	-91 563,77	-40 000,00
Hankinta-arvo 31.12.2017	1 935 655,48	5 959 060,07	0,00	543 921,89	80 000,00

Omistuksia muissa yhteisöissä koskevat liitetiedot

Nimi	Kotipaikka	Omistus- osuus %	Osuus omasta pääomasta	Osuus vieraasta pääomasta	Osuus tilikauden voitosta/tappiosta
Tytäryhteisöt					
Oulaisten Amiraali Oy	Oulainen	100,00	1 617 859	8 031 526	52 004
Asunto Oy Oulaisten Mäntypuisto	Oulainen	73,40	583 848	66 344	-5 093
Kuntayhtymät					
Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri	Oulu	2,36	3 750 615	3 170 205	82 392
Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymä	Nivala	14,17	5 847 458	655 330	186 909
Jokilaaksojen Musiikkiopisto	Nivala	20,29	4 790	30 123	0
Pohjois-Pohjanmaan Liitto	Oulu	2,13	27 735	72 469	6 818
Osakkuus- ja omistusyhteisyhteisöt					
Asunto Oy Rantapuisto	Oulainen	6,55	22 250	2 046	-4

Vaihtuvien vastaavien saamiset omistajayhteisöittäin

Vaihtuviin vastaaviin sisältyvät seuraavat konserniyhtiöihin kohdistuvat saatavat:

Lyhytaikaiset saamiset	31.12.2017	31.12.2016
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä		
Myyntisaamiset	53 041,05	82 631,79
Siirtosaamiset	9 656,50	7 722,80

Siirtosaamiset

	Konserni		Kunta	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Siirtyvät korot	18 370	20 558	18 370	20 558
Kansaneläkelaitoksen korvaukset	21 381	59 686	21 381	14 917
Kansaneläkelaitos/työterveyshuolto	135 513	165 855	95 000	86 000
Tuet ja avustukset	130 683	128 512	25 701	82 267
Tasausrahasto	329 953	64 104	266 494	0
Muut siirtosaamiset	295 814	277 213	174 525	229 631
	931 714	715 928	601 471	433 374

Rahoitusarvopaperit

	Osakkeet ja osuudet	Rahamarkkina- instrumentit	Yhteensä
Jälleenhankintahinta (=markkina-arvo)	2 003 418,22	15 516 556,37	17 519 974,59
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 706 251,53	14 061 057,34	15 767 308,87
Erutus	297 166,69	1 455 499,03	1 752 665,72

4.3.2. Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oman pääoman erittely

	Konserni		Kunta	
	2017	2016	2017	2016
Peruspääoma 1.1.	27 493 583	27 488 101	27 584 048	27 584 048
Lisäykset		5 482		
Vähennykset	333			
Peruspääoma 31.12.	27 493 250	27 493 583	27 584 048	27 584 048
Arvonkorotusrahasto 1.1.	552 793	552 793		
Lisäykset				
Vähennykset	93 737			
Arvonkorotusrahasto 31.12.	459 056	552 793		
Muut omat rahastot 1.1.	1 395 404	1 390 749	70 169	70 169
Lisäykset	9 047	4 655		
Vähennykset				
Muut omat rahastot 31.12.	1 404 451	1 395 404	70 169	70 169
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	6 681 449	5 374 653	4 160 543	3 363 759
Siirto vahinkorahastoon				
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	6 681 449	5 374 653	4 160 543	3 363 759
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	1 873 961	1 198 488	1 607 754	796 784
Oma pääoma yhteensä	37 912 167	36 014 921	33 422 514	31 814 760

Pitkäaikaiset velat

Myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua erääntyvät lainat

Konserni		Kunta	
31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
9 671 773	10 011 520	2 287 720	2 776 960

Pakolliset varaukset

	Konserni		Kunta	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Potilasvahinkovakuutusmaksuvastuu	836 774	793 789	0	0
Varaus purkukustannuksiin	200 000		200 000	
	1 036 774	793 789	200 000	0

Velat omistajayhteisöittäin

	2017	2016
	Lyhytaikainen	Lyhytaikainen
Ostovelat		
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä	1 096 788,32	234 238,31
Muut ostovelat		
Ilman liikelaitosta	2 050 439,25	2 371 247,69
Viemäriiikelaytös	46 381,70	51 761,48
Yhteensä	3 193 609,27	2 657 247,48

Siirtovelat

	Konserni		Kunta	
	2017	2016	2017	2016
Tuloennakot	76 208	74 325		
Lomapalkkajaksotus	3 979 846	4 134 627	2 527 310	2 628 517
Korkojaksotus	14 320	16 695	13 136	15 595
Muut siirtovelat				
- Jaksotetut palkat	144 804	141 791		
- Potilasvakuutusvelka	100 845	101 434		
- Muut siirtovelat	642 149	630 504	284 524	323 981
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	4 958 172	5 099 376	2 824 969	2 968 094

4.4. Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

4.4.1. Annetut vastuusitoumukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta

Oulaisten Amiraali Oy:n lainojen vakuudeksi on kaupunki luovuttanut Oulaisten Osuuspankille Oulaisten kaupungin 8. kaupunginosan korttelin 4 tonttiin nro 1 kiinnitettyjä haltijavelkakirjoja 6 kpl á 16.818 € (100.908 €).

Kaupunki on antanut vuokratakuun 100 %:sti omistamalleen Oulaisten Amiraali Oy:n uusien vuokratalojen mahdollisesti aiheuttamista vuokratappioista (Hussantaival ja Toholankatu 1 sekä opiskelija-asuntola Hakalinna). Vuonna 2018 ei tule maksettavaksi vuokratappioita vuodelta 2017.

	31.12.2017	31.12.2016
Takausvastuut, Oulaisten kaupunki		
Oulaisten Amiraali Oy, kuntayritystodistussopimus	500 000,00	500 000,00
Oulaisten Amiraali Oy	7 830 951,89	7 956 670,11
Asunto Oy Oulaisten Rantapuisto	31 198,25	39 375,62
	8 362 150,14	8 496 045,73
Konserni		
Oulaisten kaupunki	8 362 150,14	8 496 045,73
Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri	287 432,00	216 752,00
Takausvastuut konserniyhteisöille yhteensä	8 649 582,14	8 712 797,73

4.4.2. Muut annetut takausvastuut

	31.12.2017	31.12.2016
Pyhäjokilaakson Ratsastajat	0,00	934,48
Vestia Oy	306 957,27	339 885,11
Junnikkala Oy	114 285,70	142 857,13
Yhteensä	421 242,97	483 676,72

4.4.3. Vastuu kuntien takauskeskuksen takausvastuista

	2017	2016
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	42 064 573	36 695 249
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	27 801	27 391

4.4.4. Muut taseen ulkopuoliset vastuut

	Konserni		Kunta	
	2017	2016	2017	2016
Vuokravastuut				
Vuokravastuut yhteensä, vastuut voimassa 31.12.2021 asti	602 440	54 344	53 592	44 251
- seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	-87 129	-10 192	-17 843	-12 795
Leasingvastuut yhteensä	93 400	114 807	56 830	52 441
- seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	-24 334	-33 933	-15 572	-16 293
Yhteensä	584 376	125 025	77 007	67 604

	Konserni	
	2017	2016
Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt		
Perustamishankkeiden valtionosuuden palautusvastuu	106 441	92 362

	Konserni		Kunta	
	2017	2016	2017	2016

Johdannaissopimukset**Pohjois-Pohjanmaan shp**

Koronvaihtosopimus Kuntarahoitus Oyj

Sopimus erääntyy 10.10.2021

Lainapääomaa vastaava nimellisarvo yhteensä	236 000	236 000	236 000	236 000
Käypä arvo yhteensä	-8 414	-11 134	-8 414	-11 134

Koronvaihtosopimus Handelsbanken

Sopimus erääntyy 15.7.2019

Lainapääomaa vastaava nimellisarvo yhteensä	36 875	110 625	36 875	110 625
Käypä arvo yhteensä		1 298	-540	1 298

Korkokattosopimus SEB

Sopimus erääntyy 15.7.2019

Lainapääomaa vastaava nimellisarvo yhteensä	73 750	110 625	73 750	110 625
Käypä arvo yhteensä	317	1 923	317	1 923

Koronvaihtosopimus Danske Bank

Sopimus erääntyy 31.12.2019

Lainapääomaa vastaava nimellisarvo yhteensä	377 600	377 600	377 600	377 600
Käypä arvo yhteensä	-4 040	-6 173	-4 040	-6 173

Koronvaihtosopimus Danske Bank

Sopimus erääntyy 16.10.2020

Lainapääomaa vastaava nimellisarvo yhteensä	55 953	63 425	55 953	63 425
Käypä arvo yhteensä	-6 735	-5 783	-6 735	-5 783

Oulaisten Amiraali Oy

Koronvaihtosopimus Op Yrityspankki Oyj

3 500 000

3 500 000

- markkina-arvo 31.12.2017

45 529

- astuu voimaan 16.9.2019 ja erääntyy 15.9.2026

4.4.5. Arvonlisäveron palautusvastuu

Kiinteistöjen uudisrakentamisen ja perusparantamisen menot

<i>Erittely kohteittain saldospelvityksissä</i>	ALV-vastuu 2017	2016
V. 2008 valmistuneet		16 860
V. 2009 valmistuneet	8 363	16 726
V. 2010 valmistuneet	26 837	40 238
V. 2011 valmistuneet	68 940	91 919
V. 2012 valmistuneet	32 718	40 898
V. 2013 valmistuneet	114 650	137 580
V. 2014 valmistuneet	157 174	183 370
V. 2015 valmistuneet	1 195 325	1 366 085
V. 2016 valmistuneet	87 659	98 616
V. 2017 valmistuneet	2 025 068	
Arvonlisäveron palautusvastuu 31.12.	3 716 733	1 992 292
Arvonlisäveron palautusvastuu konserni		
Oulaisten kaupunki	3 716 733	1 992 292
Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymä	601 497	675 084
Arvonlisäveron palautusvastuu yhteensä	4 318 230	2 667 376

4.5. Henkilöstöä, tilintarkastajien ja luottamushenkilöiden palkkioita koskevat liitetiedot

4.5.1. Henkilöstön määrä

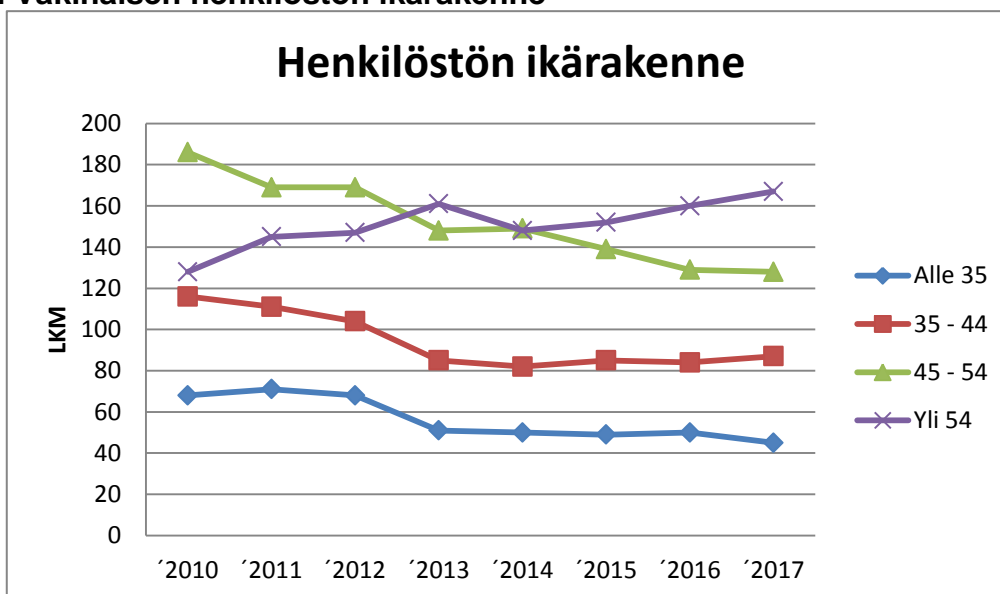
OULAISTEN KAUPUNGIN HENKILÖSTÖ 2016 ja 2017 (31.12.)

	VUOSI 2016				VUOSI 2017				Lis./väh.
	Vak.henk.	Sij./Määr.	Yht.	%	Vak.henk.	Sij./Määr.	Yht.	%	
KESKUSHALLINTO	11	1	12	2,2	11	2	13	2,3	1
SOSIAALITOIMISTO	10	6	16	2,9	13	4	17	3,0	1
KOTIHOITO	28	1	29	5,3	31	4	35	6,3	6
KEHITYSVAMMAHUOLTO	17	8	25	4,5	16	7	23	4,1	-2
VANHUSTEN HUOLTO	62	33	95	17,2	65	26	91	16,3	-4
VARHAISKASVATUS	46	14	60	10,9	44	24	68	12,1	8
TERVEYSKESKUS	65	12	77	14,0	61	20	81	14,5	4
KOULUTOIMISTO	4	1	5	0,9	4		4	0,7	-1
PERUSOPETUS	100	16	116	21,1	98	25	123	22,0	7
RUOKAPALVELU	12	5	17	3,1	12	6	18	3,2	1
LUKIO	10		10	1,8	10	1	11	2,0	1
VAPAA-AIKATOIMI	5	9	14	2,5	7	7	14	2,5	0
KIRJASTO	6		6	1,1	6		6	1,1	0
TEKNINEN TOIMI	17	5	22	4,0	15	2	17	3,0	-5
KIINTEISTÖPALVELUT	11	9	20	3,6	9	5	14	2,5	-6
SIIVOUSTOIMI	18	9	27	4,9	18	7	25	4,5	-2
YHTEENSÄ	422	129	551	100,0	420	140	560	100,0	9

HENKILÖSTÖ HALLINNONALOITTAIN

	VUOSI 2016				VUOSI 2017				Lis./Väh.
	Vak.henk.	Sij.	Yht.	%	Vak.henk.	Sij.	Yht.	%	
YLEISHALLINTO	11	1	12	2,2	11	2	13	2,3	1
PERUSTURVA	182	60	242	43,9	186	61	247	44,1	5
SIVISTYSTOIMI	183	45	228	41,4	181	63	244	43,6	16
MUUT PALVELUT	46	23	69	12,5	42	14	56	10,0	-13
YHTEENSÄ	422	129	551	100,0	420	140	560	100,0	9

4.5.2. Vakinaisen henkilöstön ikärakenne

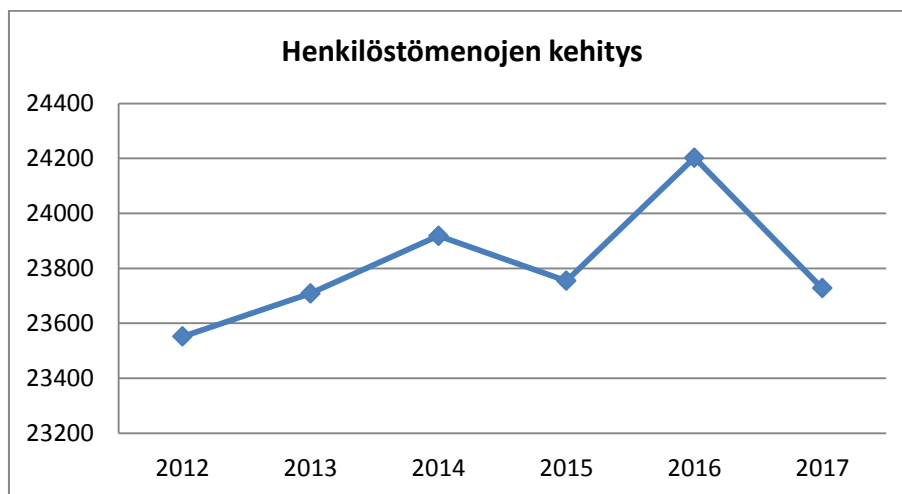

Vakinaisen henkilöstön keski-ikä oli 31.12.2017 49 vuotta.

4.5.3. Henkilöstömenot

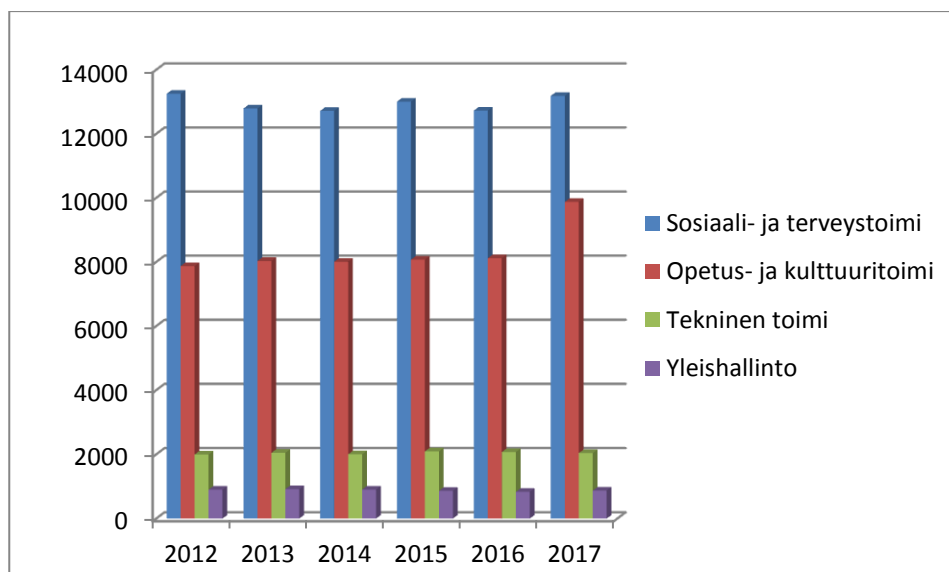
Henkilöstömenojen kehitys 2012 - 2017

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Palkat ja palkkiot	17 936 375	18 100 043	18 282 630	18 020 334	18 420 583	18 591 304
Henkilöstösivukulut						
Eläkkeet	4 563 765	4 630 689	4 615 406	4 742 479	4 667 340	4 345 706
Muut henkilöstösivukulut	1 051 220	977 621	1 020 080	991 663	1 114 645	790 642
	23 551 360	23 708 353	23 918 116	23 754 476	24 202 567	23 727 652
(1000 eur)	23 551	23 708	23 918	23 754	24 203	23 728
Menojen muutos edellisestä vuodesta	0,0 %	0,7 %	0,9 %	-0,7 %	1,2 %	-0,1 %

Henkilöstömenojen jakaantuminen hallinnonaloittain (1000 eur)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Sosiaali- ja terveystoimi	12 788	12 715	13 005	12 725	13 184	10 946
Opetus- ja kulttuuritoimi	7 871	8 030	8 007	8 073	8 117	9 872
Tekninen toimi	1 994	2 046	2 002	2 093	2 071	2 039
Yleishallinto	898	917	904	863	831	870
	23 551	23 708	23 918	23 754	24 203	23 727

4.5.4. Henkilöstön sairauslommat

OULAISTEN KAUPUNGIN HENKILÖSTÖN SAIRAUSLOMAT VUOSINA 2009 - 2017

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	spv/henk	keskim/henk	Henk.
Keskushallinto	22	121	101	43	21	3	3	25	59	4,5	3,4	13
Sosiaalityö ja tsto	119	253	390	464	396	151	96	180	48	2,8	13,7	17
Varhaiskasvatus	1732	1760	1608	1522	1215	1515	1104	1341	1820	26,8	22,3	68
Vanhusten huolto	895	1531	1336	1428	1226	1767	1692	1901	1315	14,5	16,0	91
Kehitysvammahuolto	374	307	725	790	464	519	395	630	312	13,6	21,8	23
Kotihoito	591	302	597	629	426	721	486	513	418	11,9	14,9	35
Koulutoimisto	54	6	72	17	48	14	19	3	9	2,3	6,7	4
Perusopetus	954	1337	1339	1588	1360	1713	1461	1831	1229	10,0	11,6	123
Lukio	4	35	8	10	0	7	16	84	11	1,0	1,8	11
Ruokapalvelu	90	32	2	230	82	201	242	183	84	4,7	7,1	18
Vapaa-aikatoimi	56	141	237	146	110	90	73	44	90	6,4	7,8	14
Kirjasto	8	14	2	14	73	91	9	32	90	15,0	6,2	6
Tekninen toimi	233	181	121	99	178	430	303	145	281	16,5	12,9	17
Siivoustoimi	344	433	76	363	367	304	773	310	359	14,4	14,8	25
Varasto- ja kiinteistöt	89	393	248	360	294	137	344	26	51	3,6	15,4	14
Tk:n tukipalv. Ja kuntoutus	52	79	24	61	64	22	43	125	33	4,7	8,0	7
Avoterveydenhuolto	458	225	564	666	390	439	218	96	183	6,1	12,0	30
Mielenterveystoimi	190	67	260	72	68	292	105	116	119	11,9	14,3	10
Vuodeosastohoito	1655	1820	1419	636	626	355	302	529	589	17,3	25,9	34
Yhteensä	7920	9037	9129	9138	7408	8771	7684	8114	7100	12,7	14,7	560
Tilapäinen hoitovapaa	160	231	310	148	252	274	232	268	249			

spv/henk. tarkoittaa sairauspäiviä vuonna 2017 henkilöstöä kohti

keskim/henk. tarkoittaa sairauspäiviä keskimäärin henkilöstöä kohti vuodesta 2009 vuoteen 2017

4.5.5. Henkilöstön viime vuosien eläkepoistuma

Eläkkeelle siirtyneiden määrä vuosittain

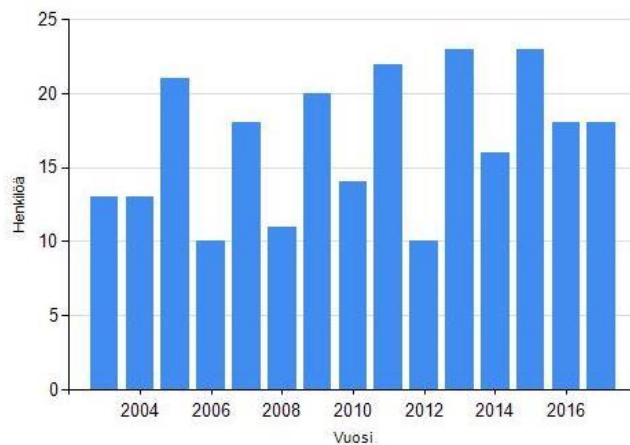
2003 - 2017

Raportin kuvaus	Valintaparametrit
Raportilla esitetään eläkkeelle siirtyneiden määrä ja keski-ikä aikasarjana. Eläkkeelle siirtyneiksi katsotaan henkilö, jonka omaan työuraan perustuva eläke (muu kuin osa-aikaeläke tai perhe-eläke) alkoi tilastovuonna. Lisäksi edellytetään, että henkilö ei ole saanut omaan työuraan perustuvaa eläkettä ainakaan kahteen vuoteen.	Tarkastelujakson alkuvuosi = 2003 Tarkastelujakson loppuvuosi = 2017 Työnantaja = Oulaisten kaupunki (20-00002211)

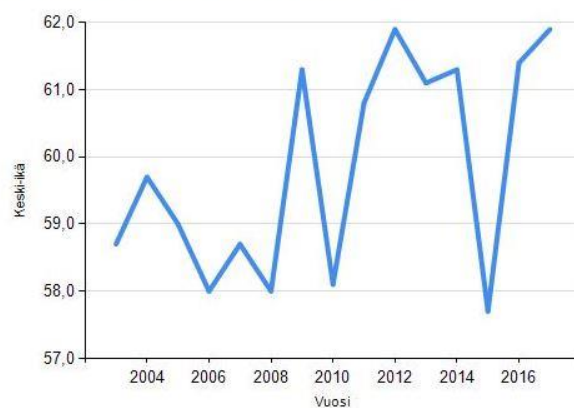
Eläkkeelle siirtyneet

Vuosi	Eläkkeelle siirtyneet	Keski-ikä
2003	13	58,7
2004	13	59,7
2005	21	59,0
2006	10	58,0
2007	18	58,7
2008	11	58,0
2009	20	61,3
2010	14	58,1
2011	22	60,8
2012	10	61,9
2013	23	61,1
2014	16	61,3
2015	23	57,7
2016	18	61,4
2017	18	61,9
Yhteensä	250	59,9

Eläkkeelle siirtyneiden määrä 2003 - 2017

Eläkkeelle siirtyneiden keski-ikä 2003 - 2017

4.5.6. Henkilöstön tulevien vuosien eläkepoistuma

Vakuutettujen eläköitymisennuste

2018 - 2037, Tarkasteluaika

Vakuutettujen eläköitymisennuste 2018 - 2037

Vuosi	Vanhuuseläkkeet, henk.	Työkyvyttömyyseläkkeet, henk.	Osatyökyvyttömyyseläkkeet, henk.	Eläkkeet yhteensä, henk.	Eläkkeet, % 2016 tilanteesta	Eläkkeet yhteensä %, kaikki työnantajat yhteensä
2018	12	3	3	18	3,3	3,1
2019	13	3	3	19	3,5	3,3
2020	12	3	2	18	3,3	2,8
2021	18	3	2	23	4,3	3,2
2022	18	3	2	23	4,3	3,3
2023	15	3	2	20	3,7	3,2
2024	11	3	2	15	2,8	2,8
2025	11	2	2	16	3,0	3,2
2026	14	2	2	18	3,3	3,3
2027	15	2	2	19	3,5	3,2
2028	12	2	2	16	3,0	3,0
2029	12	2	2	16	3,0	3,1
2030	11	2	2	14	2,6	3,1
2031	11	2	2	15	2,8	2,8
2032	11	2	2	14	2,6	2,5
2033	10	2	2	13	2,4	2,6
2034	10	2	1	13	2,4	2,6
2035	10	2	1	13	2,4	2,5
2036	7	2	1	10	1,9	2,1
2037	6	2	1	9	1,7	2,3
Yhteensä	239	47	38	322	59,9	58,1

Vakuutettujen eläköitymisennuste

2018 - 2037, Tarkasteluaika

Eläköitymisennuste 2018 - 2037

Tulevan seitsemän vuoden (vuodesta 2018 vuoteen 2024) aikana jää vuosittain lähes 30 henkilöä eläkkeelle.

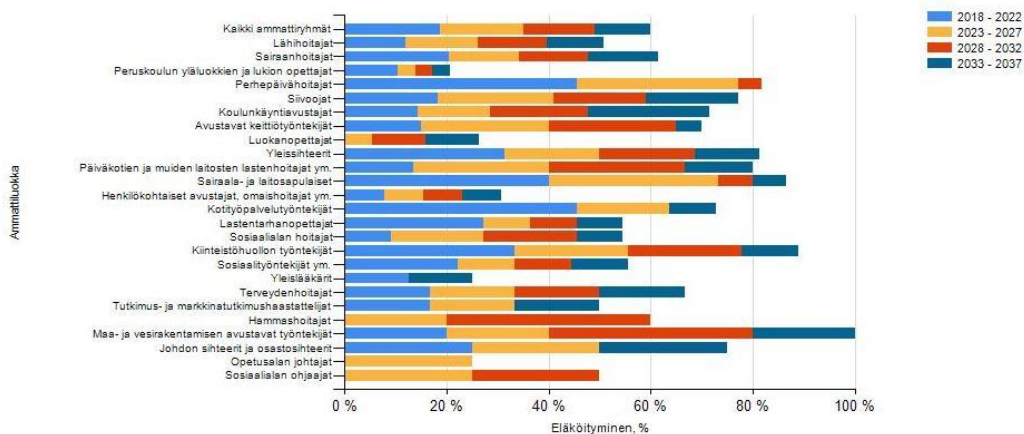
4.5.7. Henkilöstön eläkepoistuma ammattiryhmittäin

Vakuutettujen eläköitymisennuste suurimmissa ammattiryhmissä	
Raportin kuvaus	Valintaparametrit
<p>Ennusteessa kuvataan vakuutettujen arvioitu eläköityminen aikasarjana suurimmissa ammattiryhmissä. Ennuste perustuu vuoden 2016 lopussa vakuutettuna olleiden työ- ja virkasuhteisten tilanteeseen sekä vuoden 2018 alun organisaatiotilanteeseen. Ennusteessa on huomioitu vanhuus-, työkyvyttömyys- ja osatyökyvyttömyyseläkkeelle siirtyvät henkilöt.</p> <p>Vanhuuseläkkeet sisältävät varhennetut vanhuuseläkkeet, täydet työkyvyttömyyseläkkeet sisältävät kuntoutustuet ja osatyökyvyttömyyseläkkeet sisältävät osakuntoutustuet. Osittaiset varhennetut vanhuuseläkkeet eivät ole mukana ennusteessa. Työraaeläkkeet sisältyvät täysiin työkyvyttömyyseläkkeisiin.</p> <p>Vuoden 2017 eläkeuudistuksesta johtuen alimmat eläkeiät nousevat syntymävuoden mukaan portaittain.</p>	<p>Näkymä = Kaikki Työnantaja = Oulaisten kaupunki (20-00002211)</p>

Eläköitymisennuste

Ammattiluokka	Vakuutetut	2018 - 2022,		2023 - 2027		2028 - 2032		2033 - 2037	
		Henk.	%	Henk.	%	Henk.	%	Henk.	%
Lähihoitajat	126	15	11,9	18	14,3	17	13,5	14	11,1
Sairaanhoitajat	44	9	20,5	6	13,6	6	13,6	6	13,6
Peruskoulun yläluokkien ja lukion opettajat	29	3	10,3	1	3,4	1	3,4	1	3,4
Perhepäivähoitajat	22	10	45,5	7	31,8	1	4,5	0	0,0
Siivoojat	22	4	18,2	5	22,7	4	18,2	4	18,2
Päiväkotien ja muiden laitosten lastenhoitajat ym.	15	2	13,3	4	26,7	4	26,7	2	13,3
Sairaala- ja laitospulaiset	15	6	40,0	5	33,3	1	6,7	1	6,7
Henkilökohtaiset avustajat, omaishoitajat ym.	13	1	7,7	1	7,7	1	7,7	1	7,7
Kotityöpalvelutyöntekijät	11	5	45,5	2	18,2	0	0,0	1	9,1
Lastentarhanopettajat	11	3	27,3	1	9,1	1	9,1	1	9,1
Sosiaalialan hoitajat	11	1	9,1	2	18,2	2	18,2	1	9,1
Kiinteistöhuollon työntekijät	9	3	33,3	2	22,2	2	22,2	1	11,1
Sosiaalityöntekijät ym.	9	2	22,2	1	11,1	1	11,1	1	11,1
Yleislääkärit	8	1	12,5	0	0,0	0	0,0	1	12,5
Terveystenhoitajat	6	1	16,7	1	16,7	1	16,7	1	16,7
Tutkimus- ja markkinatutkimushaastattelijat	6	1	16,7	1	16,7	0	0,0	1	16,7
Hammashoitajat	5	0	0,0	1	20,0	2	40,0	0	0,0
Maa- ja vesirakentamisen avustavat työntekijät	5	1	20,0	1	20,0	2	40,0	1	20,0
Johdon sihteerit ja osastosihteerit	4	1	25,0	1	25,0	0	0,0	1	25,0
Opetusalan johtajat	4	0	0,0	1	25,0	0	0,0	0	0,0
Sosiaalialan ohjaajat	4	0	0,0	1	25,0	1	25,0	0	0,0
Muut ammattiluokat yhteensä	83	22	26,5	14	16,9	12	14,5	8	9,6
Yhteensä	538	101	18,8	87	16,2	76	14,1	59	11,0

Eläköitymisennuste 2018 - 2037 ammattiluokittain

4.5.8. Palkkasummat ja eläkemaksut vuosittain

Palkkasumma ja eläkemaksut vuosittain

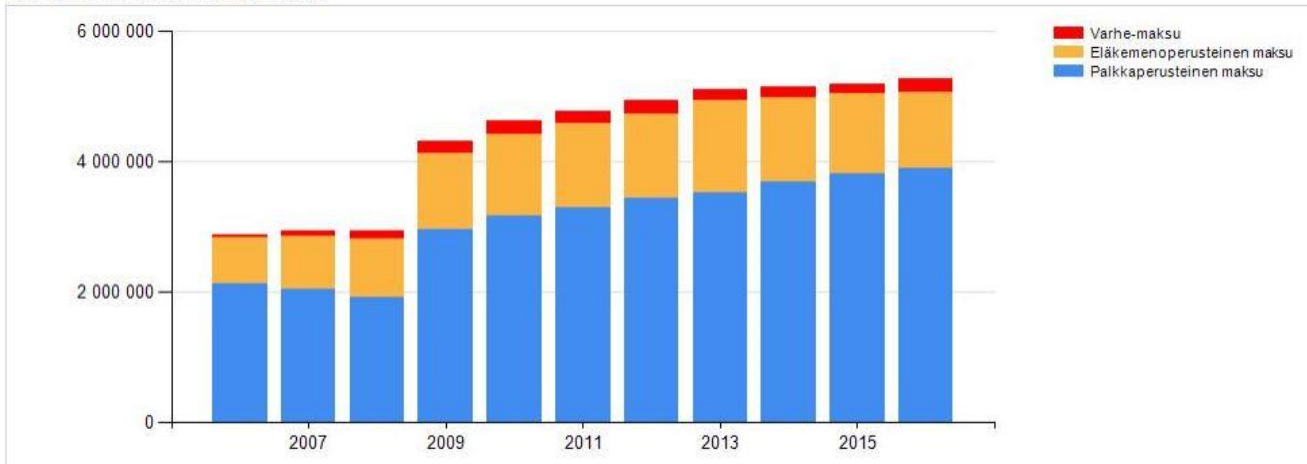
2006 - 2016

Raportin kuvaus	Valintaparametrit
<p>Tilastot kuvaavat organisaation maksamien palkkojen ja eläkemaksujen euromääräisiä summia.</p> <p>Palkkasumma on työnantajan maksamien bruttopalkkojen summa.</p> <p>Palkkaperusteista eläkemaksua työnantaja maksaa kaikesta työstä, josta karttuu eläkettä. Eläkemenoperusteista eläkemaksua maksavat ne työnantajat, joiden ennen vuotta 2005 palveluksessa olleille työntekijöille on kalenterivuoden aikana maksettu eläkettä. Varhaiseläkemenoperusteista eläkemaksua eli varhe-maksua maksavat työnantajat työntekijöistä, jotka jäävät ensimmäistä kertaa työkyvyttömyyseläkkeelle tai kuntoutustuelle.</p>	<p>Tarkastelujakson alkuvuosi = 2006 Tarkastelujakson loppuvuosi = 2016 Työnantaja = Oulaisten kaupunki (20-00002211)</p>

Palkkasumma ja eläkemaksut vuosittain euroissa

Vuosi	Palkkasumma	Palkkaperusteinen maksu	Eläkemenoperusteinen maksu	Varhe-maksu	Maksut yhteensä
2006	9 794 472	2 124 327	713 212	52 479	2 890 018
2007	9 722 642	2 051 020	806 708	79 056	2 936 784
2008	9 433 709	1 926 878	893 629	125 503	2 946 010
2009	14 469 963	2 971 759	1 168 757	176 836	4 317 352
2010	15 450 152	3 164 139	1 254 808	222 960	4 641 907
2011	15 582 721	3 306 877	1 286 186	179 605	4 772 668
2012	15 719 559	3 450 532	1 295 112	205 415	4 951 059
2013	16 019 814	3 535 149	1 419 398	149 255	5 103 802
2014	16 119 967	3 696 834	1 297 289	151 976	5 146 099
2015	16 285 057	3 817 168	1 236 375	133 483	5 187 025
2016	16 755 712	3 913 599	1 154 822	210 654	5 279 075
Yhteensä	155 353 767	33 958 282	12 526 296	1 687 222	48 171 800

Eläkemaksut vuosittain euroissa

Maksujen nousu vuodesta 2008 vuoteen 2009 johtuu terveyskeskuskuntayhtymän purkautumisesta ja Oulaisten henkilöstön siirtymisestä kaupungin palvelukseen.

4.5.9. Tilintarkastajan palkkiot

	2017	2016	2015	2014
	Ernst & Young	Ernst & Young	Ernst & Young	Ernst & Young
Tilintarkastuspalkkiot	8 474	14840	4635	5120
Tilintarkastajan lausunnot				
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät	2 370	2125	2490	3450
Muut palkkiot	0	875		930
	10 844	17840	7125	9500

4.5.10. Luottamushenkilöiden palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut

PUOLUE	2017	2016
Kokoomus	1 173	1 265
Keskusta	5 773	4 761
SDP	1 160	1 293
Vasemmistoliitto	540	350
Perussuomalaiset	342	603
Yhteensä	8 987	8 271

* luottamushenkilöiden palkkioista perityt ja puolueille tai puolueyhdistyksille tilitetyt luottamushenkilömaksut (Kuntalaki 82.3 §)

4.6. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

4.6.1. Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty tytäryhtiönä kaupungin 100 %:sti omistaman Oulaisten Amiraali Oy:n ja tämän 75,4 % omistaman Asunto Oy Mäntypuiston tilinpäätös.

Kaikki kuntayhtymät, joissa kaupunki on jäsenenä, on yhdistetty konsernitilinpäätökseen.

4.6.2. Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu.

Sisäiset liiketapahtumat

Konserniyhteisöjen ja kaupungin väliset keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on eliminoitu omistusosuuksien suhteessa.

Konserniyhteisöjen välisiä tuottoja ja kuluja sekä keskinäisiä saamisia ja velkoja ei ole eliminoitu näiden vähäisen merkityksen vuoksi (KPL 6:7.4 §).

Tytäryhtiöiden maksama kiinteistövero on eliminoitu.

Vähemmistöosuudet

Asunto Oy Mäntypuiston vähemmistöosuus on erotettu omasta pääomasta konsernitaseessa. Yhtiön 0-tulos ei aiheuta muutosta tuloslaskelmaan.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Tytäryhtiöiden tilinpäätökseen sisältyvät poistot on muunnettu kaupungin poistosuunnitelman mukaiseksi. Syntynyt poistoero vaikuttaa tilikauden tulosta heikentävästi:

	Tilinpäätös	Sumu-poisto	Poistojen oikaisu
Oulaisten Amiraali Oy	344 515	412 944	68 429
As Oy Oulaisten Mäntypuisto	0	30 044	30 044

5. ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET

5.1. Viemäriiikelayoksen toimintakertomus

Olennaiset tapahtumat viemäriiikelayoksen toiminnassa ja taloudessa

Viemäriiikelayos huolehtii jätevesien ja sadevesien johtamisesta ja pumpaamisesta sekä jätevesien puhdistamisesta. Liikelayoksen johtokuntana toimii tekninen lautakunta. Liikelayoksella on yksi päätoiminen työntekijä puhdistamonhoitajana. Uuden vesihuoltolain mukaisesti hule- eli sadevesiasiat siirtyivät vuoden 2016 alusta kaupungin talousarvioon.

Laskutettava jätevesimäärä vuonna 2017 oli yhteensä 288 845 m³. Laskutettava jätevesimäärä nousi edellisestä vuodesta 6898 m³. Nousu johtui kaupungin uudesta uimahallista, muiden kuin kaupungin kiinteistöjen laskutettava

Jätevedenpuhdistamolla ja verkostossa ei ollut vuonna 2017 isoja ongelmia. Vuotovesien määrä laski vuodesta 2016 noin 42 500 m³ (koko vuosi 2017 355 556 m³). Vuotovesiselvitystä jatkettiin vuonna 2017 ja ilmenneet ongelmat korjattiin. Viemärien tukkeentumiset pystyttiin avaamaan määräajassa.

Vuoden 2017 aikana uusia viemäriiikelysopimuksia tehtiin yhteensä 7 kpl, joista yksi oli uusi rivitalo, muut omakotitaloja. Yhteensä viemäriverkkoon liittyneitä kiinteistöjä on 1403 kpl.

Nettoinvestoinnit olivat vuonna 2017 -185 252 €. Suurimpana investointikohteena oli jätevedenpuhdistamolle uuden valvomo-/ sosiaalilarakennuksen rakentaminen. Vastaanotto siirtyi vuoden 2018 puolelle. Jätevedenpuhdistamo on auki arkipäivisin virka-aikaan.

Jätevedenpuhdistamolle laadittiin Ramboll Oy:n toimesta esisuunnitelmavaihtoehtoja, joiden kustannusarviot vaihtelivat 5 – 8 miljoonaan euroon. Myös siirtoviemäriiikelyvaihtoehdot Kalajoelle tai Haapavedelle tulevat selvitetäviksi vaihtoehtoiksi.

Jätevedenpuhdistamon laitospäivä vaihtui vuodenvaihteessa 2017/2018.

Liikelayoksen taksoihin ei tullut korotuksia.

Kunnan sijoittaman pääoman tuotto oli 5,0 %. Koko liikelayoksen tilikauden tulos on 45 957 €:a ylijäämäinen. Liikelayos voi tehdä vapaaehtoisin investointivaruksen tuloksestaan, jos kaupungin tilikauden tulos on ylijäämäinen. Jätevedenpuhdistamon peruskorjaus tai uudisrakennus tulee ajankohtaiseksi arviolta muutaman vuoden kuluessa. Yhtenä rahoitusvaihtoehtona on kiinteistöleasing, jolloin vanhan puhdistamon tasa-arvo tulisi olla 0 €:a. Nykyisellä puhdistamolla on tasearvo 31.12.2017 112098,61 €. Koko vuoden tulos 45957 € kannattaa tasearvon pienentämiseen. Näin ollen tilikauden 2017 tulos on 0 €.

Liikelayos maksaa vuoden 2017 osalta Oulaisten kaupungille korvauksen kaupungin sijoittamalle peruspääomalle 10 716 €:a. Kirjanpito toimii viemäriiikelayoksessa vesihuoltolain mukaisesti.

Oulaisissa 26.2.2018

Markku Ketonen, tekninen johtaja
viemäriiikelayoksen johtaja

Toimintakertomus/Tavoitteiden toteutuminen

Toimielin	Tekninen toimi
Vastuualue	Viemäriilikelaitos

TOIMINTA-AJATUS

Viemäriilikelaitos huolehtii jätevesien ja hulevesien johtamisesta ja pumpaamisesta sekä jätevesien puhdistamisesta. Viemärilaitoksella on yksi päätoiminen työntekijä (puhdistamonhoitaja). Muut kunnossapito ja rakentamistyöt hoidetaan kaupungin tuntipalkkaistentyöntekijöiden ja koneurakoitsijoiden avulla kaupungin työnjohdossa. Palkat ja muut menot kirjataan suoraan Viemäriilikelaitoksen menoiksi. Liiketaloudellisena toiminta-ajatuksena on, että Viemäriilaitos kattaa tuloillaan pitkällä aikavälillä kaikki investointi ja käyttömenot. Lisäksi Viemäriilaitos voi tuottaa sijoitetulle pääomalle kohtuullisen tuoton.

TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOS JA SEN VAIKUTUS TOIMINTAAN (tapahtunut, odotettavissa oleva, esim. väestönmuutos (+/-), asiakaskunnan muutokset, lainsäädäntömuutokset, muutokset toimintatavoissa)

Jätevedenpuhdistamolle on tehty kuntokartoitus 2016 ja kohteen hankesuunnittelu on aloitettu elokussa 2016. Korjaus- tai uudisrakennusajankohta voisi olla esim. vuosi 2020.

Tutkitaan rinnalla myös mahdollisuus liittyä Kalajoen yhteispuhdistamoon.

TAVOITTEET

Toiminnallinen tavoite	Tavoitteet (määrä-, laatu-, sisältö-tavoitteet)	Seuranta	Toteutuma (toimintakertom.)
<p>Jätevesien puhdistuksen osalta pystytään täyttämään nykyisen lupaehtojen mukaiset raja-arvot.</p> <p>Jätevesien johtamisessa ja pumpaamisessa pyritään häiriöttömään käyttöön ja avaamaan mahdolliset tukospaikat tunnin kuluessa hälytyksestä.</p>	<p>Talousarvion ja vesihuoltolain mukaiset tavoitteet. Vuotovesien vähentäminen viemäriverkostossa. Konkreettisenä tavoitteena on vähentää vuotovesiä seuraavan kolmen vuoden aikana 30 %, joka merkitsee noin 100000 m³:n vähennystä.</p>	<p>Oma seuranta talouden suhteen ja kuntalaisten palaute toiminnallisten tavoitteiden osalta.</p> <p>Tekninen lautakunta</p>	<p>Jätevedenpuhdistamon jätevesien puhdistus on ollut kaikilta osin lupaehtojen mukaista ja ohjjuoksuksia ei ole tarvinnut tehdä.</p> <p>Lupaehtoihin ei ole tullut muutoksia hyvin toimineen puhdistuslaitoksen vuoksi.</p> <p>Viemäritukosten vuoksi tullessiin hälytyksiin on pystytty vastaamaan välittömästi.</p> <p>Vuotovesien osuutta puhdistamolle tulevasta jätevedestä on pystytty vähentämään tänä vuonna vuoteen 2016 verrattuna 18 %, mikä merkitsee n. 42500 m³/a.</p> <p>Betonisia viemäriputkia sujutettiin muoviviemäriksi Juntin alueella Kankurin- ja Kirkkoväärtinkadulla sekä Juntintiellä yhteensä 420 jm.</p> <p>Uuden erillisen valvomorakennuksen rakentaminen aloitettiin keväällä. Rakennuksen vastaanotto siirtyy vuodelle 2018 rakentamisen aikana joulukuun alussa sattuneen vesivahinkotapauksen vuoksi.</p> <p>Nykyisen puhdistamon jätevesialtaiden kuntaselvitys tehtiin kesällä.</p> <p>Mahdollisen uuden puhdistamorakennuksen jätevedenpuhdistusprosesseja selvitettiin Ramboll Oy:n toimesta.</p>

RESURSSIT

Resurssit	nykyinen	tarve/arvioitu muutos
henkilöstöresurssit	2 henkilöä	
tilat	Jätevesipuhdistamo Sarvantiellä	
laitteet, välineet, ohjelmat jne.	Varavoimakone, aggregaati jv-pumppaamot 14 kpl jv-verkosto 96,4 km	Verkoston pituus on lisääntynyt Kasarminmäen kaavakatujen osalta 0,26 km.

TUNNUSLUVUT

Tunnusluvut	TP 2015	TP 2016	TA/TP 2017	TS 2018	TS 2019
	+ 4420	+ 3044	+ 37093/0	+ 46430	+ 46430

5.2. Viemäriiikelayoksen talousarvion toteutuminen

5.2.1. Tuloslaskelmaosan toteutuminen

	Talousarvio	Toteutuma	Poikkeama	Tot-%
Liikevaihto	485 000	467 789,61	17 210,39	96,5
Liiketoiminnan muut tuotot		3 246,07	-3 246,07	***
Materiaalit ja palvelut	-336 387	-325 591,21	-10 795,79	96,8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-102 547	-128 252,73	25 705,73	125,1
Ostot tilikauden aikana	-102 547	-128 252,73	25 705,73	125,1
Palvelujen ostot	-233 840	-197 338,48	-36 501,52	84,4
Poistot ja arvonalentumiset	-90 320	-133 019,23	42 699,23	147,3
Suunnitelman mukaiset poistot	-90 320	-133 019,23	42 699,23	147,3
Liiketoiminnan muut kulut	-1 010	-641,58	-368,42	63,5
Liikelylijäämä	57 283	11 783,66	45 499,34	20,6
Rahoitustuotot ja -kulut				
Muut rahoitustuotot		191,75	-191,75	***
Muille maksetut korkokulut	-9 490	-1 259,41	-8 230,59	13,3
Korvaus peruspääomasta	-10 700	-10 716,00	16,00	100,1
Muut rahoituskulut	0	0,00	0,00	***
Ylijäämä ennen satunnaisia eriä	37 093	0,00	37 093,00	0,0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	37 093	0,00	37 093,00	0,0

5.2.2. Rahoituslaskelman toteutuminen

Toiminnan rahavirta				
Liikelylijäämä	57 283	11 783,66	45 499,34	20,6
Poistot ja arvonalentumiset	90 320	133 019,23	-42 699,23	147,3
Rahoitustuotot ja -kulut	-20 190	-11 783,66	-8 406,34	58,4
	127 413	133 019,23	-5 606,23	104,4
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-325 000	-251 932,09	-73 067,91	77,5
Rahoitusosuudet investointeihin	0	6 290,31	-6 290,31	**
	-325 000	-245 641,78	-79 358,22	75,6
Toiminnan ja investointien rahavirta	-197 587	-112 622,55	-84 964,45	57,0
Rahoituksen rahavirta				
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen vähennys		-12 022,50	12 022,50	**
Muut maksuvalmiuden muutokset				**
Saamisten muutos kunnalta		217 371,26	-217 371,26	**
Saamisten muutos muilta		5 744,44	-5 744,44	**
Korottomien velkojen muutos kunnalta		389,83	-389,83	**
Korottomien velkojen muutos muilta		-5 279,68	5 279,68	**
Rahoituksen rahavirta		206 203,35	-206 203,35	**
Rahavarojen muutos	-197 587	93 580,80	-291 167,80	-47,4

5.2.3. Käyttötalouden toteutumisvertailu

	Talousarvio	Tilinpäätös	Poikkeama	Tot-%
Rahoitus				
Tuotot	0	191,75	-191,75	
Menot	-20 190	-1 259,41	-18 930,59	6,2
Netto	-20 190	-1 067,66	-19 122,34	5,3
Hallinto				
Tuotot	465 800	460 838,40	4 961,60	98,9
Menot	-68 600	-56 753,67	-11 846,33	82,7
Netto	397 200	404 084,73	-6 884,73	101,7
Jätevesiviemärit				
Tuotot	19 200	10 197,28	9 002,72	53,1
Menot	-116 500	-132 761,47	16 261,47	114,0
Netto	-97 300	-122 564,19	25 264,19	126,0
Pumppaamot				
Tuotot	0	0,00	0,00	***
Menot	-30 845	-13 536,41	-17 308,59	43,9
Netto	-30 845	-13 536,41	-17 308,59	43,9
Jäteveden puhdistamo				
Tuotot	0	0,00	0,00	***
Menot	-209 942	-266 527,74	56 585,74	
Netto	-209 942	-266 527,74	56 585,74	127,0
Varikkopalvelut				
Tuotot	0	0,00	0,00	***
Menot	-1 830	-388,73	-1 441,27	
Netto	-1 830	-388,73	-1 441,27	21,2

Käyttötalous yhteensä				
Tuotot	485 000	471 227,43	13 964,32	97,2
Menot	-447 907	-471 227,43	23 320,43	105,2
Netto	37 093,00	0,00	37 284,75	0,0

5.2.4. Investointien toteutumisvertailu

	Talousarvio	Tilinpäätös	Poikkeama	Tot-%
Verkkoston saneeraukset				
Menot	-30 000	-33 123,92	3 123,92	110,4
Verkkoston vuotoselvitys				
Menot	-10 000	-16 205,51	6 205,51	162,1
Ns. sotilaspiirin runkolinjat				
Menot	-20 000	-11 060,50	-8 939,50	55,3
Jäteveden puhdistamo/rakennus				
Menot	-250 000	-191 542,16	-58 457,84	76,6
Muut viemäryöt				
Menot	-15 000			
Tulot	0	6 290,31	-6 290,31	
Investoinnit yhteensä				
Tuotot	0,00	6 290,31	-6 290,31	***
Menot	-295 000,00	-251 932,09	-43 067,91	
Netto	-295 000,00	-245 641,78	-49 358,22	83,3

5.3. Viemäriiikelayoksen tilinpäätöslaskelmat

5.3.1. Tase

VASTAAVAA	31.12.2017	31.12.2016
PYSYVÄT VASTAAVAT	1 146 850,07	1 034 227,52
Aineelliset hyödykkeet	1 146 850,07	1 034 227,52
Rakennukset	66 141,50	129 093,15
Kiinteät rakenteet ja laitteet	879 997,20	895 965,16
Keskenkäydyt hankkeet	200 711,37	9 169,21
VAIHTUVAT VASTAAVAT	608 269,65	831 385,35
Lyhytaikaiset saamiset	608 269,65	831 385,35
Myyntisaamiset	1 085,34	7 899,98
Saamiset kunnalta	598 352,68	815 723,94
Siirtosaamiset	8 831,63	7 761,43
VASTAAVAA YHTEENSÄ	1 755 119,72	1 865 612,87
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA	894 607,25	894 607,25
Peruspääoma	535 812,86	535 812,86
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	358 794,39	355 750,62
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	0,00	3 043,77
POISTOERO JA VAPAAEHT. VARAUKSET	209 600,00	209 600,00
Investointivaraus	209 600,00	209 600,00
VIERAS PÄÄOMA	650 912,47	761 405,62
Pitkäaikainen	477 832,26	571 413,06
Lainat vakuutus- ja rahoituslaitoksilta	284 805,90	378 386,70
Muut pitkäaikaiset velat	193 026,36	193 026,36
Lyhytaikainen	173 080,21	189 992,56
Lainat vakuutus- ja rahoituslaitoksilta	93 580,79	93 580,79
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	12 022,50
Ostovelat	46 381,70	51 761,48
Korottomat velat kunnalta	23 665,11	23 275,28
Muut velat	8 927,65	8 691,06
Siirtovelat	524,96	661,45
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	1 755 119,72	1 865 612,87
LIIKELAITOKSEN TUNNUSLUVUT		
Omavaraisuus, %	62,9	59,2
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	138,2	150,5
Kertynyt ylijäämä (alijäämä) 1000 €	359	359
Lainakanta 31.12., 1000 e	378	484

5.3.2. Tuloslaskelma

	1.1. - 31.12.2017	1.1. - 31.12.2016
Liikevaihto	467 789,61	502 293,03
Liiketoiminnan muut tuotot	3 246,07	3 533,63
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-128 252,73	-130 914,82
Palvelujen ostot	<u>-197 338,48</u>	<u>-235 937,22</u>
Suunnitelman mukaiset poistot	-133 019,23	-87 052,20
Liiketoiminnan muut kulut	-641,58	-593,28
Liikelylijäämä	11 783,66	51 329,14
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut rahoitustuotot	191,75	323,82
Muille maksetut korkokulut	-1 259,41	-2 890,91
Korvaus peruspääomasta	-10 716,00	-10 716,00
Muut rahoituskulut	0,00	-2,28
Yli-/alijäämä ennen varauksia	0,00	38 043,77
Vapaaehtoisten varausten vähennys	<u>0,00</u>	<u>-35 000,00</u>
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	0,00	3 043,77

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Sijoitetun pääoman tuotto, %	0,8	3,3
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	1,0	4,5
Voitto, %	0,0	7,6

5.3.3. Rahoituslaskelma

TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	31.12.2017	31.12.2016
Toiminnan rahavirta		
Liikelylijäämä	11 783,66	51 329,15
Poistot ja arvonalentumiset	133 019,23	87 052,19
Rahoitustuotot ja -kulut	-11 783,66	-13 285,37
	133 019,23	125 095,97
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-251 932,09	-51 235,66
Rahoitusosuudet investointeihin	6 290,31	3 709,67
	-245 641,78	-47 525,99
Toiminnan ja investointien rahavirta	-112 622,55	77 569,98
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	89 400,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-12 022,50	1 100,38
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos kunnalta	217 371,26	-34 008,20
Saamisten muutos muilta	5 744,44	9 318,35
Korottomien velkojen muutos kunnalta	389,83	5 379,86
Korottomien velkojen muutos muilta	-5 279,68	-43 157,08
Rahoituksen rahavirta	206 203,35	28 033,31
Rahavarojen muutos	93 580,80	105 603,29
LIIKELAITOKSEN TUNNUSLUVUT		
Investointien tulorahoitus, %	54,2	263,2
Quick ratio	3,5	4,4
Current ratio	3,5	4,4

5.4.3. Tasetta koskevat liitetiedot

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

MUUTOKSET KÄYTTÖMAISUUDESSA

Viemäriiikelaitys

	Rakennukset	Kiinteät rak. ja laitteet	Koneet ja kalusto	Keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	129 093,15	895 965,16	0,00	9 169,21	1 034 227,52
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	60 389,93		191 542,16	251 932,09
Vähennykset tilikauden aikana	-45 957,11				
- rahoitusosuus		-6 290,31			-6 290,31
Poistamaton hankintameno 31.12.	83 136,04	950 064,78	0,00	200 711,37	1 279 869,30
- Poistot	16 994,54	70 067,58	0,00		87 062,12
= Jäännösarvo	66 141,50	879 997,20	0,00	200 711,37	1 192 807,18

Jäännösarvo 31.12.2016	129 093,15	895 965,16	0,00	9 169,21	1 034 227,52
Muutos vuoden 2017 aikana	-62 951,65	-15 967,96	0,00	191 542,16	158 579,66

Oman pääoman muutokset 31.12.2017 31.12.2016

Peruspääoma	535 812,86	535 812,86
Ylijäämä ed.tilikausilta	358 794,39	355 750,62
Tilikauden yli-/alijäämä	0,00	3 043,77
Oma pääoma yhteensä	894 607,25	894 607,25

Erittely siirtovelosta	31.12.2017	31.12.2016
Korkojaksotus	524,96	661,45

5.5. Liikelaitoksen vaikutus kunnan tuloksen muodostumiseen

5.5.1. Vaikutus tuloslaskelmaan

	Oulaisten kaupunki	Viemäriiikelaivos	Yhteensä (ennen elim.)	Koneelliset eliminoinnit	Yhteensä
TOIMINTATUOTOT					
MYYNITUOTOT	2 571 603,76	467 789,61	3 039 393,37	-145 394,34	2 893 999,03
MAKSUTUOTOT	2 633 831,68	0,00	2 633 831,68	0,00	2 633 831,68
TUET JA AVUSTUKSET	625 537,44	0,00	625 537,44	0,00	625 537,44
MUUT TOIMINTATUOTOT	1 511 135,02	1 950,96	1 513 085,98	-2 788,33	1 510 297,65
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	7 342 107,90	469 740,57	7 811 848,47	-148 182,67	7 663 665,80
TOIMINTAKULUT					
HENKILÖSTÖKULUT	-23 727 651,67	0,00	-23 727 651,67	0,00	-23 727 651,67
PALKAT JA PALKKIOT	-18 591 303,60	0,00	-18 591 303,60	0,00	-18 591 303,60
HENKILÖSIVUKULUT	-5 136 348,07	0,00	-5 136 348,07	0,00	-5 136 348,07
ELÄKEKULUT	-4 345 706,01	0,00	-4 345 706,01	0,00	-4 345 706,01
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-790 642,06	0,00	-790 642,06	0,00	-790 642,06
PALVELUJEN OSTOT	-24 012 688,43	-196 043,37	-24 208 731,80	148 182,67	-24 060 549,13
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-3 661 650,42	-128 252,73	-3 789 903,15	0,00	-3 789 903,15
AVUSTUKSET	-2 055 623,92	0,00	-2 055 623,92	0,00	-2 055 623,92
MUUT TOIMINTAKULUT	-581 764,24	-641,58	-582 405,82	0,00	-582 405,82
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-54 039 378,68	-324 937,68	-54 364 316,36	148 182,67	-54 216 133,69
TOIMINTAKATE	-46 697 270,78	144 802,89	-46 552 467,89	0,00	-46 552 467,89
VEROTULOT	24 616 053,30	0,00	24 616 053,30	0,00	24 616 053,30
VALTIONOSUUDET	24 633 359,00	0,00	24 633 359,00	0,00	24 633 359,00
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT					
KORKOTUOTOT	29 841,88	0,00	29 841,88	0,00	29 841,88
MUUT RAHOITUSTUOTOT	591 835,99	191,75	592 027,74	-10 716,00	581 311,74
KORKOKULUT	-94 286,17	-1 259,41	-95 545,58	0,00	-95 545,58
MUUT RAHOITUSKULUT	-249 131,92	-10 716,00	-259 847,92	10 716,00	-249 131,92
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT YHTEENSÄ	278 259,78	-11 783,66	266 476,12	0,00	266 476,12
VUOSIKATE	2 830 401,30	133 019,23	2 963 420,53	0,00	2 963 420,53
POISTOT JA ARVONALENTUMISET					
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-2 112 803,60	-133 019,23	-2 245 822,83	0,00	-2 245 822,83
POISTOT JA ARVONALENTUMISET YHTEENSÄ	-2 112 803,60	-133 019,23	-2 245 822,83	0,00	-2 245 822,83
SATUNNAISET ERÄT					
SATUNNAISET TUOTOT	1 035 173,36	0,00	1 035 173,36	0,00	1 035 173,36
SATUNNAISET KULUT	-200 000,00	0,00	-200 000,00	0,00	-200 000,00
SATUNNAISET ERÄT YHTEENSÄ	835 173,36	0,00	835 173,36	0,00	835 173,36
TILIKAUDEN TULOS	1 552 771,06	0,00	1 552 771,06	0,00	1 552 771,06
POISTOERON MUUTOS	54 982,56	0,00	54 982,56	0,00	54 982,56
VARAUSTEN MUUTOS	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	1 607 753,62	0,00	1 607 753,62	0,00	1 607 753,62

5.5.2. Vaikutus rahoituslaskelmaan

	Oulaisten kaupunki	Viemäriiikelaytos	Yhteensä (ennen elim.)	Koneelliset eliminoinnit	Yhteensä
TOIMINNAN RAHAVIRTA					
VUOSIKATE	2 830 401,30	133 019,23	2 963 420,53	0,00	2 963 420,53
SATUNNAISET ERÄT	835 173,36	0,00	835 173,36	0,00	835 173,36
TULORAHOITUKSEN KORJAUSERÄT	183 007,17	0,00	183 007,17	0,00	183 007,17
	3 848 581,83	133 019,23	3 981 601,06	0,00	3 981 601,06
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA					
INVESTOINTIMENOT	-3 190 539,96	-251 932,09	-3 442 472,05	0,00	-3 442 472,05
RAHOITUSOSUJUUDET INVESTOINTIME- NOIHIN	209 572,48	6 290,31	215 862,79	0,00	215 862,79
PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEI- DEN LUOVUTUSTULOT	163 329,77	0,00	163 329,77	0,00	163 329,77
	-2 817 637,71	-245 641,78	-3 063 279,49	0,00	-3 063 279,49
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	1 030 944,12	-112 622,55	918 321,57	0,00	918 321,57
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET					
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYS	40 000,00	0,00	40 000,00	0,00	40 000,00
	40 000,00	0,00	40 000,00	0,00	40 000,00
LAINAKANNAN MUUTOKSET					
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	-1 329 156,70	-105 603,30	-1 434 760,00	0,00	-1 434 760,00
LYHYTAIKAISTEN LAINOJEN MUUTOS	950 000,00	0,00	950 000,00	0,00	950 000,00
	-379 156,70	-105 603,30	-484 760,00	0,00	-484 760,00
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET					
TOIMEKSIANTOJEN VAROJEN JA PÄÄ- OMIEN MUUTOKSET	-1 690,30	0,00	-1 690,30	0,00	-1 690,30
VAIHTO-OMIAISUUDEN MUUTOS	883,26	0,00	883,26	0,00	883,26
SAAMISTEN MUUTOS	-162 091,53	223 115,70	61 024,17	-213 054,66	-152 030,49
KOROTTOMIEN VELKOJEN MUUTOS	180 793,14	-4 889,85	175 903,29	213 054,66	388 957,95
	17 894,57	218 225,85	236 120,42	0,00	236 120,42
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-321 262,13	112 622,55	-208 639,58	0,00	-208 639,58
RAHAVAROJEN MUUTOS	709 681,99	0,00	709 681,99	0,00	709 681,99
RAHAVAROJEN MUUTOS					
RAHAVARAT 31. 12.	16 488 596,94	0,00	16 488 596,94	0,00	16 488 596,94
RAHAVARAT 1.1.	15 778 914,95	0,00	15 778 914,95	0,00	15 778 914,95
	709 681,99	0,00	709 681,99	0,00	709 681,99

6. TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS JA TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

6.1. Tilinpäätöksen allekirjoitus

Oulainen 3.4.2018

OULAISTEN KAUPUNGINHALLITUS

6.2. Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tarkastuksesta on jätetty kertomus tänään.

Oulainen 7.5.2018

Julkispalvelut EY Oy
JHTT-yhteisö

Anne Räisänen
JHT, KHT

7. LUETTELOT JA SELVITYKSET

7.1. Käytetyt kirjanpitokirjat vuonna 2017

1. Päiväkirja
2. Pääkirja

7.2. Käytetyt tosittelajit/tositenumerot vuonna 2017

TOSITELAJI	TOSITENUMEROT	
ALKUSA	1001 - 1001	Avaava tase
BUD	2001 - 2002	Talousarvio
BUDL	3001 - 3008	Talousarvion muutokset
KLALKU	99910001 - 99910003	Konsernin alkusaldot
KLKIRJ	99930001 - 99930003	Konsernikirjaukset
KLYHT	99920001 - 99920026	Konsernin tytär/ky
KOMMUI	39001 - 39033	Käyttöomaisuusmuistiot
LIITETIEDOT	40001 - 40042	Tilinpäätöksen liitetiedot
MUIST1	10001 - 10467	Muistiotosite (ulkoinen, Raindance)
MUIRO2/MUISRO	15001 - 15079	Muistiotosite (ulkoinen, Rondo)
MUISIS	20001 - 20096	Muistiotosite (sisäinen, Raindance)
MUIRS2/MUISRS	25001 - 25215	Muistiotosite (sisäinen, Rondo)
KOMTOS	34001 - 34054	Käyttöomaisuustositteet
PALKAT	100001 - 100064	Palkat
PANKKI	101001 - 101947	Pankin tiliotosite
SOSTYO	111001 - 111288	ProConsona sosiaalityö
YMRMAN	5110001 - 51112283	Manuaalisuoritukset myyntireskontraan
YMRVII	5210001 - 5210256	Viitesuoritukset
YMRHYV	5310001 - 5310868	Hyvityslaskujen kuittaus
OSTOT	8000001 - 8014365	Ostolaskut Rondosta
OMAKSU	8990001 - 8990316	Ostoreskontran maksut
YMR11	11000001 - 11000380	Laskulaji 11 Hallintokeskus (toimitilavuokrat)
YMR12	12000001 - 12001672	Laskulaji 12 Perusturvakeskus
YMR13	13000001 - 13001544	Laskulaji 13 Sivistyskeskus
YMR14	14000001 - 14000313	Laskulaji 14 Hallintokeskus (yleislaskutus)
YMR15	15000001 - 15000415	Laskulaji 15 Tekninen keskus
YMR18	18000001 - 18000088	Laskulaji 18 Asuntolainat ja vuokrat
YMR21	21000001 - 21000008	Laskulaji 21 Kirjasto
YMR25	25000001 - 25000203	Laskulaji 25 Tekninen keskus (julk.oikeudellinen)
YMR30	30000001 - 30004870	Laskulaji 30 Effica-laskut (hammashuolto)
YMR32	32000001 - 32011829	Laskulaji 32 Effica-laskut (avoterveydenhoito)
YMR33	33000001 - 33001408	Laskulaji 33 Effica-laskut (vuodeosastohoito)
YMR35	35000001 - 35005640	Laskulaji 35 Kotipalvelu
YMR54	54000001 - 54001851	Laskulaji 54 Lasten päivähoito
YMR98	98000001 - 98000071	Laskulaji 98 Viivästyskorkolaskut
YMR99	99000001 - 99000006	Laskulaji 99 Vanhat saatavat

7.3. Tililuettelo

Luettelo vuonna 2017 käytetyistä tileistä ja kustannuspaikoista on esitetty saldoselvitysten yhteydessä.

7.4. Kirjanpitoaineiston säilytys

Kassatositteet ja paperitulosteiset muistiotositteet (tositelajit PANKKI, MUIST1 JA MUISIS) säilytetään keskusarkistossa 10 vuotta tilikauden päättymisestä.

Rondon kautta kulkevat tositteet (tositelajit MUISRO, MUISRS JA OSTOT) säilytetään Rondon arkistossa ainoastaan sähköisessä muodossa.

Käytetyt kirjanpitokirjat säilytetään pdf-muotoisena kaupungin palvelimella ja dvd-levyllä 10 vuotta tilikauden päättymisestä. Saldoselvitykset säilytetään keskusarkistossa 10 vuotta tilikauden päättymisestä.

Tasekirja sidotaan ja säilytetään keskusarkistossa pysyvästi.